Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, U Stadionu 486, 266 37 Beroun

Česká republika

IČO 47558415, tel. 00420 311 622 311

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Obor vzdělání: 78 – 42 - M/03

Pedagogické lyceum

ŠVP byl projednán a schválen s platností od 1. září 2025 školskou radou dne 19. 6. 2025.

1. Úvodní identifikační údaje

Název a adresa školy:	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení a certifikace:	maturitní zkouška – vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2025 pro 1.–4. ročník
Úprava ŠVP:	zapracování změn vyplývajících z revize RVP v oblasti ICT s účinností od 1. 9. 2025; úprava anglického jazyka a ekonomiky

Ing. Bc. Martina Trojanová
ředitelka školy

2. Profil absolventa.

Název a adresa školy:	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení a certifikace:	maturitní zkouška – vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2025 pro 1.–4. ročník
Úprava ŠVP:	zapracování změn vyplývajících z revize RVP v oblasti ICT s účinností od 1. 9. 2025; úprava anglického jazyka a ekonomiky

Uplatnění absolventa

Absolvent je připraven k dalšímu vzdělávání na vysokých a vyšších odborných školách, zejména v oborech pedagogika, psychologie, sociální pedagogika a sociální práce, nebo v oborech připravujících učitele a vychovatele a v oborech studované specializace. Absolvent se uplatní, v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, jako pedagog volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání dětí, nebo jako asistent pedagoga. Osvojené klíčové kompetence spolu s odborným vzděláním mu umožní uplatnit se v různých organizacích a institucích zaměřených na volný čas dětí, popřípadě i dospělých.

Má předpoklady pro rozvoj vlastních podnikatelských aktivit zejména v dramatické, hudební, výtvarné výchově a tělovýchovného a sportovního zaměření

Výsledky vzdělávání

2.1.Kompetence absolventa

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví, znali a dodržovali zásady a předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků (včetně preventivní péče,), uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví při práci a nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- byli vybaveni vědomostmi a dovednostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.;
- byli připraveni vést děti k péči o zdraví a k bezpečnému chování, k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- chápali kvalitu vykonávané práce jako významný nástroj prestiže a konkurenceschopnosti organizace i jako nástroj hodnocení a oceňování pracovníků;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými pomůckami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.;
- vedli děti k ekonomickému a ekologickému chování.

Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro terciární studium, zejména pedagogických a sociálních oborů, být připraven vykonávat činnost pedagoga volného času nebo asistenta pedagoga, tzn. aby absolventi:

- pochopili význam pedagogiky jako vědy a lépe porozuměli cílům a strategiím ve vzdělávání dětí i dospělých;
- orientovali se v pedagogických disciplínách a v dalších oborech relevantních pro pedagogickou činnost, rozuměli pedagogické terminologii;
- měli přehled o vzdělávacím systému v ČR, cílech, principech a nástrojích vzdělávací politiky;
- dovedli vyhledávat a analyzovat informace vztahující se k moderním pedagogickým trendům a ke společenským požadavkům na výchovu a vzdělávání;
- měli přehled o úkolech a činnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání;
- osvojili si základní vědomosti a dovednosti z psychologie, uvědomovali si její přínos pro poznání člověka i společnosti a pro výchovně-vzdělávací činnost s dětmi;
- dovedli využívat poznatky a dovednosti z pedagogiky, zejména pedagogiky volného času, a z psychologie při práci s dětmi ve volném čase a při poskytování pedagogické podpory dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným;

- uměli připravovat, realizovat a vyhodnocovat různé aktivity pro volnočasovou a zájmovou činnost dětí;
- získali hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace a uměli je používat pro podporu aktivního využívání volného času a zájmové orientace dětí;
- osvojili si zásady spolupráce s dalšími pedagogickými pracovníky a s jinými odborníky nebo institucemi (kulturními, zájmovými atp.);
- osvojili si základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro terciární studium včetně řízení vlastní učební činnosti.

- Používají vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce.
- Jsou schopni připravit a realizovat samostatné i týmové projekty výchovně vzdělávací práce pro děti a provádět jejich evaluaci.
- Respektují objektivní podmínky, při kterých je výchovně vzdělávací činnost realizována.
- Při práci zohledňují individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby jedinců, se kterými pracují
- Dokážou rozpoznat a systematicky rozvíjet vrozené a získané dispozice dětí různých věkových skupin a specificky se zaměřují na rozvoj jejich klíčových kompetencí.
- Dokážou řídit učební nebo zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat a zdůvodňovat jejich řešení.
- Vedou děti ke zdravému způsobu života a podněcují je k pohybu ve vhodném prostředí.
- Rozvíjejí u dětí pozitivní hodnotovou orientaci, vedou děti k prosociálnímu jednání a vytvářejí v kolektivu kladné sociální vztahy.
- Vytvářejí bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, které podporuje výchovně-vzdělávací práci.
- Ovládají základní praktické činnosti v hudební, výtvarné, dramatické a jazykové výchově.
- Ovládají metodické postupy základních praktických činností v hudební, výtvarné, dramatické a jazykové výchově.
- Hrají na jeden hudební nástroj.
- Dokážou prakticky předvést jednoduché tělovýchovné činnosti, zdravotní cviky, sezónní činnosti atd.
- Jsou schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje.
- Zvládají techniky komunikace s rodiči a institucemi.
- Sledují vývoj pedagogické teorie, změny ve vzdělávací politice a legislativní změny.

Vzdělávání v oboru vzdělání „ Pedagogické lyceum“ směřuje v souladu s cíli středního vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující klíčové kompetence.

2.2.Klíčové kompetence absolventa.

a. Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**.**

b. Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c. Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d. Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e. Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g. Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h. Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků digitálních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název a adresa školy:	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení a certifikace:	maturitní zkouška – vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2025 pro 1.–4. ročník
Úprava ŠVP:	zapracování změn vyplývajících z revize RVP v oblasti ICT s účinností od 1. 9. 2025; úprava anglického jazyka a ekonomiky

3.1.Podmínky přijetí ke studiu

Přijímání ke studiu se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění. Základní podmínkou je absolvování základního vzdělání a složení přijímacích zkoušek podle pravidel stanovených na příslušný školní rok. Zdravotní způsobilost uchazeče není požadována. Konečné pořadí přijímaných žáků je určeno prospěchem ze základní školy (hodnocení za 8. ročník a 1.pololetí 9. ročníku z předmětů český jazyk, cizí jazyk a dějepis).

3.2.Celkové pojetí vzdělávání

Vzdělání v oboru pedagogické lyceum je prováděno s cílem umožnit žákům získat a rozvíjet takové klíčové kompetence, všeobecné a oborné vědomosti a dovednosti, které jsou vyžadovány jako studijní předpoklady pro další vzdělávání na vysokých školách nebo vyšších odborných školách. Zároveň vzdělávání v tomto oboru směřuje k pozitivního vztahu k učení a motivace pro další studium na VŠ nebo VOŠ. Obecným záměrem vzdělávání v oboru pedagogické lyceum je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní a občanský život, umožnit mu uplatnění na trhu práce, a to vše v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby student v co možná největším rozsahu naplnil čtyři základní cíle vzdělávání pro 21. století, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Výjimečnost oboru preferuje další dva cíle – vypěstovat u žáků lásku k dětem a naučit se je učit a vychovávat. Aby byly naplněny základní cíle, používají se různé metody výuky. Největší důraz je kladen na metody aktivizující celý průběh studia. Jejich součástí je také systém kreditů. Na základě těchto kreditů žák podle svých zájmů a individuální volby získává nové poznatky, zkušenosti a dovednosti zejména v praktických činnostech pedagogického charakteru. Jako doplňkové se využívají metody pasivní, při nichž žák pouze přejímá hotové poznatky.

Během studia žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti českého jazyka a jazykové a literární výchovy. Jeho dokonalá znalost je základem profesní dráhy pedagogického pracovníka.

Vzdělávání je v průběhu studia je podporováno prostředky digitálních technologií s důrazem na didaktické využití této techniky v budoucí pedagogické praxi. Řada předmětů je podporována různými multimediálními výukovými programy nebo prací na internetu. Jedná

se především o výuku cizího jazyka a metodik výchov. Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubení dovedností práce s počítačem, vyhledávání, třídění a zpracovávání informací a dat z moderních zdrojů.

Velký důraz je kladen také na výuku 2 cizích jazyků. Vzhledem k současné situaci je anglický jazyk povinný pro všechny žáky. Druhý cizí jazyk si žáci volí mezi německým, francouzským a ruským. Škola nabízí žákům za zvýhodněných podmínek také kurzy na jazykové škole, případně jim umožňuje získat státní zkoušku úrovně odpovídající jejich potřebám a požadavkům.

Pro formování žáků a ověřování získaných dovedností, teoretických a didaktických poznatků je nezbytnou součástí souvislá pedagogická praxe žáků, která je organizována podle zájmu žáků v předškolních, školních a mnoha mimoškolních zařízeních. Pedagogická praxe je zařazena do 3. a 4. ročníku a navazuje na teoretické poznatky z psychologie a pedagogiky. Výstupem nabytých dovedností a znalostí jsou veřejné prezentované „ Závěrečné ročníková práce“. V průběhu studia jsou sestavovány žákovské skupiny pro zajištění konkrétních akcí, jako je např. prezentace školy na veřejnosti, den otevřených dveří, účast v týmových soutěžích, komplexní zajištění charitativních akcí apod. Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, nových poznatcích pedagogické vědy a reakci sociálních partnerů. V každém případě je uplatňován individuální přístup ke studentům, který respektuje jejich individuální vlohy a potřeby a snaží se o jejich rozvoj. Ve zvláštních případech je možné zvolit také individuální studijní plán, který se v nejvyšší možné míře snaží vyjít vstříc např. potřebám profesionálním sportovcům.

3.3. Celkové pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „SVP“) a vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných se uskutečňuje v souladu s § 16 a § 18 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími platnými právními předpisy. Vychází z Rámcového vzdělávacího programu a tohoto školního vzdělávacího programu.

Škola vytváří podmínky pro naplňování vzdělávacích možností každého žáka a pro jeho zapojení do vzdělávání v souladu s jeho individuálními potřebami, možnostmi a předpoklady. Při poskytování podpory škola přihlíží k vyjádření žáka a postupuje v souladu s jeho vzdělávacími potřebami a zájmem. Podpůrná opatření různých druhů a stupňů lze v souladu s právními předpisy kombinovat.

3.3.1. Obecné zásady a principy školy

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z principu rovného přístupu ke vzdělávání a naplňování vzdělávacích potřeb jednotlivce. Škola vytváří podmínky pro osvojení vědomostí, dovedností a postojových kompetencí, stejně jako pro zapojení a úspěšné dokončení studia všem žákům bez ohledu na jejich zdravotní stav, zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění, sociální, kulturní či jiné životní podmínky.

Cílem podpory je vytvořit takové podmínky, aby žák mohl v maximální možné míře rozvíjet své vzdělávací možnosti, využívat své silné stránky, překonávat nebo kompenzovat obtíže ve vzdělávání a připravovat se na další studium, profesní uplatnění a samostatný život.

Škola uplatňuje při vzdělávání žáků se SVP zejména individualizaci, diferenciaci výuky, přiměřenou úpravu metod a forem práce, vhodné způsoby hodnocení a podporu aktivního zapojení žáka do vzdělávání.

Při poskytování podpory škola spolupracuje se žákem, případně jeho zákonným zástupcem, pedagogickými pracovníky školy, školním poradenským pracovištěm (dále jen „ŠPP“) a podle potřeby také se školským poradenským zařízením (dále jen „ŠPZ“) a dalšími relevantními institucemi.

Škola respektuje doporučení ŠPZ a zajišťuje poskytování doporučených podpůrných opatření v rozsahu a za podmínek stanovených platnými právními předpisy. Průběžně sleduje jejich účinnost a podle potřeby spolupracuje se ŠPZ na jejich vyhodnocování a případné úpravě.

3.3.2. Role školního poradenského pracoviště

Školní poradenské pracoviště koordinuje v rámci školy podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků, kteří se ocitli v náročné životní nebo vzdělávací situaci.

ŠPP se podílí zejména na:

- identifikaci vzdělávacích potřeb žáků,
- koordinaci podpory poskytované školou,
- metodické podpoře pedagogických pracovníků,
- spolupráci se žáky a jejich zákonnými zástupci,
- komunikaci a spolupráci se školskými poradenskými zařízeními,
- nastavování, sledování a vyhodnocování podpůrných opatření,
- podpoře žáků při řešení vzdělávacích, osobních, sociálních a adaptačních obtíží,
- prevenci školního neúspěchu a předčasného ukončení vzdělávání,
- podpoře bezpečného a inkluzivního školního prostředí.

Jednotlivé činnosti vykonávají pracovníci ŠPP v rozsahu svých kompetencí a odborného zaměření.

3.3.3. Identifikace vzdělávacích potřeb a postup školy

Potřebu podpory může identifikovat vyučující, třídní učitel, pracovník ŠPP, zákonný zástupce nebo samotný žák. Podnětem mohou být zejména dlouhodobé nebo opakující se obtíže ve vzdělávání, změny ve školním výkonu, obtíže v oblasti chování, komunikace, sociálního začlenění nebo jiné okolnosti ovlivňující vzdělávání žáka.

Pedagogičtí pracovníci průběžně sledují průběh a výsledky vzdělávání žáků a využívají pedagogickou diagnostiku. Zjištěné obtíže konzultují s třídním učitelem a podle jejich charakteru s příslušným pracovníkem ŠPP.

Při nastavování podpory škola vychází zejména z:

- průběžného sledování vzdělávání žáka,
- pedagogické diagnostiky,
- výsledků vzdělávání,
- míry zapojení žáka do výuky,
- dosavadních podpůrných opatření,
- vyjádření žáka,
- informací poskytnutých zákonným zástupcem,
- doporučení ŠPZ, pokud bylo vydáno.

Pokud lze vzdělávací potřeby žáka naplnit úpravou metod, organizace a hodnocení vzdělávání v rámci běžné pedagogické práce, škola poskytuje odpovídající podporu v rámci podpůrných opatření prvního stupně.

Pokud poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje k naplnění vzdělávacích potřeb žáka, škola doporučí žákovi nebo jeho zákonnému zástupci využití poradenské pomoci ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

3.3.4. Systém poskytování podpůrných opatření

Podpůrná opatření jsou poskytována v souladu s § 16 školského zákona a vyhláškou č. 27/2016 Sb. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti.

Podpůrná opatření 1. stupně
Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a škola je poskytuje bez doporučení ŠPZ.

Podpora může zahrnovat zejména:

- úpravu metod a forem výuky,
- diferenciaci úkolů,
- strukturování učiva a zadání,
- úpravu tempa výuky,
- poskytování přiměřeného času na zpracování úkolů,
- názorné a vizuální zpracování učiva,
- poskytování průběžné zpětné vazby,
- úpravu způsobu ověřování znalostí a dovedností,
- podporu rozvoje učebních strategií,
- individuální nebo skupinovou konzultaci,
- podporu zapojení žáka do třídního kolektivu,
- pedagogickou intervenci, pokud je vzhledem k potřebám žáka účelná a vhodná.

Pokud škola vyhodnotí, že žák potřebuje systematicky plánovanou podporu prvního stupně, může zpracovat Plán pedagogické podpory (PLPP).

Plán pedagogické podpory (PLPP)
PLPP je nástrojem školy pro systematické plánování a vyhodnocování podpory žáka v rámci prvního stupně podpůrných opatření.

Na jeho zpracování se podílí zejména třídní učitel, vyučující příslušných předmětů a pracovník ŠPP podle charakteru obtíží žáka.

PLPP obsahuje zejména:

- charakteristiku obtíží a vzdělávacích potřeb žáka,
- stanovení cílů podpory,
- konkrétní podpůrná opatření,
- úpravy metod, forem a organizace výuky,
- případné úpravy způsobu hodnocení,
- způsob sledování účinnosti podpory,
- termín vyhodnocení.

Se zněním PLPP je žák seznámen a v případě nezletilého žáka také jeho zákonný zástupce.

Účinnost poskytované podpory škola průběžně sleduje a vyhodnocuje. Pokud poskytovaná podpora není dostatečně účinná nebo se obtíže žáka prohlubují, škola doporučí využití služeb ŠPZ.

Podpůrná opatření 2.–5. stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze poskytovat pouze na základě doporučení ŠPZ a za podmínek stanovených školským zákonem a prováděcími právními předpisy.

Škola poskytuje doporučená podpůrná opatření v rozsahu stanoveném doporučením ŠPZ a průběžně sleduje jejich účinnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze kombinovat s dalšími podpůrnými opatřeními v souladu s právními předpisy.

Podmínkou poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně je předchozí písemný informovaný souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.

Pokud škola z objektivních důvodů navrhuje změnu doporučeného podpůrného opatření, postupuje v souladu s právními předpisy a projedná změnu s příslušným ŠPZ a zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka.

3.3.5. Individuální vzdělávací plán

U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami může být individuální plán (dále je „IVP“) zpracován jako podpůrné opatření na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Ve středním vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle IVP také z jiných závažných důvodů, a to na základě žádosti žáka nebo jeho zákonného zástupce. Za závažný důvod lze považovat zejména dlouhodobé zdravotní nebo jiné závažné osobní okolnosti, které významně ovlivňují možnosti žáka pravidelně se účastnit vzdělávání nebo plnit běžné podmínky jeho organizace.

Při posuzování žádosti může škola vycházet také z aktuální lékařské zprávy nebo doporučení poskytovatele zdravotních služeb, například odborného lékaře – psychiatra, psychologa či jiného specialisty, pokud taková dokumentace popisuje zdravotní stav žáka a jeho dopad na průběh vzdělávání. Lékařské doporučení je v takovém případě odborným podkladem pro posouzení žádosti, samo o sobě však nenahrazuje rozhodnutí ředitele školy o povolení IVP ani doporučení ŠPZ v případech, kdy je IVP poskytován jako podpůrné opatření podle školského zákona.

IVP vychází ze školního vzdělávacího programu a podle důvodu jeho zpracování zohledňuje doporučení ŠPZ, případně závěry a doporučení zdravotnického pracovníka a další relevantní okolnosti a vzdělávací potřeby žáka. Obsahuje zejména údaje o organizaci a průběhu vzdělávání, případných úpravách metod, forem a podmínek vzdělávání, způsobu hodnocení a dalších opatřeních potřebných k zajištění vzdělávání žáka.

Na zpracování IVP se podílí zejména třídní učitel a vyučující příslušných předmětů, a podle charakteru situace také pracovníci školního poradenského pracoviště. V případě IVP zpracovávaného na základě doporučení ŠPZ škola při jeho tvorbě vychází z tohoto doporučení a spolupracuje se ŠPZ v rozsahu stanoveném právními předpisy. V případě IVP povoleného z jiného závažného důvodu škola zohledňuje podklady, na jejichž základě bylo vzdělávání podle IVP povoleno, včetně relevantní zdravotnické dokumentace.

Škola seznámí s IVP pedagogické pracovníky, kteří se podílejí na vzdělávání žáka, žáka a u nezletilého žáka jeho zákonného zástupce.

Naplňování IVP škola průběžně sleduje a podle potřeby jej upravuje. U IVP zpracovaného na základě doporučení ŠPZ škola postupuje při jeho vyhodnocování ve spolupráci se ŠPZ a v souladu s platnými právními předpisy. U IVP povoleného z jiných závažných důvodů

vyhodnocuje škola jeho naplňování a účinnost s ohledem na důvod, pro který byl IVP povolen.

3.3.6. Formy podpory ve vzdělávání

Podpora žáků se SVP je realizována podle jejich individuálních potřeb a může zahrnovat zejména následující oblasti.

Metodické úpravy

- úpravu tempa výuky,
- strukturování učiva a zadání,
- rozdělení složitějších úkolů do jednotlivých kroků,
- využívání názorných a vizuálních materiálů,
- využití různých způsobů prezentace učiva,
- využití kooperativního učení,
- diferenciaci obtížnosti úkolů,
- poskytování průběžné zpětné vazby,
- podporu rozvoje učebních strategií a samostatnosti žáka.

Organizační úpravy

- přiměřenou úpravu časových podmínek,
- vhodné uspořádání pracovního prostředí,
- možnost individuální konzultace,
- přiměřenou úpravu organizace činností,
- využití digitálních, speciálních a kompenzačních pomůcek podle potřeb žáka a případného doporučení ŠPZ.

Hodnocení žáků se SVP

Při hodnocení žáků se SVP škola zohledňuje jejich individuální vzdělávací potřeby a postupuje v souladu s doporučením ŠPZ, pokud bylo vydáno.

Škola využívá srozumitelná kritéria hodnocení, poskytuje průběžnou zpětnou vazbu a podle individuálních potřeb žáka volí vhodné formy ověřování dosažených znalostí a dovedností.

V odůvodněných případech jsou při hodnocení zohledňovány specifické obtíže vyplývající ze SVP žáka, například obtíže v oblasti čtení, psaní, grafomotoriky, pravopisu, pozornosti nebo pracovního tempa. Rozsah a způsob zohlednění se řídí charakterem vzdělávacích potřeb žáka a případným doporučením ŠPZ.

Sociální a osobnostní podpora

Škola podporuje bezpečné a přijímající prostředí, zapojení žáků do třídního kolektivu a rozvoj jejich sociálních a komunikačních dovedností.

Podle individuálních potřeb věnuje pozornost také žákům, jejichž vzdělávání je ovlivněno nepříznivou sociální situací, změnou rodinné situace, dlouhodobou absencí, náročnou životní situací nebo jinými okolnostmi, které mohou mít dopad na průběh vzdělávání.

3.3.7. Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem a nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka

Škola zohledňuje vzdělávací potřeby žáků s odlišným mateřským jazykem nebo žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

Podpora může podle konkrétních potřeb žáka zahrnovat zejména:

- úpravu způsobu zadávání úkolů,
- srozumitelné a strukturované instrukce,
- využití vizuálních a názorných materiálů,
- podporu rozvoje odborné slovní zásoby,
- přiměřenou jazykovou podporu,
- využívání vhodných digitálních nástrojů,
- zohlednění jazykové úrovně žáka při vzdělávání a hodnocení v rozsahu stanoveném právními předpisy a případným doporučením ŠPZ.

Škola podporuje také sociokulturní adaptaci žáka a jeho začlenění do třídního kolektivu.

3.3.8. Personální a poradenská podpora

Podle potřeb žáka škola využívá podporu poskytovanou pracovníky školního poradenského pracoviště a dalšími pedagogickými pracovníky.

Škola podle doporučení ŠPZ zajišťuje také další podpůrná opatření personálního charakteru, pokud jsou pro vzdělávání konkrétního žáka nezbytná.

Při poskytování podpory škola spolupracuje zejména s třídními učiteli, vyučujícími jednotlivých předmětů, pracovníky ŠPP a pracovníky ŠPZ.

3.3.9. Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Škola vytváří podmínky pro vyhledávání, rozvoj a maximální naplnění vzdělávacího potenciálu nadaných a mimořádně nadaných žáků. Cílem je nejen stimulovat jejich intelektové, akademické či umělecké schopnosti, ale také podporovat jejich osobnostní, sociální a emocionální rozvoj.

Vyhledávání a identifikace nadání

Vyhledávání nadaných žáků je soustavný proces, na kterém se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm a podle potřeby také s rodinou žáka.

Vyučující jednotlivých předmětů sledují u žáků projevy nadání, například:

- rychlost osvojování učiva,
- hluboké znalosti nad rámec běžného učiva,
- schopnost pracovat s informacemi a hledat souvislosti,
- netradiční postupy při řešení problémů,
- vysokou míru tvořivosti,
- analytické a kritické myšlení,
- schopnost samostatně formulovat a řešit problémy,
- vyhraněný a dlouhodobý zájem o určitý obor,
- mimořádné výsledky v odborných, uměleckých, jazykových, sportovních nebo jiných oblastech.

Při identifikaci nadání škola zohledňuje skutečnost, že projevy nadání nemusí být rovnoměrné ve všech oblastech vzdělávání a nemusí se vždy projevit ve formě celkově nadprůměrného školního výkonu.

Zařazení žáka mezi mimořádně nadané žáky pro účely poskytování podpůrných opatření vychází z odborného posouzení ŠPZ v souladu s platnými právními předpisy.

Podpůrná opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky

Podpora a rozvoj potenciálu žáků staví na individualizaci výuky, přístupu k rozšířenému a prohloubenému učivu, samostatných projektech a otevřených úlohách.

Škola podle možností vytváří žákům podmínky pro:

- rozšíření a prohloubení učiva,
- práci na individuálních a dlouhodobějších projektech,
- samostatné řešení problémových úloh,
- odborné konzultace,
- účast v olympiádách, soutěžích a odborných či uměleckých přehlídkách,
- stáže, odborné aktivity a další formy obohacování vzdělávání,
- rozvoj specifického talentu,
- spolupráci s odbornými institucemi a dalšími subjekty.

Vedle rozvoje specifického talentu škola klade důraz na sociální kompetence, spolupráci, komunikaci a osobnostní rozvoj žáka. Podle vhodnosti a zájmu žáka může být podporováno také jeho zapojení do vrstevnických programů a spolupořádání školních akcí.

Pro žáky s výraznými sportovními, uměleckými nebo odbornými výsledky škola vytváří podmínky pro efektivní sladění studia s jejich osobním rozvojem. Podle potřeb konkrétního žáka a v souladu s právními předpisy lze využít individuální vzdělávací plán, přizpůsobenou organizaci výuky nebo jiná opatření.

Škola věnuje pozornost také žákům, u nichž se nadání kombinuje se speciálními vzdělávacími potřebami nebo jinými vzdělávacími obtížemi. Podpora je v takovém případě nastavována tak, aby současně zohledňovala vzdělávací potřeby žáka a vytvářela prostor pro rozvoj jeho nadání.

3.3.10. Odborná praxe

Při organizaci odborné praxe a dalších forem praktického vyučování škola zohledňuje individuální vzdělávací potřeby žáků se SVP a případná doporučení ŠPZ.

Podle charakteru potřeb žáka lze upravit zejména:

- organizaci a časové rozvržení činností,
- způsob zadávání a vysvětlování úkolů,
- pracovní tempo,
- podmínky pro plnění zadaných úkolů,
- využití vhodných pomůcek,
- způsob průběžné podpory a zpětné vazby.

Úpravy podmínek odborné praxe musí respektovat požadavky na bezpečnost, ochranu zdraví, odbornou připravenost žáka a podstatné požadavky stanovené příslušným oborem vzdělání a školním vzdělávacím programem.

Při vzdělávání v oborech připravujících žáky pro práci s dětmi, žáky nebo dalšími osobami škola zohledňuje rovněž charakter konkrétního pracoviště a požadavky vyplývající z činností, které žák v rámci odborné praxe vykonává.

3.3.11. Ukončování vzdělávání a maturitní zkouška

Při ukončování vzdělávání škola zohledňuje speciální vzdělávací potřeby žáků v souladu s platnými právními předpisy a případným doporučením ŠPZ.

Žákům se SVP mohou být podle jejich individuálních potřeb a v souladu s příslušnými právními předpisy upraveny podmínky konání maturitní zkoušky. Úpravy mohou zahrnovat zejména organizační, časové, personální a technické podmínky, úpravu způsobu práce se zadáním nebo využití kompenzačních pomůcek.

Škola při organizaci maturitní zkoušky postupuje podle aktuálních právních předpisů upravujících konání maturitní zkoušky a podle doporučení ŠPZ.

3.3.12. Vyhodnocování účinnosti podpory

Škola průběžně sleduje účinnost poskytovaných podpůrných opatření a jejich dopad na vzdělávání žáka.

Při vyhodnocování se posuzuje zejména:

- naplňování stanovených cílů podpory,
- vzdělávací pokrok žáka,
- míra jeho zapojení do výuky,
- změny ve vzdělávacích obtížích,
- účinnost jednotlivých podpůrných opatření,
- schopnost žáka využívat vlastní vzdělávací potenciál,
- případná potřeba změny nebo doplnění podpory.

Na vyhodnocování se podle potřeby podílejí vyučující, třídní učitel, pracovníci ŠPP, žák a u nezletilého žáka jeho zákonný zástupce. V případě podpůrných opatření založených na doporučení ŠPZ škola spolupracuje také s příslušným ŠPZ.

Na základě vyhodnocení může být podpora upravena, rozšířena nebo ukončena v souladu s platnými právními předpisy a doporučením ŠPZ.

3.3.13. Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi

Škola usiluje o otevřenou a partnerskou spolupráci se žákem a jeho zákonnými zástupci. Při řešení vzdělávacích potřeb poskytuje informace o možnostech podpory a podle potřeby doporučuje využití poradenských služeb.

Podle charakteru vzdělávacích potřeb škola spolupracuje zejména se školskými poradenskými zařízeními, případně s dalšími institucemi a odborníky.

Při spolupráci škola respektuje kompetence jednotlivých institucí, ochranu osobních údajů a zásadu poskytování informací v rozsahu nezbytném pro zajištění vzdělávání a podpory žáka.

3.3.14. Dokumentace a ochrana informací

Dokumentace související se vzděláváním žáků se SVP, poskytováním podpůrných opatření, PLPP a IVP je vedena v souladu s platnými právními předpisy.

Informace o speciálních vzdělávacích potřebách žáka jsou pedagogickým pracovníkům poskytovány pouze v rozsahu nezbytném pro zajištění jeho vzdělávání a podpory.

Škola při nakládání s dokumentací a osobními údaji postupuje v souladu s platnými právními předpisy a v souladu s pravidly ochrany osobních údajů.

3.4.Organizace vzdělávání

Délka a forma vzdělávání: Obor vzdělání lze se realizuje 4 roky v denní formě vzdělání ukončených maturitní zkouškou.

3.4.1. Realizace praktického vyučování

Výuka na pedagogickém lyceu je organizována jako čtyřleté denní studium, zakončené maturitní zkouškou. Výuka je rozvržena do čtyř po sobě jdoucích ročníků, přičemž v jednotlivých ročnících je stanoven počet vyučovacích hodin týdně v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. Vyučování probíhá v pětidenním pracovním týdnu a školní rok je rozdělen do dvou pololetí. Organizace výuky zohledňuje termíny školních prázdnin, klasifikačních období i závěrečných zkoušek. Učební plán obsahuje přehled vyučovacích předmětů podle RVP, které jsou rovnoměrně rozloženy do jednotlivých ročníků s ohledem na návaznost učiva a rozvoj klíčových kompetencí. Vyučované předměty jsou rozděleny na všeobecně vzdělávací (např. český jazyk, cizí jazyky, matematika) a odborné (např. pedagogika, psychologie). Vyučovací proces je realizován formou teoretické výuky, praktických cvičení, seminářů i samostatné práce žáků. Tyto formy jsou vhodně kombinovány s cílem podpořit aktivní zapojení žáků a propojení teorie s praxí. Metodické přístupy k výuce v jednotlivých třídách a ročnících jsou průběžně vyhodnocovány a přizpůsobovány konkrétním cílům vzdělávání a úrovni studentů.

Výuka je realizována z velké části v rámci systému vyučovacích hodin. Vyučovací předměty obsahující větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány v rozdělených třídách s nejvíce 18 žáky ve skupině. Výuka probíhá v učebnách, vybavených potřebnou technikou. Kromě toho jsou do vyučování začleněny další organizační formy.

Realizace všech klíčových i odborných kompetencí se uskutečňuje v dalších aktivitách. Některé jsou součástí nepovinných předmětů, jiné jsou samostatnými aktivitami žák, další mohou probíhat během kurzů, exkurzí a charitativních akcí. Jiné aktivity směřující k naplnění profilu absolventa probíhají prostřednictvím kreditního systému. Zde je maximálně využita kreativita a nápaditost jednotlivých žáků. Každý si může zvolit oblast nejvíce vyhovující jeho zájmům a zaměření.
Pro formování žáků a ověřování získaných dovedností, teoretických a didaktických poznatků je nezbytnou součástí souvislá pedagogická praxe žáků, která je organizována podle zájmu žáků v předškolních, školních a mnoha mimoškolních zařízeních. Pedagogická praxe je zařazena do 3. a 4. ročníku a navazuje na teoretické poznatky z psychologie a pedagogiky. Tato praxe je zaměřena na získání reálných pracovních zkušeností v prostředí odpovídajícím jejich studijnímu zaměření.
Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, výletů a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktické činnosti, zprostředkovávají poznávání reality a odborné i umělecké zážitky žáků, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. V oblasti estetické výchovy je to systém poznávacích exkurzí do kulturně významných míst České republiky, zejména do Prahy. Exkurze jsou zaměřeny na poznávání architektury, kultury a historie navštívených míst a jsou organizovány systematicky podle ročníků. Žáci jsou seznamováni i se zajímavostmi města Berouna a jeho blízkého okolí, zejména muzeem, knihovnou a architektonickými památkami, kterých je v této lokalitě velké množství. V oblasti výuky cizích jazyků jsou organizovány pravidelné výukové a poznávací zájezdy do Anglie.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol a pro co nejrychlejší vytvoření fungujícího školního kolektivu jsou pro žáky prvních ročníků organizovány adaptační kurzy v příjemném prostředí. Kurzy jsou připravovány a vedeny na profesionální úrovni odborně proškolenými učiteli. Kurzů se vždy zúčastňují třídní učitelé.

3.5.Způsob a kritéria hodnocení žáků a diagnostika

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází ze školského zákona a příslušných prováděcích předpisů. K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá

tradiční stupnice 1-5, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a klasifikačním řádem školy.
Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně a dalších souvisejících normách. Hodnocení je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní, žáci mají právo se ke známce vyjádřit.

3.5.1. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků i zaměstnanců školy je zajišťována následujícími opatřeními:

- Školením o Školním řádu – probíhá vždy první den školního vyučování pod vedením třídního učitele.
- Bezpečnostním školením v odborných učebnách – koná se při první vyučovací hodině v tělocvičně, bazénu nebo počítačových učebnách.
- Poučením před rizikovými činnostmi – například před exkurzemi, výlety, sportovními kurzy a dalšími aktivitami s vyšší mírou rizika.
- Instruktáží k používání ochranných pomůcek – vždy, když to povaha činnosti vyžaduje.
- Zajištěním dozoru nad žáky – během výuky, na školních akcích, výměnných pobytech, sportovních a lyžařských kurzech i v jídelně.
- Pravidelnými ročními veřejnými prověrkami BOZP a požární ochrany – provádí ředitel školy ve spolupráci s odpovědnými pracovníky, o prověrce se pořizuje zápis s návrhem případných nápravných opatření.
- Bezpečným stavebním řešením školy – budova má dvě požární únikové cesty, venkovní dveře jsou vybaveny elektronickým zámkem na čip.
- Dodržováním hygienických předpisů při výuce – zajištění vhodné teploty ve třídách, ergonomie při práci s PC, odpovídající osvětlení, vybavení učeben a správný cvičební úbor v bazénu.
- Pravidelnou kontrolou školního prostředí – revize zařízení, nábytku, podlah a schodišť pro zajištění bezpečí.
- Evidencí a řešením školních úrazů – každý úraz je zaznamenán do knihy úrazů a dále řešen dle závažnosti.
- Organizací výuky s ohledem na věk a psychickou zátěž žáků – zajišťuje dostatek času na odpočinek a regeneraci.
- Úpravou rozvrhu a aktivit v souladu s RVP – tak, aby nedocházelo k přetěžování žáků a bylo zachováno zdravé pracovní prostředí.
- Prevencí rizikového chování – vytváření bezpečného a podporujícího klimatu, které brání šikaně, násilí a jiným rizikovým jevům.
- Pravidelným vzděláváním pedagogů – v oblasti prevence rizikového chování; při podezření na nevhodné jednání ihned jednají v souladu se školním preventivním programem.
- Podporou zdravého životního stylu žáků – důraz na dostatečný pohyb, vyvážené stravování a duševní pohodu.
- Výchovou ke zdraví – realizovaná v souladu s principy Národního programu Zdraví pro 21. století.

3.5.2. Způsob ukončení vzdělávání a způsob certifikace

Studium oboru vzdělání pedagogické lyceum je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání

maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a dalšími prováděcími právními předpisy.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.

Společná část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky se skládá z povinných a nepovinných zkoušek skládaných z předmětů stanovených v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou:

1. Český jazyk a literatura – didaktický test
2. Druhý předmět
   a) Cizí jazyk dle volby žáka – anglický, německý, francouzský, ruský jazyk – didaktický test
   b) Matematika – didaktický test
3. Nepovinné předměty
   a) Cizí jazyk dle volby žáka – anglický, německý, francouzský, ruský jazyk – didaktický test
   b) Matematika – didaktický test
   c) Matematika rozšiřující – didaktický test

Žák si může vybrat maximálně dvě nepovinné zkoušky.

Profilová část

Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně jednu ze tří zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání. Témata, stanovená pro tyto zkoušky, musí zahrnovat obsahový okruh pedagogicko-psychologické vzdělávání.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z:

1. písemné práce a ústní zkoušky z Českého jazyka a literatury,
2. písemné a ústní zkoušky z Cizího jazyka (pokud si žák nevybral ve společné části MZ matematiku, dle volby žáka anglický, německý, francouzský, španělský, ruský jazyk),
3. praktické odborné zkoušky (STV, SVV, SHV, SDV),
4. dvou povinně volitelných ústních zkoušek z:
   1. odborné zaměření (dle výběru žáka z tělesné výchovy, hudební výchovy, výtvarné výchovy a dramatické výchovy – tato zkouška je shodná s předmětem vybrané praktické odborné zkoušky)
   2. Biologie, Dějepisu, Občanské nauky, Pedagogiky, Psychologie, druhého cizího jazyka.

Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

4. Učební plán oboru vzdělání Pedagogické lyceum

Název a adresa školy: Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun.

Název ŠVP: Pedagogické lyceum.

Kód a název oboru vzdělání: 78–42–M/03 Pedagogické lyceum.

Délka a forma vzdělání: 4 roky**,** denní.

Platnost: od 1. 9. 2025 pro 1.–4. ročník

Úprava ŠVP: zapracování změn vyplývajících z revize RVP v oblasti ICT s účinností od 1. 9. 2025; úprava anglického jazyka a ekonomiky

ř.1	S1. 1	Sl. 2	Sl. 3	Sl.4	Sl.5	Sl.6	Sl.7	Sl8
ř.2	**Vzdělávací oblast**	**Kategorie a název vyučovacího předmětu**	**Zkr.**	**Počet týdenních vyučovacích hodin**				**Celkem**
ř.3	**Povinné předměty**			**1.r**	**2.r**	**3.r**	**4.r**	
ř.4	Jazykové vzdělávání	Český jazyk a literatura	**ČJL**	4	4	4	4	16
ř.5		Anglický jazyk	**CJ**	3	3	3	3	12
ř.6		Cizí jazyk 2	**CJ2**	3	3	3	3	12
ř.7	Společenskovědní vzdělávání a ekonomické vzdělávání	Občanská nauka	**ON**	2	2	---	---	4
ř.8		Dějepis	**DEJ**	2	2	---	---	4
ř.9		Ekonomika	**EKO**	---	---	---	**3**	**3**
ř.10	Matematické vzdělávání	Matematika	**MAT**	3	3	3	3	12
ř.11	Přírodovědné vzdělávání	Fyzika	**FYZ**	2	2	---	---	4
ř.12		Chemie	**CHE**	2	---	---	---	2
ř.13		Zeměpis	**ZEM**	2	1	---	---	3
ř.14		Biologie a hygiena	**BH**	2	2	2	---	6
ř.15	Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	Informační a komunikační technologie	**IKT**	---	---	2	3	5
ř.16	Pedagogicko-psychologické vzdělávání	Pedagogika	**PED**	---	2	2	3	7
ř.17		Psychologie	**PSY**	---	2	2	1	5
ř.19	Estetické vzdělávání	Dramatická výchova	**DV**	2	---	---	---	2
ř.20		Hudební výchova	**HV**	2	--	---	---	2
ř.21		Výtvarná výchova	**VV**	2	---	---	---	2
ř.22	Vzdělávání pro zdraví	Tělesná výchova	**TV**	2	2	2	2	8
ř.23	**Volitelné předměty**							
ř.24		Odborný předmět		---	4	6	5	15
ř.25		Volitelný předmět 1		----	2	2	2	6
ř.26		Volitelný předmět 2			---	2	2	4

ř.27		Celkem		**33**	**34**	**33**	**34**	**134**

Poznámky k učebnímu plánu.

1. Předměty v učebním plánu se dělí na povinné, volitelné a nepovinné. Každý žák musí mít v učebním plánu každý rok minimální počet hodin uvedených v daném řádku.

2. Odborný předmět si žák volí ve 2. ročníku ze skupiny předmětů – specializace dramatická výchova, specializace hudební výchova, specializace tělesná výchova a specializace výtvarná výchova

3. Volitelný předmět č 1. Ve druhém ročníku si žák si volí jeden předmět ze skupiny předmětů – konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce.

4. Volitelný předmět č. 2. Ve třetím ročníku si žák volí z předmětů, které ředitel školy vybere dle zájmů studentů ze skupiny předmětů: seminář z pedagogiky, aplikovaná psychologie, seminář z historie, biologické praktikum, společenskovědní seminář,

5. Povinnou součástí učebního plánu odborného zaměření tělesná výchova jsou kurzy plavání v rozsahu 35 hodin, kurz lyžování (7-8 dní), sportovně-turistický (7-8 dní) a vodácký (4-5 dnů) a cykloturistický (4-5 dní). Pro žáky ostatních specializací jsou tyto kurzy dobrovolné.

Hodnocení kurzů plavání, lyžování a sportovně turistického je součástí klasifikace předmětu specializace tělesná výchova ve třetím ročníku. Hodnocení vodáckého a cykloturistického kurzu je součástí hodnocení předmětu specializace tělesná výchova ve třetím ročníku

6. Povinnou součástí předmětu specializace výtvarná výchova je plenér v rozsahu 50 hodin. Jeho úspěšné absolvování je součástí hodnocení tohoto předmětu ve čtvrtém ročníku.

7. Povinnou součástí předmětu specializace hudební výchova je 5denní kurz hudebních činností v rozsahu 4-5 dnů. Jeho úspěšné absolvování je součástí hodnocení tohoto předmětu ve čtvrtém ročníku. Jeho úspěšné absolvování je součástí hodnocení tohoto předmětu ve čtvrtém ročníku.

8. Povinnou součástí předmětu dramatická výchova je kurz dramatické výchovy v rozsahu 4–5 dnů. Jeho úspěšné absolvování je součástí hodnocení tohoto předmětu ve čtvrtém ročníku.

9. Ve 3. a 4. ročníku konají žáci souvislou pedagogickou praxi v rozsahu 3+2 týdny, přičemž minimálně 2 týdny musí absolvovat na pozici „asistent pedagoga“.

10. Nepovinné předměty určuje ředitel školy podle možností školy a zájmu žáků.

11. K naplnění klíčových i odborných kompetencí přispívá také kreditní systém. Jeho splnění je součástí hodnocení předmětu pedagogika za druhé pololetí čtvrtého ročníku.

12. V průběhu studia (třetí a čtvrtý ročník) zpracovávají žáci „Závěrečnou ročníkovou práci“. Tato práce je zpracována v elektronické podobě a žáci při ní využívají odborné kompetence, které jsou součástí vzdělávacích oblastí „Jazykové vzdělávání“ a „Vzdělávání v informačních a komunikačních technologií“. Zpracování a prezentace „Závěrečné ročníkové práce“ je podmínkou pro klasifikaci z Českého jazyka.

5. Přehled využití týdnů v období září–červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	33	29
Adaptační kurz	1	-	-	-
Lyžařský kurz, sportovně turistický kurz, kurzy specializací	1	1	1	-
Odborná praxe	-	-	3	2
Časová rezerva	4	5	3	1
Celkem týdnů	40	40	40	32

6. Srovnání obsahu vzdělávání v RVP a v ŠVP

Vzdělávací Oblast	Kategorie a název vyučovacího předmětu	Počet týdenních vyučovacích hodin							
	Povinné předměty	**1.r**	**2.r**	**3.r**	**4.r**	**Celk**	**ŠVP**	**RVP min**	
Jazykové vzdělávání	**Český jazyk**	2	1	1	2	6	6 / 193	6/192	
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	24 / 780	21/672	(2 x 34 x 3) + (3x33) + (3 x 29) = 390
	Cizí jazyk 2	3	3	3	3	12			(2 x 34 x 3) +(3x33)+ (3 x 29) = 390
Společenskovědní vzdělávání	**Občanská nauka**	2	2	---	---	4	8/ 272	8/256	(2 x 34 x 2) = 136
	Dějepis	2	2	---	---	4			(2 x 34 x 2) = 136
Ekonomické vzdělávání	**Ekonomika**	---	---	---	3	3	3/87	3/96	(29 x 3)= 87 (+6 v MAT) (+3 ON)
Matematické vzdělávání	**Matematika**	3	3	3	3	12	12/390	10/320	(3x34 x 2) + (33 x 3)+ (29x3)= 390
Přírodovědné vzdělávání	**Fyzika**	2	2	---	---	4	15/ 508	9/288	(34 x 2 x 2) = 136
	Chemie	2	---	---	---	2			34 x 2 = 68
	Zeměpis	2	1	---	---	3			(34 x 2) + (34 x 1) = 102
	Biologie a hygiena	2	2	2	---	6			(34 x 2 x 2) + (33x2) = 202
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	**Informační a komunikační technologie**	---	---	2	3	5	5/ 153	5/160	(2 x 33) x (3 x 29)= 153 (+ 7 MAT)
Pedagogicko-psychologické vzdělávání	**Pedagogika**	---	3	3	3	9	15/480)	15/ 480	(34 x 3) +(33x3) + (29x3) = 288 + (odborná praxe)
	Psychologie	---	2	2	2	6			(34 x 2) +(33x2) + (29x2)= 192
Estetické vzdělávání	**Dramatická výchova**	2	---	---	---	2	16/ 531	10/320	68
	Hudební výchova	2	--	---	---	2			68
	Výtvarná výchova	2	---	---	---	2			68
	Český jazyk - literatura	2	3	3	2	10			327
Vzdělávání pro zdraví	**Tělesná výchova**	2	2	2	2	8	8/260	8/ 256	(2 x 34 x2) +(2x33) + (2 x 29) = 260
Xxxxxxxxxxxxxxxxxxx	**Volitelné předměty**	xxx	xxx	Xxx	xxx	Xxx			
	Odborný předmět	---	4	6	5	15	15/479	9/288	(4 x 34) +(6x33) + (5 x 29) = 479
Jazykové vzdělávání	**Volitelný předmět 1**	----	2	2	2	6	6/192		
Odborné vzdělávání	**Volitelný předmět 2**		---	2	2	4	4/124		
Hodin týdně	**Celkem**	**33**	**34**	**33**	**34**	**134**			
Počet týdnů		**34**	**34**	**33**	**29**	**130**			
Praxe		**-**	**-**	**3**	**2**	**5**	150		**(3x5x6) + (2x5x6) = 150**

7. Kreditní systém.

Č.	Prospěch, absence	délka	Počet kreditů
1	Celkový průměr prospěchu do 1,7	Jedno pololetí	2
2	Celkový průměr prospěchu do 1,7	Obě pololetí	8
3	Celkový průměr prospěchu do 1,5	Jedno pololetí	3
4	Celkový průměr prospěchu do 1,5	Obě pololetí	10
5	Celkový průměr prospěchu do 1,2	Jedno pololetí	4
6	Celkový průměr prospěchu do 1,2	Obě pololetí	12
7	Absence ve vyučování do 5%	Jedno pololetí	4
	Účast v soutěžích		
8	Účast ve školním kole soutěže	akce	1
9	Umístění ve školním kole soutěže (1.-3.místo)	akce	2
10	Účast v krajském kole soutěže	akce	3
11	Účast v celostátním kole soutěže	akce	5
12	Umístění (1.-3. místo) v soutěži, kterou nepořádá škola	akce	2
	Nepovinné kurzy a předměty		
13	cyklistická, nebo jiný výběrový kurz (pouze PL)	1 den	1
14	instruktorský kurz – lyže	Splnění	5
15	instruktorský kurz – snowboard	splnění	5
16	Jazykový kurz pořádaný školou	1 den	1
17	Nepovinný předmět (sborový zpěv, výtvarné praktikum) Docházka minimálně 70%	1 rok	10
18	Certifikáty a kurzy zvyšující kvalifikaci (Cambridge zkouška, zdravotnický kurz, apod.)	splnění	5
	Zájezdy a výlety		
19	Adaptační kkurz	1 den	1
20	Třídní výlet	1 den	1
21	Exkurze	1 den	1
22	Školní tuzemský zájezd	1 den	0,5
23	Školní zahraniční zájezd	1 den	0,5
	Kulturní akce, činnosti		
24	Klub mladého diváka	1 představení	0,5
25	Průvodce po hradech a zámcích	1 rok	5
26	Redakce školního časopisu, publicistická činnost	1 rok	3
27	Propagace školy (na veřejnost, ZŠ)	akce	1
28	Veřejná vystoupení (v rámci dramatické či hudební výchovy či školního sboru)	akce	2
29	Jednorázové vystoupení (např. ochotnické divadlo, sbor mimo školu)	akce	1
30	Celoroční aktivní kulturní činnost (např. ochotnické divadlo, sbor mimo školu, sportovní oddíl mimo školu)	1 rok	5
31	Dobrovolnické aktivity (sociální péče, občanské aktivity, osobní asistence, apod.)	1 rok	1
32	Psaní článků a fotodokumentace pro web školy	1 článek + forografie	0,5
33	Služba ve školní knihovně	1 pololetí	3
	Pedagogická činnost		
34	Praktikant(ka) na táboře, škole v přírodě - Např. MŠ/ŠD o prázdninách (do 18 let)	1 den	0,5
35	Instruktor(ka) na táboře, škole v přírodě - Např. MŠ/ŠD o prázdninách (nad 18 let)	1 den	1
36	Celoroční pomoc při vedení kroužku, oddílu nebo kurzu (do 18 let)	1 rok (1x týdně)	7 (max/rok)
37	Celoroční pomoc při vedení kroužku, oddílu nebo kurzu (nad 18 let)	1 rok (1x týdně)	10 (max/rok)
38	Jednorázová akce – asistence (např. doprovod)	1 den	0,5
39	Jednorázová akce – samostatná příprava a vedení dílny/stanoviště	1 den	1
40	Asistent pedagoga v MŠ (mimo probíhající školní rok; do 18 let)	1 den	0,5

41	Asistent pedagoga v MŠ (mimo probíhající školní rok; nad 18 let)	1 den	1
Samospráva			
42	Třídní samospráva (místo/předseda, pokladní, péče o květiny, péče o nástěnku atd.)	1 rok	1 - 5
43	Školní samospráva – předseda školního parlamentu (aktivní=schůze parlamentu min 1x za 1 měsíc)	1 rok	3
44	Školní samospráva – členové ve školním parlamentu	1 rok (100% docházka)	1
		1 rok (50% docházka)	0,5

Poznámky:

1. Smyslem kreditního systému je zvýšit aktivitu žáků ve škole i mimo ni. Kreditní systém směřuje do všech oblastí vzdělání žáků a jejich školních, mimoškolních a společenských aktivit. Rozvíjí dovednosti a znalosti upevňující vztah k učitelskému povolání.

2. Kreditní systém nemůže v některých bodech jednoznačně, naprosto spravedlivě a přesně určit, jaká je kvalita a společenský význam dané činnosti. O přidělení kreditů rozhoduje vedoucí akce nebo třídní profesor. Přidělení kreditů za akce, které neorganizuje škola, musí být písemně dokladované (například kopií smlouvy).
3. Za zahraniční a tuzemské zájezdy včetně účasti na třídních výletech může žák během studia získat maximálně 20 kreditů.
4. Kreditní systém je otevřený. Jestliže žák koná jinou společensky nebo pedagogicky prospěšnou činnost, která není v tabulce specifikována, může mu pedagogická rada na návrh třídního učitele, vyučujících, vedení školy nebo zřizovatele přidělit další kreditní body.
5. Minimální počet kreditů pro žáky nastupující do 1. ročníku od školního roku 2012/2013 je 60.
6. Získání stanoveného počtu kreditů do závěrečné klasifikační porady za 4. ročník je podmínkou pro vykonání maturitní zkoušky.

8. Učební osnovy

8.1.Název vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 520

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je:

vychovat žáky ke kultivovanému písemnému i mluvenému jazykovému projevu, rozumět psanému i mluvenému textu, vyhledávat informace a pracovat s nimi, prohloubit a rozšířit znalosti z hlediska vývoje české i světové literatury a mateřského jazyka, vést je ke komunikačním a esteticky tvořivým aktivitám, a zároveň prohloubit jejich jazykové a literární znalosti a dovednosti tak, aby je žáci byli schopni aplikovat ve své budoucí pedagogické praxi.

Naplňování afektivních cílů vzdělávání

- prohlubovat v žácích kladný vztah k mateřskému jazyku
- vést žáky k funkční a mediální gramotnosti
- poskytnout žákům efektivní metody ke zvládnutí studia
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných literárních děl se podílet na hodnotové orientaci žáků, utváření jejich morálního profilu a estetického cítění
- pěstovat u co největší části žáků potřebu číst
- pomocí znalosti základních literárněvědných poznatků vést žáky k pochopení struktury, významu a funkcí literárního díla
- prohlubovat komunikační dovednosti žáků a tím získat vhodnou míru sebevědomí
- schopnost žáků vytvořit si vlastní úsudek, přijímat odpovědnost za své jednání
- být schopen pracovat v zájmu dětí a mládeže

Charakteristika učiva

- základní poznatky z literární teorie
- vývoj české i světové literatury v kulturních i historických souvislostech
- gramatika
- stylistika
- základy rétoriky a komunikačních dovedností, mluvené projevy
- obecné výklady o jazyce
- vývoj českého jazyka a jeho postavení v systému jazyků
- práce s textem – analýza, reprodukce, interpretace

Pojetí výuky

Předmět český jazyk a literatura je v průběhu studia dotován 16 hodinami rozvrženými následujícím způsobem:

Ročník	Literatura	Jazyk	Celkem
1.	2	2	4
2.	3	1	4
3.	3	1	4
4.	2	2	4

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce:

- výklad učitele, řízený dialog
- individuální samostatná práce
- skupinová práce
- samostatná domácí práce (příprava referátů, prezentací aj.)
- rozbor a interpretace literárních textů
- exkurze (knihovna, galerie),
- návštěva vybraných filmových a divadelních představení
- využívání digitálních technologií,
- analýza a interpretace literárních textů s využitím digitálních nástrojů, které podporují čtenářské dovednosti,
- tvorba vlastních literárních textů a jejich prezentace v digitální podobě, včetně práce s e-knihami a audioknihami,
- diktáty a doplňovací cvičení
- gramatická a stylistická cvičení
- řečnická cvičení
- souvislé slohové práce
- poslech mluveného slova z děl českých i světových autorů

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz především na:

- schopnost žáků správně užívat gramatické a stylistické prostředky jak v ústním tak písemném projevu
- schopnost vyjadřovat své myšlenky jasně a pregnantně
- porozumění obsahu sdělení v uměleckých i neuměleckých textech, hloubku porozumění učivu
- literatury české i světové, zvláště dětské a pro mládež

Hodnocení se provádí na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami pro prověřování znalostí budou:

- individuální a frontální ústní zkoušení
- písemné testy
- slohové práce
- přednes referátů
- prezentace individuálních i skupinových prací

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením zkoušeného i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určuje učitel.

Kritéria hodnocení jsou dána úrovní klíčových i odborných kompetencí a klasifikačním řádem školy.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody, techniky) pro splnění jednotlivých aktivit,
- využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Kompetence komunikativní:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

Personální a sociální kompetence:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Matematické kompetence:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- správně gramaticky popsat matematické postup**y,** dokázat pracovat s odbornými termíny

Digitální kompetence a digitální technologie:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- pracovat s textovými editory, vytvářet a upravovat texty,
- pracovat s vyhledávači,
- používat tabulky, grafy a multimediální obsah,
- zlepšovat schopnost vyhledávat a kriticky zpracovávat informace z různých zdrojů,
- komunikovat online (e-mail, chat, sociální sítě) s důrazem na etiku a ochranu proti dezinformacím,
- používat digitální nástroje pro tvorbu a editaci literárních textů,
- využívat digitální platformy pro publikaci a sdílení hodnocení a recenzí literárních děl,
- vytvářet a prezentovat literární a umělecká díla s využitím digitálních technologií s důrazem na dodržování autorských práv,
- využívat digitální zdroje pro studium a interpretaci literárních děl z různých historických období a kulturních kontextů.

Přínos k rozvoji odborných kompetencí

- Příprava, realizace a evaluace výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku,
- zohledňování individuálních zvláštností a subjektivních potřeb svěřených dětí a objektivních podmínek, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována,
- zvládání techniky komunikace s rodiči nebo institucemi.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti:

- rozvoj funkční gramotnosti
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- dovednost jednat s lidmi
- orientace v masových médiích
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí
- práce s informacemi

Český jazyk a digitální technologie

- vytváření a úprava textů, tabulek a prezentací v digitálních nástrojích
- kombinování textových, obrazových a zvukových formátů při tvorbě multimediálních projektů
- efektivní využívání digitální technologie pro správu a zálohování důležitých materiálů
- systematické vyhledávání a kritické hodnocení informací z digitálních zdrojů
- respektování autorských práv a etické chování v online komunikaci

Člověk a životní prostředí

- efektivní práce s informacemi a jejich kritické hodnocení

Člověk a svět práce

- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech
- verbální a neverbální komunikace při práci s dětmi

- komunikace s dětmi a jejich rodiči
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi

Mezipředmětové vztahy:

Dramatická výchova
Výtvarná výchova
Hudební výchova
Pedagogika a pedagogická praxe
Psychologie
Občanská nauka
Dějepis
Společenskovědní seminář
Digitální technologie

Realizace odborných kompetencí

Literatura

1. ročník (2)(68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, - rozezná umělecký text od neuměleckého, dovede rozeznat umělecký brak a kýč, - rozebere umělecký text za použití znalosti z literární teorie a poetiky, - konkrétní literární díla klasifikuje podle druhů a žánrů, - rozliší jednotlivé umělecké slohy daného období, zná jejich významné představitele a stěžejní díla, - orientuje se v základních vývojových etapách literární historie světové i české, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - zhodnotí význam daného autora nebo literárního díla pro dobu vzniku i pro současnost, - vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla (knihy, divadelního představení, filmu, výtvarného díla aj.). - používá digitální nástroje pro tvorbu a editaci literárních textů	**1. Úvod do studia literatury** - Literatura jako součást umění - Funkce literatury - Literární věda - Struktura literárního díla - Základní druhy - Próza a poezie - Lidová slovesnost	**6**
	2. Nejstarší literatury světa - Orientální literatury - Bible - Antická literatura – Řecko, Řím	**10**
	3. Středověká literatura - Hrdinská epika - Staroslověnské písemnictví - Latinské písemnictví - Česky psaná literatura, doba Karla IV. - Husitská literatura	**7**
	4. Renesance a humanismus - Itálie, Francie, Španělsko, Anglie - Český humanismus	**15**
	5. Baroko v Evropě a u nás - Evropské baroko - Pobělohorská literatura	**10**
	6. Klasicismus, osvícenství, preromantismus	**15**
	7. Počátky národního obrození - Periodizace národního obrození - Jazykověda - Divadlo - Novinářství	**5**

Literatura

2. ročník (3)(102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - Orientuje se v ÚLS, pozná a dovede charakterizovat jednotlivé formy ÚLS - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - využívá digitální platformy pro publikaci a sdílení hodnocení a recenzí literárních děl	**1. Národní obrození** - Věda, divadlo, poezie, novinářství	**12**
	2. Romantismus ve světě a u nás	**21**
	3. Realismus, naturalismus ve světové literatuře	**21**
	4. Česká literatura ve 40. -50. l. 19. stol. – přechod od romantismu k realismu	**4**
	5. Česká poezie 2. pol 19. stol. - Májovci - Ruchovci - Lumírovci	**12**
	6. Česká próza 2. pol. 19. stol. - historická, venkovská, městská	**9**
	7. České divadlo a realistické drama	**3**
	8. Nové směry v poezii 2. pol. 19. stol. a poč. 20. stol. - Impresionismus, symbolismus, dekadence - „Prokletí básníci“	**20**

Literatura

3. ročník (3)(99)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - čte beletrii, interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období. - vytváří a prezentuje literární a umělecká díla s využitím digitálních technologií, - využívá digitální zdroje pro studium a interpretaci literárních děl z různých historických období a kulturních kontextů.	**1. Nové směry v poezii 19. a poč. 20. stol.** - Impresionismus, symbolismus, dekadence - Česká moderna - Anarchističtí buřiči	**14**
	2. Světová literatura 1. pol. 20. stol. - Moderní směry futurismus, kubismus, dadaismus, expresionismus, surrealismus - Poezie, próza, drama v literatuře ruské, anglické, německé, francouzské, americké	**22**
	3. Česká poezie 1. pol. 20. stol. - Proletářská poezie - Poetismus - Surrealismus - Katolická poezie - Poezie doby okupace	**22**
	4. Česká próza 1. pol. 20. stol. - Téma 1. světové války - Levicový proud - Avantgardní proud, imaginativní próza - Demokratický proud - Psychologická próza - Katolická literatura - Próza za okupace	**27**
	5. Rozvoj divadla v 1. pol. 20. stol. - Osvobozené divadlo V+W - - D 34 – E. F. Burian	**14**

Literatura

4. ročník (2)(58)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - čte krásnou literaturu, interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - orientuje se v nabídce kulturních institucí, - navštěvuje divadelní představení a správně je interpretuje.	**1. Vývoj světové literatury po 2. sv. válce do současnosti** - Obraz války, existencialismus, neorealismus, beatnici, postmodernismus a experimentální próza, populární literatura - Literatura angloamerická, německá, ruská, francouzská a italská	**15**
	2. Česká literatura po roce 1945 - Charakteristika doby, periodizace	**9**
	3. Česká poezie 2. poloviny 20. století po současnost	**4**
	4. Česká próza 2. poloviny 20. století po současnost	**20**
	5. České drama 2. poloviny 20. století po současnost	**10**

Český jazyk

1. ročník (2)(68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - má přehled o předmětu zkoumání jednotlivých jazykovědných disciplín a o jejich vývoji, - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu, - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - má přehled o knihovnách a jejich službách - pracuje s různými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) - orientuje se v hláskoslovném systému, - řídí se zásadami správné výslovnosti, - orientuje se ve vývojových tendencích morfologie, - rozlišuje jednotlivé slovní druhy, - správně používá gramatické tvary a konstrukce, - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví, - chápe rozdíl mezi projevem mluveným a psaným - vhodně používá spisovný jazyk a jeho varianty, obecnou češtinu, slang, argot, dialekt, ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - vhodně uplatňuje slohové postupy, - vystihne charakteristické znaky vypravování, - posoudí uplatnění vypravování v hovorové a umělecké oblasti,	**1. Jazykověda a její disciplíny**	**5**
	2. Hlavní principy českého pravopisu	**5**
	3. Racionální studium textu - Informace a jejich získávání - Práce s textem, sborníky, encyklopedie - Knihovny a jejich služby - Příručky pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě - Výpisky, osnova, konspekt	**7**
	4. Hláskosloví	**7**
	5. Tvarosloví - Slovní druhy - Kategorie jmen - Kategorie sloves	**7**
	6. Obecné poučení o slohu - Slohové postupy a útvary - Projevy mluvené a psané	**7**
	. 7. Národní jazyk a jeho útvary, jazyková kultura - spisovná a nespisovná čeština - obecná čeština - nářečí	**6**
	8. Používání cizích slov v běžné komunikaci	**2**
	9. Funkční styly	**6**

- posoudí kompozici vypravování, jeho slovní zásobu a skladbu, - sestaví texty prostého a uměleckého vypravování, - rozlišuje funkční styly, je schopen je rozpoznat v projevech mluvených i psaných.	**10. Funkční styl prostě sdělovací** - Běžná komunikace - Komunikační situace	**8**
	11. Vypravování prosté a umělecké	**8**
	12. Pravopis, větné rozbory, mluvní cvičení	**Průběžně (4)**

Český jazyk
2. ročník (1)(34)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - správně používá gramatické tvary a konstrukce, - rozpozná obměny významu slov, - dokáže určit způsoby obohacování slovní zásoby - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace - na příkladech doloží druhy mediálních produktů - uvede základní média působící v regionu - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé slupiny uživatelů - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace - má přehled o informačních postupech a útvarech - vystihne charakteristické znaky publicistického stylu, - má přehled o základních publicistických žánrech, o denním i periodickém tisku - je schopen posoudit slovní zásobu, syntax i kompozici informačních útvarů v médiích, - dokáže sestavit jednoduchý zpravodajský útvar a přednést jej, - ovládá a uplatňuje základní principy výstavby textu, - adekvátně využívá emocionální a emotivní stránky projevu, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní, - je schopen napsat popis i charakteristiku různým funkčním stylem.	**1. Tvarosloví** - Opakování, jazykové rozbory	**4**
	2. Informativní výchova - Práce s textem - Média a mediální sdělení	**2**
	3. Informační postupy a útvary - Obsah, forma, jazyk, grafická úprava - Osobní dopis, zpráva, oznámení	**5**
	4. Funkční styl publicistický - Obsahová, formální, grafická výstavba - Média, jejich produkty a účinky - Útvary – zpráva, reportáž, fejeton, komentář, recenze	**7**
	5. Popis - Popis prostý, subjektivní, statický a dynamický	**3**
	6. Charakteristika	**5**
	7. Nauka o slovní zásobě - Význam slova a jeho obměny - Synonyma, homonyma, antonyma - Metafora, metonymie, synekdocha - Hyperbola, ironie, eufemismus, dysfemismus - Křestní jména, příjmení, místní jména - Práce se slovníky	**3**
	8. Obohacování slovní zásoby	**5**
	9. Pravopis, větné rozbory, mluvní cvičení	**průběžně**

Český jazyk

3. ročník (1)(33)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - rozpozná základní znaky odborného stylu - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva - se odborně vyjádří o jevech svého oboru, - sestaví konkrétní útvar odborného stylu, - se orientuje ve výstavbě textu, - ovládá a uplatňuje základní principy jeho výstavby - vypracuje anotaci a resumé - uplatňuje znalosti ze skladby ve svém vyjadřování - sestaví základní útvary administrativního stylu, - ovládá jejich formální a grafickou úpravu, - napíše úřední dopis, osobní dopis a životopis	**1. Odborný styl** - Odborný popis, referát - Výklad, kritika, esej	**12**
	2. Skladba – věta jednoduchá - Druhy vět, věta jednočlenná - Větné členy, vztahy ve větě - Větné rozbory	**6**
	3. Skladba - souvětí - Druhy souvětí, vztahy mezi větami - Druhy vět vedlejších - Poměr mezi větami hlavními - Pravidla interpunkce - Nepravidelnosti ve větné stavbě - Větné rozbory	**7**
	4. Administrativní styl - Žádost, životopis, - Úřední korespondence	**8**
	5. Pravopis, větné rozbory, mluvní cvičení	**průběžně**

Český jazyk

4. ročník (2)(58)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - má přehled o slohových postupech uměleckého styl - orientuje se v soustavě jazyků, - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny, - vystihne charakteristické znaky úvahy, - posoudí kompozici úvahy, její slovní zásobu a skladbu, - sestaví úvahu a kritiku, - je schopen vyjádřit pozitivní i negativní postoje (pochválit, kritizovat, polemizovat), - argumentuje a obhajuje svá stanoviska, - je schopen přednést konkrétní řečnický projev, - rozlišuje spisovný jazyk a jeho varianty, obecnou češtinu, slangy a argot, dialekty, - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, - ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci, - pracuje s normativními příručkami českého jazyka, - rozumí obsahu textu i jeho části, - se vhodně prezentuje, - má přehled o pravidlech vhodného vyjadřování a vystupování, volí adekvátní komunikační strategie, - vhodně používá mimojazykové prostředky komunikace, - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně, - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	**1. Umělecký styl, jeho útvary a postupy**	**6**
	2. Původ a příbuznost jazyků	**4**
	3. Vývoj českého jazyka	**5**
	4. Současný český jazyk, vývojové tendence spisovné češtiny - Spisovná čeština, obecná čeština, nářečí	**5**
	5. Úvahový postup a úvaha	**7**
	6. Kultura osobního projevu, mluvené projevy	**8**
	7. Řečnický styl - Projev, přednáška	**5**
	8. Systematizace poznatků ze slohu	**7**
	9. Pravopis, systematizace poznatků z jazyka	**11**
	10. Opakování	**průběžně**

8.2.Název vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 390

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025 počínaje stávajícím 2. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.
Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické atd.), klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.
Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.
Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli,
- vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Učivo anglického jazyka je koncipováno tak, aby systematicky rozvíjelo receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti žáků – poslech, čtení, mluvení a psaní – s důrazem na porozumění smyslu sdělení a samostatnou jazykovou produkci. Výuka je zaměřena na osvojování slovní zásoby a gramatických struktur v reálných komunikačních situacích a zároveň podporuje dovednosti efektivního učení, práce s jazykovým textem a kritického myšlení. Učivo vychází z tematických celků každodenního života, mezikulturní komunikace a odborného prostředí daného oboru. Využívá autentické materiály a digitální zdroje a směřuje k dosažení jazykové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Nedílnou součástí učiva je také příprava ke společné části maturitní zkoušky z anglického jazyka.
V afektivní oblasti směřuje výuka anglického jazyka k tomu, aby žáci získali:

- rozvíjeli pozitivní vztah k cizím jazykům jako prostředku mezikulturního porozumění a osobního růstu;
- chápali význam anglického jazyka pro komunikaci v mezinárodním prostředí, vzdělávání i profesní život;

- projevovali vytrvalost, pečlivost a odpovědnost při osvojování jazykových dovedností a práci s cizojazyčnými texty;
- oceňovali přesnost, srozumitelnost a vhodnost jazykového vyjadřování v různých komunikačních situacích;
- respektovali jazykovou a kulturní rozmanitost a rozvíjeli schopnost empaticky naslouchat i spolupracovat při komunikaci;
- budovali si zdravé sebehodnocení na základě pokroku ve schopnosti dorozumět se a používat jazyk samostatně i tvořivě;
- vnímali cizí jazyk jako nástroj pro poznávání světa a rozvoj vlastní flexibility, otevřenosti a přizpůsobivosti v různých sociálních a profesních kontextech;
- chápali význam poctivosti při využívání cizích zdrojů a při samostatné i skupinové práci;
- formovali si hodnoty v oblasti otevřenosti, respektu, porozumění a hledání společné řeči v různorodém světě.

Pojetí výuky

V pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Učitelé se orientují na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování
- dialogické slovní metody
- týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT,
- sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách,
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu,
- motivační činitele
- zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod,
- veřejné prezentace žáků,
- uplatňování projektové metody výuky,
- podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Výuka anglického jazyka v rámci tohoto ŠVP připravuje žáky ke společné (státní) části maturitní zkoušky z anglického jazyka na úrovni B1 dle Společného evropského referenčního rámce (SERR).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, správné a logicky uspořádané vyjadřování v anglickém jazyce,
- schopnost rozvíjet téma a souvisle komunikovat v rámci probíraných tematických celků,
- schopnost propojovat znalosti anglického jazyka s poznatky z ostatních všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů (např. psychologie, pedagogika, dějepis).

Hodnocení písemného projevu:

- věcná správnost, přesnost a pečlivost při psaní textů v anglickém jazyce (osobní i odborné texty),
- jazyková správnost (gramatika, pravopis, stylistika).

Hodnocení prezentací:

- výběr relevantních, zajímavých a tematicky přiměřených informací,
- schopnost přehledné, jazykově správné a vizuálně vhodné prezentace s využitím informačních technologií,
- plynulost a úroveň jazykového projevu při prezentaci.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah k učení cizího jazyka a dalšímu vzdělávání,
- využívá různé techniky učení cizího jazyka (např. jazykové portfolio, práce se slovníky, online nástroji),
- efektivně pracuje s texty v anglickém jazyce (čtení s porozuměním, analýza textu),
- vyhledává a kriticky zpracovává informace v anglickém jazyce, rozvíjí čtenářskou gramotnost,
- rozumí mluveným projevům (výklad, přednáška, rozhovor) a pořizuje si poznámky v anglickém jazyce,
- sleduje svůj pokrok v osvojování jazyka, reflektuje zpětnou vazbu a plánuje další vzdělávání,
- využívá zkušenosti své i ostatních při zlepšování jazykových dovedností.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozumí zadání v anglickém jazyce, identifikuje klíčové body problému,
- navrhuje vhodná řešení problémových situací v komunikaci v anglickém jazyce,
- využívá logické myšlení a různé strategie při práci s texty, poslechem a interakcí v angličtině,
- volí vhodné jazykové nástroje, zdroje a strategie pro řešení úkolů,
- efektivně spolupracuje na řešení problémů v týmu.

Občanská kompetence

Žák:

- respektuje jazykovou a kulturní rozmanitost v mezinárodním prostředí,
- diskutuje v angličtině o aktuálním společenském a politickém dění,
- chápe význam globálních problémů (životní prostředí, lidská práva) a diskutuje o nich v angličtině,
- kriticky přistupuje k informacím získaným v cizím jazyce a tvoří vlastní názor,
- podporuje hodnoty demokratické společnosti a kulturní identity v mezinárodním kontextu.

Komunikativní kompetence

Žák:

- srozumitelně a souvisle formuluje své myšlenky v anglickém jazyce, písemně i ústně,
- aktivně se účastní diskusí v angličtině, argumentuje a obhajuje své názory,
- tvoří texty na běžná i odborná témata, dodržuje jazykové a stylistické normy,

- rozvíjí schopnost přiměřené komunikace v reálných i odborných situacích.

Personální a sociální kompetence

Žák:

- stanovuje si jazykové cíle a plánuje kroky k jejich dosažení,
- efektivně se učí a reflektuje svůj pokrok,
- využívá zkušenosti svých učitelů i spolužáků při zlepšování vlastních dovedností,
- přijímá kritiku i radu, reaguje na zpětnou vazbu,
- pracuje v týmu, respektuje názory a osobnost ostatních, podílí se na společné práci,
- podporuje dobré mezilidské vztahy, předchází konfliktům, jedná bez předsudků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl být schopen:

- rozpoznávat a respektovat kulturní odlišnosti v jazykově i kulturně rozmanitém světě;
- chápat význam kulturní identity a tradic jak vlastního národa, tak i anglicky mluvících zemí;
- komunikovat s úctou a tolerancí, vyjadřovat své názory kultivovaně a naslouchat ostatním;
- orientovat se v aktuálních společenských a etických otázkách, diskutovat o nich v cizím jazyce;
- projevovat odpovědnost, solidaritu a respekt v mezilidské komunikaci, a to i v mezinárodním kontextu;
- kriticky hodnotit informace z médií a sociálních sítí, včetně těch v cizím jazyce;
- aktivně se zapojit do projektů s mezinárodním nebo kulturním přesahem (např. jazykové výměny, prezentace, tematické diskuze).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák má možnost získat:

- dovednosti komunikace v anglickém jazyce v pracovním prostředí – při pracovních pohovorech, při vedení konverzace se zákazníky nebo partnery;
- schopnost vytvářet profesní dokumenty v angličtině (životopis, motivační dopis, e-mailová komunikace);
- orientaci v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí a schopnost přizpůsobit se kulturním odlišnostem;
- základní terminologii a komunikační strategie potřebné pro profesní situace v daném oboru;
- motivaci k dalšímu jazykovému a profesnímu rozvoji, včetně využití angličtiny při dalším studiu nebo podnikání;
- schopnost efektivně prezentovat sebe sama a své dovednosti v cizím jazyce;
- jistotu při používání digitálních nástrojů při jazykové prezentaci a sebeprezentaci.

Matematické kompetence

Žák:

- orientuje se v základních číselných údajích, datech a grafech prezentovaných v anglickém jazyce,
- interpretuje tabulky, grafy a diagramy v anglických textech,
- využívá jednoduché numerické informace v komunikaci (např. při interpretaci statistik).

Digitální kompetence

Žák:

- efektivně využívá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací v anglickém jazyce,
- vhodně volí digitální nástroje pro studium a školní práci (např. prezentace, editace textů, online zdroje),

- rozpozná různé druhy digitálních informací a ověřuje jejich věrohodnost,
- orientuje se v nových technologiích a hodnotí jejich přínosy a rizika,
- chová se zodpovědně, bezpečně a eticky při práci s digitálními technologiemi a v online prostředí.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti
Cíl: rozvoj klíčových kompetencí v oblasti komunikace, kritického myšlení a společenské odpovědnosti prostřednictvím práce v cizím jazyce.

Výuka přispívá k:

- schopnosti orientovat se v anglicky psaných médiích, efektivně je využívat a kriticky hodnotit jejich obsah,
- rozvoji dovednosti diskutovat v angličtině o společenských, kulturních i etických otázkách a hledat kompromisní řešení,
- ochotě angažovat se v lokálním i globálním kontextu s využitím anglického jazyka,
- podpoře úcty k materiálním a duchovním hodnotám, ochraně životního prostředí a kulturního dědictví v mezinárodním kontextu.

Obsah:

- komunikace, vyjednávání a řešení konfliktů v anglickém jazyce,
- společnost, kultura a náboženství ve světě anglicky mluvících zemí,
- historický vývoj společnosti (zejména 19. a 20. století) v anglickém prostředí,
- politické a společenské systémy v anglicky mluvících zemích,
- práce s masovými médii a kritická analýza textů v angličtině,
- témata morálky, svobody, odpovědnosti, tolerance a solidarity v cizím jazyce.

Člověk a životní prostředí
Cíl: rozvoj porozumění globálním environmentálním problémům v anglickém jazyce a schopnost aktivně se zapojit do ochrany životního prostředí.

Výuka přispívá k:

- schopnosti lépe poznávat svět prostřednictvím práce s autentickými anglickými texty a informacemi o přírodě a životním prostředí,
- dovednosti získávat, zpracovávat a kriticky vyhodnocovat ekologické informace v angličtině.

Obsah:

- základní ekologická témata (ochrana přírody, změna klimatu, udržitelný rozvoj) prezentovaná v anglickém jazyce,
- diskuze a projekty zaměřené na životní prostředí ve světovém kontextu.

Člověk a svět práce

Cíl: rozvoj schopnosti používat anglický jazyk v profesním a pracovním prostředí.
Výuka přispívá k:

- získání dovedností potřebných k uplatnění na trhu práce, včetně psaní profesních dokumentů v anglickém jazyce (životopis, motivační dopis),
- rozvoji komunikačních dovedností pro pracovní pohovory a profesní prezentace v anglickém jazyce,
- porozumění základním právům a povinnostem v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí,
- schopnosti efektivní mezinárodní komunikace.

Obsah:

- tvorba životopisu (CV) a motivačního dopisu v angličtině,
- modelové pracovní pohovory v angličtině,
- slovní zásoba a fráze používané v pracovním prostředí,
- kulturní rozdíly v pracovním prostředí různých anglicky mluvících zemí.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- efektivně využíval digitální technologie při vyhledávání, zpracování a porozumění autentickým materiálům v anglickém jazyce;
- používal digitální nástroje pro tvorbu a úpravu textů, procvičování gramatiky a rozšiřování slovní zásoby;
- rozvíjel dovednosti pro samostatné i týmové řešení jazykových úkolů s podporou ICT;
- prezentoval své jazykové výstupy (např. projekty, prezentace, texty) prostřednictvím digitálních platforem;

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis – historie anglicky mluvících zemí, historický kontext témat, kultura
- Informační technologie – využívání digitálních nástrojů při tvorbě jazykových projektů a prezentací,
- Biologie – témata životního prostředí, zdraví a lidského těla v anglickém jazyce,
- Matematika – práce s grafy, čísly a tabulkami v anglických textech – interpretace dat (základní),
- Český jazyk a literatura – rozvoj stylistiky a slohových dovedností, přenos stylistických návyků do anglického jazyka.
- Pedagogika - témata vzdělávání a výchovy, komunikace s dětmi a dospělými v cizím jazyce, metodika práce s jazykem.
- Psychologie - porozumění komunikaci, rozvoj mezilidských vztahů, empatie při jazykovém projevu, diskuze o společnosti
- Hudební, výtvarná a dramatická výchova - práce s anglickými písněmi, básněmi, dramatickými scénkami v rámci jazykových aktivit.

Realizace učiva a odborných kompetencí

1. ročník (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák – Žák používá základní slovní zásobu a fráze k popisu běžných činností a základní gramatické struktury ve větách. – Komunikuje v běžných situacích; správně používá osobní a přivlastňovací zájmena a sloveso být. – vyhledá relevantní informace v anglickém jazyce na internetu a ověří jejich důvěryhodnost. – se dorozumí v běžných každodenních situacích v rámci osobního a pracovního života.	**1. Introduction** - Slovesa pro každodenní aktivity (např. get up, go out), základní slovní zásoba pro komunikaci (např. hello, please, sorry) - Sloveso být (kladné, záporné a otázky), osobní zájmena, přivlastňovací zájmena	20
Žák – popisuje pocity a nálady, používá příslušná přídavná jména a tvoří věty v minulém čase. – Uplatňuje slovní zásobu spojenou s emocemi v rozhovoru a písemném projevu. – hlavní myšlenky jednoduchých mluvených i psaných textů v anglickém jazyce.	**2. Feelings** - Přídavná jména popisující pocity (např. anxious, delighted), příslovce míry (a bit, extremely, atd.), opakování: přítomný průběhový a stavová slovesa, modifying adverbs (a bit, extremely, etc.), - Minulý čas prostý (oznamovací věty, zápory a otázky))	20
Žák – rozumí popisům míst a situací, aktivně používá slovní zásobu spojenou s dobrodružstvím a zvládá minulý průběhový čas. – Interpretuje informace o aktivitách a místech, popisuje děje v čase minulém.	**3. Adventure** - Prvky krajiny (jeskyně, vodopád atd.), přídavná jména (úžasný, nebezpečný), předložky pohybu a místa, opakování: věty se there is / there are - Minulý čas průběhový, kontrast s minulým časem prostým, spojky while / as / when	20

Žák – analyzuje a popisuje filmy a televizní pořady, používá kvantifikátory a modalitu pro vyjádření povinnosti. – Analyzuje média a kulturní obsah, diskutuje o oblíbených pořadech a vyjadřuje své názory. – zpracuje a okomentuje krátké video, audio nahrávku nebo digitální plakát v anglickém jazyce. – vytvoří a prezentuje jednoduchou pohádku nebo příběh pro děti v angličtině	**4. On screen** - Filmy a televizní programy, přídavná jména popisující filmy, aspekty filmů (herectví, postavy) - Výrazy množství (some / any, a few / a little, a lot of, not much / many), must, mustn't a needn't / don't have to	20
Žák - mluví o počasí a životním prostředí, tvoří srovnávací věty a používá přídavná jména ve stupních. - Používá přirovnání a stupňování přídavných jmen k popisu přírody a počasí. - vyjádří své názory, pocity a postoje k běžným tématům.	**5. Our planet** - Slovní zásoba k počasí (přídavná jména, podstatná jména, slovesa), teplota, opakování: kvantifikátory (a few, a little, atd.): a few, a little, (not) much / many, a lot of - Stupňování přídavných jmen ((not) as … as, far / much + 2. stupeň), nejvyšší stupeň, too a enough	20
	6. Disponibilní hodiny	2

2. ročník (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák – diskutuje o budoucnosti a pracovních plánech, používá budoucí čas a první kondicionál. – Vyjadřuje své pracovní preference a cíle pomocí budoucích časů a podmínkových vět.	**1. Ambition** - Povolání (architekt, právník atd.), pracovní činnosti (hodně cestovat, pracovat sám), opakování: minulý čas prostý: - Budoucí čas (will a going to), změny zaměstnání, první kondicionál	20
Žák - rozlišuje přítomný a předpřítomný čas, mluví o turistických cílech a zkušenostech z cestování. - rozlišuje zkušenosti a události v různých časech, formuluje popisy míst a aktivit. - prezentuje informace v digitální podobě (např. PowerPoint, Canva, Padlet) v angličtině. - zpívá nebo recituje dětské básně/písně v angličtině a vysvětlí jejich význam	**2. Tourism** - Turistické atrakce (akvárium, hrad atd.), opakování: will a going to: will and going to - Předpřítomný čas (been / gone), důraz na výslovnost, kontrast s přítomným časem prostým	20
Žák - rozumí výrazům spojeným s penězi, tvoří věty ve druhém kondicionálu a rozlišuje časy v minulosti. - aplikuje slovní zásobu a gramatiku spojenou s financemi při praktických situacích. - využívá překladače, slovníky a jazykové aplikace kriticky a účelně. - vytvoří a představí svůj životopis a motivační dopis v angličtině - simuluje pracovní pohovor v anglickém jazyce.	**3. Money** - Čísla a měny, obchody a služby (banka, květinářství atd.), nakupování, opakování: present perfect s ever: Present perfect with ever for asking about experiences - Druhý kondicionál, předminulý čas, poctivost se vyplácí	20

Žák - popisuje trestné činy, používá nepřímou řeč a aktivně pracuje s policejní terminologií. - Převádí přímou řeč do nepřímé a orientuje se v oblasti právní a bezpečnostní terminologie. - používá základní jazykové prostředky v psaném i ústním projevu.	**4. Crime** - Zločiny a zločinci (žhářství, pašerák atd.), kolokace související s policií, opakování: stupňování přídavných jmen: Comparatives and superlatives - Nepřímá řeč: zájmena a časové výrazy,: použití sloves tell a say	20
Žák - používá slovní zásobu týkající se vědy a technologií, tvoří věty v trpném rodě v různých časech. - Tvoří popisy technologických zařízení a procesů v trpném rodě.	**5. Science** - Technologické pomůcky a zařízení, opakování: nultý kondicionál - Trpný rod (přítomný a minulý čas prostý, předpřítomný a budoucí čas))	20
	6. Disponibilní hodiny	2

3. ročník (3) (99)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - používá základní slovní zásobu pro mluvení o volném čase a cestování. - komunikuje v jednoduchých větách o sobě, svých zájmech a místech. - Popisuje obrázek a vysvětluje rozdíly a podobnosti mezi dvěma obrázky	**1. Introduction** - Slovní zásoba pro dovolenou, aktivity a turistická místa - Přítomný čas prostý; sloveso be a have got	19
Žák - popisuje členy rodiny, jejich vztahy a každodenní činnosti. - Uplatňuje slovní zásobu a gramatické prostředky při popisu osob a rodiny. - vysvětlí základní pravidla komunikace s dítětem v angličtině.	**2. Generations** - Věk, fáze života, rodina a pozadí - Přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, členy, will a going to	19
Žák - pojmenuje části těla a popíše běžná zranění, formuluje předpovědi. - Používá slovní zásobu týkající se těla, zdraví a budoucnosti. - popíše v angličtině průběh jednoduché výchovné nebo vzdělávací aktivity.	**3. The human body** - Části těla, zranění a zdravotní problémy - Modální slovesa pro předpovědi, první kondicionál, velká čísla, zlomky	19
Žák - popisuje bydlení, porovnává vlastnosti různých míst, vyjadřuje hypotézy. - Komunikuje o domácnosti a bydlení, vyjadřuje podmíněné situace. - se orientuje v běžné korespondenci, formulářích a informačních materiálech.	**4. Homes** - Popis domu, místnosti, nábytek, domy a zahrady - Srovnávací a nejvyšší stupně přídavných jmen a příslovcí, druhý kondicionál	19

Žák - diskutuje o problémech s technologiemi, vyjadřuje názory a řešení. - Zvládá slovní zásobu z oblasti ICT, uplatňuje kvantifikaci a názorové struktury. - porovnává různé zdroje informací a vyjádří vlastní stanovisko v angličtině.	**5. Technology** - Digitální komunikace, užitečná slovesa, technologie - Kvantifikátory (some, any, none), modální slovesa minulosti	19
	6. Disponibilní hodiny	4

4. ročník (3) (87)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - popisuje lidi, jejich charakterové vlastnosti a úspěchy. - Rozlišuje a používá věty s vedlejšími vztažnými větami a trpným rodem.	**1. High flyers** - Osobnostní vlastnosti, popis charakteru - Vztažné věty (definující a nedefinující), trpný rod	21
Žák - vyjadřuje názory na umění, rozumí textům s kulturní tematikou. - Analyzuje umělecké projevy a vyjadřuje postoje k nim.	**2. Artists** - Umění a kulturní aktivity, názory a dojmy - Trpný rod, předložky, modální slovesa	21
Žák - rozlišuje přímou a nepřímou řeč, chápe formy zprostředkované komunikace. - Používá jazyk k záznamu a přenosu informací.	**3. Messages** - Komunikace, používání telefonu, fráze a idiomy - Nepřímá řeč, otázky v nepřímé řeči	21
Žák - plánuje a popisuje cestování, vyjadřuje hypotetické situace. - Zvládá komplexní gramatické struktury při vyjadřování o minulých událostech a dopravě.	**4. Journeys** - Cestování, doprava, dopravní prostředky - Třetí kondicionál, frázová slovesa, trpný rod, účelové věty	21
	5. Disponibilní hodiny	3

8.3. Název vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 390

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.
Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické atd.), klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.
Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.
Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli,
- vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní
- účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných
- národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Učivo anglického jazyka je koncipováno tak, aby systematicky rozvíjelo receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti žáků – poslech, čtení, mluvení a psaní – s důrazem na porozumění smyslu sdělení a samostatnou jazykovou produkci. Výuka je zaměřena na osvojování slovní zásoby a gramatických struktur v reálných komunikačních situacích a zároveň podporuje dovednosti efektivního učení, práce s jazykovým textem a kritického myšlení. Učivo vychází z tematických celků každodenního života, mezikulturní komunikace a odborného prostředí daného oboru. Využívá autentické materiály a digitální zdroje a směřuje k dosažení jazykové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Nedílnou součástí učiva je také příprava ke společné části maturitní zkoušky z anglického jazyka.
V afektivní oblasti směřuje výuka anglického jazyka k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli pozitivní vztah k cizím jazykům jako prostředku mezikulturního porozumění a osobního růstu;
- chápali význam anglického jazyka pro komunikaci v mezinárodním prostředí, vzdělávání i profesní život;

- projevovali vytrvalost, pečlivost a odpovědnost při osvojování jazykových dovedností a práci s cizojazyčnými texty;
- oceňovali přesnost, srozumitelnost a vhodnost jazykového vyjadřování v různých komunikačních situacích;
- respektovali jazykovou a kulturní rozmanitost a rozvíjeli schopnost empaticky naslouchat i spolupracovat při komunikaci;
- budovali si zdravé sebehodnocení na základě pokroku ve schopnosti dorozumět se a používat jazyk samostatně i tvořivě;
- vnímali cizí jazyk jako nástroj pro poznávání světa a rozvoj vlastní flexibility, otevřenosti a přizpůsobivosti v různých sociálních a profesních kontextech;
- chápali význam poctivosti při využívání cizích zdrojů a při samostatné i skupinové práci;
- formovali si hodnoty v oblasti otevřenosti, respektu, porozumění a hledání společné řeči v různorodém světě.

Pojetí výuky

V pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Učitelé se orientují na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování
- dialogické slovní metody
- týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách,
- vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit,
- vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu, motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Výuka anglického jazyka v rámci tohoto ŠVP připravuje žáky ke společné (státní) části maturitní zkoušky z anglického jazyka na úrovni B1 dle Společného evropského referenčního rámce (SERR).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, správné a logicky uspořádané vyjadřování v anglickém jazyce,
- schopnost rozvíjet téma a souvisle komunikovat v rámci probíraných tematických celků,
- schopnost propojovat znalosti anglického jazyka s poznatky z ostatních všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů (např. psychologie, pedagogika, dějepis).

Hodnocení písemného projevu:

- věcná správnost, přesnost a pečlivost při psaní textů v anglickém jazyce (osobní i odborné texty),
- jazyková správnost (gramatika, pravopis, stylistika).

Hodnocení prezentací:

- výběr relevantních, zajímavých a tematicky přiměřených informací,
- schopnost přehledné, jazykově správné a vizuálně vhodné prezentace s využitím informačních technologií,
- plynulost a úroveň jazykového projevu při prezentaci.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah k učení cizího jazyka a dalšímu vzdělávání,
- využívá různé techniky učení cizího jazyka (např. jazykové portfolio, práce se slovníky, online nástroji),
- efektivně pracuje s texty v anglickém jazyce (čtení s porozuměním, analýza textu),
- vyhledává a kriticky zpracovává informace v anglickém jazyce, rozvíjí čtenářskou gramotnost,
- rozumí mluveným projevům (výklad, přednáška, rozhovor) a pořizuje si poznámky v anglickém jazyce,
- sleduje svůj pokrok v osvojování jazyka, reflektuje zpětnou vazbu a plánuje další vzdělávání,
- využívá zkušenosti své i ostatních při zlepšování jazykových dovedností.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozumí zadání v anglickém jazyce, identifikuje klíčové body problému,
- navrhuje vhodná řešení problémových situací v komunikaci v anglickém jazyce,
- využívá logické myšlení a různé strategie při práci s texty, poslechem a interakcí v angličtině,
- volí vhodné jazykové nástroje, zdroje a strategie pro řešení úkolů,
- efektivně spolupracuje na řešení problémů v týmu.

Občanská kompetence

Žák:

- respektuje jazykovou a kulturní rozmanitost v mezinárodním prostředí,
- diskutuje v angličtině o aktuálním společenském a politickém dění,
- chápe význam globálních problémů (životní prostředí, lidská práva) a diskutuje o nich v angličtině,
- kriticky přistupuje k informacím získaným v cizím jazyce a tvoří vlastní názor,
- podporuje hodnoty demokratické společnosti a kulturní identity v mezinárodním kontextu.

Komunikativní kompetence

Žák:

- srozumitelně a souvisle formuluje své myšlenky v anglickém jazyce, písemně i ústně,
- aktivně se účastní diskusí v angličtině, argumentuje a obhajuje své názory,
- tvoří texty na běžná i odborná témata, dodržuje jazykové a stylistické normy,
- rozvíjí schopnost přiměřené komunikace v reálných i odborných situacích.

Personální a sociální kompetence

Žák:

- stanovuje si jazykové cíle a plánuje kroky k jejich dosažení,

- efektivně se učí a reflektuje svůj pokrok,
- využívá zkušenosti svých učitelů i spolužáků při zlepšování vlastních dovedností,
- přijímá kritiku i radu, reaguje na zpětnou vazbu,
- pracuje v týmu, respektuje názory a osobnost ostatních, podílí se na společné práci,
- podporuje dobré mezilidské vztahy, předchází konfliktům, jedná bez předsudků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák:

- rozpoznává a respektuje kulturní odlišnosti v jazykově i kulturně rozmanitém světě;
- chápe význam kulturní identity a tradic jak vlastního národa, tak i anglicky mluvících zemí;
- komunikuje s úctou a tolerancí, vyjadřuje své názory kultivovaně a naslouchá ostatním;
- orientuje se v aktuálních společenských a etických otázkách, diskutuje o nich v cizím jazyce;
- projevuje odpovědnost, solidaritu a respekt v mezilidské komunikaci, a to i v mezinárodním kontextu;
- kriticky hodnotí informace z médií a sociálních sítí, včetně těch v cizím jazyce;
- aktivně se zapojuje do projektů s mezinárodním nebo kulturním přesahem (např. jazykové výměny, prezentace, tematické diskuze).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák má možnost získat:

- dovednosti komunikace v anglickém jazyce v pracovním prostředí – při pracovních pohovorech, při vedení konverzace se zákazníky nebo partnery;
- schopnost vytvářet profesní dokumenty v angličtině (životopis, motivační dopis, e-mailová komunikace);
- orientaci v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí a schopnost přizpůsobit se kulturním odlišnostem;
- základní terminologii a komunikační strategie potřebné pro profesní situace v daném oboru;
- motivaci k dalšímu jazykovému a profesnímu rozvoji, včetně využití angličtiny při dalším studiu nebo podnikání;
- schopnost efektivně prezentovat sebe sama a své dovednosti v cizím jazyce;
- jistotu při používání digitálních nástrojů při jazykové prezentaci a sebeprezentaci.

Matematické kompetence

Žák:

- orientuje se v základních číselných údajích, datech a grafech prezentovaných v anglickém jazyce,
- interpretuje tabulky, grafy a diagramy v anglických textech,
- využívá jednoduché numerické informace v komunikaci (např. při interpretaci statistik).

Digitální kompetence

Žák:

- efektivně využívá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací v anglickém jazyce,
- vhodně volí digitální nástroje pro studium a školní práci (např. prezentace, editace textů, online zdroje),
- rozpozná různé druhy digitálních informací a ověřuje jejich věrohodnost,
- orientuje se v nových technologiích a hodnotí jejich přínosy a rizika,
- chová se zodpovědně, bezpečně a eticky při práci s digitálními technologiemi a v online prostředí.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí v oblasti komunikace, kritického myšlení a společenské odpovědnosti prostřednictvím práce v cizím jazyce.
Výuka přispívá k:

- schopnosti orientovat se v anglicky psaných médiích, efektivně je využívat a kriticky hodnotit jejich obsah,
- rozvoji dovednosti diskutovat v angličtině o společenských, kulturních i etických otázkách a hledat kompromisní řešení,
- ochotě angažovat se v lokálním i globálním kontextu s využitím anglického jazyka,
- podpoře úcty k materiálním a duchovním hodnotám, ochraně životního prostředí a kulturního dědictví v mezinárodním kontextu.

Obsah:

- komunikace, vyjednávání a řešení konfliktů v anglickém jazyce,
- společnost, kultura a náboženství ve světě anglicky mluvících zemí,
- historický vývoj společnosti (zejména 19. a 20. století) v anglickém prostředí,
- politické a společenské systémy v anglicky mluvících zemích,
- práce s masovými médii a kritická analýza textů v angličtině,
- témata morálky, svobody, odpovědnosti, tolerance a solidarity v cizím jazyce.

Člověk a životní prostředí

Cíl: rozvoj porozumění globálním environmentálním problémům v anglickém jazyce a schopnost aktivně se zapojit do ochrany životního prostředí.

Výuka přispívá k:

- schopnosti lépe poznávat svět prostřednictvím práce s autentickými anglickými texty a informacemi o přírodě a životním prostředí,
- dovednosti získávat, zpracovávat a kriticky vyhodnocovat ekologické informace v angličtině.

Obsah:

- základní ekologická témata (ochrana přírody, změna klimatu, udržitelný rozvoj) prezentovaná v anglickém jazyce,
- diskuze a projekty zaměřené na životní prostředí ve světovém kontextu.

Člověk a svět práce

Cíl: rozvoj schopnosti používat anglický jazyk v profesním a pracovním prostředí.
Výuka přispívá k:

- získání dovedností potřebných k uplatnění na trhu práce, včetně psaní profesních dokumentů v anglickém jazyce (životopis, motivační dopis),
- rozvoji komunikačních dovedností pro pracovní pohovory a profesní prezentace v anglickém jazyce,
- porozumění základním právům a povinnostem v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí,
- schopnosti efektivní mezinárodní komunikace.

Obsah:

- tvorba životopisu (CV) a motivačního dopisu v angličtině,
- modelové pracovní pohovory v angličtině,
- slovní zásoba a fráze používané v pracovním prostředí,
- kulturní rozdíly v pracovním prostředí různých anglicky mluvících zemí.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- efektivně využíval digitální technologie při vyhledávání, zpracování a porozumění autentickým materiálům v anglickém jazyce;
- používal digitální nástroje pro tvorbu a úpravu textů, procvičování gramatiky a rozšiřování slovní zásoby;
- rozvíjel dovednosti pro samostatné i týmové řešení jazykových úkolů s podporou ICT;
- prezentoval své jazykové výstupy (např. projekty, prezentace, texty) prostřednictvím digitálních platforem;

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis – historie anglicky mluvících zemí, historický kontext témat, kultura
- Informační technologie – využívání digitálních nástrojů při tvorbě jazykových projektů a prezentací,
- Biologie – témata životního prostředí, zdraví a lidského těla v anglickém jazyce,
- Matematika – práce s grafy, čísly a tabulkami v anglických textech – interpretace dat (základní),
- Český jazyk a literatura – rozvoj stylistiky a slohových dovedností, přenos stylistických návyků do anglického jazyka.
- Pedagogika - témata vzdělávání a výchovy, komunikace s dětmi a dospělými v cizím jazyce, metodika práce s jazykem.
- Psychologie - porozumění komunikaci, rozvoj mezilidských vztahů, empatie při jazykovém projevu, diskuze o společnosti
- Hudební, výtvarná a dramatická výchova - práce s anglickými písněmi, básněmi, dramatickými scénkami v rámci jazykových aktivit.

Realizace učiva a odborných kompetencí

1. ročník (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - používá slovní zásobu k popisu pocitů a městského prostředí - rozlišuje časy přítomné. - Popisuje každodenní aktivity - rozumí základnímu čtenému textu.	**1. Welcome to my world** - Přídavná jména + předložky (pocity), složená podstatná jména (běžné předměty, místa ve městě) - Přítomný čas prostý a průběhový	20
Žák - popisuje místa, plánuje pohyb - vyjadřuje děje v minulosti. - Užívá minulý čas v kontextu vyprávění a popisu míst - vytvoří a prezentuje jednoduchou pohádku nebo příběh pro děti v angličtině	**1. Going places** - Antonyma, popis míst, zeměpisné prvky, předložky pohybu - Minulý čas prostý a průběhový	20
Žák – vyjadřuje názory na výživu a výběr jídel – chápe informace o potravě. – Pracuje s texty o jídle a výživě – formuluje jednoduché argumenty. – vyhledá relevantní informace v anglickém jazyce na internetu a ověří jejich důvěryhodnost.	**2. Spolied for choice** - Cykly jídla, složená podstatná jména a přídavná jména spojená s jídlem - Determinátory (neurčité členy, množství, ukazovací zájmena)	20
Žák -porovnává osoby a prostředí - hodnotí vybavení místností. - Používá komparaci pro popis a srovnávání. - Popisuje obrázek a vysvětluje rozdíly a podobnosti mezi dvěma obrázky	**3. Personal space** - Příslovce způsobu a komentáře, složená přídavná jména - Stupňování přídavných jmen, (not) as … as, too, enough	20
Žák - popisuje zkušenosti - rozlišuje časy - formuluje závěry. - Vyjadřuje osobní pokrok a úspěchy v časové posloupnosti	**4. No limits** - Přídavná jména končící na -ing a -ed, přípony -ment a -ion - Předpřítomný a minulý čas, already, just, yet	20
	6. Disponobilní hodiny	2

2. ročník (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - plánuje budoucnost, a odhaduje důsledky činů - diskutuje o trestných činech. - Rozlišuje budoucí plány a podmíněné situace v rozhovoru.	**1. You live and learn** - Kolokace s tématem kriminality, záporné předpony (un-, im-, ir-, il-) - will / going to, první kondicionál	20
Žák - vysvětluje školní pravidla a povinnosti - porovnává přístupy v různých školách. - porovná vzdělávací systémy v anglicky mluvících zemích - Formuluje pravidla a rozlišuje míru závaznosti	**2. Progress report** - Statistika, podstatná jména s dvojím významem - - must, mustn't, have to, don't have to	20
Žák - popisuje úspěch a chronologii událostí - rozumí biografickému textu. - Používá složitější minulost při popisu děje - prezentuje informace v digitální podobě (např. PowerPoint, Canva, Padlet) v angličtině.	**3. Overachiever** - Slovesa + předložky (úspěch), přípony podstatných jmen -ant, -ent, -ance, -ence - Předminulý čas	20
Žák - rozlišuje fakta a názory v médiích - převádí přímou řeč na nepřímou. - Zvládá vyjádření názorů a převyprávění výpovědí. - se orientuje v běžné korespondenci, formulářích a informačních materiálech	**4. Breaking news** - Slovní zásoba k médiím, sport, falešné zprávy - Nepřímá řeč	20
Žák - mluví o nákupech - rozlišuje žánry a účely textu. - Rozumí médiím a žánrovému rozlišení, - používá pasivní věty - zpracuje a okomentuje krátké video, audio nahrávku nebo digitální plakát v anglickém jazyce.	**5. Material world** - Frázová slovesa (nakupování), části novin, žánry filmů - Trpný rod v přítomném, minulém a předpřítomném čase	20

- zhodnotí vliv globalizace na každodenní život a vyjádří vlastní názor		
	5. Disponibilní hodiny	2

3. ročník (3) (99)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - popisuje vzhled a chování - interpretuje osobní dojmy. - Spekuluje a rozlišuje přítomné časy ve vyprávění	▪ **First impressions** - Vzhled, složená přídavná jména - Přítomný čas prostý a průběhový	20
Žák - popisuje cesty - určuje časovou posloupnost událostí. - Vypráví příběhy a používá cestovatelskou slovní zásobu	**2. On the move** - Cestování, složená podstatná jména, typy dovolených - Narativní časy	19
Žák - rozlišuje nálady a emoce - diskutuje o zdraví. - Vyjadřuje názory, důvody - rozpoznává hlavní myšlenky. - využívá překladače, slovníky a jazykové aplikace kriticky a účelně	**3. Health matters** - Idiomy štěstí a smutku, podstatná jména s příponami - Minulý čas a předpřítomný čas	18
Žák - interpretuje informace o změně - plánuje a hodnotí řešení. - Diskutuje o globálních otázkách a charitativních aktivitách.	**4. Stand up, speak out** - Životní prostředí, předpony (semi-, under-, over-, …) - - Vyjádření budoucnosti	18
Žák - řeší etická dilemata - spekuluje o možnostech. - Formuluje stanoviska a posuzuje morální otázky. - porovnává různé zdroje informací a vyjádří vlastní stanovisko v angličtině	**5. Do the right thing** - Vliv, předpony podstatných jmen (mis-, dis-) - **-** První a druhý kondicionál	18
	6. Disponibilní hodiny	6

4. ročník (3) (87)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - analyzuje dopad reklamy - popisuje spotřebitelské chování. - Diskutuje o spotřebě a prezentuje poznatky.	▪ **At a price** - Reklama, kolokace - Trpný rod	17
Žák - popisuje smyslové vjemy - převádí přímou řeč. - Formuluje zprávy a vyjadřuje názory jiných	**2. It makes sense** - Vnímání, kolokace příslovce + přídavné jméno - - Nepřímá řeč	16
Žák - hodnotí rozhodnutí - diskutuje o pracovních zkušenostech. - Píše o hypotetických situacích a reflektuje rozhodnutí. - vytvoří a představí svůj životopis a motivační dopis v angličtině - simuluje pracovní pohovor v anglickém jazyce	**3. Decisions, decisions** - Popis povolání, idiomy práce - Třetí kondicionál, přání a lítost	16
Žák - diskutuje o digitální realitě - definuje osoby a pojmy. - - Popisuje technologie a mezilidské vztahy.	**4. Born digital** - Vztahová frázová slovesa, zaměňovaná slova - - Definiční vztažné věty	16
Žák - popisuje nadání a tvořivost - shrnuje informace. - píše tvořivé texty a používá abstraktní slovní zásobu	**5. Getting creative** - Talent, fráze s and - Vedlejší věty s příčestím (participle clauses)	16
	6. Disponibilní hodiny	6

8.4.Název vyučovacího předmětu: NĚMECKÝ JAZYK

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 390

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je třeba klást důraz jak na jazykové znalosti a vědomosti žáků (gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické apod.), tak na jejich motivaci a zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným světem, tj. využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.
Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná, a to pro účinnější mezinárodní komunikaci i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím. Přispívá k vytváření osobních kontaktů, čímž vytváří předpoklady pro budoucí uplatnění na mezinárodním trhu práce.
Dalším důležitým cílem je schopnost rozumět základním pojmům a příkazům při práci s počítačem, zvládnout komunikaci prostřednictvím lokálních a dálkových sítí včetně informační sítě Internet.
Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, hlavní cíl, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům;
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáka a učí ho toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá alespoň stupni A2 Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících receptivní, produktivní i interaktivní;
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie, mluvnice, zvukové a grafické stánky jazyka;
- reálií zemí příslušné jazykové oblasti v porovnání s reáliemi České republiky.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení);

- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nutnost, schopnost);
- emoce (zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost);
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost);
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení);
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis – žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka);
- delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.);
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce.

Tematické okruhy

- domov, rodina;
- mezilidské vztahy;
- osobní charakteristika;
- kultura a umění;
- sport, volný čas;
- bydlení, obchody a služby;
- stravování, péče o zdraví;
- cestování, doprava, ubytování;
- škola a studium, zaměstnání;
- člověk a společnost;
- příroda, životní prostředí;
- věda a technika;
- podnebí, počasí, roční období;
- reálie České republiky a jejich porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti.

Reálie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka;
- reálie příslušných zemí
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas);
- kultura, tradice a zvyky;
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, aktuální internetové stránky).

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody, tzn. vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem;
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody, týmová práce, diskuse, brainstorming, využívání ICT, sebehodnocení žáků;
- motivační činitele – zařazení her a soutěží, stimulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit směřující k potřebám žáků dorozumět se mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je nutné zavést takové způsoby hodnocení, které omezí reproduktivní pojetí výuky.

Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Významnou roli hraje metoda společného hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky. Ta vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění.

Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému.
Významnější písemné práce se píší 2x za rok (respektive 1x za pololetí). Forma a obsah písemné práce je na volbě jednotlivých vyučujících.
Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 – 5. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

V afektivní oblasti směřuje výuka německého jazyka k tomu, aby žáci získali:

- motivaci používat německý jazyk v osobním i profesním životě,
- pozitivní postoj k multikulturnímu porozumění a mezinárodní spolupráci,
- schopnost vnímat a reflektovat jazykové a kulturní odlišnosti bez předsudků,
- komunikativní dovednosti v mezikulturním kontextu,
- motivaci k celoživotnímu učení se cizím jazykům, zejména německému.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností;
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace;
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- pracovat v týmu;
- nepodléhat předsudkům a stereotypům k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal možnosti uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost;
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- samostatně vyhledával, hodnotil a zpracovával informace z cizojazyčných zdrojů;
- využíval digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, včetně sebeprezentace);
- pracoval s online slovníky a aplikacemi pro zlepšení jazykových dovedností;
- rozvíjel digitální čtenářské strategie při práci s elektronickými texty;
- respektoval autorská práva a etická pravidel při práci s digitálním obsahem.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se orientoval v masových médiích, využíval je a učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci;
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět;
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti;
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk
- Dějepis
- Informační technologie
- Občanská nauka
- Písemná a elektronická komunikace
- Tělesná výchova

Německý jazyk jako další cizí jazyk

1. ročník (3)(102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: **Žák:** - umí pozdravit, představit se, rozloučit se, zeptat se na jméno, na zemi původu - pojmenuje vlastní i jiné cizí jazyky **Písemné dovednosti:** **Žák:** - dokáže vyplnit jednoduchý formulář **Gramatika:** **Žák:** - získá poznatky o členu, osobních zájmenech a slovesech, - napočítá do 20 **Reálie:** **Žák:** - zvládá rozdílnost pozdravů v jednotlivých německy mluvících zemích	1. **Představování a první kontakty** - německá abeceda, výslovnost, - hláskování, pravopis - rod podstatných jmen, členy určitý. a neurčitý - pozdravy, názvy jazyků, zemí - základy časování sloves, "sein" - číslovky do 20 - osobní zájmena – tykání x vykání - slovosled věty oznamovací - tázací zájmena a příslovce (wie, wer, wo)	18
Řečové dovednosti: **Žák:** – na základě získané slovní zásoby vytvoří krátký popis osob, – zná názvy různých zemí **Písemné dovednosti:** **Žák:** – jednoduše popíše osobu **Gramatika:** **Žák:** – napočítá do 2000, ovládá časování sloves v přítomném čase	**2. Osobní charakteristika - lidé z celého světa** - časování pravidelných sloves v přítomném čase - časování nepravidelných sloves v přítomném. čase - nepřímý slovosled ve větě oznamovací - číslovky 21 - 2000 - tázací zájmena a příslovce (was, woher)	18
Řečové dovednosti: **Žák:** – na základě získané slovní zásoby pojmenuje rodinné příslušníky a představí je, – určí rodinný stav a věk, blíže popíše své bydliště **Písemné dovednosti:** **Žák:** – napíše jednoduchou pohlednici s pozdravem a e-mail – vytvoří jednoduchý rodokmen rodiny **Gramatika:**	**3. Rodina a přátelé** - přivlastňovací zájmena - časování pravidelných sloves - časování nepravidelných sloves - nepřímý slovosled ve větě oznamovací - časování slovesa "haben" - 1. a 4. pád členu neurčitého	18

Žák: – používá zájmena, ovládá skloňování ve 4. pádě **Reálie:** **Žák:** – získá základní informace o německy mluvících zemích – informace si vyhledá na internetu a odprezentuje		
Řečové dovednosti: **Žák:** - dokáže popsat školu a školní aktivity **Písemné dovednosti:** **Žák:** - vytvoří rozvrh a stručně popíše svůj školní den **Gramatika:** **Žák:** - se vyzná v používání příslovcí místa, - zvládá používat modální slovesa, - upevňuje negaci a použití nepravidelných sloves, - zvládá záporné otázky a odpovědi, - používá plurál	**4. Škola** – slovní zásoba daného tématu – školní pomůcky – rozvrh hodin – barvy – školní výlet – množné číslo podstatných jmen – modální slovesa - člen určitý a neurčitý	18
Řečové dovednosti: **Žák:** - pojmenuje potraviny, - určí jejich množství a cenu, vede jednoduchý rozhovor při nakupování a o jídle **Písemné dovednosti:** **Žák:** - dokáže vytvořit jednoduchý recept, umí zapsat ceny v eurech **Gramatika:** **Žák:** - zvládá záporné otázky a odpovědi, - zná používání nulového členu a plurálu **Reálie:** **Žák:** - rozlišuje pojmenování některých potravin v německy mluvících zemích	**5. Stravování, zdravý způsob života** - slovní zásoba daného tématu - číslovky - přítomný čas nepravidelných sloves - rozkazovací způsob - složená slova – podmět "man" - vyjadřování cen - zápor "nicht" a "kein" - nulový člen - časování dalších sloves - konjunktiv II slovesa "mögen" - přídavná jména odvozená od vlastních jmen zeměpisných	18
	6. Písemné opakovací práce, pololetní práce, výlety a exkurze	12

2.ročník (3)(102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: **Žák:** - se seznámí se základními časovými údaji, - popíše každodenní aktivity **Písemné dovednosti:** **Žák:** - dokáže zaznamenat daný časový údaj, naplánuje program dne v písemné podobě **Gramatika:** **Žák:** - si osvojí používání časových předložek, seznámí se s odluč. předponami	– **Režim dne** - čas, dny v týdnu, činnosti - denní rozvrh - předložky v časových údajích - odluč. a neodluč. Předpony - slovosled ve větách - domluva schůzky - předložky se 4.pádem - osobní zájmena ve 4. pádě	18
Řečové dovednosti: **Žák:** – vypráví o svých kamarádech a členech svojí rodiny, jejich aktivitách a zájmech **Gramatika:** **Žák:** – ovládá skloňování podstatných jmen, přivlastňovacích a osobních zájmen ve 3. pádě, – je schopen formulovat své plány do budoucna, – upevňuje tvoření otázek **Písemné dovednosti:** **Žák:** – písemně formuluje informace o svých zálibách, – je schopen popisu a charakteristiky osob	– **Vzhled a charakter člověka** - slovní zásoba z oblasti vzhledu a povahy, mezilidských vztahů, volnočasových aktivit - plánování oslavy - skloňování podstatných jmen ve 3.pádě po členu určitém a neurčitém, přivlastňovacích zájmenech - časování dalších nepravidelných v přítomném čase - 2. pád jmen vlastních - 3. pád osobních zájmen	18
Řečové dovednosti: **Žák:** – umí vyprávět o nakupování, umí popsat trávení volného času **Gramatika:** **Žák:** – ovládá předložky se 3.pádem, "in" a "auf", zná řadové číslovky a umí je použít **Písemné dovednosti:** **Žák:**	– **Nakupování** - slovní zásoba daného tématu - názvy obchodů, zboží a institucí s předložkami "in" a "auf" - orientace v obchodním domě - zboží a jeho balení - předložky se 3.pádem - přeložky "in" a "auf" - určení času - řadové číslovky	18

– písemně formuluje nákupní seznam		
Řečové dovednosti: **Žák:** - vypráví o svém bydlení, popíše svůj byt, svůj pokoj a oblíbené místo, - popíše cestu **Písemné dovednosti:** **Žák:** - popíše písemně svůj byt a pokoj **Gramatika:** **Žák:** - používá předložky se 3. a 4.pádem při popisu obrázku	– **Bydlení a popis bytu** – slovní zásoba daného tématu – inzeráty – předložky se 3. a 4.pádem – předložky pro popis cesty – časování nepravidelných sloves	18
Řečové dovednosti: **Žák:** - vypráví o školním výletu, prázdninách, - se vyjádří k nabídce volnočasových aktivit, - vede rozhovory na téma dovolená, o zimních a letních aktivitách, - je schopen pohovořit o cestování a dovolené v minulém čase **Písemné dovednosti:** **Žák:** - napíše pozdrav z dovolené, napíše dopis s vyprávěním o prázdninových zážitcích - zpracuje prezentaci na téma Rakousko - turistický cíl **Gramatika:** **Žák:** - umí použít slovesa "haben" und "sein" v minulém čase (préteritum), - umí použít perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves **Reálie:** **Žák:**	– **Prázdniny a dovolená, Rakousko** - základní informace o Rakousku - Vídeň - příslovečné určení času - préteritum a perfektum	18

- seznámí se s nabídkou volnočasových aktivit v německy mluvících zemích, - seznámí se s reáliemi Rakouska a Vídně - informace vyhledá na internetu		
	– **Písemné opakovací práce, pololetní práce, výlety a exkurze**	12

3.ročník (3)(99)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: **Žák:** – pojmenuje různé kulturní akce ve městě, – domluví se na návštěvě nějaké akce a zajistí si vstupenku na akci, – orientuje se v jízdním řádu a dopravních prostředcích, – zvládá rezervování cesty a bytování **Písemné dovednosti:** **Žák:** – dokáže podrobně popsat místo, dokáže reagovat na nabídku ubytování, ubytování zajisti **Gramatika:** **Žák:** – ovládá časové předložky se 3. a 4. pádem, ovládá minulé časy, – ovládá tvorbu vedlejších vět se spojkami "dass" a "weil", vazby sloves **Reálie:** **Žák:** – se orientuje v jízdních řádech v německy mluvících zemích, – se orientuje v nabídce ubytování a kulturních akcí v německy mluvících zemích	**1. Kulturní akce, cestování, veřejná doprava, služby** - slovní zásoba týkající se dopravních prostředků - jízdní řády a dopravní prostředky - ubytování a komunikace v hotelu - minulý čas - časové předložky - spojky "dass" a "weil" - préteritum způsobových sloves	22
Řečové dovednosti: **Žák:** – rozumí a interpretuje hlášení o dopravní situaci, – dokáže se zorientovat ve městě, rozumí dopravnímu značení, – dokáže se doptat na konkrétní místo, dokáže popsat, jak se na místo dostane **Písemné dovednosti:** **Žák:** – napíše dle předlohy informace o vlastním městě, **Gramatika:** **Žák:** – osvojí si stupňování a srovnávání	**2. Německo, cestování** – základní informace o Německu – základní informace o Berlíně – navigace – hlášení o dopravní situaci – zeměpisné názvy – předložky se zeměpisnými názvy – stupňování přídavných jmen – srovnání na základě stupňování	22

– používá předložky se zeměpisnými názvy, – používá zvratná slovesa, vazby sloves **Reálie:** **Žák**: – se seznámí s reáliemi a získá informace o Německu a Berlíně – vytvoří prezentaci na téma Německo, popř. můj školní výlet do Německa		
Řečové dovednosti: **Žák:** – pojmenuje různé druhy oblečení, vyjádřit libost a nelibost, – orientuje se a jedná v obchodním domě, vyjádří prosbu o pomoc a radu, – je schopen mluvit o počasí v souvislosti s oblečením **Písemné dovednosti:** **Žák:** – učí se popisovat osobu v určitém oblečení **Gramatika:** **Žák:** – ovládá časování slovesa "werden", – seznámí se se skloňováním příd.jmen, – zvládne použití tázacích zájmen "welcher" a "was für ein", – zopakuje si některé vazby sloves **Reálie:** **Žák:** – rozlišuje oblékání k různým příležitostem	**3. Oblékání, móda a životní styl, počasí** - slovní zásoba týkající se počasí a oblečení - názvy oblečení a módních doplňků - nákupy v obchodním domě - popis osob - skloňování přídavných jmen - sloveso "werden" - zájmena "welcher" a "was für ein"	22
Řečové dovednosti: **Žák:** - pojmenuje čísti lidského těla a umí popsat vzhled osoby, - dokáže nazvat různé druhy nemocí a udělit jednoduché rady, - dokáže vést rozhovor u lékaře a v lékárně **Písemné dovednosti:** **Žák:** - zformuluje odpověď na fóru s doporučením **Gramatika:**	**4. Péče o zdraví, lidské tělo, u lékaře** – popis lidského těla, – názvy nemocí – názvy léčiv – souvětí souřadné, – spojky souřadící	22

Žák: - používá spojky souřadící, vazby sloves **Reálie:** **Žák:** - se orientuje v odlišnostech zdravotnických zařízení u nás a v německy mluvících zemích - natočí video či anketu, jak se spolužáci/ učitelé starají o své zdraví		
	5. Písemné opakovací práce, pololetní práce, výlety a exkurze	11

4.ročník (3)(87)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: **Žák:** - pojmenuje a popíše sporty, - hovoří o sportovních aktivitách a vybavení, - interpretuje sportovní výsledky, - hovoří o zdravém stylu života, **Písemné dovednosti:** **Žák:** - přečte a napíše e-mail v rámci daného tematického celku, - přečte a napíše zprávu o sportovním utkání, **Gramatika:** **Žák:** - zvládne problematiku slovosledu vět vedlejších, vazby sloves **Reálie:** **Žák:** - seznámí se s významnými sportovci německy mluvících zemí, - informace si vyhledá na internetu	**1. Sport, zdravý styl života** - druhy sportů, - sportovní vybavení, - sportovní výsledky - souvětí podřadné a spojky podřadící - 3. stupeň přídavných jmen v přívlastku	18
Řečové dovednosti: **Žák:** – se informuje o různých kulturních akcích, **Písemné dovednosti:** **Žák:** – si nacvičí tvorbu pozvánky na kulturní akci, **Gramatika:** **Žák:** – používá spojku "damit", – seznámí se s vazbou "um - zu" a vazbou infinitivu s "zu", – používá vazby sloves **Reálie:** **Žák:** – seznámí se s film. festivalem Berlinale, – získá základní informace o historii Německa po 2. sv.válce – zhlédne krátkou ukázku filmu	**2. Kultura a umění, literatura, historie** - slovní zásoba ke kulturním akcím - popis uměleckého díla - recenze filmu - popis lit./film. postavy - spojka "um - zu" - "damit" ve vedlejší větě - infinitiv s "zu" - zkracování vedlejších vět s "dass"	18

Řečové dovednosti: **Žák:** – porozumí novinovému článku, – odlišuje fake news od seriózních zpráv, – zvládá hovořit o každodenních aktivitách spojených s novými médii, **Písemné dovednosti:** **Žák:** – přispívá na sociální sítě, – napíše jednoduchý článek s použitím elektronického slovníku, – se orientuje v cizojazyčných zdrojích. **Gramatika:** **Žák:** – zvládá použití préterita a perfekta, – se seznámí s vedlejšími větami vztažnými – používá slovesné vazby **Reálie:** **Žák:** – se seznámí se sociálními sítěmi používanými v německy mluvících zemích, – se seznámí s novinami vycházejícími v německy mluvících zemích	3. Komunikace, média - slovní zásoba k tématu komunikace a médií - stará a nová média - fake news - sociální sítě a společnost - préteritum - použití préterita a perfekta - vedlejší věty vztažné	18
Řečové dovednosti: **Žák:** - poradí ohledně dalšího vzdělávání, - porozumí a vyjedná studijní pobyt v zahraničí, - hovoří o své cestě za vzděláním, - jedná po telefonu, **Písemné dovednosti:** **Žák:** - popíše systém školství, - napíše životopis, informace si vyhledá na internetu **Gramatika:** **Žák:** - se seznámí s konjunktivem II, vazbami sloves **Reálie:** **Žák:** - se seznámí se školským systémem v německy mluvících zemích	**4. Vzdělání, studium** – slovní zásoba k danému tématu – autoškola – konjunktiv II	18

	Písemné opakovací práce, pololetní práce, výlety a exkurze	15

Volitelně v průběhu kteréhokoliv ročníku

Řečové dovednosti: **Žák:** – zvládne použití základní slovní zásoby jednotlivých tematických celků, – dokáže popsat školu **Reálie:** **Žák:** – popíše systém německého předškolního zdělávání, – popíše školské systémy v ČR a v Německu, – vysvětlí fungování družiny	**Odborná terminologie**: - škola - mateřská škola - Kita - denní program v MŠ - školské systémy v Německu a v ČR

8.5.Název vyučovacího předmětu: FRANCOUZSKÝ JAZYK

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 390

Kód a název oboru vzdělání: 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika

Délka a forma vzdělání: denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází z Doplňujícího vzdělávacího oboru Další cizí jazyk s dotací 3 hodiny týdně po celé 4 roky studia. V prvním ročníku studium jazyka začíná od úrovně A0.

Ve druhém ročníku má žák možnost zvolit si další volitelný předmět – konverzace ve francouzském jazyce. Výuka francouzštiny navazuje na výuku českého a anglického jazyka.

Obecné cíle

Výuka francouzštiny je významnou součástí všeobecného humanitního vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, schopnosti respektu a tolerance k tradicím a hodnotám jiných národů. Rozšiřuje celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní vzdělávání. Aktivní znalost francouzštiny usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka v rámci Evropské Unie i jiných zemí světa.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce:

Výuka cizího jazyka kromě jazykových dovedností klade důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Využívá k tomu metody směřující k propojení školního prostředí s reálným prostředím mimo školu za využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů apod.

Metody a formy práce:

Výuka francouzštiny probíhá ve skupinách v učebně jazyků vybavené projekční a počítačovou technikou. V hodinách jsou aktivně využívány doprovodné učební materiály, videonahrávky, písničky, mapy, žáci pracují na PC, tabletech či jiných mobilních zařízeních. Jednotlivé gramatické jevy jsou procvičovány prostřednictvím digitálních aplikací a specializovaných webových stránek. V rámci dlouhodobého partnerství se střední školou ve francouzském Fontainebleau, připravují žáci francouzštiny program pro několikadenní návštěvy francouzských studentů. Pro studenty francouzštiny organizujeme také poznávací a vzdělávací pobyty ve Francii. Součástí výuky je i každoroční návštěva Francouzského institutu v Praze, tematické výstavy či jiné kulturní akce zaměřené na Frankofonii.

V afektivní oblasti směřuje výuka francouzského jazyka k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli pozitivní vztah k francouzštině jako nástroji pro poznávání světa a jeho významnou roli v rámci fungování Evropské Unie
- chápali význam francouzštiny pro rozvoj komunikačních schopností, jazykového citu a pro každodenní i profesní život
- projevovali vytrvalost, pečlivost, odpovědnost a systematičnost při osvojování jazyka;
- respektovali rozdílné vyjadřovací prostředky a strategie ostatních, rozvíjeli schopnost spolupráce a diskuse při společném hledání jazykových vyjádření a řešení;

- budovali si zdravé sebehodnocení na základě dosažených výsledků a osobního pokroku v jazykovém vzdělávání;
- vnímali francouzštinu jako prostředek k podpoře tvořivosti a k rozvoji schopnosti přizpůsobit se novým komunikačním situacím;
- formovali své hodnoty v oblasti otevřenosti, spolupráce, mezikulturního porozumění a snahy o hlubší poznání světa, které studium cizích jazyků přirozeně podporuje

Kompetence k učení:

Žák pracuje samostatně či ve skupině, vytváří projekty, při nichž samostatně vyhledává a třídí informace z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa). V soustavné domácí přípravě žák směřuje jak k osvojení správných učebních návyků, tak zejména k nezbytné fixaci slovní zásoby. Žáci jsou vedeni k hodnocení vlastní práce a k rozvíjení kritických postojů k jejich vlastní práci. Žáci si osvojují ve vhodných tematických celcích důležité poznatky, na jejichž základě dokáží samostatně a správně komunikovat v cizím jazyce.

Kompetence k řešení problémů:

Žák chápe a zvládá různé komunikační situace, v nichž se může v realitě ocitnout, využívá fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení. Ve vhodných cvičeních se žáci zdokonalují ve schopnostech rozpoznat problémy a učí se je řešit.

Kompetence komunikativní:

Ve vhodných komunikačních situacích se žák učí otevřenosti, při slovním projevu dokáže odlišit podstatné informace od nepodstatných, své poznatky dokáže srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi. Žák je schopný vystupovat před kolektivem nebo rodilým mluvčím.

Personální a sociální kompetence:

Žáci v týmové práci respektují schopnosti a potřeby ostatních členů kolektivu, jsou aktivní a projevují ochotu při řešení problémů. Spoluprací a rozvíjejí dobré interpersonální vztahy.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Žáci jsou vedeni k budoucí práci učitele při vlastních prezentacích před ostatními, sami si zkoušejí roli učitele, připravují pro spolužáky vlastní výukové aktivity na procvičení jazykových kompetencí. Žáci jsou seznámeni s rozdíly ve vzdělávacích systémech u nás a ve frankofonním světě.

Výuka cizího jazyka je zaměřena také na praktické situace v profesním životě, žáci jsou schopni sebeprezentace v daném jazyce.

Digitální kompetence:

Žák samostatně vyhledává, zpracovává a hodnotí informace z cizojazyčných zdrojů. Využívá digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (vytváří vlastní videa, prezentace apod.) Žáci pracují s on-line slovníky a jinými aplikacemi pro zdokonalení jazykových dovedností. Žák využívá digitální strategie při práci s elektronickými texty a zároveň respektuje autorská práva a etická pravidla při práci s digitálním obsahem.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti (francouzský jazyk)

Výuka přispívá k:

- schopnosti orientovat se ve francouzsky psaných médiích, efektivně je využívat a kriticky hodnotit jejich obsah,

- rozvoji dovednosti diskutovat ve francouzštině o společenských, kulturních i etických otázkách a hledat kompromisní řešení,
- ochotě angažovat se v lokálním i globálním kontextu s využitím francouzského jazyka,
- podpoře úcty k materiálním a duchovním hodnotám, ochraně životního prostředí a kulturního dědictví v mezinárodním a frankofonním kontextu,
- výchově k respektu k odlišnostem, významu přátelství a mezilidských vztahů,
- podpoře osobnostního rozvoje a schopnosti práce se stresem,
- rozvoji schopnosti zdvořilé a etické komunikace v souladu s pravidly společenského chování a etikety.

Obsah:

- komunikace, vyjednávání a řešení konfliktů ve francouzském jazyce,
- zdvořilostní a formální komunikace v běžných i specifických situacích,
- společnost, kultura a náboženství ve frankofonních zemích,
- osobnosti frankofonního světa a jejich význam v historii a současnosti,
- historický vývoj společnosti (zejména 19. a 20. století) ve frankofonním prostředí,
- politické a společenské systémy ve frankofonních zemích,
- práce s masovými médii a kritická analýza textů ve francouzštině,
- témata morálky, svobody, odpovědnosti, tolerance, solidarity a sdílení zážitků v rodině i mezi přáteli.

Člověk a životní prostředí (francouzský jazyk)

Výuka přispívá k:

- schopnosti lépe poznávat svět prostřednictvím práce s autentickými francouzskými texty a informacemi o přírodě a životním prostředí,
- dovednosti získávat, zpracovávat a kriticky vyhodnocovat ekologické informace ve francouzštině, environmentální výchově a pochopení významu udržitelného životního stylu.

Obsah:

- základní ekologická témata (ochrana přírody, změna klimatu, udržitelný rozvoj) prezentovaná ve francouzském jazyce,
- diskuze a projekty zaměřené na životní prostředí v kontextu frankofonního světa,
- zdravý životní styl a jeho dopad na planetu i člověka.

Člověk a svět práce (francouzský jazyk)

Výuka přispívá k:

- získání dovedností potřebných k uplatnění na trhu práce, včetně psaní profesních dokumentů ve francouzštině (životopis, motivační dopis),
- rozvoji komunikačních dovedností pro pracovní pohovory a profesní prezentace ve francouzštině,
- porozumění základním právům a povinnostem v pracovním prostředí frankofonních zemí,
- rozvoji organizačních dovedností, schopnosti řešit problémy a zvládat stres v profesním životě,
- přípravě k maturitě – včetně porozumění literárním textům, vyjadřování názorů a formulace písemného projevu.

Obsah:

- tvorba životopisu (CV) a motivačního dopisu ve francouzštině,
- modelové pracovní pohovory ve francouzském jazyce,

- slovní zásoba a fráze používané v pracovním prostředí,
- kulturní rozdíly v pracovním prostředí frankofonních zemí,
- práce se stresovými situacemi v pracovním životě.

Člověk a digitální svět (francouzský jazyk)

Žák je veden k tomu, aby:

- efektivně využíval digitální technologie při vyhledávání, zpracování a porozumění autentickým materiálům ve francouzském jazyce,
- používal digitální nástroje pro tvorbu a úpravu textů, procvičování gramatiky a rozšiřování slovní zásoby,
- rozvíjel dovednosti pro samostatné i týmové řešení jazykových úkolů s podporou ICT,
- prezentoval své jazykové výstupy (projekty, prezentace, texty) prostřednictvím digitálních platforem,
- reflektoval rizika digitální závislosti, učil se zásadám digitálního detoxu a správného rozvržení práce a odpočinku,
- využíval technologie pro podporu psychohygieny a rovnováhy mezi učením a volným časem.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci výuky francouzštiny žák využívá znalostí z jiných předmětů, především v oblasti umění, literatury, zeměpisu a sportu. Tyto znalosti uplatňují žáci při společných projektových aktivitách a také při návštěvách zahraničních studentů.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáka v cizím jazyce je kladen důraz na individuální přístup k žákovi a na podporu jeho osobnostního rozvoje. Cílem hodnocení je nejen zjistit dosažené výsledky, ale také motivovat žáky k dalšímu vzdělávání a zlepšování. Hodnocení se provádí pravidelně a komplexně, přičemž zahrnuje různé formy a metody (ústní, písemné, projektové úkoly, referáty) zahrnuje také sebehodnocení žáka a jeho osobní pokrok v učení. Hodnocení probíhá formou známek, slovního hodnocení, nebo kombinací obou přístupů. Vyučující se zaměřují na objektivitu a spravedlnost hodnocení a pravidelně poskytují žákům zpětnou vazbu. Cílem je, aby hodnocení bylo nástrojem pro zlepšení, nikoli pouze pro zjištění úspěchu či neúspěchu.

Obsah učiva a odborné kompetence

1. ročník (3)(102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – Seznámí se s jazykem a francouzským prostředím, rozpozná francouzštinu mezi ostatními jazyky – Odhadne význam jednoduchých výrazů – Odhalí slova převzatá z francouzštiny – Seznámí se se strategiemi porozumění i učení, seznámí se s učebnicí, osvojí si práci se slovníkem a používanými zkratkami – Seznámí se s frankofonním světem a státy Frankofonie, se zeměmi, kde se domluví francouzsky	- Pozdravy a gesta - "Mezinárodní" slova, nejznámější fenomény z frankofonního světa v obrázcích - Strategie porozumění nahrávce a jednoduchému textu - Francie a její území mimo Evropu, Frankofonie	25
Žák: – Naučí se základy francouzské výslovnosti – Naučí se číslovky 1-100 – Stručně se představí – dokáže uvést svou národnost, věk, popíše svou rodinu, poskytne telefonní číslo a adresu. O stejné údaje dokáže požádat.	- Základy fonetiky, abeceda - Číslovky 1-100 - Slovesa etre, avoir v přítomném čase, upevnění jejich používání - Pravidelná slovesa a zápor - Členy a jejich užívání - Osobní zájmena	25
Žák: – Klade jednoduché otázky – Zná názvy vybraných zemí Evropy a světa a jejich hlavní města – Hovoří o své národnosti a zemi, kde žije – Hovoří o profesích, které ho zajímají, prezentuje své oblíbené osobnosti, které ho inspirují	- Tvoření otázky - Předložky a státy - Národnosti – rody - Profese, známé osobnosti kulturního světa	**26**

Žák: – Hovoří o své rodině , jejich profesi a věku – Popisuje fyzický vzhled oblíbených osobností či rodiny, přátel – Žák zvládá popsat základní údaje o sobě – Určuje den v týdnu a datum	- Rodina, popis fyzického vzhledu, základní barvy - Základní údaje o sobě - Datum a měsíce v roce, - Dny v týdnu	**26**

2. ročník (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – Mluví o své škole, rozvrhu hodin – Poznává odlišnosti vzdělávacích systémů v ČR a ve světě – v rozhovoru popisuje, které předměty jsou pro něj důležité, jakou specializaci si vybral a proč	- Popis školy a třídy - Srovnání vzdělávacího systému u nás a ve Francii - Maturita ve Francii a u nás - Tázací zájmena, - Nepravidelná slovesa	26
Žák: – Vede rozhovor na téma bydlení, – Rozumí inzerci bydlení – Popisuje vlastní bydlení, rozeznává druhy	- Bydlení – popis bytu, domu - Výrazy il y a, etre – užití - Nepravidelná slovesa 3.třídy	25
Žák: – Popisuje jednotlivé části a budovy ve městě – Porovnává výhody a nevýhody jednotlivých druhů bydlení – popíše cestu při rozhovoru – zpracuje projekt – mé bydlení snů – popíše cestu do školy – pozná nejznámější místa Paříže a její umělecké památky – na dané téma zpracuje referát	- Město a její části - Služby, obchody - Orientace ve městě - Dopravní prostředky - Rozkazovací způsob - Paříž	26
Žák: – popisuje svou každodenní rutinu, zná jednotlivé činnosti – projekt – natáčí video – Se seznamuje s rozdíly ve stravování Čechů a Francouzů – popíše výhody a nevýhody – Diskutuje na téma volného času – jaké aktivity provozuje	- Hodiny, čas - Každodenní činnosti - Trávení volného času - Sloveso faire - Jídlo během dne - Zvratná slovesa, nepravidelná slovesa - Příslovce času	25

3. ročník (3) (99)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – Popíše jednotlivé meteorologické jevy, jednotlivá roční období – Rozumí předpovědi počasí v psané i mluvené formě – Vyjadřuje své preference ve vztahu k ročním obdobím a vlastním zájmovým aktivitám	- Počasí, meteorologie - Roční období - Svátky u nás a v ostatních zemích - Zájmové aktivity – sport v jednotlivých ročních obdobích	24
Žák: – Diskutuje na téma oblíbených a neoblíbených aktivit – Diskutuje na téma zdraví a životního stylu – Seznamuje se se zdravým životním stylem	- Sport, zábava, koníčky - Modální slovesa - Zdraví a životní styl - Podmínka „si“	25
Žák: – Popíše osobu – fyzický vzhled – zadává fyzická cvičení ostatním a předvádí je – poradí a vyjádří svůj názor – Popisují své aktivity v minulém čase složeném – natáčejí video a prezentují jej	- Minulý čas složený - Tělo a jeho části - Tázací zájmena a postavení přídavného jména ve větě	25
Žák: – hovoří o svých oblíbených jídlech a pití – Rozlišuje různé obchody a místa nákupů – Seznamuje se s prvky francouzské a regionální kuchyně – sám zkouší uvařit podle receptu – Rozlišuje známé výrobky pocházející z frankofonního světa – Objedná si jídlo v restauraci	- Jídlo, pití - Obchody - Francouzská a regionální gastronomie - Typické frankofonní produkty - Minulý čas průběhový	25

4. ročník (3) (87)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – Popíše oblečení – Srovná jednotlivé styly – Konverzuje a nakupuje v obchodech – Vede dialog	- Móda a oblečení - Výrazy srovnání - Zájmena v přímém a nepřímém předmětu - Ukazovací zájmena	22
Žák: – Vede se spolužákem telefonický rozhovor – vyjádří své oblíbené aktivity, povinnosti a domácí práce – představí frankofonní města a jejich zajímavosti – referáty	- Komunikace po telefonu - Situování v čase - Domácí práce - Frankofonní města	22
Žák: – hovoří o možnostech dopravy a cestování v budoucím čase – Diskutuje na téma ekologického cestování – Vyjadřuje svůj názor na téma ekologie	- Futur proche - Druhy dopravy a jejich výhody a nevýhody - Doprava ve městech a ekologie	21
Žák: – rozezná jednotlivé literární žánry a hovoří o svých preferencích – Formou referátů ve francouzštině představuje vybrané francouzské autory a jejich nejvýznamnější díla. Doplňuje si znalosti k maturitě z českého jazyka. – Přečte a reprodukuje originální texty vybraných děl. – Rozumí filmům v originálním znění za pomocí titulků	- Francouzská literatura - Literární žánry - Vybraní francouzští autoři a jejich díla - Francouzská filmová tvorba	22

8.6. Název vyučovacího předmětu: RUSKÝ JAZYK

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 390

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: 4 roky**,** denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.
Ve výuce cizích jazyků je třeba klást důraz jak na jazykové znalosti a vědomosti žáků (gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.), tak na jejich motivaci a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu, tj. využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.
Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná, a to pro účinnější mezinárodní komunikaci i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím. Přispívá k vytváření osobních kontaktů, čímž vytváří předpoklady pro budoucí uplatnění na mezinárodním trhu práce.
Dalším důležitým cílem je schopnost rozumět základním pojmům a příkazům při práci s počítačem, zvládnout komunikaci prostřednictvím lokálních a dálkových sítí včetně informační sítě Internet.
Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:
komunikativní cíl, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
výchovně vzdělávací cíl přispívá k formování osobnosti žáků a učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.
Vzdělávání v dalším cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze základní školy, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici A2 Společného evropského referenčního rámce.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce:

Metody a formy práce:

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody - týmová práce, diskuse, brainstorming, využívání ICT, sebehodnocení žáků
- motivační činitele: zařazení her a soutěží, simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit směřující k potřebě žáků dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

V afektivní oblasti směřuje výuka ruského jazyka k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli pozitivní vztah k cizím jazykům jako prostředku mezikulturního porozumění a osobního růstu
- chápali význam ruského jazyka pro komunikaci v mezinárodním prostředí, pro vzdělávání i profesní život
- projevovali vytrvalost, pečlivost a odpovědnost při osvojování jazykových dovedností a práci s cizojazyčnými texty
- respektovali jazykovou i kulturní rozmanitost a rozvíjeli schopnost empaticky naslouchat i spolupracovat při komunikaci
- získávali zdravé sebehodnocení na základě pokroku ve schopnosti dorozumět se a používat jazyk samostatně a tvořivě
- vnímali cizí jazyk jako nástroj pro poznávání světa a rozvoj vlastní flexibility, otevřenosti a přizpůsobivosti v různých sociálních a profesních kontextech
- chápali význam poctivosti při využívání cizích zdrojů a při samostatné i skupinové práci

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematický rozvoj

- řečových dovedností receptivních, produktivních i interaktivních
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie, odborné terminologie a idiomů, mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka
- reálií zemí jazykové oblasti studovaného jazyka a jejich porovnání s reáliemi České republiky.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost)
- vyjádření emocí (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost)
- vyjádření morálního stanoviska (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost)
- vyjádření pokynu k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení)
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika)
- delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.)
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, jeho reprodukce

Tematické okruhy

- domov, rodina
- mezilidské vztahy
- osobní charakteristika
- kultura a umění
- sport, volný čas
- bydlení, život ve městě a na vesnici
- nakupování a služby
- stravování, péče o zdraví
- cestování, doprava, ubytování
- škola a studium, zaměstnání

- člověk a společnost
- příroda, životní prostředí
- věda a technika
- podnebí, počasí, roční období
- reálie České republiky, porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti

Reálie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka
- reálie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- kultura, literatura a umění, významné osobnosti
- tradice a zvyky
- seznámení s autentickými materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, aktuální internetové stránky)

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis)

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák je veden k tomu, aby

- si sám plánoval a organizoval své učení a pracovní činnosti, využíval je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- efektivně využíval různé strategie učení k získávání poznatků a informací, hledal a rozvíjel účinné postupy ve svém učení, reflektoval proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupoval ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovával a využíval je při svém studiu
- kriticky hodnotil pokrok při dosahování cílů své páce, přijímal radu i kritiku druhých
- z vlastních chyb čerpal poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k tomu, aby:

- rozpoznal problém, objasnil jeho podstatu
- vytvářel hypotézy, zvažoval využití různých postupů při řešení problému
- uplatňoval při řešení problému vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti
- byl otevřený k využití různých postupů při řešení problémů
- zvažoval klady a zápory jednotlivých variant řešení

Kompetence komunikativní:

Žák je veden k tomu, aby

- se vyjadřoval přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentoval v souladu s pravidly daného kulturního prostředí
- formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- se aktivně účastnit diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje, respektoval názory druhých
- písemně zaznamenával podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- zpracovával přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata

- efektivně využíval moderní informační technologie

Personální a sociální kompetence:

Žák by měl být připraven
- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace
- dále se vzdělávat

Žák by měl být schopen
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- pracovat v týmu
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Žák je veden k tomu, aby
- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- se dokázal písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce

Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi:

Žák je veden k tomu, aby
- samostatně vyhledával, hodnotil a zpracovával informace z cizojazyčných zdrojů
- využíval digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace)
- pracoval s online slovníky a aplikacemi pro zlepšení jazykových dovedností
- rozvíjel digitální čtenářské strategie při práci s elektronickými texty
- při práci s digitálním obsahem respektoval autorská práva a etická pravidla

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- zeměpis
- informační technologie
- občanská nauka
- pedagogika

Realizace průřezových témat v předmětu Ruský Jazyk:

Občan v demokratické společnosti:

Žák je veden k tomu, aby
- se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je, ale také je kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- si vážil materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace

- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí
- aktivně vystupoval proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby
- poznával svět a učil se mu rozumět
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby
- samostatně vyhledával, hodnotil a zpracovával informace z cizojazyčných zdrojů
- využíval digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace)
- pracoval s online slovníky a aplikacemi pro zlepšení jazykových dovedností
- rozvíjel digitální čtenářské strategie při práci s elektronickými texty
- při práci s digitálním obsahem respektoval autorská práva a etická pravidla

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je nutné zavést takové způsoby hodnocení, které omezí reproduktivní pojetí výuky. Důraz je kladen na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Významnou roli hraje metoda společného hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky. Ta vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění.
Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému.
Významnější písemné práce se píší 2x za rok (respektive 1x za pololetí). Forma a obsah písemné práce je na volbě jednotlivých vyučujících.
Záhladní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1-5. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Obsah učiva a odborné kompetence

1. ročník: (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí jednoduchým souvislým projevům ve standardním řečovém tempu - čte jednoduché texty, orientuje se v textu - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu - používá dvojjazyčný překladový slovník a přeloží jednoduchý text - střídá receptivní a produktivní činnosti - se umí představit, podat základní informace o sobě, své rodině a způsobu života - vyjádří poděkování, omluvu, radost, pozvání na návštěvu - vede dialog - napíše ruskou adresu, uvědomuje si rozdíly v psaní české a ruské adresy - vyplní formulář, týkající se jeho osoby - napíše jednoduchý email, osobní dopis - dokáže vytvořit prezentaci o své rodině	**1. Как тебя зовут?** - seznámení s azbukou, nácvik psaní písmen - výslovnost ruských hlásek - intonace otázky - dílčí zápor - představování, seznamování	14
	2.Познакомьтесь! - procvičování azbuky - výslovnost hlásek - číslovky 1-10 - ruská jména, otčestvo - oslovení při tykání, vykání - osvojení základních pozdravů, - jejich použití, rozlišení tykání a vykání - vyjádření omluvy, poděkování	14
	3. Вы говорите по-русски? - rozšiřování, upevňování azbuky - intonace otázky - základní pravidla pravopisu - základní číslovky 1-20 - obyvatelé, jazyky - dny v týdnu - osobní zájmena v 1. pádě - časování pravidelných sloves v přítomném čase - I. a II. časování - slovesný zápor - slovosled věty oznamovací a otázky - osobní dotazník - rozhovory – seznamování	14

Jazykové prostředky **Žák** - ovládá grafický systém jazyka, umí psát azbukou - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka - vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti - si uvědomuje rozdíly mezi českým a ruským přízvukem - si uvědomuje zásady ruské intonace, snaží se o jejich dodržování - má základní slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - se domluví v běžných jednoduchých situacích - ovládá časování sloves v přítomném čase a budoucím čase, umí skloňovat základní podstatná jména a osobní zájmena - postaví jednoduchou oznamovací větu a otázku	**4. У Димы в гостях** - ruský přízvuk, intonace - číslovky 20 – 1000 - vyjadřování telefonního čísla - osobní zájmena ve 3. pádě - časování slovesa *быть* - vyjadřování budoucího času - pozvání na návštěvu - vyjádření adresy - telefonický rozhovor	16
	5. Наша семья - slovní zásoba – členové rodiny, povolání, typy škol - časování sloves *работать*, *учиться*„v přítomném čase - tvary podstatných jmen po číslovkách 2, 3, 4 - zápor podstatných jmen - 2. pád osobních zájmen - tvary přivlastňovacích zájmen v 1. pádě - vyjadřování povolání	16
	6. Профессия - slovní zásoba – povolání, typy škol (rozšíření) - výslovnost cizích slov - 7. pád podstatných jmen - časování slovesa *хотеть* - základní vyjádření zájmů, časování slovesa *нравиться, интересовать* - krátké rozhovory – povolání, plány do budoucna	16
	5. Písemné práce a jejich opravy (hodinová rezerva)	12

2. ročník (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí přiměřeně obtížným souvislým projevům ve standardním řečovém tempu - čte s porozuměním, orientuje se v textu - najde v textu hlavní myšlenky - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření slov - je schopen jednoduchého ústního i písemného vyjádření situačně zaměřeného - přeloží text, používá překladový slovník - vede jednoduché dialogy - umí získávat i podávat informace - se zeptá na cestu a cestu vysvětlí - se domluví při nákupech - podá informace o školství své země a země studovaného jazyka - popíše školní budovu, běžný školní den - správně napíše ruskou adresu - napíše inzerát, vyplní dotazník, napíše jednoduchou charakteristiku a popis - vytvoří prezentaci své (vysněné) školy	**1. Свободное время** - sl. zásoba volný čas, sporty, hudební nástroje, žánry filmu, literatury, hudby - vazby slovesa *играть* - I. a II. časování sloves - časování sloves se skupinou *-ова,-ева* - slovesa se změnou kmenové souhlásky - zvratná slovesa - ruští spisovatelé	14
	2. Знакомство - sl. zásoba koníčky, záliby - skloňování osobních zájmen (shrnutí) - slovesa se změnou kmenové souhlásky - časování zvratných sloves v přítomném čase - psaní ruské adresy - slovesné vazby - inzerát – seznamování	14
	3. В школе - sl. zásoba – místnosti ve škole, zaměstnanci - popis školní budovy - měsíce - řadové číslovky v 1. a 6. pádě - vyjádření data - základní vyjádření času - minulý čas sloves - časování sloves *начинаться, кончаться* - vyjadřování „učit se“ - vykání	14

Jazykové prostředky **Žák** - bezpečně ovládá grafický systém jazyka - správně vyslovuje jednotlivé hlásky, uvědomuje si správný přízvuk známých slov - dodržuje pravidla intonace ruské otázky - má základní slovní zásobu včetně frazeologie k daným tematickým okruhům - v písemném projevu dodržuje základní pravopisné normy **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - má základní znalosti o reáliích dané jazykové oblasti - porovná školské systémy své země a země studovaného jazyka - má informace o turisticky atraktivních oblastech, největších městech - se orientuje v ruské kultuře (malířství, literatura)	**4. На занятиях** - sl. zásoba – školní předměty, pomůcky, známky, slovesa činností ve škole - vidové dvojice sloves - skloňování podstatných jmen v jednotném čísle (mužský a ženský rod) - skloňování tázacích zájmnen *кто, что* - *готовиться к* - předložky *по, после* - popis rozvrhu hodin - školské systémy ČR a RF, jejich porovnání	16
	5. Как туда попасть? - sl. zásoba – cestování po městě, dopravní prostředky, základní budovy - *остановка x станция,* - *там x туда* - časování sloves pohybu - infinitivní věty - orientace ve městě, popis cesty	16
	6. В торговом центре - slovní zásoba – nakupování, obchody, oblečení, potraviny, květiny, barvy - významy slovesa *идти* - *второй* x *другой* - časování sloves *купить, взять, спросить* - 1. a 2. p. mn.č. podstatných jmen (mužský a ženský rod) - životnost podstatných jmen - fráze a rozhovory v obchodě	16
	5. Písemné práce a jejich opravy (hodinová rezerva)	12

3. ročník (3) (99)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti: **Žák** - rozumí přiměřeným souvislým projevům (monografickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného - vyjadřuje se v běžných předvídatelných situacích - umí přeložit text a používat slovníky - vede dialogy - se domluví při cestování, v restauraci, hotelu - vytvoří prezentaci o městě, kde žije **Jazykové prostředky:** **Žák** - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů	**1. Две столицы России (Moskva, Petrohrad)** - sl. zásoba - budovy ve městě, základní památky - intonace zvolacích vět - *можно* x *нельзя* - *памятник* + 3. pád - skloňování podstatných jmen stř. rodu (vzory *место, здание*) - nesklonná podstatná jména - předložky *по, после* (opak)	22
	2. Приезжайте в Прагу - slovní zásoba – památky, popis města - slovesa *видеть* x *(о)смотреть* - protiklady přídavných jmen - skloňování podstatných jmen všech rodů v množném čísle - moje město, vesnice	23
	3. Встреча - opakování lexiky a gramatiky předcházejících dílů učebnice - *один* a jeho významy - časování sloves *пробыть, вернуться, увидеться* - vyjádření nutnosti (*придётся*) - zápor podst. jmen v budoucím a minulém čase - vedlejší věta příčinná - zdvořilostní fráze - vyjádření přání, lítosti	22

- dodržuje základní pravopisné normy **Země příslušné jazykové oblasti:** **Žák** - má faktické znalosti o reáliích Ruska - samostatně mluví o velkých ruských městech a jejich památkách - zná společenské zvyklosti, geografii a kulturní tradice Ruska - má informace o významných ruských spisovatelích	**4. Как кто выглядит?** - slovní zásoba – popis postavy, popis obličeje, oblečení, barvy - vyjádření hnědé, šedé - *похож на* - řadové číslovky (opak.) - měsíce (opak.) - tvrdé skloňování přídavných jmen - charakteristika člověka	22
	5. Písemné práce a jejich opravy (hodinová rezerva)	10

4. ročník (3) (87)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Řečové dovednosti **Žák** - rozumí přiměřeným souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, najde hlavní myšlenky - odhaduje význam neznámých výrazů - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného - formuluje vlastní myšlenky - vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích - vede dialogy - napíše charakteristiku **Jazykové prostředky** **Žák** - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti - má dostatečnou slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu **Země příslušné jazykové oblasti** **Žák** - má faktické znalosti o reáliích Ruska (společenské, geografické a kulturní poznatky) - se orientuje v ruské literatuře a malířství	**1. Одежда** - slovní zásoba – oblečení, příslovce - časování sloves oblékání, vidové dvojice - vyjadřování vzájemnosti (*друг друга*) - vyjadřování potřeby (*нужен*) - *учить(ся)* x *заниматься* - *какой* x *который* - samostatný popis postavy	25
	2. Мы разные - slovní zásoba – lidské vlastnosti, vyjádření protikladu - vyjadřování data - vedlejší věty se spojkami потому что, поэтому - vyjádření možnosti (можно) - vyjádření zákazu (нельзя) - vyjádření nutnosti a potřeby (надо, нужно, придётся, должен) - vyjádření názoru, postoje - ruská literatura - charakteristika lit. hrdiny	25
	3. Погода - slovní zásoba – počasí, roční období, světové strany - frazeologismy - předpověď počasí - vyjádření letopočtu - skloňování měkkých přídavných jmen - významní ruští malíři	25
	Písemné práce a jejich opravy (hodinová rezerva)	12

8.7.Název vyučovacího předmětu: OBČANSKÁ NAUKA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 136

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denníí

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecnými cíli předmětu občanská nauka je
- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků,
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- vytvářet kritické myšlení,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu,
- porozumět světu, v němž žijí.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce

Metody a formy práce:
- výklad, řízený rozhovor
- aktivizační metody a formy práce: skupinová práce, problémová metoda, analýza textu, referáty, práce s tiskem, internet, kooperativní učení
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací
- exkurzní vyučování

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do prvního a druhého ročníku

1. ročník témata:	Člověk jako občan v demokratickém státě
	Člověk a právo
2. ročník témata:	Člověk v lidském společenství
	Evropa, Česká republika a svět

V afektivní oblasti směřuje výuka občanské nauky k tomu, aby žáci:

- byli motivováni aktivně podporovat zásady udržitelného rozvoje ve svém osobním i profesním životě,
- rozvíjeli kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí jako součást odpovědného občanského postoje,
- si osvojili postoje vedoucí k prevenci a odmítání všech forem závislostí a škodlivých návyků,
- zlepšovali své komunikační schopnosti potřebné pro konstruktivní mezilidské a občanské soužití,
- byli motivováni k dalšímu vzdělávání a zájmu o společenské i environmentální otázky v průběhu celého života.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák by měl umět:
- pracovat různými způsoby s textem (studijní a analytické čtení)
- vyhledávat a zpracovávat informace
- poslouchat mluvené projevy s porozuměním
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

Kompetence k řešení problémů:

Žák by měl umět:
- porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi, zvládat kompromis při práci ve skupině

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- obhajovat své názory a postoje;
- aktivně se účastnit diskuzí;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí;
- hledat informace z více zdrojů a ověřovat důvěryhodnost těchto zdrojů
- používat principy kritického myšlení
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

Žák by měl být schopen:
- efektivně se učit a pracovat
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku
- odpovědně plnit svěřené úkoly
- ověřovat si základní poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:
- jednat samostatně a iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu;
- dodržovat zákony a jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se o aktuální politické a společenské dění u nás a ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák by měl mít:
- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru;
- reálnou představu o pracovních a platových podmínkách ve svém oboru;
- znalosti o obecných právech a povinnostech zaměstnavatelů a pracovníků;
- představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Digitální kompetence

Žák by měl umět:
- digitální technologie využívat jako jeden z nástrojů pro práci s informacemi o současném světě a jeho orientaci v něm
- aktivně vyhledávat a získávat informace na internetu bezpečným způsobem, z ověřených a otevřených zdrojů, s informacemi dále pracovat metodou kritického myšlení (rozlišování fake news, hoaxů, propagandy a dezinformací od bezpečných a ověřených informací)
- vytvořit vizuálně i obsahově poutavou prezentaci na dané téma s využitím IKT

- umět vyhledat informace a orientovat se v internetových portálech státních správy a samosprávy

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- budování občanské gramotnosti žáků, tj. výchova odpovědného aktivního občana
- diskuze o kontroverzních otázkách současnosti
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám Evropy
- tolerování názorů druhých, respektování principu rovnosti a lidské solidarity
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností
- ochota angažovat se i pro veřejný prospěch
- budování pocitu spoluzodpovědnosti za společnost, ve které žiji

Člověk a svět práce

- schopnost pracovat s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- orientace ve světě práce
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře
- základní aspekty pracovního poměru
- diskuze o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů
- využití služeb zaměstnavatelů

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- zeměpis
- český jazyk a literatura
- anglický jazyk
- pedagogika
- pedagogická praxe
- psychologie
- informační a komunikační technologie

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se provádí na základě kombinace ústního projevu žáka a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vycházejí podklady pro klasifikaci, jsou:

- ústní projev
- písemné testy nestandardizované
- referáty a prezentace
- skupinové i individuální projekty
- hodnocení domácích úkolů

Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem.

1. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - vymezí funkce a účel státu v moderních společnostech - na konkrétních příkladech rozliší různé formy státu - popíše znaky demokratického právního státu	**Člověk jako občan v demokratickém státě** **1. Vztah státu a společnosti, znaky demokratického státu, funkce státu, národ a stát, politické režimy**	7
Žák: - určí, kdy vzniklo samostatné Československo - popíše základní symboly české státnosti a objasní jejich význam	**2. Vznik Československy a ČR, státní občanství ČR**	4
Žák: - charakterizuje současný politický systém v ČR	**3. Ústava, politický systém ČR,**	4
Žák: - popíše a charakterizovat hlavní subjekty státní moci ČR	**4. Nejvyšší orgány státní moci**	2
Žák: - objasní funkci politických stran a svobodných voleb pro demokratický právní stát	**5. Demokracie. Ideologie. Politické strany. Volby**	4
Žák: - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo extremismem	**6. Politický radikalismus a extremismus. Terorismus**	4
Žák: - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech - popíše, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat	**7. Lidská práva**	7
Žák: - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu - na konkrétních příkladech vymezí pojem a projevy občanské společnosti	**8. Občanská společnost**	2
Žák: - vysvětlí základní pojmy právní teorie - porovná pozitivní právo s přirozeným právem	**Člověk a právo** **9. Morálka, právo, spravedlnost**	4

Žák: - popíše descendenční teorie právního řádu - charakterizuje jednotlivé právní vztahy - charakterizuje fyzické a právnické osoby	**10. Právní řád, právní vztahy, fyzické a právnické osoby**	4
Žák: - popíše vlastnické právo a závazkové právo - na příkladech ukáže důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek - hájí své spotřebitelské zájmy - popíše práva a povinnosti manželů, rodičů a dětí - uvede informační zdroje při řešení svých problémů	**11. Občanské právo. Občanské soudní řízení** **12. Rodinné právo. Zákon o rodině**	8
Žák: - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - popíše strukturu pracovní smlouvy - vyhledá a popíše volná místa v regionu pro profesní uplatnění	**13. Pracovní právo. Zákoník práce. Pracovní smlouva. Trh práce. Úřady práce. Životopis. Motivační dopis.**	4
Žák: - vysvětlí základní aspekty soukromého podnikání - vymezí podnikání a charakterizuje jednotlivé právní formy podnikání - debatuje o výhodách a rizicích podnikání	**14. Obchodní právo. Podnikání fyzických a právnických osob. Živnosti. Obchodní společnosti**	4
Žák: - odliší trestné činy od přestupků - popíše strukturu a podstatu některých trestných činů - debatuje o problematice trestu smrti - charakterizuje funkci trestu smrti ve společnosti	**15. Trestní právo hmotné a procesní. Orgány činné v trestním řízení**	5
Žák: - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem trestného činu	**16. Soudy a soudní řízení v ČR. Civilní řízení. Správní řízení. Trestní řízení. Právnická povolání. Advokáti, soudci, notáři, státní zastupci.**	5

2.ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - Vysvětlí vztah mezi člověkem, přírodou a kulturou - popíše společenské změny v 19.20. a 21. století - orientuje se ve funkcích sociálních sítí, popíše jejich různé zaměření - posoudí na konkrétních příkladech klady a zápory internetového prostředí sociálních sítí v současné společnosti	**Člověk v lidském společenství** 1. **Tradiční, moderní a pozdně moderní společnost.,** - **s**ociální sítě a jejich vliv na společnost, - veřejné mínění v internetovém prostředí, - sociální sítě bezpečně	**6**
Žák: - popíší tradiční i současné rozdělení rolí mužů a žen ve společnosti - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušena - diskutuje s vrstevníky o problematice genderové rovnosti, rovnosti povinností, příležitostí i odměn - uvažuje nad etikou vybraných témat (např. transgender problematika, manželství versus registrované partnerství, surogátní mateřství, ad. dle výběru žáků a vyučujícího	**2. Postavení žen a mužů v minulosti a dnes, genderové problémy současné doby**	**6**
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - objasní význam solidarity a dobrých sousedských vztahů v komunitě - zamyslí se nad příčinami migrace a postavením migrantů v ČR	**3. Současná česká společnost, společenské vztahy**, - elity, - postavení národnostních menšin v ČR, - migrace, emigrace, migrační krize	**6**
Žák: - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích a hledat její příčiny - popíše, kam se občan může obrátit, když se dostane do svízelné sociální situace - prakticky se orientuje v internetovém prostředí e-portálu občana	4. **Sociální nerovnost. Sociální zajištění občana.** - Řešení krizových situací, - e-portál občana	**6**

- komunikuje s orgány státní správy a samosprávy pomocí e-portálu občana		
Žák: - vysvětlí, co se myslí kritickým myšlením a jak se dá schopnost kritického myšlení cvičit - vymezí pojem masová média a jejich základní funkce - rozpozná marketingové postupy v komunikaci (reklama, kampaň, soutěž) - rozpozná jazykové prostředky snažící se vyvolat emoce a ovlivnit chování lidí - diskutuje nad problémy komunikace v kyberprostoru (manipulace, fake - news, hoax, řetězový e-mail, propaganda,)	**5. Kritické myšlení a mediální gramotnost**	**8**
Žák: - popíše strukturu veřejné správy - na konkrétních příkladech uvede úkoly státní správy - na konkrétních příkladech uvede úkoly samosprávy obcí, pravomoci starosty - orientuje se a pracuje s elektronickým portálem vlastní obce, ve které žije - orientuje se v územně samosprávních celcích ČR a jejich kompetencích	**Česká republika, Evropa a svět** **ČR a veřejná správa, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva**	**8**
Žák: - Lokalizuje na mapě světa civilizační okruhy a charakterizuje je - Vysvětlí kulturní kořeny a hodnoty Evropy - zařadí a charakterizuje ČR jako součást evropského integračního procesu - charakterizuje podstatu evropské integrace a její stručný historický vývoj - aktivně sleduje aktuální situaci geopolitického dění v rámci současné Evropy	**ČR a její postavení v soudobém světě. Evropská integrace**	**8.**
Žák: - uvede významné mezinárodní organizace a jejich cíle, - vysvětlí jejich vznik, - popíše význam zapojení ČR do mezinárodních organizací (OSN, NATO)	**Význam mezinárodních organizací a jejich stručný historický vývoj**	**8**

Žák: - Uvede podstatu a příčiny současné globalizace - na konkrétních příkladech rozliší hlavní globální problémy současného světa - v diskusi posoudí negativa a pozitiva globalizace - popíše rizika konzumní společnosti a navrhne, jak se jim bránit - vysvětlí termín trvale udržitelný rozvoj - navrhne osobní přístup k trvale udržitelnému životnímu stylu v lokálních podmínkách	**Globalizace a její důsledky**	**8**
Opakování (rezerva, testy, projekty upevňující učivo, exkurze) (Ideálně rozloženo rovnoměrně do obou pololetí)		**4**

8.8.Název vyučovacího předmětu: DĚJEPIS

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: **136**

Kód a název oboru vzdělání: 78–42– /03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu
Obecné cíle:
Dějepis je zařazen do společenskovědního vzdělávání. Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce:
Metody a formy práce:
Výuka bude realizována jak formou frontálního vyučování, tak dalšími organizačními formami jako je skupinové a kooperativní vyučování, individualizované a diferenciované vyučování, projektové vyučování. Využívána budou učebny s dataprojektorem

Charakteristika učiva:
Důraz je kladen na období řeckých dějin, které se staly kolébkou evropské civilizace, a především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny mnohých současných společenských jevů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí:

V afektivní oblasti směřuje výuka dějepisu k tomu, aby žák:

Žák:

- jedná odpovědně a přijímá osobní odpovědnost za svá rozhodnutí i jednání.
- cítí potřebu občanské aktivity, váží si demokracie a svobody a usiluje o jejich zachování a rozvoj.
- preferuje demokratické hodnoty a postupy před nedemokratickými a aktivně vystupuje proti korupci a kriminalitě.
- jedná v souladu s humanitou, vlastenectvím a demokratickými občanskými postoji, s respektem k lidským právům.
- chápe meze lidské svobody a tolerance a jedná odpovědně i solidárně vůči ostatním.
- kriticky posuzuje okolní skutečnost, přemýšlí o ní, tvoří si vlastní úsudek a nenechá se manipulovat.
- uznává lidský život jako nejvyšší hodnotu, proto si jej váží a chrání jej.
- ctí na základě vlastní identity identitu druhých, považuje je za stejně hodnotné a oprošťuje se od předsudků, intolerance, rasismu i jiné nesnášenlivosti.
- cílevědomě zlepšuje a chrání životní prostředí a jedná v duchu udržitelného rozvoje.

- váží si hodnot lidské práce, jedná hospodárně, pečuje o svěřené hodnoty a snaží se zanechat pozitivní stopu pro své blízké i širší komunitu.
- klade praktické filozofické a etické otázky a hledá na ně odpovědi v dialogu s ostatními i sám se sebou.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák:

- si vytváří pozitivní vztah k učení a chápe jeho význam pro svůj osobní i profesní rozvoj.
- ovládá různé techniky učení a dokáže je efektivně využívat podle charakteru učiva.
- si umí vytvořit vhodný studijní režim a pracovní podmínky, které podporují jeho vzdělávání.
- uplatňuje různé způsoby práce s textem, zejména studijní a analytické čtení.
- umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů.
- je čtenářsky gramotný a dokáže porozumět různým typům textů.
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov) a dokáže si pořizovat smysluplné poznámky.
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně vlastních zkušeností i zkušeností ostatních lidí.
- sleduje a vyhodnocuje svůj pokrok při dosahování vzdělávacích cílů.
- přijímá hodnocení výsledků svého učení od učitelů i spolužáků a využívá jej ke zlepšení.
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oblasti zvoleného oboru a budoucího povolání.

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému,
- získá informace potřebné k řešení problému,
- navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej,
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit,
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Kompetence komunikativní:

Žák:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- účastní se aktivně diskusí,
- formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony,
- respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika),
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu,
- přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- uznává hodnotu života,
- uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence využívat digitální technologie a pracovat s informacemi:

Žák:

- Se seznamuje s komplexním vlivem digitálních technologií na společnost,
- učí se kriticky a odpovědně se zapojuje do digitálního prostředí
- učí se, jak digitální prostředí využívat k lepšímu porozumění historickým, politickým, sociálním a právním kontextům,
- rozvíjí digitální občanství,
- porozumí právním normám a etickým otázkám v digitálním světě prostřednictvím digitálních technologií.

Mezipředmětové vztahy

- Občanská výchova
- Výtvarná výchova
- Český jazyk

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- budování občanské gramotnosti žáků
- diskuse o kontroverzních otázkách současnosti

- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností

Člověk a digitální svět

- seznamování se s komplexním vlivem digitálních technologií na společnost,
- digitální média jako prostředek pro zkoumání a prezentaci kulturních fenoménů
- učení se kriticky a odpovědně zapojovat do digitálního prostředí a jak ho využívat k lepšímu porozumění
- učení se kritickém hodnocení kulturních a mediálních produktů celosvětově dostupných v digitálním prostředí, s důrazem na etické aspekty tvorby a konzumace digitálního

Hodnocení výsledků žáků

se provádí na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vycházejí podklady pro klasifikaci, jsou: individuální i frontální zkoušení; písemné nestandardizované testy; klasifikace referátů a pracovních listů; hodnocením třídních projektů. Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka. Konečnou klasifikaci určí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem.

Obsah učiva a odborné kompetence
1. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické plány	Počet hodin
Žák – uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství; – popíše základní revoluční změny ve středověku a raném novověku;	**Člověk v dějinách** - poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin - starověk - středověk a raný novověk (16. - 18. stol.)	34
Žák: – na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; – objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; – popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.; – charakterizuje proces modernizace společnosti; – popíše evropskou koloniální expanzi;	**Novověk – 19. století** - **velké občanské revoluce –** americká a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích - **společnost a národy** – národní hnutí v Evropě a v českých zemích, českoněmecké vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu - **modernizace společnosti** – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze - **modernizovaná společnost a jedinec -** sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání	34

2. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické plány	Počet hodin
Žák: - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce; - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), - objasní vývoj česko-německých vztahů; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu; - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války;	**Novověk – 20. století** - **vztahy mezi velmocemi** – pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku - **demokracie a diktatura** – Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce; druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války - **svět v blocích** – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ – Západ	68

Žák: - pracuje s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodné aplikace, - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji, - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost, - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě, - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem, - zpracuje informace v souladu se zákony o duševním vlastnictví - pracuje s digitalizovanými historickými prameny a digitálními archivy		průběžně

8.9. Název vyučovacího předmětu: EKONOMIKA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: **87 (3)**

Kód a název oboru vzdělání: 78–42–M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem tohoto předmětu je seznámit žáky se základními ekonomickými pojmy a principy, které se uplatňují v osobním, pracovním i společenském životě a získat orientaci v tržním hospodářství a v ekonomických vztazích mezi jednotlivcem, domácností, státem a podnikatelskými subjekty. Rozvoj ekonomického myšlení – tedy schopnost analyzovat ekonomické situace a schopnost rozhodovat se racionálně s ohledem na dostupné zdroje.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- Uplatnit finanční gramotnost v běžném životě – hospodaření domácnosti, sestavování rozpočtu, šetření, porovnávání cen, výběr vhodných produktů.
- Orientovat se v právních a daňových záležitostech týkajících se pracovního poměru, podnikání, daní, pojištění aj.
- Pochopit principy sociálního zabezpečení a státní správy v České republice.
- Uvědomit si důsledky ekonomického chování – etické, právní i ekologické.
- Připravit se na praktické ekonomické situace, se kterými se mohou setkat jako budoucí pedagogové (např. vyúčtování, provozní náklady, granty, příspěvky od zřizovatele apod.).
- Rozvíjet zodpovědné postoje k práci, podnikání, spotřebě a k penězům obecně.
- Upevnit klíčové kompetence, jako je schopnost vyhledávat a hodnotit ekonomické informace, rozhodovat se a nést odpovědnost

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V afektivní oblasti Výuka předmětu Ekonomika směřuje k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli pozitivní vztah k předmětu, jako nástroji pro poznávání světa a řešení praktických problémů;
- projevovali vytrvalost, pečlivost, odpovědnost a systematičnost při zpracování zadaných témat
- respektovali různá řešení a strategie ostatních, rozvíjeli schopnost spolupráce a diskuse při společném hledání postupů a řešení;
- budovali si zdravé sebehodnocení na základě dosažených výsledků a osobního pokroku
- vnímali ekonomiku jako prostředek k lepšímu pochopení každodenních ekonomických procesů a byly schopni poznatky z předmětu využívat
- chápali význam poctivosti a intelektuální čestnosti při samostatné i týmové práci;
- formovali své hodnoty v oblasti racionality, systematičnosti a hledání pravdy

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu tří hodin ve čtvrtém ročníku studia.
Z hlediska klíčových dovedností je kladen důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),

- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory,
- rozvoj představivosti,
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Pojetí výuky

V předmětu je využíváno tradičních výukových metod (výkladové hodiny) v kombinaci s moderními výukovými metodami (projektová výuka, prezentace, samostatné práce, zážitkové vyučování.).
Kladou se přiměřené nároky na individuální vzdělávací potřeby žáků a jejich intelektuální úroveň. Žáci jsou vedeni k využití autodidaktických metod (osvojení různých technik samostatného učení a práce odpovídajících jejich schopnostem). Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech a tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace).
Učitel bude dbát na aktualizaci učiva. Důraz je kladen i na motivační činitele (projektová výuka, samostatná práce, prezentace žáků, podpora aktivit mezipředmětového charakteru), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku a formální hodnocení.
Použití výukových metod

- výklad,
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností),
- skupinové práce (tvorba podnikatelského plánu, analýza trhu),
- případové studie
- brainstorming (hledání řešení ekonomických problémů)
- práce s PC (aktivní vyhledávání aktuálních informací souvisejících s probíraným tématem),
- práce s online nástroji (kalkulačky, ekonomické aplikace)
- diskuse (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení)
- simulace (konkrétní situace s možností využití v praktickém životě),
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

Hodnocení výsledků žáků
Hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy). Způsoby hodnocení budou spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuelně procentuálního vyjádření. Pozornost bude věnována sebehodnocení žáků**.**

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při zpracování témat z jednotlivých části probírané látky v předmětu,
- schopnost samostatného úsudku,
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Vzdělávání v předmětu Ekonomika vede u žáků k rozvoji těchto klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání.
- uplatňuje různé způsoby práce s textem, zejména studijní a analytické čtení.
- umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace.
- je čtenářsky gramotný.
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně vlastních zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů
Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému.
- získá informace potřebné k řešení problému.
- navrhne způsob řešení, případně různé varianty, a své řešení zdůvodní.
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi v rámci týmové práce

Komunikativní kompetence
Žák:

- se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných.
- se vhodně prezentuje.
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle.
- se v písemném projevu vyjadřuje přehledně a jazykově správně

P**ersonální a sociální kompetence**
Žák:
si ověřuje získané poznatky a kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí.
pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních i jiných činností.
přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly.
Občanské kompetence a kulturní povědomí
Žák:

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí, včetně jejich kulturních specifik, a vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a přispívá k uplatňování hodnot demokracie.
- si uvědomuje vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a v rámci plurality a multikulturního soužití přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých.
- chápe význam životního prostředí pro člověka, jedná v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnotu života a uvědomuje si odpovědnost za vlastní život i spoluodpovědnost za ochranu života a zdraví ostatních.
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Žák:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání.
- si uvědomuje význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

- má reálnou představu o pracovních, platových a dalších podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a dokáže je srovnávat se svými představami a předpoklady.
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence

Žák:

- správně používá a převádí běžné jednotky.
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění, jako jsou tabulky, diagramy, grafy nebo schémata.
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru.
- nachází vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti za sebe sama

Člověk a digitální svět

Žák:

- využívá digitální technologie při analýze ekonomických dat souvisejících s ekonomikou.
- aplikuje digitální nástroje k efektivnímu vyhledávání a zpracování aktuálních informací z oblasti ekonomiky.
- interpretuje výsledky ekonomických analýz s ohledem na realitu a zohledňuje ekonomické, sociální i environmentální faktory.
- rozvíjí schopnost efektivně prezentovat získané informace a výsledky analýz prostřednictvím digitálních technologií, grafů, tabulek nebo multimediálních prezentací.
- aktivně diskutuje a obhajuje své závěry o ekonomických faktech na základě dostupných dat a efektivně komunikuje své myšlenky při skupinových projektech či veřejných prezentacích.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti
Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- schopnost orientovat se v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit
- umění jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- ochota se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale u pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaha je chránit a zachovat pro budoucí generace

Obsah:

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – její různí členové a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především v 19. a 20. století)
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí
Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět

- dovednost efektivně pracovat s informacemi, tj. umět získávat a kriticky vyhodnocovat informace

Obsah:

- základy obecné ekologie

Informační a komunikační technologie
Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- dovednost žáků pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky

Obsah:

- textový editor
- tabulkový procesor
- prezentační program
- grafický program
- internet

Mezipředmětové vztahy

- matematika
- právo
- český jazyk
- společenské vědy (psychologie, filosofie, sociologie
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

4.ročník (3)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - dokáže vysvětlit základní pojmy na příkladech z běžného života, - ukáže rozmanitost a vývoj potřeb na příkladech osobních zkušeností - chápe význam a přednosti tržní ekonomiky - dokáže posoudit, jak cena reguluje poptávku a nabídku	**Podstata a fungování tržní ekonomiky** - základní ekonomické pojmy - potřeby, statky a služby, životní úroveň, obětovaná příležitost - ekonomické zdroje - výrobní faktory, hospodaření, efektivnost a dělba práce - ekonomický koloběh a růst - základy tržního systému	15
Žák: - vymezí podnikání a charakterizuje jednotlivé právní formy podnikání s pomocí zákona o obchodních korporacích, - charakterizuje s pomocí živnostenského zákona podmínky provozování živností, druhy živností, - porovná obchodní společnosti, - dokáže vytvořit jednoduchý podnikatelský záměr formou skupinové práce, - odlišuje ziskové a neziskové organizace, - odlišuje možnosti zániku podniku.	**Podnik a neziskové instituce, jejich právní postavení** - podnikání, jeho cíle a podnikatelský záměr - právní formy podnikání - individuální podnikatelé, obchodní společnosti a jejich vztahy k okolí - neziskové organizace, jejich funkce a vztahy k okolí - podnikatelský záměr - podnikání v rámci EU	15
Žák: - se orientuje v druzích oběžného a dlouhodobého majetku - orientuje se v získávání a výběru zaměstnanců - zná postupy vzniku, změn a zániku pracovního poměru - je seznámen s významem a činností Úřadu práce - rozlišuje jednotlivé formy mzdy - provádí základní výpočty mzdy a její zdanění - je schopen vypočítat zdravotní a sociální pojištění - ovládá základní marketing jako nástroj řízení - dokáže vyjmenovat druhy škody a vysvětlit pojmy zodpovědnost za škodu	**Podnikové činnosti a marketing** - majetek podniku - zaměstnanci a mzdy - vznik, změny a zánik pracovního poměru - výpočet zdravotního a sociálního pojištění - koncepce marketingu, marketingový mix, formy prodeje - druhy škod, a zodpovědnost za škody	18
Žák: - chápe pojmy práce s financemi	**Daňová soustava a bankovnictví** - podstata finančního hospodaření - daň z příjmů	18

- má přehled o bankovních službách a orientuje se v nich - orientuje se v soustavě daní a rozlišuje princip přímých a nepřímých daní - chápe pravidla nutná k dodržení platební schopnosti - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu	- ostatní daně - platební schopnost - vztahy k bankám, úvěry - výpočet úroků, RPSN - finanční produkty, - pojištění	
Žák: - orientuje se v základních principech osobního hospodaření - dokáže sestavit vyvážený rodinný rozpočet - dokáže řešit schodkový rozpočet a nakládat s rozpočtem přebytkovým - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky - ví, jak se vyvarovat předlužení	**Osobní finance** - osobní rozpočet - osobní aktiva a pasiva - oblasti osobního financování - zodpovědné hospodaření	15
Žák: - umí vysvětlit pojem ekonomie jako věda, - umí odlišit mikro a makro ekonomii, - je schopen rozpoznat jednotlivé ekonomické teorie, - orientuje se v pojmech výroba, rozdělování, směna a spotřeba, - rozlišuje výrobní faktory, - umí vysvětlit pojem poptávka, nabídka a jejich fungování v tržním systému, - umí charakterizovat národohospodářské ukazatele, - umí vysvětlit na příkladech fungování mezinárodních institucí.	**Základy makroekonomie a ekonomické teorie** - ekonomie jako společenská věda - základní ekonomické systém - historický vývoj ekonomických teorií - hospodářský proces - hodnocení národního hospodářství - ekonomická rovnováha - ceny a inflace - nezaměstnanost - světové trhy a mezinárodní obchod	15

8.10. Název vyučovacího předmětu: MATEMATIKA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 390

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientace v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícím závislost mezi veličinami. Matematika se výrazně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky, porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi a užít je při řešení úloh a problémů, používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich, provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty zpaměti, náročnější za použití kalkulátoru, používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek. Má rozvíjet prostorovou představivost. Dále aby žáci dovedli analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit, provádět odhad a kontrolu výsledků, formulovat matematické myšlenky slovně a písemně, získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídit je a analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky a vyjádřit vztah mezi dvěma, nebo více proměnnými, správně je interpretovat a prakticky použít, zachytit je tabulkou, grafem, případně rovnicí.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky, porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi a užít je při řešení úloh a problémů, používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich, provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty zpaměti, náročnější za použití kalkulátoru, používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek. Má rozvíjet prostorovou představivost. Dále aby žáci dovedli analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit, provádět odhad a kontrolu výsledků, formulovat matematické myšlenky slovně a písemně, získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídit je a analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky a vyjádřit vztah mezi dvěma, nebo více proměnnými, správně je interpretovat a prakticky použít, zachytit je tabulkou, grafem, případně rovnicí.

V matematice je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) moderních výukových metod (práce na PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné střídat a kombinovat vyučovací metody: výklad, samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností), skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročnějších úloh), shrnutí a

opakování učiva po každém tematickém celku, aktualizace učiva, práce na počítači (grafické znázorňování průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic), hry (zařazení netypických a zajímavých úloh, rébusů), žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, meziškolní – vzájemné porovnání úrovně škol, celostátní soutěže – matematická olympiáda, klokan, matematická soutěž odborných škol), diskuse (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků atd.), simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě), projekce a modelace (využití projekční techniky v úlohách grafického charakteru, které jsou časově náročné, využití modelů pro znázornění situací náročných pro představivost např. funkce, planimetrie, stereometrie), podporovat aktivity mezipředmětového charakteru

V afektivní oblasti směřuje výuka matematiky k tomu, aby žáci:

- byli motivováni využívat matematické poznatky a dovednosti k řešení praktických problémů každodenního i profesního života, v souladu se zásadami udržitelného rozvoje,
- rozvíjeli kladný vztah k přesnosti, logickému myšlení a racionálnímu uvažování jako základům odpovědného rozhodování,
- si osvojili postoje podporující vytrvalost, samostatnost a systematičnost v práci, což přispívá k prevenci rizikového chování,
- zlepšovali své schopnosti spolupracovat při řešení matematických úloh a efektivně komunikovat matematické myšlenky v týmu,
- byli motivováni k dalšímu vzdělávání v matematice a chápali její význam pro porozumění současným společenským, technologickým a environmentálním výzvám.

Charakteristika učiva

Učební plán je zpracován pro vyučování v rozsahu 390 vyučovacích hodin za studium. Výuka matematiky směřuje k naplnění obecných cílů středního odborného vzdělávání. Matematika svým charakterem, především řešením úloh a problémů, rozvíjí samostatné myšlení žáků, které přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji, Učivo je v blízkém vztahu k praktickému řešení problémů. Teoretická složka je pouze v základní či intuitivní úrovni.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést dle svého vážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.
Matematika dále úzce souvisí se statistikou, fyzikou, chemií, biologií, informační technologií, pedagogickým výzkumem a ekonomickým vzděláváním. Jednotlivé předměty se vhodně doplňují a rozvíjí tak klíčové i odborné kompetence žáka.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů tak předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- používat kalkulátor a další digitální nástroje k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků;
- účelně využívat digitální technologie při analýze dat;
- samostatně pracovat s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické hodnocení dat;
- využívat geometrický software k řešení praktických úloh a rozvíjet tím svou prostorovou představivost.

Mezipředmětové vztahy

- zeměpis
- fyzika
- chemie
- biologie
- informační technologie
- tělesná výchova

Realizace průřezových témat v předmětu dějepis

Občan v demokratické společnosti:

- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- budování občanské gramotnosti žáků
- diskuse o kontroverzních otázkách současnosti
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností

Člověk a životní prostředí

- pochopení souvislostí mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami
- pochopení vlastní odpovědnosti za své jednání a snaha aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů
- dokázat esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledků řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, čtvrtletní písemné práce, opakovací testy). Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuelně procentuálního vyjádření. Pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků.
Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh, schopnost samostatného úsudku a schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie

Obsah učiva a odborné kompetence - 1. ročník (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – provádí převody základních jednotek, znalosti používá při řešení praktických úloh; – uvádí vztahy mezi číselnými obory; – provádí aritmetické operace na množině reálných čísel; – používá různé zápisy reálného čísla; – používá množinovou terminologii a symboliku; – provádí množinové operace; – zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly; – řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; – používá absolutní hodnotu;	**1. Shrnutí a prohloubení učiva ze ZŠ** 1.1. Převody jednotek 1.2. Základní množinové pojmy 1.3. Číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti, operace s reálnými čísly 1.4. Intervaly jako číselné množiny 1.5. Užití procentového počtu 1.6. Absolutní hodnota reálného čísla	21
Žák: – vysvětlí co je to mocnina a odmocnina a vztah mezi nimi; – provádí operace s mocninami a využívá je k řešení úloh; – částečně odmocňuje; – usměrní zlomek; – kombinuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při řešení úloh; – uvede vztah, mezi mocninou s racionálním exponentem a odmocninou;	**2. Mocniny a odmocniny** 2.1. Mocniny s přirozeným exponentem 2.2. Mocniny s celočíselným exponentem 2.3. druhá odmocnina 2.4. n-tá odmocnina 2.5. Početní operace s odmocninami 2.6. Mocniny s racionálním exponentem	15
Žák: – vypočítá číselnou hodnotu výrazu; – navrhne matematizaci reálných situací pomocí výrazů – vysvětlí pojem mnohočlen; – provádí operace s mnohočleny; – provádí operace s lomenými výrazy; – využívá znalosti o mocninách a odmocninách při úpravách výrazů;	**3. Algebraické výrazy** 3.1. Výrazy s proměnnými 3.2. Počítání s mnohočleny 3.3. Úpravy výrazů s využitím vzorců 3.4. Počítání s lomenými výrazy	22
Žák: – řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů – rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obsah a obvod; – využívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních úlohách;	**4. Planimetrie** 4.1. Základní rovinné útvary (trojúhelníky, mnohoúhelníky, kružnice, kruh), 4.2. polohové a metrické vztahy mezi nimi Shodnost trojúhelníků	36

– řeší pravoúhlý trojúhelník s využitím Euklidových vět a Pythagorovy věty – aplikuje získané dovednosti při řešení úloh z praxe – konstruuje rovinné útvary (trojúhelníky při zadání výšky, těžnice,…) užívá Thaletovu větu, sestrojuje kružnici opsanou a vepsanou – využívají grafický software při konstrukci rovinných útvarů	4.3. Podobnost trojúhelníků 4.4. Pythagorova věta 4.5. Euklidovy věty 4.6. Trigonometrie pravoúhlého trojúhelníka 4.7. Množiny bodů dané vlastnosti 4.8. Konstrukční úlohy	
	5. Písemné práce a jejich opravy	8

2. ročník (3) (102)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – vysvětlí co je to rovnice; – řeší lineární rovnice, nerovnice jejich soustavy s využitím ekvivalentních úprav; – vysvětlí souvislosti mezi lineární funkcí a lineární rovnicí; – rozhodne o výběru vhodné metody při řešení soustav lineárních rovnic; – převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek hodnotí vzhledem k realitě; – aplikuje získané dovednosti na řešení úloh z praxe;	**1. Lineární rovnice a nerovnice** 1.1. Pojem rovnice 1.2. Řešení lineární rovnice 1.3. Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli 1.4. Vyjádření neznámé ze vzorce 1.5. Soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých 1.6. Slovní úlohy 1.7. Řešení lineární nerovnice 1.8. Soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou	27
Žák: – objasní pojem funkce; – popíše funkční závislost a demonstruje jejich využití v praxi; – určí definiční obor a obor hodnot; – sestrojí graf funkce v kartézské soustavě souřadnic; – rozliší konstantní a lineární funkci – aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutními hodnotami – sestrojí graf lineární lomené funkce – určí předpis lineární lomené funkce z daných bodů nebo z grafu – využívá digitální nástroje pro sestrojení grafu lineární funkce	**2. Funkce, lineární funkce, lineární lomená funkce** 2.1. Pojem funkce, definiční obor funkce a obor hodnot funkce, vlastnosti funkcí 2.2. Graf funkce 2.3. Lineární funkce 2.4. Konstantní funkce, přímá úměrnost 2.5. Lineární lomená funkce 2.6. Lineární funkce s absolutní hodnotou	20
Žák: – popíše vztah mezi kvadratickou funkcí a kvadratickou rovnicí; – rozliší úplnou a neúplnou kvadratickou rovnici a rozhodne o metodě řešení; – rozlišuje úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní – zná vzorec pro řešení úplné kvadratické rovnice a umí rozhodnout o počtu řešení na základě hodnoty diskriminantu; – zná vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice a používá je při řešení úloh; – převede kvadratický trojčlen na součin lineárních činitelů;	**3. Kvadratické rovnice** 3.1. Kvadratická rovnice, iracionální rovnice 3.2. Řešení úplné a neúplné kvadratické rovnice 3.3. Vyjádření neznámé ze vzorce 3.4. Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice 3.5. Slovní úlohy 3.6. Rozklad kvadratického trojčlenu	16

– využívá získaných poznatků při matematizaci reálných situací;		
Žák: – sestrojí graf kvadratické funkce, určí vrchol paraboly, průsečíky grafu se souřadnicovými osami; – využívá digitální nástroje pro sestrojení grafu kvadratické funkce	**4. Kvadratická funkce** 4.1. Kvadratická funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce	15
Žák: – aplikuje poznatky o kvadratických rovnicích, rozkladu kvadratického trojčlenu a kvadratických funkcích při řešení kvadratických nerovnic;	**5. Kvadratické nerovnice** 5.1. Řešení kvadratické nerovnice 5.2. Řešení nerovnice v podílovém tvaru	8
Žák: – sestrojí graf exponenciální a logaritmické funkce; – vysvětlí vztah mezi exponenciální a logaritmickou funkcí; – Zná vzorce pro počítání s logaritmy a aplikuje je při řešení příkladů;	**6. Exponenciální a logaritmická funkce, logaritmus** 6.1. Exponenciální funkce 6.2. Logaritmická funkce a logaritmus 6.3. Počítání s logaritmy	8
	7. Písemné práce a jejich opravy	8

3. ročník (3) (99)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – Řeší exponenciální a logaritmické rovnice	1. **Exponenciální a logaritmické rovnice**	15
Žák: – objasní pojem zobrazení – zná vlastnosti shodných zobrazení – aplikuje poznatky o shodných zobrazeních při řešení úloh – analyzuje vzor a obraz a dokáže určit shodné zobrazení – využívá geometrický software k sestrojení obrazů ve shodném zobrazení	**1. Shodná zobrazení v rovině** 1.1. Definice vlastností shodných zobrazení 1.2. Osová souměrnost 1.3. Středová souměrnost 1.4. Posunutí 1.5. Otočení	18
Žák: – rozliší velikost úhlu ve stupňové a obloukové míře; – uvede a použije vztah mezi stupňovou a obloukovou mírou; – určí základní velikost úhlu; – definuje goniometrické funkce obecného úhlu; – načrtne grafy jednotlivých funkcí; – navrhne využití goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníku; – použije trigonometrický vzorec pro obsah trojúhelníku při řešení úloh z praxe; – analyzuje zadání úloh, provede rozbor a rozhodne o řešení obecného trojúhelníku, s využitím sinové a kosinové věty	**2. Goniometrie a trigonometrie** 2.1. Oblouková míra úhlu, orientovaný úhel a jeho velikost 2.2. Definice goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku 2.3. Řešení pravoúhlého trojúhelníku 2.4. Goniometrické funkce obecného úhlu, jejich vlastnosti a grafy 2.5. Goniometrické rovnice 2.6. Sinová a kosinová věta 2.7. Řešení obecného trojúhelníka, užití v praxi	32
Žák: – zná základní stereometrické pojmy – určí vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin. – určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie	**3. Stereometrie** 3.1. Základní stereometrické pojmy 3.2. Základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru 3.3. Zobrazování těles 3.4. Povrch a objem těles	26
	4. Písemné práce a jejich opravy	8

4. ročník (3) (87)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák – vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; – určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky; – rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; – prokáže znalost vzorců pro aritmetickou a geometrickou posloupnost, rozhodne o jejich použití při řešení úloh; – provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v pojmech finanční matematiky;	**1. Posloupnosti** 1.1. Pojem posloupnosti 1.2. Aritmetická posloupnost 1.3. Geometrická posloupnost 1.4. Užití posloupností ve slovních úlohách 1.5. Finanční matematika - Výpočet úroků, RPSN - Úvěry, spoření	20
Žák: – Provádí operace s vektory (součet, násobení reálným číslem, skalární součin) – Užívá různá analytická vyjádření přímky – Řeší analyticky metrické a polohové vztahy bodů a přímek	**2. Analytická geometrie** 2.1. Souřadnice bodu a vektoru v rovině 2.2. přímka a její analytické vyjádření	20
Žák: – užívá vztahy pro počet variací a permutací – počítá s faktoriály a kombinačními čísly – využívá vlastností kombinačních čísel – sestaví Pascalův trojúhelník – Řeší umocňování dvojčlenu s využitím binomické věty	**2. Kombinatorika** 2.1. Variace 2.2. Permutace 2.3. Kombinace 2.4. Vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník 2.5. Binomická věta	17
Žák: – Určí pravděpodobnost náhodného jevu	**3. Pravděpodobnost** 3.1. Náhodný jev a jeho pravděpodobnost 3.2. Nezávislost jevů	8
Žák: - charakterizuje základní statistické pojmy a popíše vztahy mezi nimi; - třídí statistická soubor, určuje absolutní a relativní četnost, vysvětlí jejich význam; - vysvětlí a užívá aritmetický a vážený průměr, modus, medián, rozptyl, směrodatnou odchylku při úlohách z praxe; - využívá ke statistickým výpočtům tabulkový editortřídí data podle	**4. Statistika** 4.1. Statistický soubor, jednotka, znak 4.2. Absolutní a relativní četnost 4.3. Charakteristiky polohy a variability 4.4. Střední hodnoty znaku 4.5. Odchylky od středních hodnot 4.6. statistické zpracování dat, odhad a předpovědi	12

různých kritérií a využívá rozšířené filtry, - připraví seznam dat a provede výběry podle zadaných podmínek, - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat,		
	6. Písemné práce a jejich opravy	6
	7. Závěrečné opakování	6

8.11. Název vyučovacího předmětu: Fyzika

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 136

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 - M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět fyzika na oboru Pedagogické lyceum není předmětem profilovým, představuje součást všeobecného přírodovědného vzdělání. Přispívá k hlubšímu pochopení přírodních jevů a zákonů. Cílem je především naučit žáky využívat fyzikálních poznatků v profesním i v praktickém životě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Fyzikální vzdělání směřuje k tomu, aby žák:
- rozlišoval fyzikální realitu a fyzikální model,
- získal základní představy o formách hmoty, její struktuře a fyzikálních vlastnostech,
- správně používal jazyk fyziky a odpovídající symboliku,
- uměl pracovat s fyzikálními rovnicemi a příslušnými jednotkami,
- aplikoval získané poznatky při řešení praktické úlohy,
- uplatnil obecné poznatky k vysvětlení konkrétního fyzikálního jevu.

V afektivní oblasti směřuje výuka fyziky k tomu, aby žáci:

- získali motivaci vnímat fyziku jako součást obecného vzdělání a její význam pro porozumění světu,
- rozvíjeli pozitivní postoj k přírodním vědám a k racionálnímu uvažování,
- byli vedeni k odpovědnému přístupu při využívání technologií s ohledem na člověka a životní prostředí,
- posilovali schopnost srozumitelně a přesně komunikovat fyzikální poznatky, zejména při vzdělávání dětí a mládeže,
- získali motivaci k dalšímu sebevzdělávání v oblasti přírodních věd jako součásti profesní přípravy budoucího pedagoga.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je zpracován pro vyučování s čtyřhodinovou týdenní dotací za studium. Tomu je přizpůsoben výběr učiva, hloubka výkladu a náročnost matematického aparátu. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy za předpokladu dodržení kurikulárního rámce RVP.

Pojetí výuky

Ve fyzice je využíváno tradičních metod (motivační – příklady z praktického života, ukázky uplatnění, jednoduché pokusy s improvizovanými prostředky; fixační – různé druhy opakování, domácí cvičení, společné řešení a rozbory; expoziční – popisy postupů, zobecňování, znázorňování). Je nutné žáky orientovat k osvojení různých technik samostatného učení. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky vyhledávat a doplňovat samostatně. Důležitá je aktualizace učiva – soustavné uvádění aplikací fyzikálních jevů v technice a občanském životě, hodnocení jejich vlivu na přírodu a člověka.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:
- samostatně nebo ve spolupráci vyhledávat a zpracovávat nové poznatky z oblasti fyziky s důrazem na jejich využití v odborné praxi,
- plánovat a řídit vlastní učení, stanovovat si cíle, hodnotit pokrok a využívat zpětnou vazbu k dalšímu rozvoji,
- vybírat vhodné strategie učení (práce s textem, grafem, tabulkami, simulacemi, měřeními),
- chápat fyzikální jevy a zákony v kontextu technické praxe a každodenního života,
- ověřovat své poznatky prostřednictvím pokusů, měření a analýzy výsledků,
- kriticky přistupovat k informacím, porovnávat různé zdroje a vyvozovat závěry.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:
- porozumět zadání úkolu, identifikovat podstatu problému a stanovit vhodný postup řešení,
- aplikovat fyzikální poznatky a zákony na řešení praktických a technických úloh,
- volit vhodné prostředky (např. měřicí přístroje, výpočetní nástroje, modely), využívat dříve získané znalosti a zkušenosti,
- analyzovat výsledky měření, hodnotit jejich správnost a spolehlivost,
- tvořivě přistupovat k hledání řešení, přizpůsobovat se novým okolnostem a učit se z vlastních chyb.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:
- přesně a srozumitelně se vyjadřovat o fyzikálních jevech a principech, používat správnou odbornou terminologii,
- prezentovat výsledky své práce ústně i písemně v přehledné a logické podobě,
- aktivně se zapojovat do odborných diskusí, obhajovat svůj názor a argumentovat na základě faktů,
- naslouchat názorům druhých, reagovat na ně konstruktivně a respektovat odlišné pohledy,
- spolupracovat při řešení úloh a sdílet informace v týmu.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:
- efektivně spolupracovat s ostatními při fyzikálních aktivitách (např. měření, pokusy, zpracování dat),
- přispívat k týmové práci vlastními poznatky, nápady a zodpovědným přístupem,

- přijímat hodnocení a zpětnou vazbu, reagovat na ni se sebereflexí a využít ji ke zlepšení,
- dodržovat pravidla bezpečnosti práce při experimentech a zodpovědně přistupovat k pracovním úkolům,
- přizpůsobovat se měnícím se podmínkám ve výuce i praxi a rozvíjet schopnost dalšího vzdělávání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:
- chápat význam fyziky pro moderní společnost, techniku a udržitelný rozvoj,
- zvažovat dopady využívání technologií na životní prostředí a lidské zdraví,
- jednat odpovědně při manipulaci s elektrickými zařízeními a jinými fyzikálními pomůckami,
- vystupovat slušně a ohleduplně, dodržovat pravidla bezpečnosti a respektovat kulturní a společenské normy,
- aktivně přispívat k vytváření pozitivního a bezpečného pracovního i studijního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:
- chápat význam fyzikálních poznatků a dovedností pro výkon odborné profese a jejich využití v praxi,
- aplikovat fyzikální zákony a principy při řešení úloh souvisejících s daným oborem (např. měření, výpočty, provoz zařízení),
- rozumět technickým popisům, návodům, schématům a dokumentaci a bezpečně s nimi pracovat,
- dodržovat zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při manipulaci s fyzikálními přístroji, materiály a zařízeními,
- pracovat přesně, systematicky a s ohledem na kvalitu výsledků,
- orientovat se v možnostech uplatnění fyzikálních znalostí v různých pracovních činnostech i v podnikání,
- uvažovat ekonomicky při výběru materiálů, zařízení či postupů v souladu s fyzikálními zákonitostmi a ekologickými zásadami,
- rozvíjet dovednosti pro samostatnou i týmovou práci v odborném kontextu a osvojit si odpovědný přístup ke svěřeným úkolům.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:
- používat matematické postupy, výpočty a logické uvažování při řešení fyzikálních úloh a technických problémů,
- provádět základní i pokročilé výpočty fyzikálních veličin (např. síla, výkon, práce, odpor, energie, hustota, tlak, rychlost, apod.) s využitím příslušných vzorců a jednotek,
- číst, vytvářet a interpretovat tabulky, grafy, schémata a diagramy využívané při fyzikálních měřeních a pokusech,
- analyzovat a zpracovávat naměřená data, včetně výpočtu průměrných hodnot, odchylek, závislostí a trendů,
- využívat kalkulačky, softwarové nástroje a digitální technologie pro efektivní řešení matematických částí fyzikálních úloh,
- posuzovat správnost výsledků z hlediska reálného fyzikálního kontextu, uvědomovat si význam přesnosti, odhadu a zaokrouhlování

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byl žák schopen:

- používat digitální technologie při vyhledávání, zpracování a prezentaci fyzikálních informací,
- pracovat s měřicími senzory, simulačními programy a dalšími ICT nástroji využitelnými ve fyzice,
- získávat data z digitálních zdrojů, kriticky je hodnotit a správně je interpretovat,
- dokumentovat a analyzovat experimenty pomocí digitálních prostředků (např. tabulkový kalkulátor, grafický software),
- dbát na bezpečné a zodpovědné užívání technologií při fyzikálních činnostech

Realizace průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Žák by měl:
- chápat souvislosti mezi jevy v přírodě a lidskými aktivitami (výroba elektrické energie a její vliv na znečišťování životního prostředí, spalovací motory a vytváření výfukových plynů, poškozování ozónové vrstvy atd.),
- umět posoudit vliv prostředí na lidské zdraví a znát způsoby ochrany (hluk, karcinogenní látky ve spalinách, ionizující záření – zdravotní důsledky působení a způsob ochrany; základní poznatky o bezpečnosti práce s elektrickým napětím atd.),
- na základě přírodovědných poznatků aktivně přistupovat k ochraně životního prostředí.

Občan v demokratické společnosti

Žák by měl:
- v hodinách fyziky prokázat schopnost obhajovat svůj postup při řešení daného úlohy a umět diskutovat s ostatními,
- být schopen přijmout kritiku a vyrovnat se s nesprávností svého řešení,
- vidět problémy se zajišťováním rozvoje společnosti (rostoucí spotřeba energie a nutnost jejích úspor),
- být hrdý na přínos českých vědců a vynálezců k rozvoji vědy a techniky.

Člověk a svět práce

Žák by měl:
- v rámci předmětu získat určité schopnosti a dovednosti vyhledávat a kriticky vyhodnocovat informace, které pak uplatní při hledání profesních příležitostí.

Digitální technologie

Žák by měl:
- zdokonalit své schopnosti efektivně vyhledávat fyzikální informace z různých internetových zdrojů, kriticky je vyhodnocovat a využívat je při řešení problémů
- chápat internet jako významný zdroj přírodovědných informací z celého světa, který doplňuje učebnici zejména v oblasti moderních technologií.
- používat digitální měřicí přístroje při experimentech a k analýze získaných dat pomocí specializovaného softwaru;
- modelovat fyzikální jevy a procesy pomocí počítačových simulací a vytvářet digitální prezentace výsledků experimentů;

Mezipředmětové vztahy

Uplatňují se zejména s matematikou (využívání jejího aparátu, např. řešení rovnic, dosazování do výrazu, grafy funkcí, poznatky stereometrie), chemií (stavba atomu, periodická tabulka, poznatky o molekulách) a biologií (buňka a záření, smyslové orgány v akustice a optice atd.).

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, uzavřené testy, klasické písemné práce), průběžné hodnocení práce v hodině.

1.ročník (2)(68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák: - rozliší fyzikální veličiny od ostatních pojmů; - dokáže odvodit hlavní jednotku; - ovládá jednoduché převody;	**1. Úvod do fyziky** - obsah a význam fyziky - fyzikální veličiny - soustava SI a převody jednotek	4
Žák: - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti; - řeší úlohy na pohyb hmotného bodu s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami;	**2. Mechanika** **2.1. Kinematika** - základní pojmy - pohyb rovnoměrný přímočarý - pohyb přímočarý rovnoměrně zrychlený - volný pád - pohyb rovnoměrný po kružnici	8
Žák: - určí síly, které působí na tělesa; - popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; - řeší jednoduché úlohy na zákony dynamiky;	**2.2. Dynamika** - vzájemná silová působení těles - Newtonovy pohybové zákony - dostředivá a odstředivá síla	8
Žák: - vypočítá mechanickou práci a energii; - určí výkon zařízení; - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie;	**2.3. Mechanická práce a energie** - mechanická práce stálé síly - výkon - energie kinetická a potenciální - zákon zachování mechanické energie a meze jeho platnosti	5
Žák: - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli - řeší úlohy na volný pád	**2.4. Gravitační pole** - Newtonův gravitační zákon - gravitační pole - gravitační a tíhová síla - pohyby v gravitačním poli	5
Žák: - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty - změří síly působící na těleso a analyzuje získaná data - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru	**2.5. Mechanika tuhého tělesa** - posuvný a otáčivý pohyb tělesa - moment síly, momentová věta - skládání sil - těžiště tělesa	6

Žák: - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh; - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině;	**2.6. Mechanika tekutin** - vlastnosti tekutin, tlak - tlak v kapalinách, Pascalův zákon - atmosférický tlak - Archimédův zákon, plování těles - rovnice kontinuity a Bernoulliho	8
Žák: - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby; - ovládá způsoby měření teploty a její přepočet ve stupnicích; - využívá termokameru k měření teplot a analyzuje získaná data	**3. Molekulová fyzika a termika** - částicová stavba látek - modely skupenství, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky - teplota a její měření	3
- vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy a způsoby její změny; - řeší jednoduché úlohy na tepelnou výměnu;	**3.1. Tepelné jevy** - vnitřní energie - přeměny vnitřní energie (teplo a práce) - měrná tepelná kapacita, výpočet tepla	4
- řeší úlohy s použitím stavové rovnice pro ideální plyn; - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů;	**3.2. Termodynamika plynů** - ideální plyn - jednoduché děje v ideálním plynu - stavová rovnice, práce plynu - tepelné motory	5
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru	**3.3. Vlastnosti látek** - struktura pevných látek - teplotní délková roztažnost látek - deformace pevných látek - struktura a vlastnosti kapalin - teplotní objemová roztažnost - kapilární jevy	8

2. ročník (2)(68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák: - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje; - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru;	**4. Elektřina a magnetismus** **4.1. Elektrické pole** - elektrický náboj - elektrická síla, Coulombův zákon - elektrické pole, napětí - tělesa v elektrickém poli - kapacita vodiče, kondenzátor	6
Žák: - popíše vznik elektrického proudu v látkách; - řeší úlohy s elekt. obvody s použitím Ohmova zákona; - vytvoří podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud; - měří multimetrem a vyhodnocuje naměřená data - řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu; - vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN;	**4.2. Elektrický proud** - elektrický proud, jev a veličina - elektrický proud v kovech - jednoduchý elektrický obvod, měření napětí a proudu - zákony elektrického proudu - elektrický odpor - spojování rezistorů, rozvětvený elektrický obvod - práce a výkon elektrického proudu - elektrický proud v polovodičích - PN přechod, dioda - využití polovodičů - elektrický proud v kapalinách - výboje v plynech	13
Žák: - popíše magnetické pole indukčními čarami s použitím Ampérových pravidel; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam;	**4.3. Magnetické pole** - magnetické pole trvalých magnetů - magnetické pole elektrického proudu - magnetická síla - magnetické vlastnosti látek - elektromagnet - elektromagnetická indukce - vlastní indukce, indukčnost	8

Žák: - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; - vysvětlí princip transformátoru a řeší jednoduché úlohy; - chápe ekologické problémy související s výrobou elektrické energie;	**4.4. Střídavý proud** - vznik střídavého proudu - měření střídavých veličin - trojfázová soustava střídavého proudu - transformátor - výroba a přenos elektrické energie	6
Žák: - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání; - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění; - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu;	**5. Vlnění** - kmitavý pohyb mechanického oscilátoru - dynamika kmitavého pohybu - mechanické vlnění (druhy) - vlnová délka a rychlost vlnění - zvukové vlnění, ultrazvuk - rozdělení zvuků, zdroje zvuku - šíření zvuku v látkovém prostředí	8
Žák: - chápe rozdíl mezi mechanickým a elektromagnetickým vlněním; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi; - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - popíše oko jako optický přístroj člověka; - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů;	**6. Optika** - podstata elektromagnetického vlnění - spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření - světlo a jeho šíření - odraz a lom světla - zobrazování zrcadly - zobrazování čočkami - oko – optický přístroj člověka - optické přístroje	14

Žák: - charakterizuje základní modely atomu; - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice; - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie;	**7. Fyzika atomu** - model atomu - spektrum atomu vodíku, laser - jádro atomu (nukleony) - radioaktivita, jaderné záření, elementární částice - jaderná energie (zdroje jaderné energie, jaderný reaktor) - jaderná energetika - bezpečnostní a ekologická hlediska	10
Žák: - charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - modeluje oběžné dráhy vesmírných těles - zná příklady základních typů hvězd; - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru.	**8. Astrofyzika** - sluneční soustava - Slunce a hvězdy (charakteristiky hvězd a jejich vývoj) - galaxie a vývoj vesmíru - výzkum vesmíru	3

8.12. Název vyučovacího předmětu : Chemie

Celkový počet vyučujících hodin za studium: 68

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: denní

Platnost: Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka chemie na pedagogickém lyceu směřuje k pochopení základů chemie, které jsou pro žáky součástí všeobecného vzdělání. Výuka přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Cílem je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i běžném životě. Vedle podílu na formování logického myšlení rozvíjí výuka chemie také schopnosti a dovednosti k experimentální práci – vychovává k přesnosti, pečlivosti, šetrnosti, k bezpečnosti práci a k respektu k chemikáliím.

Charakteristika učiva

Učivo je zařazeno do 1. ročníku. Navazuje na výuku chemie na ZŠ. Obsahem učiva jsou především teoretické poznatky, které jsou doplněny praktickými dovednostmi. Teoretická část je rozdělena do čtyř tematických celků – obecná chemie, anorganická chemie, organická chemie a biochemie. Žáci získávají nejdříve nezbytné úvodní obecně chemické poznatky. Následují základy anorganické a organické chemie. Do učební osnovy je zařazena kapitola biochemie, která je důležitá pro pochopení základních biologických jevů. Žáci umí posuzovat chemické látky i z hlediska účinků na životní prostředí a lidské zdraví. Celým učivem tedy prochází průřezové téma Člověk a životní prostředí.

Pojetí výuky

Výklad je doplňován demonstračními pokusy. Uplatňuje se také skupinové vyučování. Pro doplnění učiva se využívají videokazety a počítačové programy. Další informace získávají žáci pomocí internetu. Žáci vypracovávají také referáty a sledují odborné časopisy a denní tisk.
Teorie je doplněna prováděním jednoduchých laboratorních cvičení, která vyplývají z probíraného učiva. V zájmu bezpečné práce žáků a ochrany jejich zdraví při práci v laboratoři je nutno respektovat všechna zákonná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví.

V afektivní oblasti směřuje chemické vzdělání k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k chemii jako nástroji pro poznávání látek, jejich vlastností, změn a využití v každodenním i profesním životě,
- chápal význam chemie pro rozvoj logického, kritického a systémového myšlení a pro orientaci v přírodních jevech i technické praxi,
- projevoval vytrvalost, pečlivost, odpovědnost a systematičnost při řešení chemických úloh, provádění pokusů a interpretaci výsledků,
- oceňoval přesnost, jasnost a objektivitu chemického vyjadřování, symboliky a práce s daty,
- respektoval různé přístupy a řešení ostatních, rozvíjel schopnost spolupráce, komunikace a diskuse při společném hledání poznatků a řešení problémů,
- budoval si zdravé sebehodnocení na základě vlastního pokroku a výsledků v chemickém vzdělávání, včetně schopnosti využívat získané poznatky v odborné oblasti,

- vnímal chemii jako prostředek k podpoře tvořivosti, samostatnosti a schopnosti přizpůsobit se novým situacím a výzvám v praxi,
- chápal význam poctivosti, přesnosti a intelektuální čestnosti při samostatné i týmové práci, zejména při provádění a vyhodnocování experimentů,
- formoval své hodnoty v oblasti racionality, zodpovědnosti, bezpečnosti a respektu k přírodním zákonitostem, které chemické vzdělávání přirozeně podporuje.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žáci :

- se vyjadřují přiměřenou odbornou terminologií v písemném i v mluveném projevu,
- formulují své myšlenky přesně, srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastní diskusí,
- dovedou vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných jevů,
- vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence k řešení problémů

Žáci :

- jsou schopni porozumět zadání úkolu, získávají informace potřebné k řešení problému, navrhují způsob řešení, vyhodnocují a ověřují správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňují při řešení problémů různé metody myšlení/ logické, matematické / a myšlenkové operace,
- volí prostředky a způsoby/pomůcky, studijní literatura, metody a techniky / vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- pracují s osobním počítačem a s dalšími prostředky digitálních technologií,
- získávají informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu.

Personální kompetence

Žáci :

- jsou schopni se efektivně učit a pracovat,
- využívají ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učí se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagují, přijímají radu i kritiku,
- pečují o své fyzické a duševní zdraví,
- jsou připraveni se dále vzdělávat.

Sociální kompetence

Žáci :

- přijímají a odpovědně plní svěřené úkoly,
- jsou schopni se aktivně zapojovat do týmové práce,
- dokáží naslouchat názorům ostatních a objektivně je dovedou posoudit,
- k řešení společných úkolů přispívají vlastními návrhy,
- dovedou se adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky.

Matematické kompetence

Žáci:

- správně používají a převádějí jednotky při chemických výpočtech,
- provádějí reálný odhad výsledků při řešení praktického úkolu,

- sestaví ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků,
- nacházejí vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů.

Digitální kompetence:
Žáci:

- pracují s počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií při studiu chemických jevů a procesů.
- Získávají relevantní chemické informace z otevřených digitálních zdrojů, zejména z internetu a odborných databází.
- Využívají digitální technologie k pozorování, dokumentaci a analýze chemických reakcí, experimentů a laboratorních měření.
- Hodnotí a interpretují chemické informace získané z digitálních zdrojů a využívají je při řešení praktických úloh a aktuálních environmentálních problémů souvisejících s chemií.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- respektování života jako nejvyšší hodnoty
- prosazování trvale udržitelného rozvoje svou pracovní činností

Digitální technologie

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací
- efektivní práce s informacemi, umění získávat a kriticky vyhodnocovat informace

Mezipředmětové vztahy

- fyzika
- matematika
- biologie

Realizace odborných kompetencí
1. ročník (2)(68)

Výsledky vzdělání a odborné kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák: - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek, - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby, - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin, - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků, - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi, - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení, - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí, - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi.	**1. Obecná chemie** - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, - chemické sloučeniny - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, - chemické rovnice - výpočty v chemii	**20**
Žák - vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin, - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a na životní prostředí.	2. **Anorganická chemie** - **a**norganická látky, soli, oxidy, kyseliny, hydroxidy - názvosloví sloučenin anorganických - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	**14**
Žák - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy, - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, - posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a na životní prostředí.	3. **Organická chemie** - vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví - organických sloučenin - vybrané organické - sloučeniny v běžném - životě a odborné praxi	**14**

Žák: - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek, - vysvětlí podstatu biochemických dějů, - popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy.	4. **Biochemie** - chemické složení živých - organismů - přírodní látky,bílkoviny, - sacharidy, lipidy, - nukleové kyseliny, - biokatalyzátory, - biochemické děje	**15**
	5. **Laboratorní práce**	**5**

8.13. Název vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 102

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem předmětu je poznání vztahů mezi lidskou společností a jejími aktivitami a přírodním prostředím, vývoj a proměny těchto vztahů v prostoru krajinné sféry. Zeměpis klade důraz právě na prostorové chápání těchto vztahů a zákonitostí rozmístění konkrétních jevů průběh procesů v krajinné sféře i v dalších geosférách.

Charakteristika učiva

Učivo zeměpisu vychází z hlavních geografických disciplín:

- **Obecná geografie** – se věnuje přírodní, sociální i ekonomické složce krajinné sféry a poznávání vztahů mezi těmito sférami i uvnitř těchto sfér.
- **Regionální geografie ČR, Evropy a vybraných makroregionů Evropy** – propojuje poznatky z fyzické, sociální a ekonomické geografie při studiu konkrétních regionů, zemí a krajin.
- **Geoinformatika, kartografie, topografie** – ve výuce se uplatňuje především jako práce s mapou, orientaci v prostoru a využívání geografických informačních systémů (GIS) a topografie včetně orientace v terénu.

Tato struktura učiva pomáhá žákům chápat souvislosti mezi přírodou a společností, rozvíjí prostorové myšlení a podporuje odpovědný přístup k životnímu prostředí.

Pojetí výuky

V zeměpisu je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s tablety). Je nutné zohlednit jednak individuální vzdělávací potřeby žáků a také jejich intelektuální úroveň. Žáci budou orientováni na autodidaktické metody (osvojení různých technik samostatného učení a práce odpovídajících jejich schopnostem). Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech a tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce a kooperace – projeví se zejména při shrnutí a opakování učiva). Učitel bude dbát na aktualizaci učiva. Důraz je kladen i na motivační činitele (zařazení her, veřejné prezentace žáků, podpora aktivit mezipředmětového charakteru), shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku a projekci.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V afektivní oblasti výuka zeměpisu směřuje k tomu, aby žák:

- si vytvářel odpovědný vztah k životnímu prostředí, uvědomoval si dopady lidských aktivit na něj a ztotožňoval se se zásadami trvale udržitelného rozvoje
- se při hodnocení změn a procesů v současném světě řídil osvojenými hodnotami humanismu a demokracie
- kriticky hodnotil dostupné informace a vytvářel si vlastní odůvodněné a hodnotově náležitě podepřené postoje
- si vytvářel pozitivní vztah ke kulturnímu a společenskému dědictví ČR, Evropy a světových makroregionů a byl přesvědčen o potřebě jeho ochrany

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, správní a logické vyjadřování
- znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky
- schopnost navázat i na ostatní odborné předměty

Hodnocení písemného projevu:

- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného
- jazyková správnost

Hodnocení prezentací:

- výběr důležitých a zajímavých informací
- způsob prezentace – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení),
- efektivně vyhledává a zpracovává informace;
- je čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov),
- pořizuje si poznámky;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení,
- přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- porozumí zadání úkolu nebo dokáže určit jádro problému.
- získá informace potřebné k řešení problému.
- navrhne způsob řešení, případně varianty řešení, a zdůvodní svůj postup.
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.
- uplatňuje různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.
- volí vhodné prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) pro splnění jednotlivých aktivit.
- využívá dříve nabyté zkušenosti a vědomosti.
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmová práce).

Občanské kompetence

Žák

- dbá na dodržování zákonů a pravidel chování.
- respektuje práva a osobnost jiných lidí.
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.
- se aktivně zajímá o politické a společenské dění u nás i ve světě.
- se zajímá o veřejné záležitosti lokálního charakteru.
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.
- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa.
- chápe minulost i současnost svého národa v evropském a světovém kontextu.
- myslí kriticky, zkoumá věrohodnost informací a nenechá se manipulovat.

- tvoří vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytváří si k nim pozitivní vztah.

Komunikativní kompetence

Žák

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle.
- píše přehledně a jazykově správně.
- se aktivně účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje.
- respektuje názory druhých.
- zpracovává jednoduché texty na běžná i odborná témata.
- vytváří různé pracovní materiály a dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

Žák

- si stanovuje cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmy, pracovní orientaci a životní podmínky.
- se učí a pracuje efektivně, vyhodnocuje své výsledky a pokrok.
- využívá zkušenosti jiných lidí k vlastnímu učení.
- se učí i na základě zprostředkovaných zkušeností.
- přijímá hodnocení svých výsledků a jednání ze strany druhých.
- adekvátně reaguje na zpětnou vazbu, přijímá radu i kritiku.
- si ověřuje získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání druhých lidí.
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných činností.
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- předchází osobním konfliktům a nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Matematické kompetence

Žák

- používá pojmy kvantifikujícího charakteru.
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů a dokáže je vymezit.
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (např. tabulky, diagramy, grafy, schémata).
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Žák

- samostatně volí a vhodně používá digitální nástroje při školní práci i v každodenním životě.
- zohledňuje účel a efektivitu digitálních nástrojů.
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech.
- volí efektivní strategie a způsoby práce odpovídající konkrétní situaci a účelu.
- rozpoznává různé typy prostorových digitálních dat a informací.
- volí k jejich analýze a prezentaci odpovídající postupy a interpretuje jejich výsledky.
- přistupuje kriticky k informacím z digitálního prostředí a ověřuje jejich věrohodnost a důvěryhodnost.
- se chová zodpovědně, bezpečně a eticky při práci s digitálními technologiemi.
- respektuje ostatní uživatele a předchází nebezpečným situacím v digitálním prostředí.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- schopnost orientovat se v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit
- umění jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- ochota se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale u pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaha je chránit a zachovat pro budoucí generace

Obsah:

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – její různí členové a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především v 19. a 20. století)
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět
- dovednost efektivně pracovat s informacemi, tj. umět získávat a kriticky vyhodnocovat informace

Obsah:

- základy obecné ekologie

Člověk a digitální svět

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- dovednost žáků pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky

Obsah:

- textový editor
- tabulkový procesor
- prezentační program
- GIS
- internet

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- občanská nauka
- informační technologie
- ekonomika
- biologie
- fyzika
- matematika
- český jazyk a literatura

Realizace odborných kompetencí
1. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - popíše složení vesmíru, - vysvětlí vznik Země a postavení Země ve vesmíru, - objasní příčiny střídání ročních období, dne a noci, přílivu a odlivu	**Země ve vesmíru** • Slunce, planety a jejich pohyb, komety – hvězdy a galaxie • Země jako součást Vesmíru a Sluneční soustavy • pohyby Země a jejich důsledky	4
Žák - určí zeměpisné souřadnice místa na zemském povrchu, - využívá vhodně různé druhy map podle obsahu a měřítka, měří na mapách - využívá digitální mapové nástroje a kartografické aplikace (např. Mapy.cz, Google Earth)	**Zobrazení Země na mapách** • zeměpisné souřadnice • měřítko a obsah mapy, druhy map • mapové aplikace, geografické informační systémy	4
Žák - načrtne průřez zemským tělesem s vyznačením krajinné sféry Země, - vysvětlí pojmy krajinná sféra, krajina	**Stavba Země a předmět geografie** • výřez Zemí • krajinná sféra jako předmět geografie	2
Žák - uvede materiály tvořící litosféru - popíše stavbu litosféry - popíše globální tektoniku a pohyby litosférických desek - vysvětlí původ vnitřních a vnějších sil a jejich působení při utváření georeliéfu - uvede složení vzduchu, - charakterizuje počasí pomocí meteorologických prvků - popíše příčiny všeobecné cirkulace atmosféry a její souvislost s podnebím - popíše různé příčiny změn klimatu v minulosti a současnosti Země - objasní princip všeobecné cirkulace zásob vody v hydrosféře, - uvede základní charakteristiky povrchových toků, - uvede příklady řek podle jejich režimu odtoku, jezer a přehradních nádrží ve světě pomocí atlasu, - porovnává salinitu moří a uvede příčiny její rozdílnosti,	**Fyzická geografie** • litosféra a globální tektonika • endogenní a exogenní činitelé, georeliéf • složení a stavba atmosféry • meteorologické prvky a počasí • všeobecná cirkulace atmosféry a klima • změny klimatu • koloběh vody v přírodě • rozdělení objemu vody na Zemi • vody pevnin a oceánů • pedosféra, půdní druhy a typy • půdotvorné procesy, ovlivňování půd člověkem • kryosféra • vznik ledovců • ledovcové typy • význam ledovců • biosféra	22

- vysvětlí vznik půd, - uvede příklady půdních typů ve světě v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem; - vymezí jednotlivé přírodní oblasti Země vzhledem k zeměpisné šířce, - charakterizuje globální problémy na Zemi - posuzuje, jak se mění klima, přírodní krajina a půdní druhy v jednotlivých přírodních oblastech světa, - využívá digitální nástroje a zdroje (např. mapové servery, interaktivní modely, vizualizace) k rozpoznání a porovnání jednotlivých fyzicko-geografických sfér Země - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí;	• složky biosféry • výšková stupňovitost a šířková pásovitost, • typy krajiny (geobiomy) • biogeografické oblasti • biosféra a člověk • vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • dopady činností člověka na životní prostředí • globální problémy: znečištění, změna biodiverzity, změna klimatu	
Žák - rozpozná, zařadí a vysvětlí postavení různých skupin obyvatel - charakterizuje a vysvětlí příčiny rozložení obyvatelstva v celosvětovém i regionálním měřítku - objasní příčiny migrace lidí; - pomocí sektorů NH charakterizuje ekonomiky zemí a oblastí a rozdíly mezi nimi - zhodnotí národní hospodářství - popíše a vysvětlí meziregionální rozdíly a jejich příčiny - charakterizuje proces modernizace společnosti; - popíše evropskou koloniální expanzi; - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa	**Sociální a ekonomická geografie** • rasy, etnika, národy a národnosti; • hmotná kultura, duchovní kultura • víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus složení obyvatelstva • migrace, migranti, azylanti • rozložení obyvatelstva • modernizace společnosti – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; • vývoj světového hospodářství, sektory NH • hodnocení národního hospodářství • evropská koloniální expanze • globální a makroregionální diferenciace světa, jádrové a periferní oblasti	16

Žák - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, - na mapě ukáže umístění makroregionů, jejich států a další skutečnosti - pomocí školního atlasu, map a digitálních podkladů a charakterizuje makroregiony - vyhledává, porovnává a vyhodnocuje geografická data pomocí digitálních nástrojů (tabulek, grafů a map); na základě zpracovaných údajů formuluje závěry a vysvětluje prostorové souvislosti mezi ukazateli přírodního a socioekonomického prostředí v makroregionech - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, - debatuje o jejich možných perspektivách;	**Vybrané makroregiony světa** • rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury, nejvýznamnější světová náboženství, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě • makroregionální členění světa • fyzickogeografická, sociální a ekonomická charakteristika jednotlivých mimoevropských makroregionů a jejich států, Evropského makroregionu, České republiky	16
Žák: - využívá videí, map, obrázků a datových vizualizací v prezentacích - hodnotí prezentaci spolužáků podle předem daných kritérií (peer review)	**Samostatná práce žáků, prezentace**	4

2. ročník(1) (34)

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - rozpozná, zařadí a vysvětlí postavení různých skupin obyvatel - charakterizuje a vysvětlí příčiny rozložení obyvatelstva v celosvětovém i regionálním měřítku - objasní příčiny migrace lidí; - pomocí sektorů NH charakterizuje ekonomiky zemí a oblastí a rozdíly mezi nimi - popíše a vysvětlí meziregionální rozdíly a jejich příčiny - charakterizuje proces modernizace společnosti; - popíše evropskou koloniální expanzi; popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa	**Vybrané makroregiony světa** • rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury, nejvýznamnější světová náboženství, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě • makroregionální členění světa • fyzickogeografická, sociální a ekonomická charakteristika jednotlivých makroregionů	8
Žák - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, - debatuje o jejich možných perspektivách; - charakerizuje, srovnává a hodnotí evropské regiony, státy a skupiny států	**Evropský makroregion** **Politický a ekonomický vývoj Evropy** • poválečný politický a ekonomický vývoj Evropy • Evropská unie – význam, orgány EU • charakteristika evropských regionů a států	12
Žák - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - charakterizuje přírodní podmínky ČR, vysvětluje je a srovnává v rámci Evropy i ČR - vymezí jednotlivé regiony České republiky včetně jejich charakteristik a zvláštností, - prezentuje místní region z hlediska přírodních podmínek, hospodářství, cestovního ruchu,	**Česká republika** • Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; • Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika ČR • Charakteristika regionů ČR	10

- porovná data z různých atlasů, webů (např. ČSÚ, atlas.mapy.cz)		
Žák - vytvoří interaktivní prezentaci (např. v PowerPointu, Prezi) - využívá videí, map, obrázků a datových vizualizací v prezentacích - hodnotí prezentaci spolužáků podle předem daných kritérií (peer review)	**Samostatná práce žáků, prezentace**	4

8.14. Název vyučovacího předmětu: Biologie

Celkový počet vyučujících hodin za studium: 202

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: denní

Platnost: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních zákonitostí a k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí. Cílem je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i běžném životě. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody.

Charakteristika učiva

Biologie je určena žákům prvního až třetího ročníku pedagogického lycea. Je vyučována v rozsahu dvou výukových hodin týdně. Obsahem učiva jsou především teoretické poznatky, které jsou doplněny praktickými dovednostmi.
Předmět Biologie je koncipován jako předmět, který má žákům poskytnout ucelený přehled znalostí a dovedností o přírodě a živých organismech v ní. V předmětu se žáci zabývají studiem živých soustav, zkoumají struktury a životní projevy organismů, jejich vzájemné vztahy a vztahy mezi živou a neživou přírodou. V prvním ročníku je výuka zaměřena na anatomii a fyziologii hub, rostlin a živočichů, ve druhém ročníku na anatomii a fyziologii člověka a ve třetím ročníku na genetiku a ekologii.
Na předmět navazuje volitelný předmět Biologické praktikum (pro 3.a 4. ročník studia), kde žáci prohlubují své poznatky a dovednosti v oboru biologie s důrazem na praktické metody poznávání přírody, na spolupráci ve skupině a na prezentaci seminárních prací.

Pojetí výuky

Výuka nejčastěji používá výkladové hodiny propojené diskusí. Uplatňuje se také skupinové vyučování. Pro doplnění učiva se využívají videa z různých platforem a počítačové programy. Další informace získávají žáci při samostatné práci pomocí internetu. Žáci vypracovávají také seminární práce a referáty a sledují odborné časopisy.
Vedeme žáky k používání digitálních technologií při pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů; Podporujeme žáky při využívání geografických informačních systémů (GIS) a dalších digitálních nástrojů pro studium ekologických problémů; Učíme žáky kriticky hodnotit a interpretovat biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů a využívat je při řešení environmentálních otázek. Teorie je doplněna prováděním jednoduchých praktických cvičení, která vyplývají z probíraného učiva. Zařazovány jsou také besedy s odborníky, návštěva odborných pracovišť, exkurze a tematicky zaměřené vycházky.

V afektivní oblasti směřuje biologické vzdělání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i v odborné činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- schopnost eliminovat negativní vlivy všech toxikomanií,
- komunikativní dovednosti,

- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v biologické oblasti.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni porozumět zadání úkolu, získávají informace potřebné k řešení problému, navrhují způsob řešení, vyhodnocují a ověřují správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literatura, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve,

Kompetence digitální

Žáci:

- pracují s počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávají informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu
- žáci využívají digitální technologie při pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů
- žáci hodnotí a interpretují biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů a využívají je při řešení environmentálních otázek

Kompetence komunikativní

Žáci :

- se vyjadřují přiměřenou odbornou terminologií v písemném i v mluveném projevu, formulují své myšlenky přesně, srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastní diskusí,
- dokáží obhajovat své názory a postoje,
- respektují názory druhých,
- dovedou vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných jevů,
- vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- jsou schopni se efektivně učit a pracovat,
- přijímají hodnocení svých výsledků ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagují,
- přijímají radu i kritiku,
- jsou schopni pracovat v týmu, podněcují práci týmu svými vlastními názory,
- jsou připraveni se dále vzdělávat,
- přijímají a odpovědně plní svěřené úkoly,
- dovedou se adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky.

Kompetence občanské

Žáci:

- jsou svým vztahem k přírodě příkladem ostatním,

- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentálními problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti,
- vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování, chovají se slušně a ohleduplně nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- prosazování trvale udržitelného rozvoje svou pracovní činností
- vytváření zdravého životnímu stylu a vnímání estetických hodnot prostředí

Člověk a Digitální technologie

- efektivně pracovat s informacemi, umět získávat a kriticky vyhodnocovat.
- používat digitální technologie při pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů;
- kriticky hodnotí a interpretuje biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů a využívá je při řešení environmentálních otázek.

Mezipředmětové vztahy

- chemie
- fyzika
- zeměpis
- informační technologie

Hodnocení výsledků žáků

U žáků se hodnotí ústní projev v rámci ústního zkoušení individuálního i frontálního. Další složkou hodnocení je písemný projev, a to jak v písemných pracích, tak i v samostatných pracích a v protokolech z praktických cvičení. V hodnocení se přihlíží k hloubce porozumění poznatků, k dovednostem při praktických cvičeních, ke kvalitě seminárních prací, k ústnímu projevu při interpretaci praktických úloh a referátů a také k aktivitě žáků.
Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením žáka a hodnocením ze strany jeho spolužáků, přičemž konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel.

Realizace odborných kompetencí

1. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - popíše vnitřní složitost a funkční uspořádání živých soustav - pojmenuje charakteristické vlastnosti živých soustav, odliší je od neživých	**1 Vlastnosti živých soustav** - obecné vlastnosti živých soustav - organizace živé hmoty - rozmanitost organismů a jejich třídění	2
Žák: - orientuje se v jednotlivých teoriích vzniku života na Zemi - charakterizuje základní myšlenky těchto teorií, vysvětlí a obhájí svůj názor na ně	**2 Vznik života na Zemi** - hypotézy vzniku života - vznik mnohobuněčnosti	1
Žák: - odliší na základě charakteristických vlastností prokaryotní a eukaryotní buňku - pojmenuje základní buněčné organely a popíše jejich význam a funkci v buňce - odliší buňku rostlinnou a živočišnou - vysvětlí princip množení buněk	**3 Buněčná biologie** - buněčná teorie - základní buněčné struktury - funkce organel - typy buněk - děje na buněčné úrovni	8
Žák: - nakreslí a popíše stavbu viru - popíše formy virové infekce a některé způsoby přenosu virů - vyjmenuje některá virová onemocnění - charakterizuje způsob přirozené obrany proti virům - analyzuje problematiku celosvětového rozšíření viru HIV, posoudí rizika, vysvětlí význam prevence	**4 Viry** - stavba virionu - životní cyklus virů – formy infekce - virová onemocnění a prevence	5
Žák: - určí, které organismy řadíme k prokaryotním - nakreslí stavbu prokaryotní buňky	**5 Prokaryotické organismy** - význam bakterií v biosféře - půdní bakterie - patogenní bakterie	5

- zdůvodní mimořádný význam bakterií a uvede příklady využití jejich činnosti - uvede příklady mikrobiálních onemocnění - navrhne základní preventivní opatření k nejfrekventovanějším infekčním onemocněním - charakterizuje sinice a vysvětlí jejich význam v biosféře	- bakteriální onemocnění a prevence - sinice	
Žák: - vymezí rostliny jako eukaryotické organismy na úrovni buněčné, anatomicko morfologické - porovná stavbu těla vyšších a nižších rostlin - popíše a nakreslí orgány vyšších rostlin a uvede jejich funkci - pozná a pojmenuje (s možným využitím literatury) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - poukáže na některé vybrané druhy hospodářsky významných rostlin - uvede význam rostlin v biosféře	**6 Biologie rostlin** - základy anatomie a morfologie rostlin - systém rostlin: nižší a vyšší rostliny, výtrusné a semenné rostliny, nahosemenné rostliny, dvouděložné a jednoděložné - hospodářsky důležité druhy rostlin - vztahy mezi rostlinami a prostředím	21
Žák: - popíše stavbu hub, srovná se stavbou rostlin a živočichů - vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování hub - charakterizuje význam hub v přírodě - uvede příklady parazitických hub - uvede příklady jedlých hub - popíše stavbu lišejníku - uvede významné zástupce - zhodnotí roli lišejníků v přírodě	**7 Biologie hub a lišejníků** - obecná charakteristika říše hub - lišejníky jako komplexní organismy - význam hub a lišejníků	5
Žák: - poukáže na hlavní znaky živočichů a odliší je od ostatních skupin eukaryotních organismů - rozlišuje hlavní kmeny bezobratlých - zhodnotí hlavní skupiny bezobratlých z hlediska ekologického, zdravotního a systematického	**8 Biologie živočichů** - anatomie, morfologie a fyziologie heterotrofních organismů - jednobuněční živočichové - mnohobuněční živočichové - vybrané taxony živočichů s důrazem na domácí a známé druhy	21

- uvede hlavní anatomicko-morfologické a fyziologické znaky obratlovců - pozná a správně pojmenuje dané druhy obratlovců a přiřadí k nim ekologické nároky - posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka - využívá digitální technologie k vyhledávání informací a zpracovává je do prezentace na dané téma		

2. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělání a odborné kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vysvětlí pojem antropologie - vyjmenuje a popíše základní obory antropologie	**1 Antropologie jako věda a její obory**	1
Žák: - vyjmenuje a popíše typy tkání - popíše kosti a svaly jako součásti soustavy opěrné a pohybové - vysvětlí význam jednotlivých složek krve - popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci - nakreslí a popíše stavbu a činnost srdce - zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy - zhodnotí význam jednotlivých částí imunitního systému - popíše orgány dýchací soustavy - vysvětlí princip dýchání - vysvětlí negativní vliv kouření na zdraví člověka - popíše orgány trávicí soustavy - vysvětlí proces trávení - vysvětlí přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami - dle možností uplatňuje zásady zdravé výživy - je si vědom nebezpečí poruch příjmu potravy - popíše orgány vylučovací soustavy - vysvětlí funkci ledvin - zdůvodní význam pitného režimu - popíše stavbu a funkci kůže a kožních derivátů - vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže - vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení - určí vliv jednotlivých hormonů na funkci organismu	**2 Anatomie a fyziologie lidského organismu** - Tkáně - Kosterní soustava - Svalová soustava - tělní tekutiny - oběhová soustava - imunitní systém - dýchací soustava - trávicí soustava - vylučovací soustava a kůže - nervová soustava - hormonální soustava - smyslová soustava - pohlavní soustava - choroby a jejich prevence v rámci jednotlivých soustav	51

- vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a obvodového nervstva - orientuje se v poruchách duševního zdraví (únava, stres) - popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů - popíše a vysvětlí funkci rozmnožovací soustavy - chová se odpovědně v sexuálním životě - rozlišuje dostupné metody antikoncepce a orientuje se v jejich vhodnosti a spolehlivosti - uvede rizika spojená s pohlavně přenosnými chorobami - orientuje se v základních principech asistované reprodukce a v méně tradičních způsobech vedení porodu - vyjádří vlastní postoj k otázce interrupcí - využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení procesů probíhajících ve vlastním těle - analyzuje nejčastější příčiny vzniku civilizačních chorob a možné způsoby ochrany před nimi - usiluje o pozitivní změny ve svém životě		
Žák: - popíše jednotlivé etapy lidské reprodukce - pojmenuje základní ontogenetiké fáze - rozlišuje etapy postnatálního vývoje a uvede jejich rozdíly - vyjmenuje možné zvláštnosti somatického vývoje jedince	**3 Vývoj lidského organismu** - periodizace vývojových období - vývojové zvláštnosti somatického vývoje	6
Žák: - definuje pojem zdraví a nemoc - vyjmenuje činitelé nemoci - uvede rozdíl mezi preventivními a represivními opatřeními - pojmenuje a popíše základní infekční, dědičné a civilizační choroby - zná možnou prevenci jednotlivých onemocnění	**4 Zdraví člověka** - zdraví a nemoc, činitelé nemoci - preventivní a represivní opatření - infekční, dědičné a civilizační choroby, prevence - základy první pomoci	10

- v případě potřeby poskytne první pomoc		

3. ročník (2) (66)

Výsledky vzdělání a odborné kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - definuje pojem mikrobiologie - uvede chemické složení živých soustav - odliší na základě jejich charakteristických vlastností prokaryotní a eukaryotní buňku - pojmenuje základní buněčné organely a popíše jejich význam a funkci v buňce - odliší buňku rostlinnou a živočišnou - vysvětlí princip množení buněk - uvede rozdíl mezi mitózou a meiózou - popíše buněčný cyklus	**1. Obecná biologie** - dělení buněk - mitóza - meióza - buněčný cyklus	10
Žák: - vysvětlí molekulární podstatu genetiky - orientuje se v základní genetické terminologii - objasní význam meiózy pro dědičnost znaků a genetickou variabilitu, vysvětlí crossing-over - vyplní kombinační čtverec pro jeden a dva sledované znaky - vyjmenuje základní mutageny - porovná jednotlivé typy mutací - charakterizuje vliv mutací na populace - uvede a charakterizuje základní syndromy člověka - vyjmenuje specifické problémy genetiky člověka - orientuje se v základních metodách genetiky člověka - objasní princip prenatální diagnostiky pohlaví a geneticky založených nemocí - vysvětlí obecné genetické principy - šlechtění, klonování a genetických modifikací u organismů - uvede konkrétně některé modifikované druhy, eventuální rizika a výhody aplikace v zemědělství, farmacii a průmyslu	**2 Genetika** - nukleové kyseliny - paměťové struktury - základní pojmy - Mendelovy zákony, vazba genů - proměnlivost genetického kódu - genetika populací - genetika - význam genetiky	33

- vyhledá informace o využívání geneticky modifikovaných organismů a v diskusi obhájí svůj názor na danou problematiku		
Žák: - definuje hlavní ekologické termíny - uvede rozdíl mezi abiotickými a biotickými faktory, vyjmenuje je a uvede jejich vliv na organismy - vysvětlí pojem populace - uvede příklady vztahů mezi populacemi - uvede základní typy potravních vztahů - vysvětlí pojem ekosystém, rozdělí ekosystémy na přirozené a umělé a uvede příklady - vysvětlí rozdíl mezi emisí a emisí - objasní princip skleníkového efektu a ozónové díry - pojmenuje základní důvody znečištění vod a půd - uvede příklady pozitivních i negativních dopadů působení člověka na přírodu - orientuje se v organizacích chránící přírodu - vyjádří a obhájí svůj názor na způsoby ochrany ohrožených živočišných a rostlinných druhů - využívá digitální technologie ke zpracování ekologického projektu	**5. Člověk a prostředí** – život a podmínky jeho existence – základní ekologické pojmy - populace - vztahy mezi populacemi - ekosystémy - tok energie a látek - znečišťující faktory - člověk a životní prostředí - ochrana přírody	23

8.15. Název vyučovaného předmětu: INFORMATIKA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 153

Kód a název oboru vzdělání:78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.
Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích,
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost,
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace,
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu,
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji,
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů,
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení,
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové,
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka),
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků,
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému,
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle,
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné,
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání, motivaci k celoživotnímu učení,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci,
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka,
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému,

- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Charakteristika učiva

Výuka informatiky rozvíjí u žáků porozumění principům zpracování dat a informací, algoritmizace a tvorby softwaru, včetně využití programovacích a skriptovacích jazyků. Žáci se seznamují s informačními systémy, jejich strukturou a fungováním, učí se pracovat s databázemi, modelovat a vizualizovat data. Důraz je kladen na bezpečné, efektivní a etické využívání digitálních technologií včetně nástrojů umělé inteligence, na porozumění fungování hardwaru, sítí i cloudových služeb. Učivo podporuje kritické myšlení, řešení problémů, týmovou spolupráci i praktické dovednosti využitelné v profesním i osobním životě.

Pojetí výuky

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Hodnocení výsledků žáků

Ve výuce informatiky se hodnocení zaměřuje nejen na znalosti, ale především na schopnost žáků samostatně a tvořivě aplikovat digitální dovednosti při řešení praktických úkolů. Hodnotí se kvalita zpracování projektů, práce s daty, algoritmické myšlení a schopnost efektivně využívat digitální nástroje. Součástí hodnocení může být také aktivita v hodinách a spolupráce v týmu. Vedle tradičního známkování se využívají také formy sebehodnocení, vrstevnického hodnocení a slovního komentáře k vybraným výstupům. Důležitou roli hraje i sledování pokroku žáka v čase.
Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů a posouzení formální úrovně ročníkové práce ve 4. ročníku. Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací. Znalosti teoretického učiva mohou být též ověřovány ústním přezkoušením s důrazem na souvislost a plynulost projevu včetně jeho obsahové správnosti.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák by měl:
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení
- problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit
- a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, v projevech mluvených i psaných se vhodně prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- reálně posuzovat své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl:

- umět myslet kriticky – tj. dokázat zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Matematická kompetence

Žák by měl být schopen:

- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky, používat vhodné algoritmy,

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata),
- správně používat a převádět jednotky,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

Digitální kompetence

Žák by měl být schopen:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života, nastavovat a měnit digitální technologie a způsob jejich použití podle vývoje dostupných možností a vlastních potřeb či pracovního prostředí,
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě, volit efektivní postupy, strategie a způsoby odpovídající konkrétní situaci a účelu,
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků,
- navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která zlepšují postupy či technologie nebo jejich části, pomáhat ostatním s běžnými technickými problémy,
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, posuzovat, jak technologický vývoj ovlivňuje společnost, osobní i pracovní život a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy jejich využívání,
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, tělesné i duševní zdraví své i ostatních, jednat eticky, s ohleduplností a respektem při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Přínos k aplikaci průřezových témat
Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dodržoval pravidla bezpečného a etického chování v digitálním prostředí a respektoval autorská práva,
- rozpoznával manipulativní techniky v online obsahu a vyhodnocoval důvěryhodnost informací,
- rozuměl roli informačních systémů ve veřejné správě (např. digitální identita),
- aktivně a odpovědně komunikoval v digitálním prostoru (např. sociální sítě, diskusní fóra),
- chápal význam ochrany osobních údajů a soukromí v demokratické společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval digitální technologie ke sledování a vizualizaci dat o životním prostředí (např. emise, spotřeba energie),
- chápal ekologické souvislosti výroby, používání a likvidace digitálních zařízení (např. e-odpad),
- zohledňoval environmentální dopady při využívání cloudových služeb, datových center a spotřeby energie IT zařízení,
- volil šetrné postupy při práci s technikou (např. zbytečný tisk, úsporný režim zařízení).

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- získával digitální dovednosti potřebné pro současný i budoucí trh práce (např. práce s databází, tabulkový procesor, tvorba prezentací),
- využíval digitální nástroje pro plánování, správu a prezentaci práce (např. sdílené dokumenty, plánovače),
- rozuměl základům kybernetické bezpečnosti v pracovním prostředí,
- uměl vyhledávat pracovní příležitosti a vytvářet profesní prezentaci v online prostředí (např. životopis, profil na LinkedIn),
- rozvíjel schopnosti spolupráce v online týmu (např. Microsoft Teams).

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- ovládal digitální technologie pro tvorbu, úpravu a sdílení informací v různých formátech (text, obraz, zvuk, video),
- rozuměl principům fungování informačních systémů, internetu, sítí a digitálních zařízení,
- kriticky pracoval s informacemi a digitálním obsahem a uvědomoval si dopady algoritmů a personalizace obsahu,
- chápal roli umělé inteligence a digitálních nástrojů v každodenním životě a profesní praxi,
- dokázal se chránit v digitálním prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorové ověření, bezpečné nastavení účtů),
- vnímal vliv digitálního světa na mezilidské vztahy, zdraví i kvalitu života.

Mezipředmětové vztahy

Tento předmět více či méně zasahuje do všech ostatních předmětů

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník (2)(66)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: - používá školní počítačovou síť, pracuje se síťovými disky J:\ a U:\ a se systémem Microsoft Teams, - pracuje se školní e-mailovou schránkou (čte nové zprávy, posílá a přeposílá zprávy, nastavuje filtr zpráv pro přeposílání, připojuje přílohy, řeší problematiku spamu).	**1. Školní síť a elektronická pošta** - Struktura školní počítačové sítě, Microsoft Teams - Elektronická pošta	2
Žák: - rozliší pojmy data a informace, - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, - odhaluje chyby v datech, - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití, vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí, - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu.	**2. Data a informace** - data a informace, interpretace dat - informace a množství informace v datech - chyby v datech a kontrola dat - kódování informací a dat - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka	6
Žák: - formuluje problém a požadavky na jeho řešení, získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému, používá systémový přístup k řešení problémů, pro řešení problému sestaví model, - převede data z jednoho modelu do jiného, najde nedostatky daného modelu a odstraní je, porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému, - uvědomuje si omezení použitých modelů.	**3. Modelování** - model jako zjednodušení reality - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat	6

Žák - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události, ukáže, které koncepty se nemění a které ano, - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové, - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly, - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat, - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí, - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.	**4. Hardware a software** - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory - souborový systém a paměťová úložiště, - operační systémy - zařízení s vestavěnými systémy	20
Žák - porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet, vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna, - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat, - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními, poradí druhým při řešení typických závad.	**5. Počítačové sítě a síťové služby** - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména	10
Žák: - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím, reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost, - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit, - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně, - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	**6. Bezpečnost v digitálním prostředí** - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování) - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat) - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií	10

	– sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy	
Žák: – definuje základní pojem umělé inteligence a popíše její klíčové vlastnosti, – vysvětlí základní principy fungování vybraných metod umělé inteligence, – uvede a popíše konkrétní příklady vybraných aplikací umělé inteligence v různých oblastech, – zhodnotí a porovná přínosy a rizika spojená s rozvojem a využíváním umělé inteligence, diskutuje o etických a společenských dopadech umělé inteligence.	**7. Umělá inteligence** – základní vlastnosti AI – základní principy fungování AI (strojové učení, neuronové sítě) – vybrané aplikace AI – přínosy a rizika umělé inteligence	4
	8. Rezerva (opakování, samostatné práce)	8

4. ročník (3) (87)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - upraví vzhled textu změnou písma, velikosti, barvy a stylu, - formátuje odstavce pomocí zarovnání, odsazení, řádkování, odrážek a číslování, - využívá a modifikuje styly, - vloží do dokumentu obrázek, tabulku, graf nebo tvar a vhodně je naformátuje, - používá záhlaví a zápatí, - vytvoří a naformátuje titulní stranu dokumentu, - používá nadpisy různých úrovní a správnou hierarchii pro přehlednost dokumentu, - automaticky generuje obsah dokumentu pomocí stylů - rozdělí dokument na oddíly a nastaví rozdílné formátování (např. záhlaví) pro jednotlivé části, - využívá nástroje pro kontrolu pravopisu a gramatiky a provádí opravy, - exportuje dokument do různých formátů (zejména PDF) a nastaví parametry tisku, - naformátuje ročníkovou práci podle stanovených pravidel (styly nadpisů a textu, automatický obsah, číslování stran, záhlaví a zápatí, vkládání tabulek, obrázků a citací, formát exportu), s důrazem na přehlednost, jednotnost a formální správnost dokumentu.	**1. Formální zpracování textu** - formátování textu a odstavců, - vkládání a úprava objektů v dokumentu - strukturování dokumentu a tvorba obsahu - revize dokumentu - export a příprava dokumentu k tisku - formátování ročníkové práce	15
Žák: - rozpozná tabulku jako strukturovanou sadu dat, chápe její strukturu, základní prvky a využití v praxi, - vytváří přehledné tabulky s využitím podmíněného formátování pro zvýraznění klíčových údajů, - formátuje buňky podle datového typu a účelu (měna, datum, procenta), - sestavuje vzorce s využitím relativních i absolutních odkazů,	**2. Hromadné zpracování dat prostřednictvím tabulkového procesoru** - tabulka jako příklad strukturované sady dat, její vlastnosti a struktura - formátování dat a tabulek - vzorce a funkce - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi - třídění a filtrování dat - vizualizace dat	15

– používá základní výpočtové, textové, matematické, statistické a logické funkce, – kombinuje více funkcí do jednoho výpočtu, – třídí data podle různých kritérií a využívá rozšířené filtry, – připraví seznam dat a provede výběry podle zadaných podmínek, – zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat, – interpretuje informace z grafu a ověří jejich správnost vůči datům, – zvolí vhodný typ grafu pro daný typ dat (sloupcový, spojnicový, výsečový, kombinovaný), – přizpůsobí graf z hlediska estetiky i informační hodnoty (popisky, legenda, barvy, osy), – vloží trendovou čáru do grafu.	– analýza dat (trendy, vývoj apod.)	
Žák: – vytvoří přehlednou, funkční a vizuálně přiměřenou prezentaci ročníkové práce v běžně používaném prezentačním softwaru (např. PowerPoint, Google Slides, Canva apod.), – zohlední cílovou skupinu a účel prezentace, – dodrží zásady efektivního návrhu snímků (hierarchie, čitelnost, vizuální rovnováha), – vhodně používá multimediální prvky (obrázky, grafy, videa, zvuky) a odkazy, – samostatně prezentuje vytvořený obsah před publikem s důrazem na srozumitelnost, strukturu projevu a neverbální komunikaci, – používá digitální nástroje pro spolupráci a sdílení prezentací, – vyhodnotí silné a slabé stránky vlastní prezentace i prezentací ostatních, – správně cituje použité zdroje a rozlišuje mezi volně dostupným a chráněným obsahem.	**3. Efektivní prezentace a práce s obsahem** – účel a typy prezentací – prezentační software – základní nástroje a funkce – zásady tvorby efektivní prezentace: – zásady správného prezentování – využití prezentačních nástrojů pro online spolupráci a prezentaci (např. sdílení, komentáře) – etika a autorská práva při použití cizího obsahu (obrázky, videa, citace)	10
Žák: – chápe pojem algoritmus jako posloupnost kroků vedoucích k řešení úkolu,	**4. Algoritmizace** – algoritmus a pravidla pro jeho tvorbu – zápis situace pomocí algoritmu	6

– rozloží problém na menší části, identifikuje vstupy, výstupy a další prvky (např. funkce, proměnné, třídy) a rozhodne, které části jsou vhodné pro algoritmické řešení, své rozhodnutí zdůvodní, – vytvoří jednoduchý algoritmus, zapíše jej pomocí vývojového diagramu a použije ho při řešení konkrétní situace, – posoudí algoritmus z hlediska vhodnosti, efektivity a složitosti vzhledem k charakteru a rozsahu vstupních dat, porovná různé varianty řešení a navrhne jejich vylepšení podle zvolených kritérií (např. časová nebo paměťová náročnost).	– vývojový diagram	
Žák – vysvětlí základní princip programování jako proces tvorby algoritmických instrukcí pro počítač, – chápe, že program je soubor instrukcí zapsaných ve srozumitelném (formálním) jazyce, – specifikuje, co má program dělat, jaké vstupy a výstupy se očekávají, – vytvoří jednoduchý spustitelný program s využitím základní syntaxe zvoleného programovacího jazyka, – používá proměnné a datové typy k uchování a zpracování dat v programu, – využívá podmínky a cykly ke změně toku programu, včetně vnořených konstrukcí, – testuje program na různé vstupy, analyzuje výsledky a odhaluje chyby (např. syntaktické a logické), – používá ladicí nástroje a testovací prostředky (např. print(), debugger, unittest) k ověření funkčnosti programu, – spolupracuje při tvorbě programu s další osobou a popisuje strukturu programu tak, aby ji druhá osoba pochopila, – prezentuje a sdílí svůj program, objasní jeho funkci a způsob použití.	**5. Základy** programování v jazyce Python – programování a jeho základní princip – programovací jazyky – základní syntaxe (zápis, první program, výstup programu) – můj první program – proměnné – datové typy – cykly – podmínky – vnořené cykly, podmínky v podmínce, složitější konstrukce – testování a ladění programu – prezentace a sdílení programu	20
Žák: – analyzuje a hodnotí informační	**6. Informační systémy** – účel a charakteristika	15

systémy podle zadaných hledisek, - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání, - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování, používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory, - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení, provede hromadný import nebo export dat, - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů, - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat, navrhuje číselníky a identifikátory dat, - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny.	informačního systému nebo služby - veřejné nebo oborové informační systémy a služby - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace) - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému, - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby) - export a import dat	
	Rezerva (opakování, samostatné práce)	6

8.16. Název vyučovacího předmětu: PEDAGOGIKA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 221

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: denní

Platnost: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučovacího předmětu pedagogika směřuje k naplnění obecných cílů středního odborného vzdělávání. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, vytvoření jejich pedagogického myšlení a cítění, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových kompetencí. Předmět pedagogika seznamuje žáky s pedagogikou jako vědou i s její aplikací v praxi, uvádí je do odborné pedagogické terminologie a do vybraných otázek výchovy a vzdělávání. Poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro zaměstnání ve školských a mimoškolských zařízeních zabezpečujících výchovu a vzdělávání, sociální nebo kulturní služby. V rámci praxe podkládá teoretické vzdělání poznáním reálné činnosti vybraného výchovně vzdělávacího, sociálního nebo kulturního zařízení. Upřesňuje představy žáků o různých povoláních a vede žáky k zodpovědnému a etickému chování a jednání. Formuje jejich pedagogické myšlení a postoje a učí je nazírat na práci školy a učitelů z různých pohledů.

V afektivní oblasti směřuje vzdělávání v pedagogice k tomu, aby žáci získali:

- motivaci uplatňovat zásady udržitelného rozvoje v každodenním životě i při práci s dětmi a mládeží,
- pozitivní postoj k člověku, společnosti i přírodnímu prostředí jako součást odpovědného pedagogického působení,
- schopnost rozpoznávat a předcházet negativním vlivům závislostního chování a aktivně přispívat k prevenci ve výchovné činnosti,
- komunikační dovednosti potřebné pro efektivní, empatickou a etickou interakci s dětmi, rodiči i kolegy,
- motivaci k celoživotnímu profesnímu i osobnostnímu rozvoji v oblasti pedagogiky.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce.

Didaktické pojetí předmětu vede studenta především k praktickým dovednostem, teoretická výuka je pouze východiskem pro porozumění dané problematice vycházející z praxe. Pedagogika tedy úzce souvisí se základy společenských věd, občanskou naukou, psychologií a metodickou výukou specializací. Jednotlivá témata se vhodně propojují a doplňují a rozvíjí tak klíčové i odborné kompetence žáka.
Výuka bude realizována jak formou frontálního vyučování, tak dalšími organizačními formami jako je skupinové a kooperativní vyučování, individualizované a diferenciované vyučování, projektové vyučování.
Součástí výuky pedagogiky je souvislá pedagogická praxe ve třetím ročníku (tři týdny – celkem 90 hodin) a čtvrtém ročníku (jeden týden – celkem 30 hodin). Jejím cílem je podložit teoretické vzdělávání poznáním reálné činnosti a seznámit žáky s některou z výchovně vzdělávacích, sociálních nebo kulturních institucí a tak přispět k většímu rozhledu studentů na trhu práce a umožnit jim představu požadavků na

jimi zvolené zaměstnání. Dále vést žáky k zodpovědnému a etickému chování a jednání (rozvoji volních vlastností) a k rozvoji kreativity, vzbudit zájem o celoživotní vzdělávání žáků jako jednoho ze zásadních požadavků na současného člověka a motivovat žáky pro práci s lidmi. Pedagogická praxe je realizována individuální formou. Studenti ji absolvují v jednom z druhů zařízení doporučených školou. Jedná se o zařízení státní, soukromé, církevní, alternativní nebo speciální v místě bydliště nebo jiné lokalitě, které by se mělo co nejvíce přiblížit představě studenta o jeho budoucím povolání.
Obsah odborné praxe je tvořen náslechy a pozorováním práce odborných pracovníků, Během studia jsou plánované exkurze na úřad práce, do Pedagogického muzea J. A. Komenského v Praze a do Pedagogické knihovny v Praze. Dále jsou naplánovány besedy s odborníky z praxe a řediteli škol zaměstnávajícími asistenty pedagoga.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno z jednotlivých disciplín pedagogiky a jí příbuzných oborů; obecné pedagogiky, didaktiky, dějin pedagogiky, srovnávací pedagogiky, předškolní pedagogiky, pedagogiky volného času, pedagogické diagnostiky, metodologie pedagogiky, sociologie výchovy, speciální a sociální pedagogiky.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení*:*

Žák by měl být schopen:

Pozitivního vztahu k učení, ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.) pořizovat si poznámky; využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení; přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí; znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

Žák by měl být schopen:

Porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky; uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace; volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve; spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence komunikativní*:*

Žák by měl být schopen:

Vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat; účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje; dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě); formulovat své

myšlenky srozumitelně a souvisle a zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textu a projevu jiných lidí.

Kompetence personální a sociální:

Žák by měl být schopen:

Reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku; ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí; mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí; pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností; přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům k přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

Žák by měl být schopen:

Jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném; dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí a jejich kulturní specifika, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci; jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie; uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních; podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

Žák by měl být schopen:

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám; mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady; umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech; vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle; znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi:

Žák by měl být schopen:

Pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií; pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením; získávat informace z otevřených zdrojů zejména pak s využitím celosvětové sítě internet a uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím; komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti:

- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie

- budování občanské gramotnosti žáků
- diskuse o kontroverzních otázkách současnosti
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností

Člověk a svět práce:

- orientace ve světě práce
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu
- základní aspekty pracovního poměru
- formulace profesního cíle, plánování a tvorby profesní kariéry

Digitální technologie:

- použití základního a aplikačního vybavení počítače nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro další vzdělávání
- práce s informacemi a komunikačními prostředky

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- občanská nauka
- informační a komunikační technologie
- biologie a hygiena
- český jazyk a literatura
- psychologie
- dramatická výchova
- hudební výchova
- tělesná výchova
- výtvarná výchova
- ekonomika

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků se provádí na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Hodnotí se schopnost porozumění pedagogickým pojmům a zákonitostem pedagogických jevů a schopnost je aplikovat v praxi. Podmínkou hodnocení ve třetím a čtvrtém ročníku je řádné absolvování souvislé pedagogické praxe a zpracování adekvátního výstupu (ve třetím i čtvrtém ročníku pedagogický deník pedagogické praxe s přílohou metodického zásobníku), ke kterému se ve výsledné známce z předmětu pedagogika přihlíží.
Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vycházejí podklady pro klasifikaci, jsou:
individuální i frontální zkoušení
písemné nestandardizované testy
klasifikace referátů a prezentací
skupinové projekty
práce s odbornou literaturou (anotace, referát)
Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka. Konečnou klasifikaci určí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a klasifikačním řádem.

Realizace vzdělávání a odborné kompetence

2. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: - -vymezí pedagogiku jako vědní disciplínu a její přínos pro praxi; orientuje se v odborné pedagogické terminologii, správně ji užívá a dovede ji objasnit; - orientuje se v systému základních a aplikovaných pedagogických disciplín; - objasní funkci výchovy a vzdělávání v životě jedince i celé společnosti, vysvětlí význam celoživotního vzdělávání; - objasní pojmy učení a vzdělávání; - vysvětlí pojmy kurikulum, kurikulární dokumenty, vzdělávací programy a vztah mezi nimi; - charakterizuje vybrané pedagogické směry a jejich využití v pedagogické praxi; - uvede významné mezníky ve vývoji školství na našem území; - popíše vzdělávací soustavu ČR, objasní alternativní možnosti získání vzdělání a kvalifikace; - na základě kurikulárních dokumentů charakterizuje cíle a pojetí předškolního a základního vzdělávání; - dovede pozorovat konkrétní výuku nebo jiné pedagogické aktivity, vést o pozorování písemné záznamy, určit a analyzovat základní složky a postupy výuky; - porovná navštívené vzdělávací instituce z hlediska jejich funkce a vzdělávacích podmínek; objasní cíle a strategie vzdělávání (vzdělávací program) konkrétní instituce; - pracuje s odbornou pedagogickou literaturou a základními právními normami, pořizuje výpisky, anotaci, uvádí správně citace a bibliografické údaje; - charakterizuje základní didaktické prostředky	**1. Obecná pedagogika:** 1.1. základní pedagogické pojmy 1.2. osobnost učitele a jeho profesní kompetence 1.3. etické a právní aspekty práce učitele 1.4. základy didaktiky 1.5. základy pedagogického výzkumu 1.6. pedagogické hodnocení 1.7. kurikulum a kurikulární dokumenty 1.8. vztah mezi RVP a ŠVP 1.9. školská soustava ČR	34

- objasní problematiku motivace ve výchovně-vzdělávacím procesu - chápe a vysvětlí problematiku pedagogického hodnocení a evaluace		
Žák: - zná cíle, obsah a prostředky předškolního vzdělávání - vysvětlí důležitost hry, herních činností, aktivit s herním charakterem a význam hračky - charakterizuje organizační strukturu a právní úpravu předškolního vzdělávání - charakterizuje základní pedagogické dokumenty mateřské školy a školského zařízení	**2. Předškolní pedagogika** 2.1. předškolní vzdělávání a jeho specifika a instituce 2.2. obsah, formy a metody předškolního vzdělávání	14
Žák: - charakterizuje funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, - analyzuje pozitiva a rizika přístupu k využívání volného času u dětí; - porovnává specifika jednotlivých organizačních forem zájmového vzdělávání a subjektů, které jej nabízejí; - posoudí, jak jsou naplňovány funkce a cíle zájmového vzdělávání ve školských zařízeních, která osobně poznal; - umí použít vhodné metody a formy vzhledem k cílům a specifickým potřebám skupiny a jednotlivců - aplikuje pedagogické zásady a vzdělávací strategie adekvátně cílům a podmínkám zájmového vzdělávání	**3. Pedagogika volného času** 3.1. výchova a vzdělávání ve volném čase 3.2. školská zařízení pro zájmové vzdělávání 3.3. obsah a formy vzdělávání ve volném čase metody zájmového vzdělávání	20

3. ročník (2) (66)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: - vymezí základní disciplíny speciální - pedagogiky, používá správně vybrané pojmy speciální pedagogiky - objasní současné přístupy ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, - charakterizuje jednotlivé skupiny z hlediska jejich vzdělávání - zvolí vzdělávací činnost a vzdělávací strategii adekvátní dítěti se zdravotním postižením - charakterizuje základní specifika vzdělávání mimořádně nadaných dětí, diskutuje podmínky a přístupy ke vzdělávání těchto dětí - charakterizuje základní úkoly asistenta pedagoga a možnosti jeho pracovního zařazení v přípravných třídách, nebo s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami - orientuje se v problematice práce s individuálními vzdělávacími plány	**1. Speciální pedagogika** 1.1. vymezení speciální pedagogiky jako vědní disciplíny 1.2. přehled základních zdravotních postižení 1.3. vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných 1.4. asistent pedagoga a jeho role ve výchovně-vzdělávacím procesu	34
Žák: - charakterizuje funkci a variabilitu rodiny v kulturním a historickém kontextu, - popíše proměnu současné rodiny a její dopad na výchovu dětí a práci školy - analyzuje vliv mimoškolního prostředí na dítě a na práci pedagoga - charakterizuje jednotlivé instituce ochranné a ústavní výchovy - objasní úlohu a postup školy a pedagoga v oblasti prevence sociálně patologických jevů dětí a ochrany dětí před trestnou činností páchanou na dětech - orientuje se v systému sociálně právní ochrany dítěte, posoudí na konkrétních příkladech, kdy jsou práva dětí porušována - uvede, jak jsou zajištěny povinnosti a práva rodičů a dětí ve školních podmínkách	**2. Sociální pedagogika** 2.1. rodina a rodinná výchova 2.2. náhradní rodinná péče 2.3. ústavní a ochranná výchova 2.4. sociálně negativní jevy ohrožující děti a možnosti prevence, sociálně právní ochrana dětí 2.5. Školská poradenská zařízení a Školní poradenská pracoviště	22

- objasní a doloží příklady přístupu ČR ke vzdělávání příslušníků národnostních menšin a jedinců s OMJ - diskutuje na vybraných příkladech etické a právní aspekty práce pedagoga - orientuje se v síti Školských poradenských zařízeních a Školních poradenských pracovišť		
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP a PO; - dodržuje předpisy a interní směrnice týkající se bezpečnosti dětí, žáků a zaměstnanců školy a školského zařízení včetně požární prevence; - charakterizuje základní hygienické požadavky na činnost škol a školských zařízení; - používá vybavení školy nebo školského zařízení, didaktické pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy; - uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastějších příčin úrazů při pedagogické činnosti; - popíše, jak postupovat v případě pracovního úrazu a úrazu svěřených dětí; - vede děti k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví a požární prevence; - poskytne první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění na pracovišti.	**3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence**	10

4. ročník(3)(87)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: - charakterizuje a popíše výchovu a vzdělávání v jednotlivých historických obdobích v souvislosti s historickými událostmi - vysvětlí názory významných našich a světových představitelů pedagogiky na výchovu a vzdělávání - popíše vzdělávací soustavu ČR jako výsledek dlouhodobého historického vývoje - orientuje se ve vzdělávací politice ČR v evropském kontextu i z hlediska svého budoucího uplatnění - charakterizuje v historickém kontextu roli pedagoga	**1. Dějiny pedagogiky** 1.1. počátky výchovy a vzdělávání v dějinách lidstva 1.2. výchova a vzdělávání ve starověku 1.3. výchova a vzdělávání v středověku 1.4. J. A. Komenský a jeho pedagogický odkaz 1.5. pedagogové 17. - 19. st. 1.6. Johann Friedrich Herbart, Herbartisté 1.7. role pedagoga v historickém kontextu 1.8. reformní pedagogika u nás i ve světě 1.9. proměny vzdělávacího kontextu, vzdělávací politika ČR a EU	50
Žák: - vymezí pojem sociologie výchovy - vysvětlí školní socializaci a určí rozdíly mezi socializací v rodině a skupině vrstevníků - charakterizuje funkce školy z hlediska jejího středového postavení ve společnosti - objasní pojem skryté kurikulum a jeho vztah ke kurikulu oficiálnímu - popíše mechanismus etiketování žáka, charakterizuje pojmy golem efekt a pygmalion efekt a jejich vliv na vzájemnou sociální interakci učitele a žáka.	**2. Sociologie výchovy** 2.1. vymezení sociologie výchovy jako vědní disciplíny 2.2. školní socializace 2.3. škola a její funkce 2.4. skryté kurikulum 2.5. etiketování	22
Žák: - orientuje se v základních právních normách týkajících se vzdělávání v ČR, - správně používá základní právní pojmy uplatňované ve školství - uvede možnosti získání stupně vzdělání a kvalifikace v ČR - -orientuje se v legislativních změnách ve školství, ví kde najít zdroje informací	**3. Právní předpisy ve školství**	15

8.17. Název vyučovacího předmětu: PSYCHOLOGIE

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní forma vzdělávání

Celkový počet hodin: 163

Datum platnosti: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka psychologie směřuje k naplnění obecných cílů středního odborného vzdělávání. Podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáka, vede k porozumění sobě samému i druhým lidem a k přijetí jejich odlišnosti. Psychologie rozvíjí schopnost sebereflexe, samostatného myšlení, empatie a vědomého řízení vlastního jednání a emocí.
Důraz je kladen na hodnoty jako je tolerance, spolupráce, zodpovědnost a respekt, ale i na posilování volních vlastností, vnitřní motivace a tvořivosti. Žáci jsou vedeni k pochopení důležitosti celoživotního vzdělávání a k odpovědnému přístupu k učení, práci a mezilidským vztahům.
Výuka zároveň připravuje žáky na roli budoucích pedagogických pracovníků, kteří budou schopni pracovat samostatně i v týmu, nést odpovědnost za sebe i ostatní, reflektovat vlastní jednání a chování v kontextu profesního rozvoje.

Charakteristika učiva

Učivo psychologie je koncipováno tak, aby žákům poskytlo základní psychologické poznatky o člověku, jeho psychice, chování, prožívání a vývoji v průběhu života. Obsah vychází z oblastí obecné psychologie, vývojové psychologie, osobnosti, sociální psychologie, psychologie komunikace a aplikované psychologie (např. pedagogické, školní či zdravotní).
Výuka se opírá o propojení teoretických znalostí s vlastní zkušeností žáků a o praktické činnosti podporující porozumění sobě i druhým – diskuse, sebereflexe, práce s kazuistikami, modelové situace, skupinová práce.
Důraz je kladen na využití poznatků v každodenním životě i budoucí pedagogické praxi, zejména na rozvoj dovedností v oblasti komunikace, empatie, zvládání konfliktů, porozumění dětskému vývoji a podpoře zdravých vztahů.
Psychologie tak přispívá k celkovému osobnostnímu růstu žáků i k jejich odborné profilaci v oblasti výchovy a vzdělávání.

V afektivní oblasti směřuje biologické vzdělání k tomu, aby žáci získali:

- rozvíjeli pozitivní vztah k sebepoznání, práci na sobě a porozumění lidské psychice jako základu pro kvalitní mezilidské vztahy;
- chápali význam psychologických poznatků pro osobní růst, komunikaci, profesní život i zvládání náročných situací;
- projevovali vytrvalost, soustředěnost a odpovědnost při sebereflexi, poznávání emocí a chování, a při hledání vlastních cest k osobnostnímu rozvoji;
- oceňovali jasnost, přiměřenost a empatii ve vyjadřování a jednání vůči sobě i druhým;
- respektovali individualitu a odlišnosti druhých lidí, rozvíjeli schopnost empatie, aktivního naslouchání a konstruktivní spolupráce;
- budovali si zdravé sebehodnocení na základě vědomí vlastních silných a slabých stránek a schopnosti učit se z chyb;

- vnímali psychologii jako prostředek k rozvoji mezilidských vztahů, zvládání emocí a porozumění dynamice skupiny;
- chápali význam poctivosti, respektu, důvěry a etiky při práci s informacemi o lidech i při vlastním vyjadřování;
- rozvíjeli hodnoty tolerance, úcty k druhým, odpovědnosti a otevřenosti, které jsou základem pro bezpečné, podporující a profesionální prostředí ve výchově i vzdělávání.

Pojetí výuky

Výuka psychologie je zaměřena především na rozvoj praktických dovedností a osobnostních kompetencí žáků. Teoretické poznatky slouží jako východisko pro pochopení psychologických souvislostí a jejich využití v pedagogické praxi. Výuka podporuje schopnost žáků aplikovat získané poznatky v reálných životních a profesních situacích.
Psychologie úzce souvisí s pedagogikou, občanskou naukou, společenskovědním základem i odbornou a metodickou výukou. Témata se vzájemně doplňují a rozvíjejí nejen klíčové, ale i odborné kompetence žáků v oblasti sebepoznání, mezilidské komunikace, práce s emocemi, řešení konfliktů a porozumění sociálním jevům.
Výuka je vedena aktivními a podnětnými metodami, které podporují kritické myšlení, tvořivost a sebereflexi. Učitel střídá výklad, řízený dialog, diskusi, problémové vyučování, práci s odbornou literaturou, skupinové i individuální projekty, referáty a analýzu kazuistik. Využívá také situace z pedagogické praxe a osobních zkušeností žáků. Významnou roli hraje práce s informačními zdroji – především internetem a odbornými texty různých psychologických směrů. Žáci jsou vedeni k tomu, aby informace kriticky zpracovávali, srovnávali různé názory a samostatně formulovali vlastní postoje.
Výuka cíleně rozvíjí profesní postoje žáků, jejich občanské a kulturní povědomí a hodnotovou orientaci. Podporuje schopnost předávat osvojené postoje a hodnoty dále, zejména ve výchovné a vzdělávací činnosti.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.
Při ústním projevu se mimo jiné hodnotí:

- schopnost samostatně vysvětlit psychologické jevy a souvislosti;
- srozumitelnost, přesnost a logická struktura výkladu;
- schopnost uplatnit získané poznatky v konkrétních situacích;
- aktivní účast na diskusi, argumentace a ochota spolupracovat;
- schopnost reflektovat vlastní postoj a propojit téma s vlastní zkušeností.

Při písemném projevu se hodnotí zejména:

- obsahová správnost a porozumění odborné terminologii;
- schopnost analyzovat, porovnávat a formulovat závěry;
- přehlednost, struktura a jazyková úroveň písemného projevu;
- schopnost práce s odborným textem a jeho interpretace.

Ostatní hodnocení se zaměří zejména na:

- kvalitu a aktivní zapojení do projektových a skupinových prací;
- samostatné zpracování referátů, prezentací nebo kazuistik;
- schopnost spolupracovat, respektovat druhé a konstruktivně komunikovat;
- míru sebereflexe a uplatnění poznatků v osobnostním i profesním rozvoji.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák by měl být schopen:
- efektivně se učit, vyhledávat, třídit a zpracovávat psychologické informace z různých zdrojů;
- kriticky přistupovat k informacím, analyzovat je a ověřovat jejich platnost;
- porozumět základním psychologickým pojmům a souvislostem a využívat je v praxi;
- reflektovat vlastní pokrok, poznatky a zkušenosti a plánovat další rozvoj svého poznání.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl být schopen:
- identifikovat psychologické problémy v mezilidských vztazích a v chování jednotlivců;
- navrhovat řešení problémových situací s ohledem na konkrétní okolnosti a osobnosti zúčastněných;
- uplatňovat poznatky z psychologie při prevenci a řešení konfliktů;
- posuzovat situace z různých perspektiv a volit vhodné strategie přístupu.

Komunikativní kompetence

Žák by měl být schopen:

- kultivovaně, věcně a empaticky vyjadřovat své myšlenky ústně i písemně;
- naslouchat druhým, klást otázky, poskytovat a přijímat zpětnou vazbu;
- využívat psychologické poznatky k efektivní a citlivé komunikaci;
- přizpůsobit komunikaci různým situacím a typům osobnosti.

Personální a sociální kompetence

Žák by měl být schopen:
- poznávat své silné a slabé stránky a rozvíjet svou osobnost;
- pracovat samostatně i ve skupině, nést odpovědnost za svěřené úkoly;
- navazovat pozitivní mezilidské vztahy, řešit konflikty a spolupracovat;
- přistupovat k druhým s respektem, empatií a ochotou porozumět.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl být schopen:
- rozpoznat a respektovat odlišnosti mezi lidmi a chápat jejich souvislosti;
- zaujímat zodpovědné postoje vůči sobě, společnosti i přírodě;
- jednat eticky, s úctou k hodnotám, právům a pravidlům;
- aktivně se zapojovat do života společnosti, podporovat porozumění a toleranci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák má možnost získat:
- dovednosti potřebné pro práci v oblasti vzdělávání a výchovy s důrazem na psychologické aspekty;
- návyky zodpovědného, samostatného a systematického přístupu k práci;
- schopnost reflektovat své předpoklady pro konkrétní pracovní činnosti a týmovou spolupráci;
- uvědomění si etického rozměru profesní role pedagoga a pomáhající profese.

Matematické kompetence

Žák by měl být schopen:
– orientovat se v jednoduchých statistikách a grafech při zpracování psychologických dat;
– vyhodnocovat dotazníky a interpretovat výsledky v kontextu psychologické analýzy;
– aplikovat základní kvantitativní metody (např. procenta, průměr) v rámci průzkumů a pozorování.

Digitální kompetence

Žák by měl být schopen:
- vyhledávat, zpracovávat a prezentovat psychologické informace pomocí digitálních technologií;
- využívat online nástroje a odborné databáze pro studium psychologie;
- pracovat s audiovizuálními materiály a digitálními formami výuky (např. e-learning, prezentace);
- kriticky hodnotit informace z digitálního prostředí a dbát na etiku v online komunikaci.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel schopnost porozumět sobě i druhým, respektoval odlišnosti v názorech, hodnotách a chování;
- chápal význam etického jednání, osobní odpovědnosti a důstojnosti člověka ve společnosti;
- dovedl diskutovat o společenských a etických tématech s respektem k druhému člověku;
- rozvíjel toleranci, empatii a schopnost spolupráce v rámci skupiny i společnosti;
- uvědomoval si význam duševního zdraví pro aktivní a odpovědné občanství.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- vnímal souvislosti mezi psychickým zdravím a kvalitou prostředí, ve kterém člověk žije;
- reflektoval vliv prostředí na lidské chování, prožívání a mezilidské vztahy;
- rozvíjel odpovědný vztah k životnímu prostředí včetně vnímání ekologické, duševní a sociální rovnováhy jako součásti udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- reflektoval své osobnostní předpoklady a kompetence důležité pro výkon budoucí profesní role;
- rozvíjel dovednosti potřebné pro týmovou spolupráci, řešení konfliktů a efektivní komunikaci na pracovišti;
- uvědomoval si význam psychické hygieny, profesní motivace a prevence syndromu vyhoření;
- chápal význam celoživotního vzdělávání a rozvoje osobnosti v souvislosti s měnícími se požadavky trhu práce.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- efektivně využíval digitální nástroje ke studiu, vyhledávání a zpracování psychologických informací;
- kriticky posuzoval obsah digitálních médií z hlediska jejich vlivu na psychiku a mezilidské vztahy;
- rozvíjel digitální gramotnost ve vztahu k osobnímu rozvoji, vzdělávání i společenské odpovědnosti;
- osvojil si zásady bezpečné, etické a odpovědné komunikace v online prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Pedagogika – poznatky o psychickém vývoji dítěte a dospívajícího, výchovné přístupy, vztah učitel–žák, motivace, hodnocení;
Občanská nauka– hodnoty, postoje, společnost, mezilidské vztahy, etika, rovnost a odpovědnost;
Biologie – anatomie a fyziologie mozku, nervová soustava, smyslové orgány, vliv biologických faktorů na chování;
Český jazyk a literatura – rozvoj jazykových a komunikačních dovedností, interpretace psychologických aspektů postav;
Tělesná výchova / Zdravý životní styl – vztah mezi psychickým a fyzickým zdravím, prevence stresu, relaxace;
Informační a komunikační technologie – využití digitálních nástrojů při studiu, tvorbě prezentací, e-learning, práce s daty;
Dějepis – vývoj psychologie jako vědy, významné osobnosti psychologie, historický kontext mezilidských vztahů.

Obsah učiva a odborné kompetence

2. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - vysvětlí, co je předmětem psychologie a jaké jsou její hlavní cíle; - rozlišuje jednotlivé obory psychologie a jejich využití v praxi; - definuje základní psychologické pojmy a chápe vztah mezi prožíváním a chováním; - rozpozná rozdíl mezi vědomými a nevědomými procesy; - popíše základní metody psychologie a zhodnotí jejich využití; - třídí psychické jevy a dokáže je přiřadit ke konkrétním životním situacím; - vyhledává a zpracovává informace z odborných a populárně-naučných psychologických zdrojů.	1. **O předmět a úkoly psychologie** - obory psychologie - základní psychologické pojmy - prožívání a chování, vědomí a nevědomí - metody psychologie - třídění psychických jevů - zdroje informací - obecná psychologie	4
Žák – rozpozná a popíše jednotlivé psychické procesy (vnímání, paměť, představivost, myšlení, řeč, city, vůle, pozornost); – objasní jejich funkci a význam pro každodenní fungování člověka; – analyzuje projevy psychických procesů v konkrétních situacích; – popíše typické projevy pozornosti, emocí a vůle v různých vývojových obdobích; – chápe význam psychických procesů pro pedagogickou činnost. – využívá digitální zdroje k vyhledávání definic a příkladů psychických procesů a jevů;	2. **Psychické procesy a stavy** - vnímání - paměť - představivost - myšlení a řeč - city - vůle - pozornost	15
Žák – objasní význam hry, učení, práce a zájmové činnosti v životě člověka; – chápe motivaci lidského chování a její vliv na osobní i profesní život; – rozlišuje základní lidské potřeby a pudy, vysvětlí jejich význam a funkci; – interpretuje souvislosti mezi uspokojováním potřeb a psychickým	3. **Vliv činností: hry, učení, práce a zájmové činnosti na rozvoj osobnosti** - -motivace lidského chování - potřeby a pudy - - druhy potřeb a jejich význam	8

zdravím; – aplikuje poznatky na pedagogické situace a individuální přístup k dětem.		
Žák – popíše strukturu osobnosti a její základní složky; – charakterizuje schopnosti, dovednosti a tvořivost, chápe rozdíl mezi nimi; – rozezná různé typy temperamentu a vysvětlí jejich vliv na chování; – popíše charakterové vlastnosti a jejich význam pro společenské soužití; – rozpozná rysy osobnosti, sebekoncepci a možnosti sebevýchovy; – objasní proces utváření osobnosti a vliv biologických a sociálních činitelů; – chápe základní specifika psychiky u lidí se zdravotním znevýhodněním. – využívá online nástroje k porovnání různých přístupů k vývoji osobnosti	4. **Psychologie osobnosti** - struktura osobnosti - schopnosti, dovednosti, tvořivost - temperament - charakter - rysy osobnosti - sebekoncepce a sebevýchova - utváření osobnosti - biologické a sociální determinanty - -psychologie handicapovaného člověka	15
Žák – popíše zákonitosti lidského vývoje a jejich význam pro práci pedagoga; – vysvětlí základní etapy a mezníky ontogeneze; – identifikuje hlavní vývojové činitele a chápe jejich vzájemné působení; – analyzuje vývojové změny z hlediska psychického i sociálního dozrávání. – zpracovává vývojová období nebo složky osobnosti pomocí digitálních prezentací či infografik	5. **Vývojová psychologie** - vývoj a jeho zákonitosti - etapy a mezníky ontogeneze - - činitelé vývoje	6
Žák – charakterizuje jednotlivá období raného vývoje (prenatální, perinatální, novorozenecké, kojenecké, batolecí); – popíše psychomotorický a emocionální vývoj dítěte v těchto obdobích; – rozpozná význam rodiny, citové vazby a prostředí pro vývoj dítěte; – chápe specifika vnímání, potřeb a reakcí dítěte do tří let; – aplikuje získané poznatky při práci s dětmi v raném věku v rámci praxe. – reflektuje digitální vlivy na dítě (např. používání technologií v raném věku)	6. **Vývoj dítěte do 3 let** - prenatální vývoj - perinatální vývoj - prenatální období a porod - novorozenecké a kojenecké období 1. batolecí období	10

Žák – popíše hlavní rysy psychického a tělesného (psychofyzického) vývoje dítěte v předškolním věku; – vysvětlí základní charakteristiky sociálního vývoje – utváření vztahů k vrstevníkům, dospělým a normám chování; – identifikuje klíčové prvky osobnosti předškolního dítěte – sebereflexe, emocionalita, sebehodnocení; – rozpozná význam hry, tvořivosti a spontánních činností pro rozvoj dítěte; – popíše typické činnosti předškolního dítěte a jejich výchovný potenciál; – chápe význam psychohygieny pro zdravý vývoj dítěte a vysvětlí zásady podpory duševní pohody v předškolním věku; – propojí teoretické poznatky s pozorováním dítěte v praxi, reflektuje individuální potřeby dětí; – aplikuje získané poznatky při navrhování výchovně-vzdělávacích činností v mateřské škole.	7. **Vývoj dítěte od 3 do 6 let** - psychofyzický vývoj - sociální vývoj - osobnost předškolního dítěte - činnosti předškolního dítěte - psychohygiena	5
	8. **Disponibilní hodiny**	5

3. ročník (2) (66)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák – popíše znaky školní zralosti a připravenosti, posoudí jejich význam pro vstup dítěte do školy; – vysvětlí hlavní psychofyzické a sociální změny u dítěte mladšího školního věku; – charakterizuje osobnost žáka mladšího školního věku, včetně emoční a volní složky; – chápe význam učení a vyučování pro rozvoj dítěte a jeho vztah ke škole; – uplatňuje zásady psychohygieny v souvislosti se školní docházkou a zátěží dítěte.	1. **Mladší školní věk** - školní připravenost a zralost - psychofyzický vývoj - sociální vývoj - osobnost ml.školáka - význam učení a vyučování - psychohygiena	5
Žák – charakterizuje hlavní změny v oblasti tělesného, psychického a sociálního vývoje; – rozpozná projevy krizí identity, změn v emocích a vztazích; – chápe význam sexuální výchovy v období dospívání a její pedagogické aspekty; – uplatňuje zásady psychohygieny a prevence rizikového chování v tomto období.	2. **Období pubescence** - psychofyzický vývoj - sociální vývoj - osobnost - sexuální výchova - psychohygiena	5
Žák – objasní změny v oblasti osobnosti, sociálních vztahů a sebekoncepce v období adolescence; – reflektuje význam přípravy na partnerské a rodičovské role; – analyzuje psychosociální potřeby adolescenta; – rozlišuje adaptační potíže a význam podpory duševní hygieny.	3. **Adolescence** - psychofyzický a sociální vývoj - osobnost a sebekoncepce - příprava na partnerství a rodičovství - psychohygiena	5

Žák – vymezí etapy dospělosti a jejich charakteristiky; – posoudí vliv práce a rodiny na osobnostní vývoj dospělého; – uplatní zásady psychohygieny v souvislosti s profesní a osobní zátěží dospělého.	4. **Dospělost** - etapy dospělosti - vliv práce a rodiny na dozrávání osobnosti - psychohygiena	5
Žák – charakterizuje jednotlivé etapy stárnutí a jejich vliv na psychiku člověka; – identifikuje problémy adaptace a možnosti podpory seniorů; – chápe význam duševní hygieny a aktivního stárnutí; – reflektuje význam mezigeneračních vztahů.	5. **Stáří** - etapy stárnutí - problémy adaptace - psychohygiena	5
Žák – vysvětlí proces socializace a význam sociálního učení; – rozliší základní jevy sociální percepce a interakce; – charakterizuje sociální skupinu, její strukturu, role a vztahy; – analyzuje vliv skupiny na jednotlivce a naopak; – chápe širší sociální vlivy (rodina, vrstevníci, média) a jejich dopad na jedince; – uplatní znalosti při pozorování skupinové dynamiky a vztahů; – využívá základní poznatky o sociometrickém měření a skupinovém výcviku. – diskutuje o roli médií a digitálního světa při formování sociální interakce	6. **Sociální psychologie** - socializace, sociální učení - sociální percepce a interakce - sociální skupina – role a pozice - znaky skupiny – vztahy ve skupině - působení jednotlivce na skupinu a naopak - širší soc. vlivy - možnost ovlivňování vzniku skupiny - sociálně psychologický výcvik - sociometrie	12

Žák – rozlišuje verbální a neverbální složku komunikace a jejich funkci; – identifikuje překážky v komunikaci a navrhuje strategie k jejich překonání; – aplikuje dovednosti aktivního naslouchání, spolupráce a facilitace; – používá principy asertivního chování v běžných i náročných situacích; – chápe specifika pedagogické komunikace a umí je využít při práci s dětmi i dospělými.	7. **Sociální komunikace** - verbální a nonverbální komunikace - bariéry v komunikaci - facilitace, kooperace, aktivní naslouchání - asertivní komunikace - pedagogická komunikace	12
Žák – rozpozná a popíše typy náročných situací (konflikt, stres, frustrace, deprivace); – objasní jejich příčiny, projevy a možné dopady na psychiku; – navrhuje způsoby prevence a řešení těchto situací; – chápe význam podpory duševní pohody v osobním i profesním životě. – chápe rizika nadměrného využívání technologií a reflektuje jejich dopad na duševní zdraví	8. **Náročné životní situace** - konflikty - stres - frustrace - deprivace	4
Žák – objasní faktory ohrožující duševní zdraví v současné společnosti; – aplikuje zásady duševní hygieny ve školním prostředí (MŠ, ZŠ) i v profesním životě; – chápe rizika syndromu vyhoření a jeho prevence; – porovná vliv rodinné a institucionální výchovy na dítě a posoudí jejich specifika.	9. **Vliv současné civilizace na psychiku člověka** - duševní zdraví - duševní hygiena v MŠ, ZŠ - duševní hygiena pedagoga - syndrom vyhoření - rozdíly rodinné a institucionální výchovy	6
Žák – popíše činitele ovlivňující proces učení a výuky; – identifikuje vnitřní i vnější podmínky efektivního učení; – chápe význam motivace, zpětné vazby a individualizace ve vzdělávání; – rozpozná roli osobnosti pedagoga a její dopad na výchovně-vzdělávací proces.	10. **Psychologie učení a vyučování** - činitelé ovlivňující průběh a výsledky učení a vyučování - podmínky efektivního studia - osobnost pedagoga	4
	11. **Disponibilní hodiny**	3

4. ročník (1) (29)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák – vyjmenuje a popíše základní metody poznávání dítěte (pozorování, rozhovor, dotazník, anamnéza, pedagogická diagnostika); – vysvětlí význam a možnosti využití pedagogicko-psychologické diagnostiky pro práci pedagoga; – identifikuje psychologické aspekty výchovy a vliv osobnosti pedagoga na žáka; – chápe význam spolupráce školy a rodiny, pojmenuje zásady efektivní komunikace s rodiči; – porovná charakteristiky rodinné a institucionální výchovy a jejich dopady na vývoj dítěte; – aplikuje poznatky při analýze pedagogických situací a individuálního přístupu k dítěti; – reflektuje důležitost včasného rozpoznání odchylek v chování a učení. – vyhledává digitální nástroje podporující efektivní učení (např. interaktivní platformy, výuková videa)	1. **Pedagogická psychologie** - přehled základních metod poznávání dítěte - pedagogicko – psychologická diagnostika žáka a skupiny - psychologické aspekty výchovy - spolupráce pedagogického pracovníka s rodinou - rozdíly rodinné a institucionální výchovy	12
Žák – objasní pojem normalita a jeho proměnlivost v různých kontextech; – seznámí se se základními kategoriemi psychických poruch podle mezinárodní klasifikace; – popíše typické projevy poruch chování (např. agresivita, poruchy pozornosti, lhaní, vzdor); – charakterizuje poruchy vývoje (např. poruchy řeči, učení, autismus, ADHD); – rozliší základní duševní onemocnění (např. úzkostné poruchy, deprese, psychózy) a jejich projevy; – chápe možnosti podpory, léčby a prevence psychických poruch v rámci školního prostředí; – respektuje zásady bezpečné, citlivé a nehodnotící komunikace s žákem s psychickými potížemi;	2. **Základy psychopatologie** - normalita - klasifikace poruch - poruchy chování - poruchy vývoje - duševní nemoci - možnosti léčby a prevence	16

– orientuje se v tom, kdy a jak vyhledat odbornou pomoc pro žáka nebo rodiče. – uvědomuje si etická pravidla při práci s citlivými daty a při vyhledávání informací o duševním zdraví		
	3. Disponibilní hodiny	1

8.13.Název vyučovacího předmětu: Dramatická výchova

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 68

Kód a název oboru vzdělání: 78 - 42 - M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: 4 roky, denní

Platnost: od 1.září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

- vychovávat citlivou, tvořivou a vnímavou osobnost, která je schopná vnímat a poznávat komplikovaný svět mezilidských vztahů, tvořivě řešit praktické problémy a životní situace jedince i skupiny, která spolupracuje s druhými a dokáže se odpovědně rozhodovat;
- rozvíjet žákovy komunikační a interpersonální dovednosti postoje a kultivovat jeho vyjadřovací a výrazové prostředky;
- navést žáka k vedení dětské skupiny, pro kterou je schopen připravit adekvátní dramatické aktivity.

Charakteristika předmětu

Dramatickou výchovu v prvním ročníku chápeme jako systém sociálně uměleckého učení zacílený k rozvoji osobnosti a prosociálního chování a k jeho uměleckému rozvoji prostřednictvím dramatu a divadla. Je významným nástrojem rozvoje klíčových kompetencí žáků, vede je k tomu, aby uvedené dovednosti a vědomosti využívali jak v osobním životě, tak později při své výchovně vzdělávací práci s dětmi.
Dramatická výchova využívá a prakticky doplňuje ostatní oblasti estetického vzdělávání, vzdělávání v jazyce českém a vybrané kapitoly pedagogicko-psychologického vzdělávání.

V afektivní oblasti směřuje vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci vnímat a podporovat hodnoty udržitelného rozvoje prostřednictvím tvořivého a reflektivního přístupu v umělecké i občanské činnosti,
- pozitivní postoj k sobě samým, k druhým lidem a k okolnímu světu, rozvíjený skrze empatii a prožitek v dramatických situacích,
- schopnost vyjádřit a zpracovávat riziková témata, včetně prevence závislostního chování, formou tvořivé práce,
- komunikační dovednosti, zejména schopnost aktivního naslouchání, spolupráce a kultivovaného vyjadřování v individuálním i skupinovém projevu,
- motivaci k celoživotnímu osobnostnímu růstu a otevřenost k dalšímu vzdělávání prostřednictvím divadelní, kulturní a umělecké tvorby.

Strategie výuky

Předmět má charakter teoreticko-praktický. Využívají se při něm především skupinové formy práce, je brán zřetel na složení, úroveň a emocionální naladění skupiny, učitel se kreativně přizpůsobuje vyspělosti skupiny. Optimální počet žáků ve skupině je 10 – 15. Výuka probíhá ve speciálně upravené třídě. Lekce nejsou určeny divákům a vyžadují aktivní zapojení všech zúčastněných. Předmět je dotován dvěma vyučovacími hodinami týdně v průběhu celého prvního ročníku.
Není možné rozepisovat přesný počet hodin, který by měl být věnován jednotlivým tematickým celkům, protože náměty a úkoly nestačí probrat jednorázově, je třeba se k nim po určité době vracet na vyšší úrovni, obohacovat je a obměňovat.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni porozumět zadání tvůrčích a dramatických úkolů, samostatně nebo ve skupině hledají vhodná řešení dramatických situací, reflektují a hodnotí výsledný projev i proces tvorby,
- volí vhodné prostředky a metody (improvizace, inscenační postupy, hlasové a pohybové techniky) pro dosažení dramatického cíle, využívají předchozí zkušenosti i znalosti z jiných oblastí umění a života.

Kompetence digitální

Žáci:

- využívají digitální technologie k dokumentaci, prezentaci a reflexi dramatické tvorby (např. záznam představení, digitální scénáře, online spolupráce),
- vyhledávají informace z digitálních zdrojů (např. o dramatické literatuře, autorech, hereckých technikách),
- využívají digitální nástroje při přípravě dramatického projevu (např. pro práci se zvukem, obrazem či multimediální scénografií),
- hodnotí a interpretují umělecké i společenské obsahy dostupné v digitálním prostředí a kriticky s nimi pracují.

Kompetence komunikativní

Žáci:

- **se** vyjadřují jasně, tvořivě a kultivovaně v mluveném i písemném projevu, včetně využívání odborné terminologie dramatické tvorby,
- aktivně se účastní diskusí o dramatickém procesu, uměleckých výstupech a tématech souvisejících s mezilidskými vztahy, etikou a společností,
- dokáží obhajovat své názory a tvůrčí záměry, zároveň respektují názory druhých a rozvíjejí dovednost dialogu,
- interpretují významy vyplývající z dramatických situací a reagují na ně přiměřeně a tvořivě,
- vystupují v souladu se zásadami kultury projevu**,** pohybu i chování.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- rozvíjejí schopnost učit se prostřednictvím zážitku, reflexe a spolupráce,
- přijímají zpětnou vazbu a aktivně s ní pracují, učí se z hodnocení druhých i vlastního prožívání,
- jsou schopni tvořivě spolupracovat v týmu, podněcují skupinovou práci vlastními nápady a empatií,
- rozvíjejí schopnost sebereflexe a jsou otevření dalšímu osobnostnímu i profesnímu růstu,
- odpovědně plní svěřené role a úkoly v dramatickém procesu,
- přizpůsobují se měnícím se situacím v rámci dramatické tvorby i v běžném životě.

Kompetence občanské

Žáci:

- prostřednictvím dramatických činností rozvíjejí odpovědný vztah k sobě, druhým lidem, přírodě a společnosti,
- chápou propojení mezi uměním, etikou, společenskými hodnotami a aktuálními environmentálními problémy,
- vystupují ohleduplně, s respektem a v souladu s pravidly kultivovaného chování jak na jevišti, tak v každodenním životě,
- využívají dramatické prostředky k vyjádření občanských postojů a hodnot, přispívají k pozitivní atmosféře ve třídě i mimo ni.

Mezipředmětové vztahy

- pedagogika
- psychologie
- český jazyk
- hudební, výtvarná, tělesná výchova

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství (osobnost a její rozvoj, komunikace vyjednávání a řešení konfliktů)
- těžiště realizace se předpokládá ve vytvoření demokratického klimatu školy (dobré přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem)

Člověk a svět práce:

- identifikace a formulování vlastních priorit

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá především slovními reflexemi po hrách, před ukončením vyučovací hodiny, po herních celcích nebo před ukončením pololetí, či školního roku. Jeho součástí je sebehodnocení žáků.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání
1. ročník (2)(68)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí pojem dramatická výchova - osvojil si základní pravidla, metody a formy práce v dramatické výchově; - je schopen reflexe činností ve vyučovacím procesu a sebereflexe;	**Základy teorie dramatické výchovy** - Podstata a struktura předmětu - Pravidla soužití a spolupráce v dramatické výchově
Žák: - vysvětlí možnosti kooperace v dramatické výchově - osvojil si různá cvičení, hry a techniky rozvíjející kooperační dovednosti - respektuje názory a postoje členů skupiny dramatické výchovy; - podílí se na vytváření pozitivních vztahů ve skupině;	**Rozvoj skupinové spolupráce** - Vytváření kolektivu a předpoklady pro jeho fungování - Vytváření důvěry ve skupině - Kooperace ve skupině - Reflexe a hodnocení skupinové práce
Žák: - vymezí pojmy fantazie a představivost, objasní jejich funkci a využití v dramatické výchově; - osvojil si různé prostředky (pohybové, pantomimické, slovesné aj.) rozvíjející fantazii a představivost a umí je vhodně využívat; - dokáže tvůrčím způsobem pracovat s fantazií, představivostí a základními emocemi;	**Rozvoj fantazie a emocí** - Hry a cvičení na rozvoj fantazie a představivosti - Hry a cvičení pracující s emocemi
Žák: - uvědomuje si význam fantazie, obrazotvornosti a představivosti pro rozvoj osobnosti člověka; - rozvíjí vlastní nápaditost a tvořivost, samostatně i ve spolupráci s ostatními; - pojmenuje různé prostředky (pohybové, pantomimické, slovesné) rozvíjející kreativitu	**Rozvoj kreativity** - Hry a cvičení na rozvoj tvořivosti
Žák: - vysvětlí možnosti komunikace v dramatické výchově - osvojil si různá cvičení, hry a techniky rozvíjející komunikační dovednosti	**Komunikace v dramatické výchově** - Základní komunikační techniky, hry a cvičení; - Improvizace jako možnost rozvoje komunikace

Žák: - vytváří si zásobník her a cvičení pro své pozdější výchovně vzdělávací působení	**Hra jako prostředek výchovy a vzdělávání**
Žák: - Vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání - Chrání digitální zařízení a digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem, změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost - Kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně.	**Práce s informacemi a bezpečnost v digitálním prostředí** - Vyhledávání informací z internetu pro práci v dramatické výchově. - Natáčení, zpracovávání a sdílení projektů dramatické výchovy.

8.14. Název vyučovacího předmětu: Hudební výchova

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 68

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 **Pedagogické lyceum**

Délka a forma vzdělání: 4 roky, denní

Platnost: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Hudební výchova vytváří předpoklady pro estetické vnímání skutečnosti a vztah člověka k ní. Pozitivní vztah k hudbě je založen na aktivním vnímání a prožívání hudby při konkrétních hudebních činnostech. Hudební výchova je realizována jako komplex hudebně výchovných činností, ve kterých žák získává a rozvíjí své schopnosti a osvojuje si hudební dovednosti. Dále získává poznatky ve vlastních hudebních aktivitách – pěveckých, instrumentálních, poslechových i hudebně pohybových. Důraz není kladen na dokonalé zvládnutí reprodukčních dovedností, ale spíše na získání jedince pro hudební aktivity a na schopnost jejich aplikace při práci s dětmi a mládeží.
Hudební výchova vede k poznání současné hudební kultury a k hlubšímu porozumění hudebnímu sdělení. Přispívá ke kultivaci historického a kulturního povědomí žáků v integraci poznatků ze všeobecné historie lidstva i z kulturního odkazu různých uměleckých oblastí rozvoje společenského života.

V afektivní oblasti směřuje hudební výchova k tomu, aby žáci získali:

- motivaci využívat hudbu jako prostředek vyjádření hodnot a postojů podporujících udržitelný rozvoj v osobním i společenském životě,
- pozitivní vztah k přírodě a kulturnímu dědictví, které se odráží v hudební tvorbě různých žánrů a tradic,
- schopnost rozvíjet zdravý životní styl prostřednictvím smysluplného trávení volného času a eliminace rizikových jevů včetně závislostí,
- komunikační dovednosti prostřednictvím hudební spolupráce, společného muzicírování a uměleckého projevu,
- vnitřní motivaci k dalšímu poznávání hudby a kultivaci svého hudebního i osobnostního růstu po celý život.

Charakteristika učiva

Učivo tvoří základní informace z hudební teorie a historie, základní pěvecké návyky a dovednosti, základní vyjadřovací prostředky hudby a jejich hodnocení. Převažují praktické hudební činnosti. Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- rozvinul své předpoklady pro estetické vnímání skutečnosti a chápal význam hudby a hudebního prožitku pro život člověka a hudbu aktivně vyhledával
- pochopil základní specifické rysy a funkce hudebního umění
- byl vybaven souborem základních hudebních teoretických poznatků
- orientoval se v hlavních vývojových etapách české i světové hudby

Strategie výuky

Předmět je zařazen do prvního ročníku a jeho snahou je získání žáků pro další hudební aktivity ve 2. ročníku volbou předmětu „Specializace hudební výchovy“ a dále získání žáků pro další

studium hudební výchovy hudebních oborech vysokých školách, případně hudebních konzervatořích.

Metody a formy práce

- výklad učitele s ukázkami, řízený dialog
- individuální samostatná práce
- skupinová práce
- samostatná domácí práce (příprava referátů, nácvik písní)
- analýza hudebních děl či jejich částí
- rytmická a intonační cvičení
- pěvecká cvičení
- poslech hudebních děl českých i světových autorů
- metoda heuristická

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci:

- rozvíjejí sluchovou i mechanickou paměť,
- propojují vizuální, sluchové a hmatové vjemy,
- rozvíjejí abstraktní a logické myšlení,
- uplatňují různé způsoby práce s textem a notovým zápisem, efektivně vyhledávají a zpracovávají informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- volí vhodné způsoby nácviku písní,
- rozvrhují si samostatné cvičení v čase, zaměřují se na výsledek,
- pořizují notové záznamy a zvukové nahrávky.

Komunikativní kompetence

Žáci:

- využívají hudbu jako prostředek komunikace,
- rozvíjejí schopnost hudbě porozumět a hudbou komunikovat**.**

Personální a sociální kompetence

Žáci:

- spolupracují ve skupině při hudebních činnostech,
- reagují přiměřeně na hodnocení a konstruktivní kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci:

- vytvářejí si vztah k lidovým i populárním písním a hudební kultuře různých národů,
- posilují svou národní identitu,
- seznamují se s díly světové hudby a rozvíjejí kulturní přehled.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci:

- zdokonalují své hudební znalosti a dovednosti jako prostředek osobního rozvoje a profesního uplatnění (např. jako hudebníci v orchestru, korepetitoři, hudební publicisté či tvůrčí umělci).

Digitální kompetence

Žáci:

- využívají notační program Musescore k úpravám a analýze notových záznamů,
- aplikují znalosti z hudební nauky prostřednictvím virtuálních nástrojů (např. online klavíry jako Virtual Piano),
- pracují s aplikacemi jako Garage Band (hudební doprovody, zpěv, hra na různé nástroje) a Earmaster (rytmus, intonace aj.),
- využívají interaktivní a multimediální výuku prostřednictvím videí z YouTube (hudební nauka, dějiny hudby apod.),
- účastní se virtuálních exkurzí (např. Google Arts & Culture),
- pracují s e-learningovou platformou Google Classroom pro sdílení studijních materiálů a plnění úkolů

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- výtvarná výchova
- pedagogika
- IKT
- dramatická výchova

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního i písemné projevu, z přednesu písní, intonace a také na základě celkového přístupu ohledně plnění studijních povinností. Hodnotí se také úroveň hudebních činností, případně zpracování referátů. Hodnotí se rovněž spolupráce při týmové práci.

Rozpis učiva
1.ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - ovládá základní pěvecké dovednosti a svůj hlas chápe jako hudební nástroj, jehož zvládání je možné zdokonalovat - má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové znalosti a návyky - rozezná svým sluchem základní harmonické funkce - zvládá nácvik jednoduchých písní z oblasti lidové a populární hudby - využívá nástroje Orffova instrumentáře rámci zpěvu písní - interpretuje lidovou píseň	**Pěvecké a intonační činnosti** - vytváření a rozvíjení pěveckých dovedností a návyků, držení těla - dýchání, frázování, tvorba tónu, tvoření vokálů - hlasová pohyblivost, zpěv legato, staccato - rozvíjení hudebního sluchu a práce s melodií, zpěv základních intervalů (tercie, kvinta, sekunda, kvarta) - hra na ozvěnu reprodukce jednotlivých tónů, intervalů, stupnic - zpěv lidových a populárních písní	20
Žák: - zapisuje a čte noty - ovládá základní hudební terminologii a notopis - zvládá vytleskat jednoduchá rytmická cvičení - rozlišuje různé stupnice, intervaly a akordy - seznámí se se základním hudebním názvoslovím - rozezná nástroje symfonického orchestru	**Hudební teorie** - základy notopisu - základy akustiky, vlastnosti tónu - základy kinetiky – rytmus, metrum, tempo - dur a moll stupnice do 2 křížků a béček - aplikace základních intervalů a akordů do úrovně znalosti stupnic - základní harmonické funkce - základní hudební názvosloví - hudební nástroje – základní rozdělení, nástroje symfonického orchestru	20
Žák: - charakterizuje různé etapy hudebních dějin - rozlišuje hlavní znaky jednotlivých hudebních etap, hlavní skladatele a jejich hlavní hudební díla - analyzuje a srovnává na základě poslechu hudební skladbu k základním etapám hudebního vývoje artificiální a nonartificiální hudby	**Dějiny hudby** - hudba v pravěku a starověku - středověká a renesanční hudba - baroko - klasicismus - romantismus a novoromantismus - impresionismus - česká národní škola: - Smetana, Dvořák - Janáček, Martinů - nástin vývoje hudby 20. století - nástin vývoje hudby nonartificiální	28

8.15.Název vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:68

Kód a název oboru vzdělání: 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika

Délka a forma vzdělání: denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu
Obecný cíl
Obecným cílem výtvarné výchovy je naučit studenty samostatnému a kritickému pohledu na širokou oblast výtvarné kultury lidstva. Dalším cílem je naučit studenty zvládat základní malířské, kreslířské, grafické techniky a základy keramiky, základy teorie výtvarného umění, rozumění výtvarnému dílu, a to co je označováno za výtvarné dílo.
U tohoto odborného předmětu je třeba v základní míře výchovně využít i jeho všeobecný přesah do ostatních oblastí života, neboť estetika a krásno se projevují v každé oblasti života člověka.
Obsahový okruh je jedním z odborných zaměření RVP. Navazuje na oblast Estetické vzdělávání – Výtvarné umění a činnosti.
Připravuje žáky jednak na další studium, zejména výtvarné výchovy jako učitelské disciplíny, jednak na využívání osvojených dovedností a znalostí při řízení volného času dětí a podpoře jejich zájmů.
Ve výuce výtvarné výchovy se klade důraz na žákovskou reflektivní komunikaci doprovázející výtvarný projev, na respektování individuality žáků a na vytváření co nejvíce příležitostí k jejich osobitému výtvarnému vyjádření. Při praktických činnostech jsou žáci cíleně vedeni k rozvoji výtvarného myšlení, tvořivosti a fantazie. Kromě vlastní výtvarné činnosti si žáci osvojí pedagogické metody, výtvarné techniky a činnosti, které povedou k rozvoji kreativity a estetického vnímání dětí, jejich zájmu o výtvarné umění.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu je tvořen vlastní praktickou činností studentů (2/3 hodin) a teoretickou složkou (1/3 hodin). Ve výjimečných případech lze rozložení hodin upravit dle složení studijní skupiny, počtu výukových hodin, schopností a dovedností studentů a klimatu ve skupině.

Výtvarné zobrazování

- podle modelu (vnější model) i podle představy v základních druzích výtvarné činnosti (kresba, malba, grafika, modelování, kombinované a experimentální techniky), zvládnutí základů výtvarného vyjadřování jako jsou perspektiva, proporce, tvarová a barevná harmonie, různé materiály a techniky, výtvarná hra a experimentování.

Dekorativní a materiálové práce

- užitá grafika, písmo. Nejrůznější techniky a materiály (klasické nebo odpadové materiály). Využití keramiky také jako relaxační techniky. U tohoto bloku je potřeba dbát na dodržení postupu od konceptu a náčrtku přes korekturu ze strany pedagoga-výtvarníka až k co nejdokonalejšímu provedení.

Dějiny výtvarného umění

- studenti by se měli seznámit s tímto oborem v základní míře. Například probráním vybraných kapitol dějin umění nebo přednášením referátů na konkrétního umělce-výtvarníka. Jde o poznání dějin umění v základních rysech. Součástí studia jsou návštěvy výstav s rozborem výstav (s hlavním ohledem na obsah a formu výtvarných

děl) včetně poznání sbírek Národní galerie a regionálních expozic dle momentálních možností.

Teorie výtvarné výchovy

- poučení o základech výtvarné technologie jako jsou například druhy barev a jejich výroba v průběhu dějin lidstva, dále druhy grafických technik s praktickými ukázkami. Studenty je potřeba seznámit i s teorií kýče, vkusu a nevkusu. Patří sem i teorie zlatého řezu a rozbor uměleckého díla.

Naplňování afektivních cílů vzdělávání

Výuka výtvarné výchovy směřuje k tomu, aby studenti:

- zvládli tvořivě jednotlivá témata nejrůznějšího charakteru (praktické úkoly spolu s teorií výtvarné výchovy)
- byli schopni poznávat a hodnotit komplikovaný svět výtvarného umění minulosti a zejména současnosti a uměli ho přesvědčivě, ale neautoritativně zprostředkovat při budoucí výchovně vzdělávací práci.
- dokázali na konci studia tohoto předmětu všechny získané poznatky, dovednosti a názory na žádoucí úrovni syntetizovat a aplikovat ve svém životě a dalším studiu.

Konkrétní tematické zadání praktických prací v rozpisu učiva prvního ročníku jsou považována za náměty a při jejich výběru má vyučující značnou volnost. Vyučující volí téma podle zájmu žáků, podle možností školy, podle materiálového vybavení, podle historického nebo aktuálního dění ve výtvarném umění (s přihlédnutím k mimořádným talentům nebo naopak ke studentům se speciálními vzdělávacími potřebami).

Na konci prvního ročníku se žáci orientují v základních teoretických otázkách umění, v praktických činnostech potom ovládají základní kresebné techniky (tužka, uhel, rudka, tuš, pastel, pastelky, atd.). Chápou rozdíl mezi kresbou (linie, suchá technika) a malbou (plocha, mokrá technika, světlo, valér). Z malířských technik ovládají akvarel a temperu. Z plastických technik ovládají hlavně práci s keramickou hlínou a tvorbu z různých prostorových materiálů. V grafických technikách ovládají poloviční grafické techniky (např. monotyp). Spolu s množstvím dalších poznatků, vědomostí, schopností a dovedností by toto vše mělo přispět k pozitivnímu formování osobnosti, která na vyšší než laické úrovni porozumí praktické tvorbě, uměleckým dílům minulosti i současnosti a dokáže zaujímat hodnotící postoje a jasně a slušně formulovat své názory. Má tudíž respekt k vytvořeným hodnotám v umění, k lidské bytosti a dovede také ocenit a chránit přírodní prostředí jako věčnou inspiraci umělců. Cílem tedy není výchova pouze umělecké, ale především poučené a citlivé osobnosti, která je schopna a ochotna předávat výše zmíněné principy nejen individuální tvořivosti ale i kultivovaného životního stylu další a co nejširší populaci.

Pojetí výuky

Předmět výtvarná výchova je v průběhu studia dotován následujícím počtem hodin (celkem týdně):

Ročník	Praktická tvorba	Výtvarná teorie a dějiny umění	Celkem
1.	1	1	2

Metody a formy práce:

Při výuce předmětu v prvním ročníku se třída dělí na poloviny, což je důležité hlavně při praktických činnostech. V malé skupince výuka probíhá koncentrovaněji, komunikace se studentkami je lepší a lze uplatnit více individuální přístup. Je také větší prostor pro debaty a diskuze. Při praktických činnostech může studentka anektovat větší prostor a může se více

vyjádřit, což jí více rozvíjí jak po osobnostní, tak po dovednostní stránce osobnosti. Tato situace umožňuje i větší péči o výjimečné talenty, které si pak od druhého ročníku zvolí jako svoji specializaci výtvarnou výchovu a pokračují v jejím studiu další tři roky a maturují z ní.

Praktická složka:

Učitel po zadání úkolu a úvodní motivační a inspirační fázi (předvedení vzorové práce, ukázky podobného uměleckého ztvárnění, ukázky zdařilých prací z předchozích let, ukázky z internetu) individuálně koriguje průběh práce. Zdůrazněna je aktivita, jež je bezpodmínečnou podmínkou a specifikem předmětu, bez níž nevznikne nic. Jde současně o výchovný aspekt, využitelný nejen v mezipředmětových souvislostech.
Doporučujeme, aby vyučující alespoň občas pracoval spolu se studenty nebo jim částečně práci předvedl. Při tom musí v každém případě vyžadovat po studentech individuální řešení úkolu. Studenti se musí vyhnout jakémukoliv napodobování (práce učitele nebo výtvarné ukázky).

Teoretická složka:

Vedle výkladu učitele lze využít referátů či úvah (na základě samostatného studia pramenů), kvízů, křížovek a besed o jednotlivých tématech, které připravují a vedou sami studenti. Dále práce s aktuálními časopisy a učebnicemi, případně další zajímavé metody (např. projekty).

Závěr:

Otázky bezpečnosti a ochrany zdraví, jakož i péče o životní prostředí jsou součástí výuky výtvarné výchovy. Při hodnocení výsledků doporučujeme kombinovat posouzení individuální dosažené úrovně s relativním srovnáním jednotlivých studentů (tzn. hodnocení individuální nebo skupinové).

Metody a formy práce souhrnně:

- výklad učitele, řízený dialog
- individuální samostatná práce
- skupinová práce
- tematické práce
- samostatná domácí práce (přípravné kresby, příprava referátů, skicování, náčrtky)
- rozbor a interpretace techniky, obsahu, námětu a formy uměleckého díla
- individuální prezentace referátů
- návštěva galerií a muzeí
- praktická tvorba plošná a prostorová
- alternativní a experimentální praktické výtvarné techniky

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

Kompetence k učení.

Žák díky samostatnému uvažování a logickému vyjadřování je schopen realizovat vlastní nápady na základě vlastní činnosti a zkušenosti. Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. Žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace. Žák zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů.

Umožňujeme získávat informace z různých zdrojů. Žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, vytváří hypotézy, kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je (prakticky i teoreticky). Pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry. Žák volí prostředky, způsoby a pomůcky pro řešení problémů. Důležitá je studijní literatura. Žák využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Pro splnění jednotlivých aktiv si volí různé metody a techniky v různých formách.

Kompetence komunikativní.

Vytváříme prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Žák je schopen aktivní spolupráce s okolím. Používá s porozuměním odborný jazyk a nejen symbolická grafická vyjádření, efektivně využívá moderní informační technologie. Vyjadřuje se v psaných i mluvených projevech jasně, souvisle, srozumitelně a přiměřeně tomu, co a jak chce sdělit, prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje třeba i odbornou terminologií. Žák se aktivně účastní diskuzí. V kresebných, malířských a grafických projevech uplatňuje empatii, srozumitelnost, přiměřenost pro konkrétní publikum a věcně a slušně reaguje na případné dotazy z odborného i laického publika s využitím odborné terminologie.

Kompetence sociální a personální.

Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel (např. přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly). Žák je schopen vytvářet dobrou pracovní atmosféru, chápe základy kooperace a týmové práce. Žák je schopen sebereflexe, odhaduje výsledky vlastního jednání, přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů a navazování nových vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a zdraví druhých. Rozhoduje se na základě vlastního rozumového a citového úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům a také předsudkům a stereotypům ve společnosti. Žák přijímá radu i kritiku.

Kompetence pracovní

Žák je schopen objektivního sebehodnocení a dodržuje zásady hygieny práce. Žák by měl vhodně komunikovat s potencionálním zaměstnavatelem, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Kompetence občanské

Žák se rozhoduje a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu. Respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí, etnik nebo kultur. Rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot nejen evropské civilizace, uznává je, spoluvytváří je a chrání. Posuzuje události a vývoj veřejného nejen uměleckého života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolním multikulturním světě a jedná k obecnému prospěchu všech bytostí.

Digitální kompetence

Žák získává informace (a pracuje s nimi) z otevřených a ověřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu. Získanou informaci si ověří ještě z jiného zdroje (zdrojů).

Odborné kompetence:

Příprava, realizace a evaluace výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu, vzdělávání a rozvoj individuálních zájmů dětí školního věku s přihlédnutím k individualitě dítěte a subjektivním potřebám svěřených dětí v objektivních podmínkách ve kterých bude

výchovně vzdělávací a zájmová činnost realizována. Navázání, rozvoj a zvládání techniky komunikace s rodiči, institucemi a jinými subjekty.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- úcta k materiálním, duchovním, uměleckým a přírodním hodnotám
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- dovednost jednat s lidmi
- orientace v kvalitních zprávách, bulváru a masmédiích (nejen, co se týká umění)
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí a kompetence k řešení problémů

Digitální technologie

- práce s internetem a dalšími digitálními zdroji

Člověk a životní prostředí

- efektivní práce s informacemi (nebo konkrétním materiálem), jejich objektivní a konstruktivní kritické hodnocení a transformace do uměleckého díla, artefaktu

Člověk a svět práce

- vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech
- verbální a nonverbální komunikace při práci s dětmi i rodiči
- rozvoj schopnosti vyhledávat a vstřebávat informace a pracovat s nimi

Mezipředmětové vztahy

- dramatická výchova
- hudební výchova
- tělesná výchova
- pedagogika
- psychologie
- speciální pedagogika
- český jazyk a literatura
- jazykové a literární praktikum

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz především na:

- schopnost studentů správně užívat kresebný a malířský materiál
- schopnost studentů správně ovládnout vyučované poloviční grafické techniky
- schopnost studentů správně pojmout alternativní a prostorovou tvorbu z různých materiálů
- schopnost vyjádřit výtvarnou technikou sledovanou realitu
- schopnost vyjádřit pomocí různých výtvarných technik své myšlenky, představy a ideje jasně a osobitě
- schopnost vyjadřovat své myšlenky jasně (písemně, v referátu nebo v úvaze na téma týkající se umění)
- porozumění formy, obsahu, námětu a techniky uměleckého díla (umění, ne–umění, kýč, naivní umění, vkus a nevkus)
- porozumění výtvarné teorii

Hodnocení se bude provádět na základě kombinace: ústního zkoušení, různých forem písemného testování a hodnocení výtvarných prací. Nejčastěji používanými formami pro prověřování znalostí, dovedností, vědomostí, schopností budou:

- individuální a frontální ústní zkoušení

- písemné testy
- přednes referátů
- prezentace individuálních i skupinových prací
- prezentace vlastního výtvarného názoru (písemného i kresleného)
- výtvarné dílo nebo výtvarný artefakt

Hodnocení studenta učitelem bude doplňováno sebehodnocením i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určuje učitel.

Obsah učiva a odborné kompetence

1. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – rozvíjí si představivost a výtvarnou paměť v základní míře – chápe rozdíl mezi zobrazovaným a zobrazením – chápe perspektivu a kresebně i malířsky ji zvládá – dokáže skicovat proporce a pohyb – fantazijní představu nebo reálnou věc dokáže vhodně transformovat do plošné podoby pomocí kresby, malby, grafiky – zná základní barvy a namíchá je – zná rozdíl mezi kresbou, malbou a grafikou – zná teplé a studené barvy – ovládá základy technik: akvarel, tempera – rozliší, kdy a na jaké téma použít kresbu (tužka, uhel, rudka, tuš) nebo malbu (akvarel, tempera) – „výtvarně“ myslí – dokáže vytvořit základní náčrt věcí vnějšího světa a barevně je dotvořit (reálně i fantazijně) – rozvíjí fantasii – načrtne zajímavé přírodniny a jejich morfologické znaky na základě analýzy barev a tvarů.	**Výtvarné zobrazování** - rozvíjení představivosti, výtvarné paměti a tvořivosti - znázornění prostoru, proporcí a pohybu se zaměřením ke kresbě a malbě - kompoziční práce na základě kresebných skic - plošné a prostorové zobrazování - pozorovací a tvořivé schopnosti, dovednosti a výtvarné myšlení. - abstrahování do obrysové linie - poznávání prostorových principů na základě odezírání - fantasijní principy	14
Žák: – zná hlavní zásady dekorativní tvorby – dokáže komponovat rytmicky i náhodně základní tvary a prvky do plochy, pásů i jinak – zvládá umístit barvu a linie do plošné kompozice – zná základy kultury bydlení, architektury, životního stylu a dokáže je dekorativně řešit v ploše – zná základy teorie písma – dovede výtvarně ztvárnit základní druhy písma a kompozičně a barevně ho řešit v ploše	**Dekorativní a materiálové práce** a) <u>dekorativní řešení plochy a písmo</u> - rytmus a řazení tvarových a barevných prvků při komponování plochy - řazení do pásu a vymezení plochy - využití principu náhody - náměty související s architekturou - písmo a jeho užití.	20

– formuje základní plastické materiály – vymodeluje základní geometrické tvary – pracuje s papírem prostorově i plošně – zařadí praktický příklad umění do příslušného druhu umění – orientuje se v příslušných historických uměleckých epochách – dokáže se souvisle verbálně vyjadřovat – dokáže prezentovat přijatelnou formou určitou uměleckou epochu či umělce – dokáže se souvisle písemně vyjádřit o příslušné umělecké epoše či umělci – vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla – písemně nebo výtvarně – ovládá teoreticky i prakticky základní výtvarné techniky a materiály a dokáže je využít v individuální práci – zná základní barvy a jejich podstatu, dále vztahy mezi barvami a psychologické a symbolické působení barev – ovládá teoreticky i prakticky základní poloviční grafické techniky – teoreticky i prakticky ovládá písmo a umí ho užívat, zná jeho silné i slabé stránky – teoreticky i prakticky ovládá základní kreslířské techniky a kresebné materiály, případně netradiční kresebné techniky a materiály	b) <u>materiálové práce</u> - seznámení s plastickými materiály – modelování základních tvarů – krychle, hranol, válec, kužel, koule a jejich části. - plošné práce a prostorové objekty ze stříhaného a prořezávaného papíru - práce s odpadovými materiály - práce s přírodními materiály	
Žák: – hovoří souvisle a zřetelně na dané téma z dějin umění – zpracuje referát a prezentuje uměleckou epochu či umělce	**Dějiny umění** – druhy výtvarných umění – dějiny umění (vybrané epochy a umělci)	14
Žák: – popíše výtvarnou techniku či materiál – zná symboliku barev a složení barvy – ovládá monotyp – rozezná druhy písma – rozdělí reprodukci obrazu dle teorie zlatého řezu – vysvětlí základy perspektivy a perspektivního vidění	**Teorie výtvarné výchovy** – výtvarné techniky a materiály – nauka o barvě – grafické techniky – nauka o písmu – teorie zlatého řezu – teorie perspektivy	20

8.16.Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 262

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu
Obecné cíle

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. Tělesná výchova by měla žáky v pohybových projevech a zlepšování tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků kultivovat.
Úsilí vyučujícího směřuje k tomu, aby si žáci:

- vážili zdraví jako jednu z prvořadých hodnot, osvojili si co nejvíce nových pohybových dovedností a uvědomovali si potřebu zdraví a tělesné zdatnosti jako hodnoty potřebné pro kvalitní život,
- aktivně vyhledávali příležitosti ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám,
- zvládali organizační, hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech,
- zvládli základní první pomoc při stavech ohrožujících život,
- dokázali využívat digitální nástroje (např. mobilní aplikace, online trenéry, diagnostické programy či zařízení pro monitoring výkonu a zdraví) k sebepoznání, hodnocení pohybových schopností a plánování pohybové aktivity.

Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústit do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Charakteristika obsahu učiva:
Obsah učiva tvoří praktické činnosti z oblasti tělesné výchovy a sportu. Jsou to pohybové činnosti z oblasti atletiky, gymnastiky, teorie sportu, pohybových a sportovních her, úpolů, cvičení
s hudbou, netradičních sportů. Žáci se pravidelně účastní školních sportovních turnajů, někteří i středoškolských okresních a krajských soutěží. V některých tematických celcích může být didaktická a metodická podpora realizována také s využitím digitálních výukových materiálů (instruktážní videa, vizualizace technik), nebo sledováním vlastního výkonu pomocí dostupných technologií (např. videoanalýza, pohybové aplikace).
Pojetí výuky
Tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu 2 vyučovacích hodin v týdnu. Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky na ZŠ do tematických okruhů, v jejich rámci je pak učivo členěno na poznatky, potřebné návyky a pohybové činnosti. Obsah učiva je prostředkem pro dosažení cílů jednotlivých etap vzdělání. Učitel by měl všem žákům nabídnout k osvojení základní učivo, které vychází ze standardu vzdělávání. Konkrétní úroveň osvojení závisí především na individuálních předpokladech žáků. Pro uspokojení zájmu, dovednosti i pohybového nadání jednotlivců, skupin, případně celé třídy slouží učivo rozšiřující. Toto učivo je nezávazné. Vyučující může v rámci výuky využívat digitální nástroje např. pro měření výkonů, vizuální zpětnou vazbu, podporu týmové spolupráce a hodnocení.

Využívání digitálních technologií zároveň podporuje rozvoj digitální gramotnosti v souvislosti s praktickým pohybovým učením.
Ve 2. ročníku je do obsahu předmětu zařazeno také plavání, které tvoří polovinu celkové hodinové dotace pro ročník. Škola tak činí, jelikož má k dispozici vlastní bazén. Zároveň plavání patří mezi pohybové aktivity, které může vykonávat téměř každý bez ohledu na stupeň svých sportovních dovedností a patří také k činnostem, které přispívají ke zlepšování zdravotního stavu a nápravě negativních vady držení těla způsobených hlavně sedavým způsobem života a špatným držením těla.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení a umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.
- S porozuměním poslouchá mluvené projevy (instrukce, popis pohybové činnosti, výklad, přednášku, proslov aj.) a pořizuje si poznámky.
- Využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně svých praktických zkušeností, zkušeností učitelů a trenérů
- Sleduje a hodnotí svůj pokrok při dosahování cílů pohybového učení, přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí,
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- porozumí zadání úkolu a je schopen získat informace potřebné k řešení problému a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažený výsledek.
- Spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák:

- se vyjadřuje přiměřeně účelu svého jednání a komunikační situaci,
- používá odbornou terminologii.
- Formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle.

Personální a sociální kompetence

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti,
- dokáže odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí,
- přijímá radu i kritiku.
- Má odpovědný vztah ke svému zdraví,
- pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj,
- je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.
- Je schopen pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržuje pravidla.
- Uznává hodnotu života,
- uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Žák:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

Matematické kompetence
Žák:

- čte a vytváří si různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- dokáže efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Žák:

- pracuje s prostředky digitálních technologií (např. využití kamery, mobilních aplikací, základního střihu záznamu pro sebereflexi a sebehodnocení),
- analyzuje získané informace a používá je k vlastnímu zlepšení výkonu nebo k přípravě sportovních aktivit,
- je schopen vyhledávat relevantní informace (např. správná technika, tréninkové plány, prevence úrazů) a kriticky je posuzovat,
- digitálně dokumentuje svůj pokrok a spolupracuje na zpracování výstupů (např. skupinové prezentace sportovních činností).

Realizace průřezových témat
Člověk a svět práce

- uvědomění si významu vzdělání pro celý život,
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu,
- odpovědnost za vlastní činy,
- vztah k materiálním a duchovním hodnotám,
- obhajování výsledků své práce,
- tolerování názorů druhých.

Člověk a životní prostředí

- vytváření citlivého vztahu k přírodě,
- ochrana životního prostředí,
- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět,
- prosazování trvale udržitelného rozvoje svou pracovní činností,
- vytváření zdravého životnímu stylu a vnímání estetických hodnot prostředí.

Člověk a digitální svět

- schopnost pracovat s informacemi; vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací v oblasti sportu, zdraví a pohybu,

- efektivní zpracování získaných informací pomocí digitálních nástrojů, schopnost je prezentovat v rámci týmových nebo individuálních úkolů,
- využití dostupných technologií (např. chytré náramky, sportovní aplikace, videoanalýza) pro řízené sebezkoumání, záznam pohybové činnosti a její následné vyhodnocení.

Mezipředmětové vztahy:
Tělesná výchova využívá znalostí z následujících předmětů:
Pedagogika a psychologie (metody, formy, regulace aktuálních psychických stavů)
Biologie a hygiena (anatomie, fyziologie, hygiena tělesných cvičení)
Fyzika (biomechanika)
Způsob a kritéria hodnocení výsledků žáků:
Rozhodující pro vzdělání je směřování k dílčím a celkovým cílům a respektování individuálních předpokladů žáků. Proto hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů.
Hodnotí se:

- aktivita při hodinách tělesné výchovy, zájem o TV a sport
- úroveň osvojení pohybových dovedností
- individuální zlepšení v rozvoji pohybových schopností
- reprezentace školy, účast na sportovních akcích

Realizace odborných kompetencí

1. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy.	**Teoretické poznatky** - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení - zátěž a odpočinek	2
Žák - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru, - používá základní povely a správně na ně reaguje.	**Pořadová cvičení** - nástupové tvary - pochodové tvary - otáčení na místě a za pochodu - povelová technika	2
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám, - zvládá správnou techniku běhu a startů – rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati, - prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, - porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů, - umí spojit rozběh s odrazem, - dokáže technicky správně provést skok do dálky - rozlišuje hody a vrhy, - umí provést vrh koulí libovolnou technikou, - dodržuje bezpečnostní opatření při vrhu koulí.	**Atletika** - nízké a středně vysoké starty - běhy – rychlý, vytrvalý - skok do dálky - - vrh koulí	16
Žák - rozliší správné a vadné držení těla, - dokáže správně ovlivnit držení vlastního těla, - rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu,	**Gymnastika** - všeobecně pohybově rozvíjející cvičení – koordinace, síla, rychlost, vytrvalost a pohyblivost - akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet	16

- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si vhodné rozvíjející činnosti z nabídky pohybových aktivit, - umí technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad – kotoul letmo, kotoul schylmo, - dokáže bezpečně provést stoj na rukou – u stěny, ve volném prostoru s dopomocí, - zvládá základy přemetu stranou, - bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí - s odrazovým můstkem i bez něho, - umí dávat dopomoc jiným žákům při přeskoku, - na kruzích dovede z klidové polohy – svis vznesmo – provést cvik překot vzad snožmo a zpět, - bezpečně zvládá komíhání ve svisu, případně komíhání s obratem, - umí seskočit v zákmihu a dát dopomoc při seskoku jiných žáků.	stranou (dívky), váha předklonmo - přeskok přes zvýšené nářadí - cvičení na kruzích	
Žák - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo, - posuzuje vhodnost použití pádových technik, - zná způsob sebeobrany v různých krizových situacích - škrcení zepředu, škrcení zezadu, útočný úchop za část těla, napadení nožem, pokus o znásilnění. - je schopen analyzovat možnou konfliktní situaci	**Úpoly** - pády - základní sebeobrana - videorozbor reálných situací	10
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podat míč spodem, - (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou – vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, umí zpracovat míč, - (košíková) umí technicky správně ovládat míč – driblink, používá	**Sportovní hry** - odbíjená (zejména dívky) – herní činnosti jednotlivce - kopaná a sálová kopaná (zejména chlapci) – herní činnosti jednotlivce, - hra košíková – herní činnosti jednotlivce - základy netradičních sportovních her – softball, ringo, frisbee atd.	16

různé způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu, umí základy dvojtaktu, - (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti v herních situacích, - rozlišuje správné postavení hráče v poli a chápe jeho význam na dané pozici, - rozumí základním pravidlům hry, - (netradiční hry) používá základní náčiní specifické pro danou hru, zná základní pravidla hry.		
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků, - koriguje vlastní pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji. - dokáže pracovat s odborným softwarem pro vyhodnocení fyzické kondice	**Testování tělesné zdatnosti** - vstupní motorické testy - využití sporttesteru a jiných digitálních technologií	6

2. ročník (2)(68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - rozumí a umí používat základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech, - rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, dovede použít vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů, - chápe význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a dokáže stanovit, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které jsou zdraví škodlivé, - rozumí významu hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách, - dokáže rychle reagovat a poskytnout první pomoc při drobných i závažnějších poraněních, zejména při úrazech vzniklých při pohybové činnosti.	**Teoretické poznatky** - terminologie pohybových činností - základní pohybové činnosti rozvíjející rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - pojem aktivní zdraví - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc	6
Žák - zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží), - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku (rychlé a vytrvalostní běhy, skok do dálky, vrh koulí), - ovládá způsob předávání a přebírání štafetového kolíku, - aplikuje znalost pravidel štafetového běhu v praxi, - zvládá správnou techniku hodu, zejména dokáže spojit rozběh s odhodem, - dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti (zejména hod granátem a vrh koulí).	**Atletika** - zdokonalování techniky běhu - běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu - štafetový běh - skok do dálky - hod granátem - vrh koulí - práce s atletickou kanceláří na webových stránkách ČAS	12
Žák - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, - zvládá základní akrobatické cviky naučené v prvním ročníku ve zdokonalené formě, - dokáže spojit akrobatické cviky v jednoduché akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky),	**Gymnastika** - všeobecně pohybově rozvíjející cvičení, zejména protahovací a posilovací - akrobatické prvky, akrobatické řady - cvičení na hrazdě (výmyk, přešvih únožmo, seskok) - přeskok přes zvýšené nářadí - cvičení na kruzích	12

- zvládá správnou techniku výmyku, přešvihu únožmo a seskoku odskokem, chápe význam dopomoci při cvičení na hrazdě a dokáže ji sám poskytnout, - uplatňuje osvojené způsoby přeskoku přes zvýšené nářadí, umí bezpečně překonat překážku roznožným i skrčným způsobem, - koriguje podmínky pro přeskok (výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku od nářadí) ve shodě s úrovní svých schopností a dovedností, - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přírazu (chlapci).	- šplh (tyč, lano)	
Žák - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč spodem i vrchem, podat míč spodem i vrchem, bezprostředně reaguje na míč, dokáže se rychle přemístit a vykrýt prostor, rozumí obrannému a útočnému systému hry, - (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se a nalézt vhodný - prostor pro hru, ovládá různé techniky střelby na bránu, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „přihrej a běž“, - (košíková) umí technicky správně ovládat míč, dokáže použít dvojtakt při hře, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se bez míče i s míčem a nalézt si vhodný prostor pro hru, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „hoď a běž“, - (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti a znalosti ohledně herních systémů v herních situacích, - rozpozná základní chyby a provinění proti pravidlům dané hry, - (netradiční hry) dokáže použít získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá, bez vážnějších rozporů s pravidly.	**Sportovní hry** - odbíjená (zejména dívky) – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů - kopaná a sálová kopaná (chlapci) – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů - košíková – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů - netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee, badminton, líný tenis	7
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií,	**Testování tělesné zdatnosti** - průběžné motorické testy - využití sporttesteru a jiných digitálních technologií	4

- porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku.		
Žák - zvládá výkonové plavání na čas (včetně obrátek a startovacích skoků), - umí se orientovat ve vodě, - dokáže poskytnout první pomoc tonoucímu a sám ví, jak se zachovat v případě, že se topí.	**Plavání** - zdokonalování jednotlivých technik plavání (znak, prsa, kraul) - zdokonalování startovacích typů skoků - seznámení s prvky sebezáchrany a první pomoci tonoucímu	28

3. ročník (2)(66)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy.	**Teoretické poznatky** - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení - zátěž a odpočinek	2
Žák - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru, - používá základní povely a správně na ně reaguje.	**Pořadová cvičení** - nástupové tvary - pochodové tvary - otáčení na místě a za pochodu - povelová technika	2
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám, - zvládá správnou techniku běhu a startů – rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati, - prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, - porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů, - umí spojit rozběh s odrazem, - dokáže technicky správně provést skok do dálky - rozlišuje hody a vrhy, - umí provést vrh koulí libovolnou technikou, - dodržuje bezpečnostní opatření při vrhu koulí.	**Atletika** - nízké a středně vysoké starty - běhy – rychlý, vytrvalý - skok do dálky - - vrh koulí	16
Žák - rozliší správné a vadné držení těla, - dokáže správně ovlivnit držení vlastního těla, - rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu,	**Gymnastika** - všeobecně pohybově rozvíjející cvičení – koordinace, síla, rychlost, vytrvalost a pohyblivost - akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet	16

- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si vhodné rozvíjející činnosti z nabídky pohybových aktivit, - umí technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad – kotoul letmo, kotoul schylmo, - dokáže bezpečně provést stoj na rukou – u stěny, ve volném prostoru s dopomocí, - zvládá základy přemetu stranou, - bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí - s odrazovým můstkem i bez něho, - umí dávat dopomoc jiným žákům při přeskoku, - na kruzích dovede z klidové polohy – svis vznesmo – provést cvik překot vzad snožmo a zpět, - bezpečně zvládá komíhání ve svisu, případně komíhání s obratem, - umí seskočit v zákmihu a dát dopomoc při seskoku jiných žáků.	stranou (dívky), váha předklonmo - přeskok přes zvýšené nářadí - cvičení na kruzích	
Žák - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo, - posuzuje vhodnost použití pádových technik, - zná způsob sebeobrany v různých krizových situacích - škrcení zepředu, škrcení zezadu, útočný úchop za část těla, napadení nožem, pokus o znásilnění. - je schopen analyzovat možnou konfliktní situaci	**Úpoly** - pády - základní sebeobrana - videorozbor reálných situací	10
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podat míč spodem, - (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou – vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, umí zpracovat míč,	**Sportovní hry** - odbíjená (zejména dívky) – herní činnosti jednotlivce - kopaná a sálová kopaná (zejména chlapci) – herní činnosti jednotlivce, - hra košíková – herní činnosti jednotlivce - základy netradičních sportovních her – softball, ringo, frisbee atd.	14

- (košíková) umí technicky správně ovládat míč – driblink, používá různé způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu, umí základy dvojtaktu, - (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti v herních situacích, - rozlišuje správné postavení hráče v poli a chápe jeho význam na dané pozici, - rozumí základním pravidlům hry, - (netradiční hry) používá základní náčiní specifické pro danou hru, zná základní pravidla hry.		
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků, - koriguje vlastní pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji. - dokáže pracovat s odborným softwarem pro vyhodnocení fyzické kondice	**Testování tělesné zdatnosti** - vstupní motorické testy - využití sporttesteru a jiných digitálních technologií	6

4. ročník (2)(58)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy.	**Teoretické poznatky** - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení - zátěž a odpočinek	2
Žák - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru, - používá základní povely a správně na ně reaguje.	**Pořadová cvičení** - nástupové tvary - pochodové tvary - otáčení na místě a za pochodu - povelová technika	2
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám, - zvládá správnou techniku běhu a startů – rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati, - prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, - porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů, - umí spojit rozběh s odrazem, - dokáže technicky správně provést skok do dálky - rozlišuje hody a vrhy, - umí provést vrh koulí libovolnou technikou, - dodržuje bezpečnostní opatření při vrhu koulí.	**Atletika** - nízké a středně vysoké starty - běhy – rychlý, vytrvalý - skok do dálky - vrh koulí	14
Žák - rozliší správné a vadné držení těla, - dokáže správně ovlivnit držení vlastního těla, - rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu,	**Gymnastika** - všeobecně pohybově rozvíjející cvičení – koordinace, síla, rychlost, vytrvalost a pohyblivost - akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na rukou,	14

- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si vhodné rozvíjející činnosti z nabídky pohybových aktivit, - umí technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad – kotoul letmo, kotoul schylmo, - dokáže bezpečně provést stoj na rukou – u stěny, ve volném prostoru s dopomocí, - zvládá základy přemetu stranou, - bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí - s odrazovým můstkem i bez něho, - umí dávat dopomoc jiným žákům při přeskoku, - na kruzích dovede z klidové polohy – svis vznesmo – provést cvik překot vzad snožmo a zpět, - bezpečně zvládá komíhání ve svisu, případně komíhání s obratem, - umí seskočit v zákmihu a dát dopomoc při seskoku jiných žáků.	přemet stranou (dívky), váha předklonmo - přeskok přes zvýšené nářadí - cvičení na kruzích	
Žák - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo, - posuzuje vhodnost použití pádových technik, - zná způsob sebeobrany v různých krizových situacích - škrcení zepředu, škrcení zezadu, útočný úchop za část těla, napadení nožem, pokus o znásilnění. - je schopen analyzovat možnou konfliktní situaci	**Úpoly** - pády - základní sebeobrana - videorozbor reálných situací	8
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podat míč spodem, - (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou – vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, umí zpracovat míč, - (košíková) umí technicky správně ovládat míč – driblink, používá různé	**Sportovní hry** - odbíjená (zejména dívky) – herní činnosti jednotlivce - kopaná a sálová kopaná (zejména chlapci) – herní činnosti jednotlivce, - hra košíková – herní činnosti jednotlivce - základy netradičních sportovních her – softball, ringo, frisbee atd.	14

způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu, umí základy dvojtaktu, - (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti v herních situacích, - rozlišuje správné postavení hráče v poli a chápe jeho význam na dané pozici, - rozumí základním pravidlům hry, - (netradiční hry) používá základní náčiní specifické pro danou hru, zná základní pravidla hry.		
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků, - koriguje vlastní pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji. - dokáže pracovat s odborným softwarem pro vyhodnocení fyzické kondice	**Testování tělesné zdatnosti** - vstupní motorické testy - využití sporttesteru a jiných digitálních technologií	4

8.17.Název vyučovacího předmětu: Specializace dramatická výchova

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 4795

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: 4 roky; denní

Platnost: od 1.9.2025

Hodinová dotace

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin za týden	-	4	6	5
Počet hodin za studium				

Charakteristika předmětu

Dramatická výchova – specializace navazuje na předmět Dramatická výchova, který se vyučuje v prvním ročníku. Rozvíjí jeho cíle a naplňuje více klíčových kompetencí.
Tento teoreticko-praktický předmět vede žáky k tomu, aby získané dovednosti a vědomosti využívali jak při svém osobnostně-sociálním a uměleckém rozvoji, tak ve své budoucí výchovně vzdělávací práci při vedení dětí.
Také je připravuje ke studiu na vysokých školách především pedagogického, psychologického a uměleckého zaměření.
Specializace se vyučuje ve 2., 3. a 4. ročníku; výuka je zakončena kombinovanou formou maturitní zkoušky (praktická i teoretická).

Cílem dramatické výchovy – specializace je:

- vychovat citlivou, tvořivou a vnímavou osobnost, která je schopná vnímat a poznávat komplikovaný svět mezilidských vztahů, tvořivě řešit praktické problémy a životní situace jedince i skupiny, která spolupracuje s druhými a dokáže se odpovědně rozhodovat;
- rozvíjet žákovy komunikační a interpersonální dovednosti postoje a kultivovat jeho vyjadřovací a výrazové prostředky;
- rozšiřovat kulturní a společenský přehled žáků a vytvářet zájem o celoživotní vzdělávání;
- motivovat je k zájmu o dramatický obor;
- využívat dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování, tj. aplikovat ji v různých výchovně-vzdělávacích sociálních skupinách.

V afektivní oblasti směřuje výuka specializace dramatické výchovy k tomu, aby žáci získali:

- byli vedeni k vnímání dramatického umění jako prostředku osobnostního růstu, společenské angažovanosti a podpory hodnot udržitelného rozvoje,
- rozvíjeli citlivý a odpovědný vztah k sobě samým, ostatním lidem i prostředí, v němž žijí, a byli schopni tyto postoje vyjadřovat prostřednictvím dramatických aktivit,
- si osvojili schopnost tvořivě zpracovávat témata s preventivním, sociálním či environmentálním obsahem a využívat dramatickou hru jako nástroj osvěty,
- byli schopni vnímat a kultivovaně vyjadřovat své emoce i názory, komunikovat partnersky a empaticky v rámci skupiny i při veřejném vystupování,

– byli motivováni k dalšímu vzdělávání v oblasti dramatického umění, pedagogiky i společenských témat, a dovedli své znalosti a dovednosti smysluplně využít ve své budoucí profesi.

Strategie výuky

Předmět má charakter teoreticko-praktický. Využívají se především skupinové formy práce, je brán zřetel na složení, úroveň a emocionální naladění skupiny, učitel se kreativně přizpůsobuje vyspělosti skupiny. Optimální počet žáků ve skupině je 8 – 14. Výuka probíhá ve speciálně upravené třídě. Lekce nejsou určeny divákům a vyžadují aktivní zapojení všech zúčastněných. Doporučuje se organizovat výuku nejméně ve dvouhodinových souvislých blocích.
Není možné rozepisovat přesný počet hodin, který by měl být věnován jednotlivým tematickým celkům, protože náměty a úkoly nestačí probrat jednorázově, je třeba se k nim po určité době vracet na vyšší úrovni, obohacovat je doplňovat a obměňovat.

Předmět rozvíjí tyto žákovy kompetence:

Kompetence k učení

Žák
- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- používá obecně užívanou terminologii dramatické výchovy;
- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňuje různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledává a zpracovává informace;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- při řešení problémů spolupracuje s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence

Žák

- reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje názory druhých;
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák

- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- respektuje práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák

- umí vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Mezipředmětové vztahy

- pedagogika
- psychologie
- český jazyk
- hudební, výtvarná, tělesná výchova
- základy společenských věd

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství (osobnost a její rozvoj, komunikace vyjednávání a řešení konfliktů)
- těžiště realizace se předpokládá ve vytvoření demokratického klimatu školy (dobré přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem)

Člověk a svět práce:

- identifikace a formulování vlastních priorit

Hodnocení výsledků žáků

Během výuky specializace žáci skládají různé typy zkoušek (ústní, kolokvium, praktické) a hodnocení probíhá především slovní formou. Hodnotí jak učitel, u mnoha zkoušek hodnotí i žáci. Součástí je i sebehodnocení žáků.
Hodnocení každého vyučovacího bloku probíhá formou ústní reflexe žáků před skončením daného vyučovacího bloku.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání
2. ročník (4) (136)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo
Žák: - pochopil specifika zvolené specializace - poznal tým spolužáků specializace	**Úvod do studia specializace dramatické výchovy** - Učební plán specializace DV - Osobnost specialisty - Poznávání týmu specializace
Žák: - je schopen pojmenovat, jaký vliv má na utváření jedince škola, rodina, blízké a vzdálenější okolí - orientuje se ve vědách, které se zabývají zkoumáním člověka - je schopen vnímat kolem sebe rozdílnost jednání jedinců v různých životních situacích;	**Člověk – vliv společnosti na utváření jedince, chování a jednání jedince v různých životních situacích** - Vlivy, které utvářejí osobnost jedince - Systém věd o člověku - Hledání a pojmenovávání jednání člověka v různých životních situacích
Žák: - rozeznává různé typologie osobnosti; - je schopen nazírání na sebe a střízlivého sebehodnocení; - zná jedinečnosti a hodnoty své osobnosti;	**Já, člověk** - Hledání, objevování a pojmenování sebe - Hledání svého místa ve společnosti
Žák: - v rolích rozehrává fiktivní situace s konflikty; - dokáže se dívat na problém z pohledu několika rolí; - objasní proces naslouchání; - při řešení konfliktů dokáže spolupracovat ve dvojici, ve skupině; - uvědomuje si komunikační problémy a dokáže přemýšlet nad jejich řešením; - pochopil podstatu metody strukturovaného dramatu, chápe ji jako metodu prevence proti sociálně patologickým způsobům chování jedinců, dokáže ji aplikovat ve výchovně vzdělávací praxi;	**Strukturované drama – jednání v konfliktních situacích** - Konflikt v mezilidských vztazích - Modely strukturovaného dramatu
Žák: - uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla; - je schopen tvořivé práce s uměleckým textem, výrazně čte;	**Výslovnost a techniky hlasitého čtení** - Práce s dechem, artikulací, intonací, barvou hlasu, tempem, rytmem, logickými celky, pauzou, dynamikou hlasu, důrazem, - Hlasová hygiena - Čtení textu s dialogem - Čtení textu bez dialogu

Žák: - Vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání - Chrání digitální zařízení a digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem, změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost - Kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně.	**Práce s informacemi a bezpečnost v digitálním prostředí** - Vyhledávání informací z internetu pro práci v dramatické výchově. - Natáčení, zpracovávání a sdílení projektů dramatické výchovy.

3. ročník (6) (198)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo
Žák: - vysvětlí funkci komunikace v dramatické výchově, uvede její zásady a pravidla; - charakterizuje druhy a prostředky verbální i neverbální komunikace, dokáže je aplikovat v praxi; - používá různé techniky rozvíjející komunikační dovednosti; - vysvětlí pojem sociální percepce v sociální interakci; - jmenuje chyby v sociální percepci, kterých se při podvědomém vnímání dopouštíme; - chápe, jak se utváří image osobnosti;	**Úvod do sociální komunikace** - Sociální styk - Pojmosloví - Přenos v sociální komunikaci - Sociální percepce - Image osobnosti
Žák: - popíše podstatu nonverbální komunikace v životě společnosti; - podrobně pojmenuje roviny nonverbální komunikace: mimika, gestika, posturologie, proxemika, haptika;	**Nonverbální komunikace** - Teoretický a praktický úvod do nonverbální komunikace - Roviny nonverbální komunikace
Žák: - zná historii rétoriky; - chápe rozdíly mezi dialogickými formami: diskuse, debata, beseda, polemika a umí je aplikovat v praxi; - dokáže si sestavit proslov podle zásad rétoriky s respektováním kultury mluveného slova;	**Rétorika** - Úvod do rétoriky - Historie rétoriky - Dialog, dialogické formy teoreticky i prakticky (diskuse, debata, beseda, polemika) - Kultura mluveného a psaného slova (gramatika, stylistika, zvuk) - Řečník (příprava řečníka, vystoupení řečníka)
Žák: - zná divadelní pojmosloví; - dovede rozebrat dramatické dílo a kriticky jej zhodnotit; - pojmenuje jednotlivé části stavby dramatu; - dovede dramatizovat z dané předlohy; - dokáže vyjádřit pohybem, hlasem a jinými prostředky charakterizaci dramatické postavy při interpretaci textu či při divadelní inscenaci, včetně jejích emocí; - orientuje se v divadelním prostoru;	**Dramatizace** - Teorie dramatizace - Dramatická stavba - Divadelní pojmosloví - Druhy divadel a divadelní žánry - Jevištní prostor - Praktická dramatizace

Žák: - Vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání - Chrání digitální zařízení a digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem, změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost - Kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně.	**Práce s informacemi a bezpečnost v digitálním prostředí** - Vyhledávání informací z internetu pro práci v dramatické výchově. - Natáčení, zpracovávání a sdílení projektů dramatické výchovy.
Žák: - dokáže improvizovat na dané téma - a kreativním způsobem dramatizovat - krátký příběh; - interpretuje text a diskutuje o něm; - se spolužáky vytvoří krátké divadelní představení	**Kurz specializace dramatické výchovy** - Improvizace - Storytelling - Divadlo

4. ročník (5) (145)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo
Žák: - v konfliktní situaci dokáže použít asertivní jednání; - dokáže se bránit manipulativnímu jednání;	**Techniky jednání při konfliktech** - Asertivita - Obrana proti manipulaci
Žák: - vysvětlí pojem dramatická výchova, charakterizuje její kontext a využití ve výchově a vzdělávání; - správně používá základní pojmy a dokáže je vysvětlit; - vymezí obsah dramatické výchovy, uvede základní skupiny metod používaných v dramatické výchově; - charakterizuje jednotlivé skupiny metod a technik používaných v dramatické výchově a doloží je příklady; - osvojí si vybrané metody a techniky a dokáže je v praxi aplikovat; - objasní funkci hry a hraní rolí v dramatické výchově, porovná ji s pojetím v příbuzných oborech; - charakterizuje jednotlivé skupiny a typy her v dramatické výchově a doloží je příklady; - vysvětlí, jak funkčně využít návštěvu divadelního či filmového představení ve výchovně vzdělávacím procesu; - objasní možnosti a specifika využívání dramatické výchovy v zájmovém vzdělávání dětí i dospělých;	**Teorie dramatické výchovy** - Vznik dramatické výchovy ve světě i v Čechách (reformní proudy pedagogiky) - Vztah dramatické výchovy k estetické výchově a jiným příbuzným oborům - Cíle dramatické výchovy - Obsah dramatické výchovy - Metody a techniky dramatické výchovy - Divadlo a škola. Škola v divadle – divadlo ve škole - Osobnost učitele dramatické výchovy - Struktura vyučovací hodiny v DV, prostředí, podmínky, organizace výuky - Učební styl žáka – přístup učitele k žákovi
Žák: - dokáže dlouhodobě pracovat na společném projektu se skupinou spolužáků: improvizace, storytelling, dramatizace a následná inscenace podle předlohy; - společnou práci reflektuje;	**Příprava na praktickou část maturitní zkoušky**
Žák: - dokáže si připravit a realizovat samostatné řečnické vystoupení podle zásad rétoriky; - dokáže reagovat na dotazy při svém rétorickém vystoupení	**Praktická rétorická příprava na prezentaci ročníkové práce**
Žák: - Vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním	**Práce s informacemi a bezpečnost v digitálním prostředí**

systému specifické informace podle zadání - Chrání digitální zařízení a digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem, změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost - Kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně.	- Vyhledávání informací z internetu pro práci v dramatické výchově. - Natáčení, zpracovávání a sdílení projektů dramatické výchovy.

8.18.Název vyučovacího předmětu: Specializace hudební výchova

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 479

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 **Pedagogické lyceum**

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Specializace hudební výchova je předmět, jehož základními složkami jsou pěvecké a instrumentální činnosti, při nichž žáci rozvíjejí své hudebně estetické schopnosti, osvojují si hudební dovednosti a připravují se na další studium hudebních oborů na VŠ. Žáci se seznamují se základními pojmy z oblasti hudební teorie a načerpané poznatky uplatňují při praktických hudebních činnostech.
Specializace hudební výchova vede k poznání současné hudební kultury v kontextu historického vývoje společnosti a vede k hlubšímu porozumění hudebnímu sdělení na základě schopnosti analyticko-syntetických přístupů k hudebnímu dílu. Přispívá ke kultivaci historického a kulturního povědomí žáků v integraci poznatků ze všeobecné historie lidstva i z kulturního odkazu různých uměleckých oblastí rozvoje společenského života.

V afektivní oblasti směřuje výuka specializace hudební výchovy k tomu, aby žáci:

- byli vedeni k vnímání hudby jako prostředku osobnostního rozvoje, emocionálního vyjádření, kulturní identity a podpory společenských i environmentálních hodnot,
- rozvíjeli citlivý a odpovědný vztah k sobě samým, ostatním lidem i světu prostřednictvím hudebního prožívání a interpretace,
- dokázali tvořivě zpracovávat hudební témata s preventivním, sociálním nebo environmentálním přesahem a vnímat hudbu jako nástroj výchovy a osvěty,
- byli schopni kultivovaně vyjadřovat své emoce, postoje a názory hudebními prostředky, spolupracovat empaticky ve skupině a vystupovat sebevědomě na veřejnosti,
- byli motivováni k dalšímu hudebnímu i pedagogickému vzdělávání a dovedli smysluplně uplatnit své hudební schopnosti v budoucí profesní dráze.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla;
- analyzoval hudební díla z hlediska jejich historického zařazení, žánru a formy a z hlediska osobnosti dítěte;
- chápal umění jako specifickou výpověď o skutečnosti v různorodosti stylů a estetických kritérií a tříbil dovednost správně formulovat a vyjadřovat své názory i toleranci k estetickému cítění, vkusu, zájmu a názoru druhých lidí;
- byl vybaven souborem adekvátních hudebních dovedností uplatňovaných ve vokálních,
- instrumentálních a poslechových činnostech;
- ovládal hru na nejméně jeden hudební nástroj (klavír), a byl schopen interpretovat hudební skladby různých stylů a žánrů na úrovni přiměřené svým schopnostem a stupni hudební přípravy, transponovat písně, doprovázet zpěv a spolupracovat s ostatními v rámci hudebního vystoupení;

– byl schopen hudebně tvořivých aktivit v souladu s ostatními úkoly a získal soubor nezbytných hudebně teoretických poznatků potřebných pro další studium hudebních oborů na VŠ.

Strategie výuky

Učivo je tvořeno těmito základními okruhy:

- dějiny hudby a poslechová činnost
- intonace a zpěv
- hudební teorie
- hra na hudební nástroj (klavír)

Rozdělení učiva do jednotlivých ročníků je koncipováno tak, aby se uvedené okruhy prolínaly ve všech hudebně výchovných složkách.

Ročník	Specializace hudební výchova (Dějiny hudby, hudební teorie, intonace a zpěv)	Specializace hudební výchova (Hra na hudební nástroj – klavír)
1. ročník	-	-
2. ročník	2	2
3. ročník	4	2
4. ročník	3	2

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- anglický jazyk
- IKT
- dramatická výchova
- biologie
- výtvarná výchova

Metody a formy práce

- výklad učitele s ukázkami, řízený dialog
- individuální samostatná práce
- skupinová práce
- samostatná domácí práce (příprava referátů, nácvik skladeb a písní)
- analýza hudebních děl či jejich částí
- návštěva vybraných koncertů a hudebních vystoupení
- rytmická a intonační cvičení
- sborový zpěv a pěvecká cvičení
- poslech hudebních děl českých i světových autorů

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního i písemné projevu, z přednesu písní, intonace a také na základě celkového přístupu ohledně plnění studijních povinností. Hodnotí se také úroveň hudebních činností, případně zpracování referátů. Hodnotí se rovněž spolupráce při týmové práci.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- rozvíjejí sluchovou i mechanickou paměť,
- propojují vizuální, sluchové a hmatové vjemy,
- rozvíjejí abstraktní a logické myšlení,
- uplatňují různé způsoby práce s textem a notovým materiálem, efektivně vyhledávají a zpracovávají informace.

Kompetence k řešení problémů:

- volí vhodné způsoby nácviku skladeb a písní,
- plánují časové rozvržení samostatného cvičení, zaměřují se na výsledek,
- pořizují notové záznamy a nahrávky**.**

Komunikativní kompetence:

- užívají hudbu jako prostředek komunikace,
- dokáží hudbě porozumět a hudbou komunikovat.

Personální a sociální kompetence:

- spolupracují ve skupině,
- reagují na hodnocení a kritiku a reflektují jejím prostřednictvím svůj výkon.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- vytvářejí si pozitivní vztah k lidovým písním a kultuře různých národů,
- posilují svou národní identitu,
- seznamují se s díly světové hudby a rozvíjejí vlastní hudební vkus.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- zdokonalují své hudební znalosti a dovednosti jako prostředek osobního rozvoje i profesního uplatnění (např. jako hudebník v orchestru, korepetitor, hudební kritik, publicista nebo při tvůrčí hudební činnosti).

Digitální kompetence:

- využívají notační programy (např. Musescore, Sibelius) k úpravě a analýze notových záznamů,
- aplikují znalosti z hudební nauky prostřednictvím virtuálních nástrojů (např. online klavíry jako Virtual Piano),
- pracují s aplikacemi typu GarageBand (hudební doprovody, zpěv, hra na různé nástroje) a EarMaster (cvičení rytmu, intonace apod.),
- využívají multimediální obsah z YouTube (např. výuková videa o hudební nauce a dějinách hudby),
- absolvují virtuální exkurze (např. prostřednictvím Google Arts & Culture),
- používají e-learningové platformy (např. Google Classroom) ke sdílení výukových materiálů a odevzdávání úkolů.

Realizace průřezových témat:
Občan v demokratické společnosti

- rozvoj odpovědného a aktivního občanského postoje prostřednictvím práce ve skupině, spoluvytváření společných hudebních projektů a respektování individuálních názorů a hudebních projevů ostatních.
- Studenti se učí komunikovat partnersky, naslouchat druhým a konstruktivně řešit

případné neshody v interpretační i organizační rovině.
- Demokratické klima ve třídě je budováno skrze podporu otevřeného dialogu, sdílení nápadů a vzájemného respektu mezi studenty a pedagogy.

Člověk a svět práce

- hlubší sebepoznání a formulování vlastních odborných i osobních cílů v oblasti hudby a pedagogické praxe.
- V rámci hudebních aktivit rozvíjejí studenti schopnost sebereflexe, samostatnosti a odpovědnosti za svěřené úkoly.
- Při přípravě a realizaci vystoupení či tvůrčích projektů se seznamují s principy plánování, organizace práce a týmové spolupráce – dovednostmi důležitými pro jejich budoucí profesní uplatnění.

Realizace odborných kompetencí
2. ročník (4) (136)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák – ovládá pěvecké dovednosti a svůj hlas chápe jako hudební nástroj, jehož zvládání je možné zdokonalovat – orientuje se v notovém zápisu a je schopen podle něj zpívat – jednoduché melodie zaznamenává do notového zápisu bez pomoci hudebního nástroje – rozezná svým sluchem základní harmonické funkce a je schopen je zapsat do not – vytleská jednoduché rytmické celky a zapíše dle sluchu jednoduché rytmické příklady	**Intonace a zpěv** - intonace jednotlivých stupňů durové stupnice - zpěv jednoduchých písní z not - intonace základních intervalů - zpěv jednoduchých sborových partů z not - sluchová analýza melodie - sluchová analýza intervalů - sluchová analýza harmonických funkcí - interpretace jednoduchých rytmických celků nápodobou - interpretace jednoduchých rytmických celků z not	24
Žák: – orientuje se v soustavách ladění – chápe rozdíl mezi relativním a absolutním sluchem – rozlišuje durové a mollové tóniny – ovládá durové i mollové stupnice s křížky i béčky, základní intervaly a kvintakordy – orientuje se v houslovém i basovém klíči – uvědomuje si propojení hudby s pohybem v historickém vývoji společnosti – rozeznává tradiční společenské tance a dokáže rozpoznat jejich charakteristické hudební znaky – chápe balet jako specifickou hudebně dramatickou formu 19. a 20. století – rozeznává vizuálně i podle zvuku běžné hudební nástroje, dokáže je popsat a zařadit do skupin podle způsobu tvorby tónu, podle výšky tónu a podle možností uplatnění v orchestru – vnímá komorní hudbu jako alternativu k hudbě orchestrální, rozpozná různá komorní seskupení	**Hudební teorie** - základy hudební akustiky, soustavy ladění - durové stupnice - mollové stupnice - aiolská, harmonická a melodická stupnice - základní intervaly - durový kvintakord, sextakord, - kvartsextakordu - základní harmonické funkce - základní hudební formy – malá a velká písňová forma - taneční formy - hudební nástroje - komorní a orchestrální hudba	24

Žák: – charakterizuje etapy hudebních dějin do baroka – rozlišuje hlavní znaky jednotlivých hudebních etap, hlavní skladatele a jejich hlavní hudební díla do baroka – analyzuje a srovnává na základě poslechu hudební skladbu k základním etapám hudebního vývoje do baroka – rozezná umělé a lidové písně – orientuje se ve zpěvnících a sbírkách lidových písní – chápe lidovou píseň jako součást národní kultury a historie	**Dějiny hudby** - hudba období pravěku - hudba období starověkých kultur - hudba období středověku - hudba období renesance - hudba období baroka - oblasti písňové tvorby - funkce lidové písně - písňová forma - sběratelé lidových písní - lidová píseň v novodobých proměnách (folk, country, world-music)	20
Žák: – orientuje se na klávesnici, ovládá hru z not v houslovém i basovém klíči – uplatňuje způsob hry legato, staccato i portamento – vytvoří si repertoár písní v C dur a D dur – ovládá hudební doprovod písní s využitím základních harmonických funkcí tóniky, dominanty nebo dudácké kvinty – zvládá jednoduché přednesové skladbičky a etudy v rozsahu minimálně 1. a 2. dílu Školy hry na klavír pro SPGŠ	**Hra na hudební nástroj – klavír** - seznámení žáka s nástrojem a správným posazením u klavíru - orientace na klávesnici, spojení s notovým zápisem současně v houslovém i basovém klíči - úhoz legato, staccato, portamento - durový kvintakord a jeho obraty - harmonické funkce – tónika a dominanta, jejich využití v doprovodu písní - písně v durové tónině s doprovodem tónikou a dominantou nebo dudáckou kvintou v C-dur a D-dur - etudy a přednesové skladby s využitím Školy hry na klavír pro SPGŠ, 1. a 2. díl	68

3. ročník (6) (198)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák – rozezpívá jednotlivé tóny durového kvintakordu a jeho obratů – zpívá jednoduché mollové písně z not – zpívá druhý či třetí hlas z notového záznamu – rozlišuje sluchem druhy akordů a harmonické funkce	**Intonace a zpěv** - intonace durového kvintakordu a jeho obratů - intonace mollové stupnice - zpěv jednoduchých mollových písní z not - intonace dvojhlasu a trojhlasu - zpěv jednoduchých sborových partů z not - sluchová analýza akordů - sluchová analýza harmonických funkcí	34
Žák: – rozlišuje a tvoří intervaly odvozené – transponuje melodie, intervaly a akordy – pracuje se septakordy a jejich obraty a dokáže je využívat v příslušných harmonických funkcích – ovládá základní dirigentská gesta	**Hudební teorie** - intervaly odvozené - transpozice - septakordy a jejich obraty - dominantní septakord - vedlejší harmonické funkce - základy dirigování - dynamická a tempová označení	34
Žák: – charakterizuje etapy hudebních dějin 18. a 19. století – rozlišuje hlavní znaky těchto hudebních etap, hlavní skladatele a jejich hlavní hudební díla – analyzuje a srovnává na základě poslechu hudební skladbu k základním etapám hudebního vývoje do impresionismu – charakterizuje evropské národní školy – chápe význam hudby v procesu utváření moderních evropských národů – vnímá operu jako tradiční syntetickou formu umění – rozeznává hudební prvky národní hudby v dílech autorů romantismu a impresionismu – chápe změny v hudebním cítění zajímá se o českou národní hudbu – vnímá hudební díla českých autorů jako součást kulturního bohatství	**Dějiny hudby** - hudba období klasicismu - hudba období romantismu a pozdního romantismu - vývoj české hudby do 19. století - vznik české národní hudby - Bedřich Smetana - Antonín Dvořák - Zdeněk Fibich - zakladatelé české moderní hudby – V. Novák, J. Suk - evropské národní školy - impresionismus	64

národa – vyjadřuje vlastní prožitek z uměleckého díla – navštěvuje koncerty a operní představení		
Žák: – využívá hry dvojhmatů při interpretaci lidových písní – ovládá hru s pedálem v přednesových skladbách i písních – uplatňuje základní harmonické funkce při hře doprovodu písní – hraje písně s doprovodem v tóninách C, D, E, Es, F dur – zvládá jednoduché přednesové skladbičky a etudy v rozsahu 3. a 4. dílu Školy hry na klavír pro SpgŠ – interpretuje vybrané klavírní skladby barokních a klasických mistrů	**Hra na hudební nástroj – klavír** - hra dvojhmatů - nácvik pedálu současného i synkopického - durový kvintakord a septakord - harmonické funkce – tónika, subdominanta, dominanta, jejich využití v doprovodu písní - písně v C, D, E, Es, F dur s doprovodem základních harmonických funkcí - etudy a přednesové skladby z 3. a 4. dílu Školy hry na klavír pro SPGŠ - přednesové skladby období baroka a klasicismu na úrovni technické vyspělosti studenta	66

4. ročník (5) (145)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: – zpívá sborové party z notového záznamu – rozlišuje sluchem hlavní a vedlejší harmonické funkce a dokáže je zapsat pomocí akordických značek v příslušné tónině – ovládá zpěv vybraných populárních písní a muzikálových melodií	**Intonace a zpěv** - intonace vícehlasu - zpěv sborových partů - intonace septakordů - sluchová analýza harmonických funkcí - zpěv vybraných populárních písní a muzikálových melodií	25
Žák: – využívá znalostí harmonie při tvorbě doprovodu písní – vytváří dvojhlasé a tříhlasé úpravy písní vhodné pro sborový zpěv – tvoří jednoduchá aranžmá s využitím nástrojů Orffova instrumentáře – při tvorbě aranžmá či improvizaci vědomě využívá základních principů stavby hudebního díla – rozpozná homofonní a polyfonní výstavbu hudebního díla – ovládá základní polyfonní i klasické formy a dokáže rozlišit typické hudební druhy, žánry a scénické hudební útvary	**Hudební teorie** - využití znalosti harmonie při tvorbě doprovodu - tvorba lidového dvojhlasu - trojhlasé úpravy lidových písní - akordické značky - tvorba jednoduchých aranžmá s doprovodem nástrojů Orffova instrumentáře - základní principy stavby hudebního díla - homofonie x polyfonie - polyfonní formy – fuga - klasické formy – sonátová, písňová, rondo, cyklická forma - hudební druhy a žánry – koncert, symfonie, mše - scénické hudební útvary – hudební revue, opereta, muzikál, kantáta, oratorium	25
Žák: – orientuje se v hudebních směrech 20. století – poslouchá hudbu světových i českých tvůrců 20. století – dokáže charakterizovat výrazové prostředky moderních směrů artificiální hudby – orientuje se v historii a vývoji moderní nonartificiální hudby – rozpozná jednotlivé styly populární hudby 20. století – svůj oblíbený hudební styl dokáže charakterizovat a zařadit	**Dějiny hudby** - hudební směry 20. století: expresionismus, neoklasicismus, folklorismus, civilismus, jazzové inspirace, čtvrttónová hudba, Nová hudba - osobnosti evropské hudby 20. století - česká hudba 20. století - L. Janáček, B. Martinů - jazz a jeho vývojová stádia - nástin vývoje populární hudby	37

do soustavy hudebních směrů a do historického kontextu – navštěvuje muzikálová představení současných českých i zahraničních tvůrců		
Žák: – orientuje se v durových i mollových tóninách – k doprovodu písní využívá vedlejší harmonické stupně – písně transponuje do libovolné tóniny – vytvoří si repertoár písní s improvizovaným doprovodem s využitím vedlejších harmonických funkcí – interpretuje přednesové skladby z období romantismu, impresionismu a hudby 20. století	**Hra na hudební nástroj – klavír** - durové i mollové stupnice a rozložené akordy - vedlejší harmonické funkce, akordy na II. III. a VI. Stupni - písně v durových i mollových tóninách s využitím vedlejších harmonických funkcí v doprovodu se zpěvem - přednesové skladby z období romantismu a hudby 20. století z dostupné klavírní literatury na úrovni technické vyspělosti žáka	58

8.19.Název vyučovacího předmětu: SPECIALIZACE - TĚLESNÁ VÝCHOVA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 495

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 - M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: 4 roky, denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu
Obecný cíl
Pojetí vyučovacího předmětu
Obecné cíle
Učivo navazuje na praktické dovednosti a teoretické poznatky získané v základním učivu a rozšiřuje je. Umožňuje další rozvoj žáka se zájmem o tělesnou výchovu a sport. Zajišťuje další výkonnostní růst žáka formou kondičních cvičení a systematické sportovní přípravy. Seznamuje žáka v základních dovednostech s některými netradičními pohybovými aktivitami. Žák také získává základní teoretické poznatky z různých oblastí tělesné výchovy a sportu, didaktiky tělesné výchovy, poznatky o metodách, zásadách a formách používaných v tělesné výchově a sportu.
V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučující úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k těmto cílům:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránit
- pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a jako nedílnou součást zdravého životního stylu
- dosáhnout nejvyšší možné individuální výkonnosti
- orientovat se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na tělesné a duševní zdraví (fyziologie, psychologie sportu)
- orientovat se v problematice tělesné výchovy, sportu a sportovní přípravy i v oblastech a s nimi úzce souvisejícími (biomechanika, …)
- zvládat zjišťování základních parametrů tělesné zdatnosti i korekci vlastního pohybového režimu ve shodě se zjištěnými údaji
- osvojit si a využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení cíleně, s ohledem na vlastní oslabení, převažující způsob života a charakter pracovní zátěže (aktuálně i perspektivně),
- zvládnout základní první pomoc při stavech ohrožujících život,
- chápat pohyb jako prostředek duševní hygieny a využívat jej k vytváření hodnotných interpersonálních vztahů
- naučit se organizačně zvládat přípravu a vedení tělovýchovných a sportovních akcí
- zvládnout základní techniky sledování a záznamu pohybových aktivit, dokázat záznam analyzovat a vyhodnotit
- samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair play – i s přesahem do života školy, rodiny atd.
- získávat instruktorské, cvičitelské nebo trenérské licence v určitém druhu sportovní aktivity

Naznačené cíle předmětu specializace tělesná výchova by měly směřovat k přípravě žáků na další studium tělesné výchovy na vysokých školách či vyšších odborných školách

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka specializace tělesná výchova směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel pozitivní vztah k pohybu a sportu jako přirozené a důležité součásti zdravého životního stylu a prostředku k osobnímu rozvoji;
- chápal význam pravidelné pohybové aktivity pro fyzické i duševní zdraví, sociální začlenění a prevenci rizikového chování;
- projevoval vytrvalost, disciplínu, odpovědnost a systematičnost při sportovní přípravě a překonávání vlastních limitů;
- oceňoval přesnost, technickou správnost, férovost a snahu o zlepšení výkonu, ale i tvořivost a variabilitu pohybových projevů;
- respektoval různá sportovní řešení, strategie a výkony ostatních, rozvíjel schopnost spolupráce, týmového ducha a fair play;
- budoval si zdravé sebehodnocení na základě dosažených výsledků, osobního pokroku a zpětné vazby od ostatních;
- vnímal tělesnou výchovu jako nástroj k rozvoji adaptibility, psychické odolnosti a schopnosti zvládat zátěžové situace;
- chápal význam poctivosti, zodpovědného přístupu a týmové spolupráce při tréninku i soutěžních aktivitách;
- formoval své hodnoty v oblasti zdraví, solidarity, sebekázně a respektu k pravidlům, které tělesná výchova přirozeně podporuje

Charakteristika učiva

Učivo z hlediska uvedených kritérií tvoří teoretické poznatky, metodika a didaktika tělesných cvičení, teorie sportovního tréninku, průpravná, kondiční, relaxační a jiná cvičení, gymnastika, rytmická gymnastika, atletika, pohybové hry, sportovní hry.

Obsahem praktické části je z větší části učivo obsažené v předmětu tělesná výchova, ale vzhledem k tomu, že se jedná o vybrané žáky s výrazným zájmem o tělesnou výchovu a skupinu s malými výkonnostními rozdíly umožňuje vyučujícímu také zařazení náročnějších pohybových dovedností.

V probíraných činnostech dochází k e kvalitativnímu posunu ve struktuře pohybových dovedností a ke zkvalitnění herních činností jednotlivce a kombinací v měnících se podmínkách. Dochází také k výraznému nárůstu osobní výkonnosti.

Vyučující dbá na proporcionalitu mezi jednotlivými pohybovými aktivitami tak, aby byl žák potřebnými znalostmi a dovednostmi komplexně vybaven.

Nadaní žáci se pravidelně účastní středoškolských turnajů, z nichž některé pomáhají organizovat. Tato činnost přispívá k rozvíjení organizačních dovedností a je výborná pro zúročení znalostí získaných z jiných předmětů jako např. informační technologie.

Část teoretického učiva je probírána i v rámci sportovních kurzů konaných v průběhu celého studia.

Povinnou součástí předmětu specializace tělesná výchova jsou tyto kurzy – lyžařský (7- 8 denní), sportovně turistický (8 denní), cykloturistický (4 - 5 denní), vodácký (4 - 5 denní). Na konci studia specializace tělesná výchova konají studenti praktickou maturitní zkoušku, která se skládá z následujících disciplín. Gymnastický víceboj, atletický víceboj, sportovní hry a plavání.

Pojetí výuky

Specializace tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu vyučovací hodiny ve 2. ročníku, 6 hodin ve třetím a 5 hodin ve čtvrtém ročníku.

Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky na ZŠ a v předmětu tělesná výchova a je rozdělen do tematických okruhů, v jejichž rámci je pak učivo dále členěno. Obsah učiva je prostředkem pro dosažení cílů jednotlivých etap vzdělání. Proto není učivo členěno do ročníků, ale učitel je vybírá v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, s

konkrétními podmínkami školy (prostorové, materiální), konkrétní úrovní žáků (skupin, jednotlivců).
Učivo je pro vyučujícího závazné. Učitel ve vyšší etapě vzdělávání se musí při realizaci jednotlivých témat přesvědčit, do jaké míry si žáci osvojili učivo nižší etapy, v případě potřeby se k němu vrátit nebo ho využít k opakování a upevňování pohybových dovedností, než přikročí k rozvoji pohybových dovedností v náročnějších situacích a podmínkách.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.
- S porozuměním poslouchá mluvené projevy (instrukce, popis pohybové činnosti, výklad, přednášku, proslov aj) a pořizuje si poznámky.
- Využívá ke svému učení různé informační zdroje (např. videa) včetně svých praktických zkušeností, zkušeností učitelů a trenérů
- Sleduje a hodnotí svůj pokrok při dosahování cílů pohybového učení,
- přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí,
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- porozumí zadání úkolu a je schopen získat informace potřebné k řešení problému a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažený výsledek.
- Spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).
- využívá digitální nástroje pro analýzu problémových situací (např. korekce pohybu pomocí videozáznamu).
- vyhodnocuje data z pohybových čidel, mobilních aplikací či sportovních hodinek.

Komunikativní kompetence

Žák:

- se vyjadřuje přiměřeně účelu svého jednání a komunikační situaci,
- používá odbornou terminologii.
- Formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle.

Personální a sociální kompetence

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti,
- dokáže odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí,
- přijímá radu i kritiku.
- Má odpovědný vztah ke svému zdraví,
- pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj,
- je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.
- Je schopen pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

- V rámci týmové spolupráce žáci využívají digitální prostředí (např. sdílené dokumenty, komunikační platformy) pro plánování a reflexi týmových úkolů (např. vedení sportovní části dětského dne).

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, dodržuje pravidla.
- Uznává hodnotu života,
- uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

Matematické kompetence

Žák:

- zpracovává a interpretuje data z digitálních zařízení (čas, srdeční frekvence, tempo, výkon).
- přehledně graficky prezentuje výsledky (např. pomocí tabulek, grafů z aplikací).

Digitální kompetence

Žák

- pracuje s prostředky digitálních technologií (kamera, sestřih).
- pracuje s audiovizuální technikou (kamera, tablet, software pro střih videa),
- vytváří a sdílí digitální výukové materiály,
- zpracovává data z pohybových senzorů, a aplikuje je do své pedagogické praxe.

Realizace průřezových témat

Člověk a svět práce

- uvědomění si významu vzdělání pro celý život,
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu,
- odpovědnost za vlastní činy,
- vztah k materiálním a duchovním hodnotám,
- obhajování výsledků své práce,
- tolerování názorů druhých.

Člověk a životní prostředí

- vytváření citlivého vztahu k přírodě,
- ochrana životního prostředí,
- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět,
- prosazování trvale udržitelného rozvoje svou pracovní činností,
- vytváření zdravého životnímu stylu a vnímání estetických hodnot prostředí.

Člověk a digitální svět

- schopnost pracovat s informacemi; vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací,
- efektivně zpracovávat získané informace, schopnost je prezentovat.

Mezipředmětové vztahy

- biologie
- fyzika
- občanská nauka

- informační technologie
- pedagogika a psychologie

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu, pohybových zájmů a osobní výkonnosti. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postojové).

Kritéria hodnocení a klasifikace:

- Pozitivní přístup k tělovýchovným aktivitám
- Výkonnostní kritéria (především změna a růst osobní výkonnosti)
- Výsledky standardizovaných testů a výsledky kontroly osobní výkonnosti
- Využívání teoretických poznatků v praxi
- Pravidelné zařazování pohybových aktivit a sportu do osobního životního stylu

Realizace odborných kompetencí

2. ročník (4)(136)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii přiměřenou věkové kategorii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	**A. Teorie a didaktika** - **Pohyb a jeho podstata** - **Didaktika tělesných cvičení** • Organizace, metody, formy TV • Gymnastika- • Atletika • Sportovní hry - Fyziologie tělesných cvičení - Tělesná výchova v předškolních - zařízeních - Tělesná výchova pro starší děti - Nové druhy sportovních disciplín	**36**
Žák: - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - navrhne kondiční program - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit a zdůvodnit zvolené postupy - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - je schopen sladit pohyb s hudbou, - sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - pozná chybně a správně prováděné	**B. Praktická tělesná výchova** - **Gymnastika** • **Akrobacie** • **Cvičení na nářadí, šplh** • **Cvičení s náčiním**, • **Rytmická gymnastika** (pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem) • **Tanec** - **Atletika** • sprinty • vytrvalostní běhy • skok do výšky a do dálky • hody a vrh koulí - **Sportovní a netradiční hry** • Košíková • Odbíjená • Další sportovní hry (florbal, softbal, házená), - **Drobné pohybové hry**	**100**

- činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy		
	Součástí všech tematických celků jsou pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační a jiná cvičení pro děti předškolního a školního věku	**průběžně**

3. ročník(6) (198)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii přiměřenou věkové kategorii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	**A. Teorie a didaktika** - **Pohyb a jeho podstata** - **Didaktika tělesných cvičení** ● Organizace, metody, formy TV ● Gymnastika- ● Atletika ● Sportovní hry - Fyziologie tělesných cvičení - Tělesná výchova v předškolních - zařízeních - Tělesná výchova pro starší děti - Nové druhy sportovních disciplín	**54**
Žák: - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - navrhne kondiční program - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit a zdůvodnit zvolené postupy - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - je schopen sladit pohyb s hudbou, - sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - pozná chybně a správně prováděné - činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	**B. Praktická tělesná výchova** - **Gymnastika** ● **Akrobacie** ● **Cvičení na nářadí, šplh** ● **Cvičení s náčiním**, ● **Rytmická gymnastika** (pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem) ● **Tanec** - **Atletika** ● sprinty ● vytrvalostní běhy ● skok do výšky a do dálky ● hody a vrh koulí - **Sportovní a netradiční hry** ● Košíková ● Odbíjená ● Další sportovní hry (florbal, softbal, házená), - **Drobné pohybové hry**	**144**

	Součástí všech tematických celků jsou pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační a jiná cvičení pro děti předškolního a školního věku	průběžně

4. ročník (5) (145)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii přiměřenou věkové kategorii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	**A. Teorie a didaktika** - **Pohyb a jeho podstata** - **Didaktika tělesných cvičení** • Organizace, metody, formy TV • Gymnastika- • Atletika • Sportovní hry - Fyziologie tělesných cvičení - Tělesná výchova v předškolních - zařízeních - Tělesná výchova pro starší děti - Nové druhy sportovních disciplín	**45**
Žák: - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - navrhne kondiční program - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit a zdůvodnit zvolené postupy - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - je schopen sladit pohyb s hudbou, - sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - pozná chybně a správně prováděné - činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	**B. Praktická tělesná výchova** - **Gymnastika** • **Akrobacie** • **Cvičení na nářadí, šplh** • **Cvičení s náčiním**, • **Rytmická gymnastika** (pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem) • **Tanec** - **Atletika** • sprinty • vytrvalostní běhy • skok do výšky a do dálky • hody a vrh koulí - **Sportovní a netradiční hry** • Košíková • Odbíjená • Další sportovní hry (florbal, softbal, házená), - **Drobné pohybové hry**	**100**

ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy		
	Součástí všech tematických celků jsou pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační a jiná cvičení pro děti předškolního a školního věku	**Průběžně**

8.20. Název vyučovacího předmětu: Specializace výtvarná výchova

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 479

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: 4 roky , denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný úvod:

Specializaci výtvarná výchova si žáci volí ve 2. ročníku. Předpokladem je trvalý zájem o tento předmět, který by měl přetrvat až do dospělosti. Po absolvování specializace výtvarná výchova by se žákyně měla dále věnovat výtvarné a umělecké tvorbě a ve svém budoucím zaměstnání preferovat výuku či „šíření“ výtvarné výchovy, dějin umění a výtvarné teorie podle možností jednotlivých zařízení, vedení organizace a vykonávané profese.
Hodinová dotace specializace výtvarná výchova je dostatečná pro zvládnutí veškeré výtvarné činnosti praktické, teoretické a dějin umění v takovém rozsahu a takovým způsobem, aby se mohla po absolvování školy bez problémů zapojit do práce ve školství nebo i v jiném oboru (zaměřeném výtvarně – PC grafika, DTP studio, foto-studio, reklamní agentura, redakce novin a časopisů, atd.).
Úkolem specializace výtvarná výchova není prioritně vychovávat a vzdělávat žáka jako umělce, ale jako člověka, který má široký rozhled v dějinách umění, ve výtvarné kultuře, ve výtvarné historii lidstva, ovládá veškeré možné praktické techniky tvorby, je výtvarně všestranný a rozvinutý, myslí výtvarně a má mnohem větší přehled o „výtvarnu“ a umění než člověk z běžné populace stejného věku.
V případě výjimečného talentu žáci směřují na vysokou školu na konkrétní výtvarný obor, což prakticky vyústí v to, že se ze žáků v budoucnosti stane solitérní výtvarník – umělec.
Obsahový okruh je jedním z odborných zaměření RVP. Navazuje na oblast Estetické vzdělávání – Výtvarné umění a činnosti.
Připravuje žáky jednak na další studium, zejména výtvarné výchovy jako učitelské disciplíny, jednak na využívání osvojených dovedností a znalostí při řízení volného času dětí a podpoře jejich zájmů.
Ve výuce výtvarné výchovy se klade důraz na žákovskou reflektivní komunikaci doprovázející výtvarný projev, na respektování individuality žáků a na vytváření co nejvíce příležitostí k jejich osobitému výtvarnému vyjádření. Při praktických činnostech jsou žáci cíleně vedeni k rozvoji výtvarného myšlení, tvořivosti a fantazie. Kromě vlastní výtvarné činnosti si žáci osvojí pedagogické metody, výtvarné techniky a činnosti, které povedou k rozvoji kreativity a estetického vnímání dětí, jejich zájmu o výtvarné umění.
Žák je nejen schopen samostatně tvořit (mít svůj individuální stylizovaný projev), ale je i kvalitním a vzdělaným člověkem ve výtvarném oboru, který svými znalostmi a dovednostmi přesahuje průměr populace. Důraz je kladen na vlastní výraznou samostatnou iniciativu a tvořivou aktivitu. Absolvent pedagogického lycea výtvarného oboru ovládá kromě zmiňovaných znalostí a dovedností další související fakta, jako je například – kýč, ne-umění, naivní umění, brut-art, estetika, výtvarná etika, kultura a dějiny.

<u>Obecný cíl</u>

Obecným cílem Specializace výtvarná výchova je naučit žáky samostatnému a kritickému pohledu na širokou oblast výtvarné kultury lidstva. Dalším obecným cílem je naučit žáky zvládat základní malířské, kreslířské, grafické techniky a základy keramiky. Dále potom základy teorie výtvarného umění, rozumění výtvarnému dílu a to, co je označováno za

výtvarné dílo. Dalším z cílů je naučit žáky „ učit“ (výchovně a prakticky působit nejen v oblasti výtvarné výchovy). U tohoto odborného předmětu je třeba výchovně využít i jeho všeobecný přesah do ostatních oblastí života, neboť estetika a krásno se projevují v každé oblasti života člověka.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu je tvořen vlastní praktickou činností žáků (přibližně 2/3 hodin) a teoretickou složkou (1/3 hodin). Ve výjimečných případech lze rozložení hodin upravit dle složení studijní skupiny, počtu výukových hodin, schopností a dovedností žáků a klimatu ve skupině.

Výtvarné zobrazování

- podle modelu (vnější a vnitřní model) i podle představy v základních druzích výtvarné činnosti (kresba, malba, grafika, modelování, kombinované a experimentální techniky),
- zvládnutí základů výtvarného vyjadřování jako jsou perspektiva, proporce, tvarová a barevná harmonie, různé materiály a techniky, schopnost výtvarné zkratky (stylizace),
- výtvarná hra a experimentování – návaznost na jednotlivé umělecké epochy, zejména na moderní malířské styly 20. století.

Dekorativní a materiálové práce

- užitá grafika, písmo, počítačová grafika.
- Nejrůznější techniky a materiály (klasické nebo odpadové materiály).
- Využití keramiky také jako relaxační techniky (ve všech ročnících).
- Důležité je dodržení postupu od konceptu a náčrtku přes korekturu ze strany pedagoga-výtvarníka až k co nejdokonalejšímu provedení.

Dějiny výtvarného umění

- žáci se učí orientovat ve světě výtvarného umění od pravěku po současnost,
- poznávají vývoj podle období, stylů, tendencí, autorů a děl v návaznosti na obecnou historii lidstva.
- V závěru studia by měli být schopni vidět celý vývoj kontinuálně a vyvozovat z jednotlivých fází a z celkového souhrnu poučení pro současnost (zejména pro pochopení současného výtvarného umění a možné vývojové tendence umění do budoucna).
- Vzhledem k dostatečné hodinové dotaci jde o poznávání dějin umění nejen v základních rysech, ale více do hloubky. Součástí studia jsou návštěvy výstav s metodickým a didaktickým rozborem výstav (s hlavním ohledem na obsah a formu výtvarných děl) včetně poznání sbírek Národní galerie a regionálních expozic dle momentálních možností.

Teorie výtvarné výchovy

- poučení o základech výtvarné technologie jako jsou například druhy barev a jejich výroba v průběhu dějin lidstva, dále druhy grafických technik s praktickými ukázkami.
- Žáci se seznámí s teorií kýče, vkusu a nevkusu. Patří sem i teorie zlatého řezu a rozbor uměleckého díla (plošného – obrazu, prostorového – sochy) ve všech jeho aspektech.

Umění vyučovat výtvarnou výchovu

- pedagogická praxe je zařazena sice až od 3. ročníku, ale tento aspekt ve výchovně-vzdělávacím procesu na naší škole nelze podceňovat z důvodu, že žáci budou v budoucích letech možná pedagogicky působit na děti a mládež. Výuka zaměřená na umění vyučovat výtvarnou výchovu je zařazována průběžně během celého studia

specializace výtvarná výchova, zvláště pak hlavně před nástupem na pedagogickou praxi.
- Dále potom je několik rozborových hodin zařazeno po skončení pedagogické praxe.
- Na počátku studia jsou žáci seznámeni s obecnými problémy výuky výtvarné výchovy.
- V průběhu dalšího studia je věnováno několik hodin rozborům dětského výtvarného projevu, v jeho závěru pak velice konkrétní přípravě žáka na pedagogické (nejen výtvarné) působení v praxi po skončení školy.
- Důraz je kladen i na osobní příklad pedagoga – výtvarníka (oblékání, styl vystupování, mluva, chování, atd.)

Naplňování afektivních cílů vzdělávání

Výuka specializace výtvarná výchova směřuje k tomu, aby žáci:

- zvládli tvořivě jednotlivá témata nejrůznějšího charakteru (praktické úkoly spolu s teorií výtvarné výchovy)
- byli schopni poznávat a hodnotit komplikovaný svět výtvarného umění minulosti a zejména současnosti a uměli ho přesvědčivě, ale neautoritativně zprostředkovat při výchovně vzdělávací práci (dějiny umění)
- dokázali na konci studia všechny získané poznatky, dovednosti a názory na žádoucí úrovni syntetizovat a aplikovat ve své pedagogické profesi vzhledem k věku a vyspělosti dětí či mládeže (umění učit výtvarnou výchovu).

Konkrétní tematické zadání praktických prací v rozpisu učiva jednotlivých ročníků jsou považována za náměty a při jejich výběru má vyučující značnou volnost. Vyučující volí téma podle zájmu žáků, podle možností školy, podle materiálového vybavení, podle historického nebo aktuálního dění ve výtvarném umění (s přihlédnutím k mimořádným talentům nebo naopak ke studentům se speciálními vzdělávacími potřebami). Na konci studia se žáci orientují v základních teoretických otázkách umění, v praktických činnostech potom ovládají základní kresebné techniky (tužka, uhel, rudka, tuš, pastel, pastelky,akvarelové pastelky, atd.). Chápou rozdíl mezi kresbou (linie, suchá technika) a malbou (plocha, mokrá technika, světlo, valér). Z malířských technik ovládají akvarel a temperu (případně olejomalbu, akryl a sprej). S plastických technik ovládají hlavně práci se sochařskou a keramickou hlínou a tvorbu z různých prostorových materiálů. V grafických technikách ovládají tisk z výšky (linoryt), tisk z hloubky (suchá jehla) a poloviční grafické techniky (např. monotyp). Spolu s množstvím dalších poznatků, vědomostí, schopností a dovedností by toto vše mělo přispět k pozitivnímu formování osobnosti, která na vyšší než laické úrovni porozumí výtvarným dějinám lidstva, praktické tvorbě, uměleckým dílům minulosti i současnosti a dokáže zaujímat hodnotící postoje a jasně a slušně formulovat své názory. Má tudíž respekt k vytvořeným hodnotám v umění, k lidské bytosti a dovede také ocenit a chránit přírodní prostředí jako věčnou inspiraci umělců.
Cílem tedy není výchova pouze umělecké, ale především poučené a citlivé osobnosti, která je schopna a ochotna předávat výše zmíněné principy nejen individuální tvořivosti ale i kultivovaného životního stylu další a co nejširší populaci (jenž bude sama alternativou nebo protiváhou k patologickým jevům v současné společnosti a jejímu pocitu bezvýchodnosti ze současného většinou špatného životního stylu – konzum, informační boom a informační chaos, atd.)

Pojetí výuky

Předmět specializace výtvarná výchova je v průběhu studia dotován následujícím počtem hodin (celkem týdně):

Ročník	Praktická tvorba	Dějiny umění, výtvarná teorie a umění učit	Celkem
2.SVV	2	2	4
3.SVV	3	3	6
4.SVV	3	2	5

Metody a formy práce:

Při výuce předmětu Specializace výtvarná výchova vyučující vyučuje v menších skupinách žáků, což je důležité hlavně při praktických činnostech. Tento fakt je nedocenitelný, neboť výuka probíhá koncentrovaněji, komunikace se žáky je výraznější a ve větší míře lze uplatnit individuální přístup. Větší prostor vzniká pro debaty a diskuze. Při praktických činnostech může žák anektovat větší prostor a může se více vyjádřit, což jej více rozvíjí jak po osobnostní, tak po dovednostní stránce osobnosti. Tato situace umožňuje i větší péči o výjimečné talenty.

Praktická složka:

Učitel po zadání úkolu a úvodní motivační a inspirační fázi (předvedení vzorové práce, ukázky podobného uměleckého ztvárnění, ukázky zdařilých prací s předchozích let, ukázky z internetu) individuálně koriguje průběh práce. Zdůrazněna je aktivita, jež je bezpodmínečnou podmínkou a specifikem předmětu bez níž nevznikne nic. Jde současně o výchovný aspekt, využitelný nejen v mezipředmětových souvislostech.
Doporučujeme, aby vyučující alespoň občas pracoval spolu se žáky nebo jim částečně práci předvedl. Při tom musí v každém případě vyžadovat po žácích individuální řešení úkolu a rozvoj jejich individuálního stylu zvláště v pozdějších ročnících. Žáci se musí vyhnout jakémukoliv napodobování, byť třeba učitele. Každý žák by si měl do konce čtvrtého ročníku vyvinout nějaký svůj osobitý výtvarný styl.

Teoretická složka:

Vedle výkladu učitele se využívá referátů či úvah na základě práce s aktuálními časopisy a učebnicemi, samostatného studia materiálů, kvízů, křížovek a besed o jednotlivých tématech, které připravují a vedou sami žáci. Využívají se i nové zajímavé metody (např. projekty).

Metody a formy práce:

- výklad učitele, řízený dialog
- individuální samostatná práce
- skupinová práce
- tematické práce
- projektové řady
- samostatná domácí práce (přípravné kresby, příprava referátů, skicování, náčrtky)
- rozbor a interpretace techniky, obsahu, námětu a formy uměleckého díla
- individuální prezentace referátů
- návštěva galerií a muzeí
- galerijní animace
- praktická tvorba plošná a prostorová
- základy arteterapie
- velkoformátové praktické práce
- relaxační výtvarné práce
- alternativní, experimentální a novodobé praktické výtvarné techniky

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žáci:

- realizují vlastní nápady a podílejí se na organizaci a průběhu výuky prostřednictvím praktických činností a získaných zkušeností,
- uplatňují samostatné myšlení a logické vyjadřování,
- volí a využívají různé strategie učení při získávání a zpracování informací,
- kriticky hodnotí informace z různých zdrojů a reflektují vlastní chyby i úspěchy jako prostředek dalšího rozvoje,
- uplatňují různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávají a zpracovávají informace,
- orientují se v možnostech dalšího vzdělávání, zejména v rámci zvoleného oboru a profesního zaměření.

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- získávají informace z různých zdrojů a posuzují jejich relevanci a spolehlivost,
- rozpoznávají problémové situace, objasňují jejich podstatu, vytvářejí hypotézy, kriticky interpretují získané poznatky a ověřují je v teoretické i praktické rovině,
- pro svá tvrzení vyhledávají vhodné argumenty a důkazy, formulují a obhajují podložené závěry,
- volí vhodné prostředky, způsoby a pomůcky k efektivnímu řešení problémů,
- využívají dříve nabyté vědomosti a zkušenosti a vybírají odpovídající metody a techniky pro řešení úkolů v různých formách

Kompetence komunikativní

Žáci:

- se pohybují v podnětném a vstřícném výtvarném prostředí, které podporuje tvořivost, spolupráci a respekt k individualitě,
- aktivně spolupracují při výtvarných projektech s okolím školy, komunitou a dalšími kulturními institucemi,
- používají s porozuměním výtvarnou terminologii a symbolická vyjádření, efektivně využívají digitální nástroje pro vizuální tvorbu a prezentaci,
- vyjadřují své myšlenky a náměty ve výtvarných projevech srozumitelně, promyšleně a přiměřeně zvolenému sdělení,
- prezentují svou tvorbu i sami sebe před publikem různorodého zaměření, využívají při tom odpovídající jazyk i výtvarné prostředky,
- interpretují výtvarná sdělení a diskutují o nich věcně a s respektem, dokáží argumentovat s využitím odborné terminologie,
- aktivně se účastní diskusí nad výtvarnými díly a projekty,
- ve své výtvarné tvorbě uplatňují empatii, schopnost oslovit různé publikum, a přiměřeně reagují na zpětnou vazbu odbornou i laickou.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- dodržují stanovená pravidla a odpovědně přistupují k plnění svěřených úkolů.
- Aktivně přispívají k vytváření podnětného a bezpečného pracovního prostředí ve výtvarné výchově.

- Uplatňují principy spolupráce, respektují názor druhých a zapojují se do týmové práce při společných výtvarných aktivitách.
- Rozvíjejí schopnost sebereflexe, uvědomují si důsledky vlastního jednání a přijímají odpovědnost za své chování.
- Učí se vnímat mezilidské vztahy s empatií, úctou a tolerancí.
- Dbají na své duševní i fyzické zdraví, jednají s ohledem na druhé a rozvíjejí osobní i profesní integritu.
- Kriticky zvažují vnější vlivy a postoje a učí se přijímat radu i konstruktivní zpětnou vazbu.

Kompetence pracovní

Žáci:

- objektivně hodnotí svou práci a pokrok v rámci výtvarného projevu i příprav na budoucí profesi.
- Dodržují zásady hygieny, bezpečnosti a efektivního pracovního režimu při práci s výtvarnými nástroji a materiály.
- Učí se prezentovat svou osobnost a odborný profil v kontextu budoucího profesního uplatnění, komunikovat se zaměstnavatelem či odborníky v oblasti výtvarného a kulturního prostředí.
- Rozvíjejí dovednosti potřebné k prosazení svého záměru s ohledem na pravidla profesní etiky a učí se vystupovat asertivně a kultivovaně.

Kompetence občanské

Žáci:

- chápou potřebu odpovědného vztahu k přírodě, kulturnímu dědictví i veřejnému prostoru.
- Uvědomují si význam ochrany životního prostředí a kulturních hodnot a podle toho se rozhodují a jednají.
- Respektují různost kultur, názorů a hodnot, chápou výtvarný projev jako prostředek dialogu mezi různými skupinami a generacemi.
- Sledují kulturní dění a aktivně se zapojují do veřejného a kulturního života ve svém okolí.
- Rozvíjejí kulturní povědomí a vědomí občanské odpovědnosti.

Digitální kompetence

Žáci:

- efektivně vyhledávají, třídí a zpracovávají informace z různých digitálních zdrojů, zejména prostřednictvím internetu a digitálních knihoven.
- Pracují s dostupnými výtvarnými programy a online nástroji pro prezentaci a dokumentaci své tvorby.
- Ověřují informace z více zdrojů a uplatňují získané poznatky při samostatné práci i v kolektivních výtvarných projektech.
- Učí se rozpoznávat rizika digitálního prostředí a jednat odpovědně a eticky.

Odborné kompetence

Žáci:

- plánují, realizují a reflektují výtvarné a esteticko-výchovné aktivity s ohledem na potřeby a možnosti dětí mladšího školního věku.
- Při přípravě výtvarné činnosti respektují individualitu dítěte a přizpůsobují činnost konkrétním podmínkám vzdělávacího prostředí.

- Učí se vhodně komunikovat s dětmi, rodiči i dalšími subjekty podílejícími se na výchově a vzdělávání.
- Osvojují si dovednosti pro pedagogickou a výtvarně tvůrčí práci, budují si odpovědný vztah ke své profesi a vnímají ji jako formu veřejné služby a osobního poslání

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti
- úcta k materiálním, duchovním, uměleckým a přírodním hodnotám
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- dovednost jednat s lidmi
- orientace v kvalitních zprávách, bulváru a masmédiích (nejen, co se týká umění)
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí a kompetence k řešení problémů

Digitální technologie
- práce s internetem
- práce s grafickými programy

Člověk a životní prostředí
- efektivní práce s informacemi (nebo konkrétním materiálem), jejich objektivní a konstruktivní kritické hodnocení a transformace do uměleckého díla, artefaktu

Člověk a svět práce
- vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech
- komunikace se školními dětmi a jejich rodiči a dalšími institucemi
- verbální a nonverbální komunikace při práci s dětmi i rodiči
- rozvoj schopnosti vyhledávat a vstřebávat informace a pracovat s nimi pomocí kriticky-racionálního myšlení, podpořeného vlastní zkušeností

Mezipředmětové vztahy
- dramatická výchova
- hudební výchova
- tělesná výchova
- pedagogika
- psychologie
- speciální pedagogika
- český jazyk a literatura
- jazykové a literární praktikum

Hodnocení

Při hodnocení výsledků doporučujeme kombinovat posouzení individuální dosažené úrovně s relativním srovnáním jednotlivých žáků (tzn. hodnocení individuální nebo skupinové). Hodnocení se bude provádět na základě kombinace: ústního zkoušení, různých forem písemného testování a hodnocení výtvarných prací. Nejčastěji používanými formami pro prověřování znalostí, dovedností, vědomostí, schopností budou:
- individuální a frontální ústní zkoušení
- písemné testy
- přednes referátů
- přednesení a vysvětlení úvah na konkrétní téma z umění
- prezentace individuálních i skupinových prací
- prezentace vlastního výtvarného názoru (písemného i kresleného)
- výtvarné dílo nebo výtvarný artefakt

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určuje učitel.
Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými a odbornými kompetencemi a klasifikačním řádem školy (Směrnice č. 1/2006 ředitele školy – školní řád).

2. ročník (4) (136)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák: - má rozvinutou představivost a výtvarnou paměť - ovládá základní grafické techniky - dokáže zobrazovat podle reality i představy kresebně i malebně předměty vč. vztahů k okolí - kreslí a maluje zátiší, portrét, autoportrét, figuru, zvířata a rostliny - dokáže nakreslit i namalovat krajinu, architekturu a architektonické detaily - zvládá nakreslit a namalovat motiv, který se váže přímo ke konkrétnímu uměleckému historickému období	**1. Výtvarné zobrazování** - rozvíjení představivosti, výtvarné paměti a tvořivosti se zaměřením k jednoduchým grafickým technikám - prostorové zobrazování podle názorů z představy - znázornění lidské postavy, portrétu a zátiší - studie tvarově náročnějších předmětů kresbou i malbou s přihlédnutím k jejich prostorovému vyjádření - barevně náročnější kompozice - znázornění krajiny, architektury a architektonických detailů - ztvárnění uměleckého období v celku nebo detailu v návaznosti na dějiny umění	40
Žák: - dokáže citově a rozumově vyvážit barevnou plochu v rámci harmonie barev - ovládá harmonické rozmisťování písma psaného i lepeného do plochy - dokáže vymyslet vlastní abecedu - dokáže propojit písmo s ilustrací - zná lidové umění a motivy - vytvoří masku, lidskou postavu nebo zvíře z papíru (origami nebo kašírovaná hmota) - výtvarně a ekologicky použije odpadový materiál - připraví happening	**2. Dekorativní a materiálové práce** <u>a) dekorativní řešení plochy a písmo</u> - barevná harmonie v dekorativní kompozici, citové působení barevných ploch - písmo jako výtvarný a dekorativní prostředek - lidové umění, variace na lidové motivy b) materiálové práce - složitější materiálové práce - modelování volných postav zvířecích i lidských - skládané a prořezávané artefakty a tvorba z odpadových materiálů - umění akce a happeningu	30
Žák: - orientuje se v příslušných historických uměleckých etapách - dokáže zařadit výtvarné dílo nebo umělce do příslušného uměleckého období - dokáže se souvisle verbálně vyjadřovat	3. **Dějiny umění** - Pravěk, megalitické stavby, doba kovů - Egypt - umění Řecka a Říma - Románské umění - Gotika v Evropě a v Čechách - referáty	50

- dokáže prezentovat přijatelnou formou určitou uměleckou epochu - dokáže se souvisle písemně vyjádřit o příslušné umělecké epoše - vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla		
Žák: - zná význam, místo a cíle výtvarné výchovy pro svoji budoucí praxi - ovládá základní didaktické zásady ve výtvarné výchově - dokáže vymyslet a vytvořit výtvarnou ukázku s využitím ročních obdobích, svátků a lidových tradic - zná různé druhy základních barev, zná složení barvy a jak se vyrábí z přírodních i umělých substancí - zná pravidla ručního psaní písma - zná různé druhy a typy písma	**4. Teorie výtvarné výchovy** - význam, místo a cíle výtvarné výchovy, osobnost učitele - didaktické zásady ve výtvarné výchově - využití ročních období, svátků a lidových tradic ve výtvarné výchově - barva - písmo	16

3. ročník (6) (198)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák: - vytvoří z keramické hlíny nebo z jiného plastického materiálu umělecký artefakt - teoreticky i prakticky ovládá práci s moduritem - nakreslí a namaluje lidskou postavu a hlavu-portrét na menší i větší formát dle fantazie i podle živého modelu - rozvíjí dále své znalosti a dovednosti grafických technik s možným využitím tématu postavy nebo hlavy nebo zvířete či symbolu (linoryt, monotyp) - je schopen témata v kresbě a v malbě částečně stylizovat a karikovat - nakreslí a koloruje komix - namaluje portrét ve stylu Arcimbolda - propojí koláž a malbu - tvoří asambláže na volné téma	**1. Výtvarné zobrazování** - Umělecký artefakt z keramické hlíny či jiného materiálu - Kontrasty zdobení, kontrasty forem, kontrasty barev a tvarů - zátiší, portrét a lidská postava v kresbě a malbě – stylizace a karikatura - tvorba motivů, které souvisí s probíranými uměleckými epochami	50
Žák: - rozvíjí techniku koláže a asambláže - rozvíjí kresbu a malbu v návaznosti na motivy z dějin umění - dokáže fantazijně pracovat s písmem dle předchozích znalostí o reálném písmu - namaluje secesní plakát s užitím písma - nakreslí bankovku s užitím písma a číslic - typograficky řeší knižní obálky a plakát, logo, oznámení, obal na zboží a jiné náměty užité grafiky - lettrismus - ztvární vánoční a velikonoční téma a další svátky - maluje na jiný podklad, než je čtvrtka nebo karton - připraví happening - bodyart, bodypainting, focení vytvořeného bodypaintingu - rozvíjí svoji znalost techniky monotypu-abstraktní tvorba - dokáže se orientovat v odborné výtvarné literatuře a pracovat s ní - dokáže se orientovat a správně vyhledat informace o výtvarném umění na internetu (srovnání z různých zdrojů)	**2. Dekorativní a materiálové práce** **a) dekorativní řešení plochy, písmo a materiálové práce** - inspirace lidovými technikami - výrobky z přírodního materiálu - výrobky z odpadových materiálů s akcentem na ekologii - videoart, happening	50
Žák:	**3. Dějiny umění**	60

- orientuje se v příslušných historických uměleckých etapách - dokáže zařadit výtvarné dílo nebo umělce do příslušného uměleckého období - dokáže se souvisle verbálně vyjadřovat - dokáže prezentovat přijatelnou formou určitou uměleckou epochu - dokáže se souvisle písemně vyjádřit o příslušné umělecké epoše	- Renesance - Baroko, rokoko - Klasicismus, empír - Realismus - Romantismus - Impresionismus - Referáty	
Žák: - vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla - rozebere obraz dle barvy, techniky, malířského stylu, formy, epochy, historické návaznosti na dějiny umění, teorie zlatého řezu a bodu, perspektiva, barevné a tvarové rozkreslení obrazu do křivek - sám tvoří a zná metody tvoření, již si částečně vytvořil v tvorbě svůj vlastní osobitý styl - dokáže vytvořit vlastní výtvarný projekt, který bude podepřen studiem odborné literatury - dokáže rozlišit přiměřenost výtvarné techniky a námětu a zařadit je k jednotlivé věkové skupině - vysvětlí verbálně a pomocí názorné ukázky a popíše podstatu konkrétního materiálu, ať už přírodního nebo umělého a popíše a názorně ukáže pracovní postup s konkrétním materiálem až do vyhotovení konkrétního výkresu, výrobku nebo výtvarného artefaktu - dokáže vést skupinku dětí po přiměřený časový úsek na jednotlivé téma ať už podle reality nebo fantazie - dle přiměřenosti věku dítěte ho dokáže motivovat a zaměstnat v práci s různým výtvarným materiálem, - dokáže vytvořit odpovídající výtvarný výstup pro budoucnost - umí správně vyhodnotit výtvarné dílo a uspořádat malou výstavu dětských prací - je plně připraven na praxi ve školním zařízení nebo jiné instituci, jak teoreticky, tak prakticky	**4. Teorie výtvarné výchovy** - metody rozvoje tvořivosti ve výtvarné výchově - druhy výtvarných činností - práce s materiálem ve výtvarné výchově - hodnocení výtvarných činností - vystavování prací	38

4. ročník (5) (145)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák: - dokáže tvořit kresbu, malbu, grafiku, keramiku, experimentální techniky a další moderní techniky samostatně s minimálním zasahováním učitele - jakékoliv téma podle reality nebo dle fantazie dokáže ztvárnit pomocí libovolné výtvarné techniky, na jakkoliv velký formát nebo prostorově, a to samostatně s minimálním zásahem vyučujícího - má svůj osobitý výtvarný styl, který je v rámci výuky a daných osobních možností a věku definitivní - má svůj vlastní výtvarný názor dokáže bez problémů jakýmkoliv způsobem ztvárnit jakoukoliv věc vnějšího světa nebo z fantazie - výtvarně dokáže typizovat knihu - kreslí karikatury - ovládá teoreticky i prakticky tvorbu komiksu	**1. Výtvarné zobrazování** - stylizace zátiší, portrétu, lidské postavy, zvířete, přírody či architektury - stylizace fantazijních představ - ilustrace literárního textu - karikatura a výtvarná zkratka - komiks - tvorba maturitní práce	**45**
Žák: - dokáže v kresbě i malbě dekorativně řešit uzavřenou plochu pomocí konkrétní figury nebo nefigurativního tvaru (abstraktně) nebo pomocí písma - dokáže udělat profesionální návrh obalu na CD nebo DVD nebo obálky časopisu - dokáže navrhnout v kresbě, malbě nebo i plasticky interiérový doplněk bytu, domu, kostela apod. - dokáže vyrobit model profánní nebo sakrální stavby z libovolného materiálu	**2. Dekorativní a materiálové práce** - kompozice uzavřené a otevřené plochy - figurativní a nefigurativní (abstraktní) tvorba na různě velké formáty a různými technikami - umělecké techniky využitelné v praktickém životě a uměleckém provozu či zaměstnání - -výběr materiálu, technik a témat dle možností školy, a zájmu studentů - tvorba maturitní práce	**20**
Žák: - Interpretuje ukázky z odborné literatury nebo internetu, praktické ukázky a teoretické poučení zaměřené k danému zpracovávanému problému - dokáže se absolutně bez problémů orientovat v odborné výtvarné literatuře z které je se schopen inspirovat do vlastní osobité tvorby	**3. Dějiny umění** - postimpresionismus, pointilismus - secese, symbolismus - kubismus, futurismus, fauvismus - surrealismus, dadaismus - malířství mezi válkami	**60**

- vyhledá a srovná různé informace z internetu, interpretuje je a vyvozuje vlastní závěry a názory - vytvoří a umělecky ztvární na co nejvyšší úrovni maturitní práci - orientuje se v příslušných historických uměleckých epochách - dokáže zařadit výtvarné dílo nebo umělce do příslušného uměleckého období	- vznik a proudy abstraktního malířství - umění 2.pol.20.stol - současné výtvarné umění	
Žák: - dokáže se souvisle verbálně vyjadřovat v delším časovém úseku - prezentuje přijatelnou formou určitou uměleckou epochu v delším časovém úseku - se souvisle písemně vyjadřuje o příslušné umělecké epoše a má vytvořen na tuto dobu svůj vlastní názor - vyjádří vlastní prožitek z uměleckého díla písemně i verbálně nebo kresebně i malířsky (konkrétně nebo abstraktně) na vysoké úrovni - má svůj vlastní výtvarný názor v kontextu na současné postmoderní umění - interpretuje srozumitelně výtvarné dílo odbornému i laickému publiku ať už se jedná o obraz, sochu nebo architekturu - rozumí a cítí, jak doplnit vhodně interiér nebo exteriér různým výtvarným dílem nebo artefaktem - pozná kýč - ovládá teoreticky i prakticky základy designu - dokáže pomocí výtvarné výchovy - relaxovat - pracuje s odbornou literaturou výtvarného rázu, s výtvarnými periodiky	4. **Teorie výtvarné výchovy** - interpretace výtvarného díla - umění a životní prostředí - umění a kýč - design - arteterapie, artefiletika - tvorba maturitní práce	**20**

8.21.Název vyučovacího předmětu: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:192 (2)

Kód a název oboru vzdělání:78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka konverzace v anglickém jazyce je významnou součástí všeobecného a odborného jazykového vzdělávání žáků. Rozvíjí především jejich schopnost efektivně komunikovat v mluveném projevu, přispívá ke zlepšení plynulosti, správnosti a spontánnosti v cizojazyčné interakci a zároveň prohlubuje jejich kulturní rozhled a připravuje je na praktické využití anglického jazyka v běžném i profesním životě.
Výuka konverzace se zaměřuje nejen na rozšiřování jazykových vědomostí (slovní zásoba, výslovnost, gramatika v kontextu komunikace), ale klade důraz i na aktivní využití těchto dovedností v reálných komunikačních situacích.
Cílem je motivovat žáky k sebevědomému a samostatnému vyjadřování v cizím jazyce, k rozvoji schopnosti naslouchat partnerům v komunikaci a adekvátně reagovat.
Ve výuce je nezbytné vytvářet podnětné prostředí, které žákům umožní rozvíjet komunikativní kompetenci prostřednictvím:

- využívání autentických materiálů (poslechy, videa, články),
- zapojení do konverzačních cvičení, her, debat a projektů,
- využití digitálních technologií a online zdrojů,
- simulací reálných situací (např. pohovory, cestování, pracovní komunikace).

Aktivní zvládnutí mluvené angličtiny je v současné době klíčové jak v globálním, tak v osobním i profesním kontextu – umožňuje lepší mobilitu, přístup k informacím, studium i pracovní uplatnění.
Výuka konverzace si tedy klade dva hlavní cíle:

- **Komunikativní cíl** – hlavní cíl, zaměřený na rozvoj plynulého, srozumitelného a věcného mluveného projevu, podporující schopnost efektivně se zapojit do přímé i nepřímé komunikace v angličtině;
- **Výchovně vzdělávací cíl** – rozvoj tolerance, respektu k hodnotám jiných kultur a jazykového povědomí jako součásti osobnostního růstu žáků.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Konverzace v anglickém jazyce je zaměřeno na prohlubování komunikačních dovedností žáků v mluveném projevu a poslechu s porozuměním. Vyučování je založeno na praktickém používání jazyka v různých životních situacích a na rozvíjení schopnosti samostatně a srozumitelně se vyjadřovat v angličtině. Témata zahrnují osobní život, studium, profesní orientaci, mezilidské vztahy, společnost, kulturu a aktuální dění. Důraz je kladen na slovní zásobu, výslovnost, schopnost reagovat v konverzaci a argumentaci v běžných i odborných kontextech. Významnou součástí učiva je využívání digitálních nástrojů (např. online prezentace, poslechy, videa), práce s autentickými materiály a rozvoj schopnosti samostatné jazykové produkce. Výuka směřuje k úrovni B1 a zároveň podporuje přípravu ke státní maturitní zkoušce.

V afektivní oblasti směřuje výuka konverzace v anglickém jazyce k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli pozitivní vztah k aktivnímu používání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a vzájemného porozumění mezi lidmi z různých kultur;
- chápali význam angličtiny jako prostředku pro osobní rozvoj, studium, práci i mezilidské vztahy v mezinárodním prostředí;
- projevovali vytrvalost, soustředěnost a odpovědnost při rozvoji komunikačních dovedností a překonávání jazykových bariér;
- oceňovali jasnost, přesnost, přiměřenost a kultivovanost vyjadřování při mluveném projevu;
- respektovali jazykovou i kulturní odlišnost, rozvíjeli empatii, naslouchání a schopnost efektivně komunikovat i spolupracovat v týmu;
- budovali si zdravé sebehodnocení na základě schopnosti vyjádřit své názory, reagovat v reálných situacích a zlepšovat se na základě zpětné vazby;
- vnímali konverzaci jako prostředek k navazování vztahů, výměně zkušeností a rozšiřování obzorů;
- chápali význam poctivosti, respektu a důvěry v komunikaci, a to i v online prostředí a při práci s cizojazyčnými zdroji;
- rozvíjeli hodnoty tolerance, kulturní otevřenosti, spolupráce a dialogu, které tvoří základ mezinárodní komunikace a porozumění.

Pojetí výuky

Ve výuce konverzace v anglickém jazyce je kladen důraz na respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků a rozvoj jejich samostatného jazykového projevu. Učitelé se zaměřují na:

- **Podporu samostatného učení** – využívání autodidaktických metod, vedení žáků k osvojování různých technik samostatného studia, práce s jazykovými portfolii, rozvoj schopnosti samostatné přípravy a sebehodnocení,
- **Rozvoj sociálně komunikativních dovedností** – aplikace dialogických metod výuky: týmová práce, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, role-play aktivity a simulační hry, kde žáci aktivně komunikují v různých sociálních situacích,
- **Praktické využívání ICT** – práce s autentickými materiály (videokonference, podcasty, interaktivní cvičení), tvorba vlastních prezentací a využití online zdrojů ke zpracování témat,
- **Kultivaci mluveného projevu** – důraz na správnou výslovnost, intonaci, gramatickou správnost projevu a rozvoj stylistiky mluveného jazyka,
- **Motivaci žáků** – zařazování herních a soutěžních aktivit (např. konverzační soutěže, jazykové kvizy, simulační cvičení), projektové výuky a veřejných prezentací v angličtině,
- **Podporu přesahu do jiných oblastí** – zapojení témat z reálného života, aktuálních událostí a odborného zaměření (např. cestování, práce, společenské otázky) za účelem rozvoje funkční jazykové komunikace.

Vyučující podporují aktivní zapojení žáků do konverzačních situací, vedou je k zobecňování poznatků, srovnávání různých způsobů vyjadřování a k objektivnímu hodnocení vlastního i cizího projevu.

Výuka konverzace v anglickém jazyce v rámci tohoto ŠVP směřuje k systematickému rozvoji mluvených jazykových dovedností žáků tak, aby byli připraveni splnit požadavky společné (státní) části maturitní zkoušky z anglického jazyka na úrovni B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, plynulé, věcné a logicky uspořádané vyjadřování v anglickém jazyce,
- schopnost rozvíjet a udržovat téma konverzace, přirozeně reagovat na otázky a podněty,

- schopnost efektivní interakce v různých komunikačních situacích (formálních i neformálních),
- správné používání slovní zásoby, gramatických struktur a výslovnosti v reálné komunikaci,
- schopnost využívat poznatky z běžného života, kultury a osobních zkušeností při vyjadřování.

Hodnocení písemného projevu:

- stručná, přehledná a jazykově správná příprava k ústnímu projevu (např. osnovy, plánování hlavních bodů),
- schopnost strukturovat argumenty, vyjádřit myšlenky srozumitelně a přehledně,
- jazyková správnost (gramatika, pravopis, stylistika) v rámci podpůrných písemných materiálů.

Hodnocení prezentací:

- výběr relevantních a zajímavých informací odpovídajících zadání a cíli komunikace,
- schopnost jasného a plynulého ústního projevu při prezentaci tématu,
- vhodné využití informačních technologií pro podporu mluveného projevu (prezentace, videa, obrázky),
- jazyková správnost, schopnost reagovat na dotazy a interagovat s publikem během prezentace.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí
Kompetence k učení
Žák:

- má pozitivní vztah k učení cizího jazyka a rozvoji jazykových dovedností, zejména v mluveném projevu,
- využívá různé techniky samostatného učení jazyka (např. jazykové portfolio, práce se slovní zásobou, využívání audiovizuálních materiálů),
- aktivně pracuje s poslechovými a konverzačními texty v anglickém jazyce,
- efektivně vyhledává a kriticky zpracovává informace z autentických anglických zdrojů,
- rozvíjí porozumění mluvenému slovu (výklady, rozhovory, debaty) a umí si pořizovat poznámky v anglickém jazyce,
- reflektuje vlastní pokrok v konverzačních dovednostech a plánuje další rozvoj.

Kompetence k řešení problémů
Žák:

- rozumí zadání komunikačních úkolů v angličtině a dokáže identifikovat hlavní body tématu,
- aktivně navrhuje řešení situací prostřednictvím mluvené komunikace,
- využívá logické myšlení a strategické přístupy při vedení rozhovoru nebo debaty,
- volí vhodné jazykové prostředky pro řešení různých komunikačních situací,
- spolupracuje v týmu na řešení modelových jazykových úkolů.

Občanská kompetence
Žák:

- respektuje jazykovou, kulturní a společenskou rozmanitost při komunikaci v anglickém jazyce,
- aktivně se zapojuje do diskusí o aktuálních tématech a společenských otázkách v angličtině,
- chápe globální problémy a dokáže o nich diskutovat v cizím jazyce,
- kriticky vyhodnocuje informace získané v angličtině a tvoří vlastní názory,

- podporuje hodnoty tolerance, respektu a demokratického dialogu v mezinárodním kontextu.

Komunikativní kompetence

Žák:

- samostatně, plynule a srozumitelně formuluje své myšlenky v anglickém jazyce,
- aktivně se účastní diskusí, rozhovorů a prezentací v angličtině,
- využívá bohatou slovní zásobu, odpovídající komunikační situaci,
- vyjadřuje a obhajuje své názory, reaguje na partnera v komunikaci,
- rozvíjí schopnost adaptovat jazykový projev podle kontextu a komunikačního partnera.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl být schopen:

- rozpoznávat a respektovat kulturní odlišnosti v jazykově i kulturně rozmanitém světě;
- chápat význam kulturní identity a tradic jak vlastního národa, tak i anglicky mluvících zemí;
- komunikovat s úctou a tolerancí, vyjadřovat své názory kultivovaně a naslouchat ostatním;
- orientovat se v aktuálních společenských a etických otázkách, diskutovat o nich v cizím jazyce;
- projevovat odpovědnost, solidaritu a respekt v mezilidské komunikaci, a to i v mezinárodním kontextu;
- kriticky hodnotit informace z médií a sociálních sítí, včetně těch v cizím jazyce;
- aktivně se zapojit do projektů s mezinárodním nebo kulturním přesahem (např. jazykové výměny, prezentace, tematické diskuze).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák má možnost získat:

- dovednosti komunikace v anglickém jazyce v pracovním prostředí – při pracovních pohovorech, při vedení konverzace se zákazníky nebo partnery;
- schopnost vytvářet profesní dokumenty v angličtině (životopis, motivační dopis, e-mailová komunikace);
- orientaci v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí a schopnost přizpůsobit se kulturním odlišnostem;
- základní terminologii a komunikační strategie potřebné pro profesní situace v daném oboru;
- motivaci k dalšímu jazykovému a profesnímu rozvoji, včetně využití angličtiny při dalším studiu nebo podnikání;
- schopnost efektivně prezentovat sebe sama a své dovednosti v cizím jazyce;
- jistotu při používání digitálních nástrojů při jazykové prezentaci a sebeprezentaci.

Personální a sociální kompetence

Žák:

- stanovuje si jazykové cíle v oblasti mluvené komunikace a sleduje jejich plnění,
- efektivně se učí z vlastních zkušeností i ze zpětné vazby od učitelů a spolužáků,
- přijímá radu a kritiku, pracuje na rozvoji svých slabších stránek v mluveném projevu,
- spolupracuje při týmových konverzačních aktivitách, respektuje různé názory,
- podílí se na vytváření vstřícné atmosféry v rámci skupinové práce.

Matematické kompetence

Žák:

- správně interpretuje základní číselné údaje a informace (např. při diskusi o statistikách, grafech),
- využívá jednoduché numerické údaje v běžné komunikaci v angličtině (např. v tématech jako nakupování, cestování, data).

Digitální kompetence

Žák:

- efektivně využívá digitální technologie k vyhledávání a prezentaci informací v angličtině,
- využívá digitální nástroje (např. online slovníky, konverzační aplikace, videokonference) pro zlepšení svých jazykových dovedností,
- ověřuje důvěryhodnost informací získaných v digitálním prostředí,
- chová se bezpečně a eticky při využívání digitálních nástrojů v rámci jazykového vzdělávání.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti
Cíl: rozvoj klíčových kompetencí v oblasti komunikace a kritického myšlení v anglickém jazyce.

Výuka přispívá k:

- schopnosti orientovat se v anglicky psaných médiích, kriticky hodnotit informace a ověřovat jejich pravdivost,
- umění diskutovat v angličtině o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- rozvíjení ochoty angažovat se v mezinárodním a globálním kontextu,
- úctě k materiálním a duchovním hodnotám a k ochraně životního prostředí prostřednictvím tematické práce v angličtině.

Obsah:

- komunikace, vyjednávání a řešení konfliktů v anglickém jazyce,
- společnost, kultura, náboženství – multikulturní výchova v anglicky mluvících zemích,
- historický a kulturní kontext (19. a 20. století) – práce s anglicky psanými texty,
- stát, politický systém, soudobý svět – rozšířená slovní zásoba a práce s aktuálními texty,
- masová média v anglickém jazyce (články, podcasty, videa),
- morální hodnoty, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – diskuse v AJ.

Člověk a životní prostředí
Cíl: rozvoj environmentální gramotnosti v cizím jazyce.
Výuka přispívá k:

- schopnosti vnímat ekologické problémy a diskutovat o nich v angličtině,
- dovednosti vyhledávat, zpracovávat a kriticky hodnotit informace o životním prostředí v cizím jazyce.

Obsah:

- témata ochrany přírody, klimatu a udržitelného rozvoje v rámci práce s autentickými anglickými materiály,
- práce s texty o ekologii a globálních problémech v angličtině.

Člověk a svět práce

Cíl: rozvoj schopnosti používat anglický jazyk v profesním a pracovním prostředí.

Výuka přispívá k:

- získání dovedností potřebných k uplatnění na trhu práce, včetně psaní profesních dokumentů v anglickém jazyce (životopis, motivační dopis),
- rozvoji komunikačních dovedností pro pracovní pohovory a profesní prezentace v anglickém jazyce,
- porozumění základním právům a povinnostem v pracovním prostředí anglicky mluvících zemí,
- schopnosti efektivní mezinárodní komunikace.

Obsah:

- tvorba životopisu (CV) a motivačního dopisu v angličtině,
- modelové pracovní pohovory v angličtině,
- slovní zásoba a fráze používané v pracovním prostředí,
- kulturní rozdíly v pracovním prostředí různých anglicky mluvících zemí.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- používal digitální technologie jako nástroj pro rozvoj mluveného projevu (např. záznam a analýza vlastního projevu, videohovory, podcasty);
- vyhledával a využíval autentické multimediální materiály (videa, rozhovory, diskuze) k posílení porozumění mluvené angličtině;
- vytvářel prezentace a jiná sdělení v anglickém jazyce za použití digitálních nástrojů;

Mezipředmětové vztahy

- Dějepis – historie anglicky mluvících zemí, historický kontext témat, kultura
- Informační technologie – využívání digitálních nástrojů při tvorbě jazykových projektů a prezentací,
- Biologie – témata životního prostředí, zdraví a lidského těla v anglickém jazyce,
- Matematika – práce s grafy, čísly a tabulkami v anglických textech – interpretace dat (základní),
- Český jazyk a literatura – rozvoj stylistiky a slohových dovedností, přenos stylistických návyků do anglického jazyka.
- Pedagogika - témata vzdělávání a výchovy, komunikace s dětmi a dospělými v cizím jazyce, metodika práce s jazykem.
- Psychologie - porozumění komunikaci, rozvoj mezilidských vztahů, empatie při jazykovém projevu, diskuze o společnosti
- Hudební, výtvarná a dramatická výchova - práce s anglickými písněmi, básněmi, dramatickými scénkami v rámci jazykových aktivit.

Realizace učiva a odborných kompetencí
2. ročník (2) (68)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák – popíše vzhled, oblečení a osobnostní rysy lidí pomocí přiměřené slovní zásoby a gramatických struktur, – reaguje na otázky týkající se osobního života, vzhledu a charakteru v běžné konverzaci, – dokáže diskutovat o různých typech mezilidských vztahů (rodina, přátelství, práce) a vyjadřovat vlastní názory v angličtině, – popisuje obrázek a vysvětluje rozdíly a podobnosti mezi dvěma obrázky	**People** - Povahové vlastnosti, oblečení, vzhled, vztahy	12
Žák: - popíše svůj domov, jeho zařízení, místnosti a okolí pomocí základní i rozšířené slovní zásoby, - porozumí popisům lokalit a staveb v anglicky mluvených i psaných textech a umí na ně reagovat, - vyjadřuje vlastní preference a názory na typy bydlení a životní styl (např. dům vs. byt, město vs. vesnice), - dokáže vést jednoduchý rozhovor o hledání bydlení, nakupování a poskytování pokynů v anglickém jazyce.	**Home** - nábytek, části domu, místnosti, přídavná jména související s prostorem - části města, obchody	12
Žák - popíše školní prostředí a každodenní školní rutinu pomocí odpovídající slovní zásoby, - rozliší a porovná školní systémy v České republice a v anglicky mluvících zemích, - vede jednoduchý rozhovor o školních předmětech, aktivitách a preferencích, - vyjádří svůj názor na vzdělávací systém, školní pravidla a školní život v angličtině, - popíše své školní zkušenosti, úspěchy a plány do budoucna (studium, práce), - využívá správnou slovní zásobu týkající se školního života a vzdělávání, - samostatně vyjadřuje názory, argumenty a preference v konverzaci o škole, - rozvíjí schopnost porovnávat různé školní systémy a školní zkušenosti,	**School** - Školní předměty a rozvrh hodin, školní prostředí - Popis školního systému v České republice a v anglicky mluvících zemích, - Typy škol (základní, střední, odborné, vysoké školy), - Školní aktivity, školní pravidla, mimoškolní činnosti, školní zkušenosti - Studium v zahraničí, výměnné pobyty, studentský život, - Slovní zásoba a fráze spojené s každodenním životem ve škole,	12

- aplikuje gramatické a stylistické dovednosti při ústní komunikaci o vzdělávacích tématech.		
Žák - popíše různé profese a pracovní náplň. - Rozumí požadavkům inzerátů a reaguje na pracovní nabídky. - Představí své schopnosti a dovednosti při pohovoru - Používá budoucí čas, modální slovesa a fráze v pracovních situacích. - Reaguje na otázky a píše základní životopis nebo motivační dopis. - Vyjadřuje preference ohledně profesní orientace.	**Work** - -Profese a povolání, pracovní náplň, hledání zaměstnání, pracovní pohovor.	12
Žák: - Používá slovní zásobu vztahů, emocí a volnočasových aktivit. - Formuluje pozvání, omluvy, děkování a přání. - Uplatňuje zásady slušného chování v angličtině. - Žák popíše rodinu, vztahy a denní režim. - Diskutuje o trávení volného času s přáteli a rodinou. - Vyjadřuje pocity a postoje v běžných sociálních situacích. - zpívá nebo recituje dětské básně/písně v angličtině a vysvětlí jejich význam	**Family and Social Life** - Rodina, rodinné vztahy, volný čas, společenské chování, oslavy.	12
	Disponibilní hodiny	8

3. ročník (2) (66)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - popíše své stravovací návyky a oblíbená jídla. - Reaguje v kontextu restaurace nebo nakupování jídla. - Diskutuje o zdravé výživě a kulinářských zvyklostech. - Používá kvantifikátory, podstatná jména nepočitatelná. - Tvoří rozhovor o objednání jídla. - Rozumí receptu a výrazu chuti.	**Food** - Druhy jídel, stravování, nákupy v obchodě, zdravá výživa, recepty	12
Žák - popíše situace při nakupování a využívání služeb. - formuluje dotazy v obchodě, rozumí informacím o produktech.¨ - Zvládne jednoduchou reklamaci nebo dotaz. - Používá výrazové prostředky pro žádost, dotaz, nabídku. - Rozlišuje ceny, popisuje zboží, vyjadřuje preference. - Orientuje se v obchodním prostředí a službách.	**Shopping and Services** - Obchody, zboží, ceny, reklamace, nakupování oblečení, služby (kadeřnictví, pošta)	12
Žák - plánuje cestu a rozlišuje dopravní prostředky. - Popíše své cestovatelské zážitky. - Rozumí orientačním informacím (cedule, jízdní řády, otázky - Vyjadřuje pokyny a dotazy spojené s cestováním. - Formuluje přání a žádosti v turistických situacích. - Vytvoří stručný popis místa nebo výletu.	**Traveling and Tourism** - Doprava, orientace ve městě, plánování cesty, ubytování, turistická místa.	12

Žák - popíše různé druhy sportu. - Mluví o oblíbených sportovcích a sportovních událostech. - diskutuje o výhodách sportování. - Vyjadřuje pravidla her, používá sportovní slovní zásobu. - Formuluje názory a preference ve sportu. - Píše zprávu o sportovní akci.	**Sport** - Druhy sportu, sportovní vybavení, sportovci, zdravý životní styl.	12
Žák - pojmenuje části těla a běžné nemoci. - Popíše symptomy a reaguje při návštěvě lékaře. - Diskutuje o zdraví a prevenci. - Používá výrazy pro popis zdravotního stavu. - Formuluje jednoduché rady a doporučení. - Vytvoří rozhovor pacient-lékař.	**Health** - Tělo, nemoci, návštěva lékaře, lékárna, zdravý životní styl.	12
	6. Disponibilní hodiny	6

4. ročník (2) (58)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák - popíše vynálezy a technická zařízení. - Diskutuje o výhodách a nevýhodách technologií. - Porozumí popisu funkce zařízení. - Používá trpný rod, technickou slovní zásobu. - Formuluje postup nebo popis procesu. - Argumentuje a vyjadřuje názor na pokrok.	**Science and technology** - Technologie, vynálezy, digitální svět, výhody a rizika vědy.	15
Žák - popíše přírodu, zvířata, rostliny. - Diskutuje o ochraně životního prostředí. - Porovná ekologické přístupy. - Používá slovní zásobu o přírodních jevech. - Vyjadřuje návrhy řešení ekologických problémů. - Píše krátký názorový text. - vyhledá relevantní informace v anglickém jazyce na internetu a ověří jejich důvěryhodnost.	**Nature and environment** - Příroda, ekologie, recyklace, přírodní katastrofy, ochrana zvířat.	15
Žák - rozumí základním pojmům společnosti (vláda, zákon, občanství). - Diskutuje o právech a povinnostech občana. - Vyjádří postoj k aktuálním společenským tématům. - Používá slovní zásobu z oblasti společnosti a státní správy. - Rozlišuje mezi faktem a názorem. - Argumentuje a podporuje svůj názor příklady.	**State and Society** - Stát, společnost, občanství, zákony, demokracie, média	15

Žák - představí základní informace o anglicky mluvících zemích. - Popíše typické znaky kultury, geografie a historie. - Porovná rozdíly mezi jednotlivými zeměmi. - Používá reálie při prezentaci a diskusi. - Formuluje shrnutí o životě v jiné zemi. - Rozumí článkům o kultuře a cestování. - prezentuje informace v digitální podobě (např. PowerPoint, Canva, Padlet) v angličtině.	**The English-speaking World (GB, USA, Australia, Czech Republic)** - Velká Británie, USA, Austrálie, Česká republika – reálie, historie, kultura, jazyk.	10
	Disponibilní hodiny	3

8.22. Název vyučovacího předmětu: Biologické praktikum

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 124

Kód a název oboru vzdělávání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělávání: čtyřleté denní

Platnost: 1.9.2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět biologické praktikum přispívá k chápání přírodních jevů a jejich souvislosti v přírodě i v každodenním životě, učí žáky klást si otázky a vyhledávat k nim relevantní odpovědi.
Cílem je poskytnout žákům soustavu rozšiřujících informací, navazujících na poznatky osvojené žáky především v rámci biologie v 1. – 3. ročníku a v rámci přírodopisu na ZŠ a vychovávat žáky k citu pro práci s biologickým materiálem.
Vzdělání směřuje k tomu, aby žák:

- zopakoval, upevnil a rozšířil vědomosti získané v povinném vyučovacím předmětu biologie a přírodopisu,
- doplnil učivo o hlavní zákonitosti složení, stavby a vývoje anorganické přírody jako základní složky prostředí a jejího vztahu k vývoji organické přírody,
- zvládnul základy mikroskopické techniky a prováděl jednoduché experimenty,
- určoval pomocí atlasů a klíčů základní rostliny a živočichy,
- efektivně pracoval s informacemi, uměl je získávat a kriticky vyhodnocovat.
- používal digitální technologie při pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů;
- kriticky hodnotil a interpretoval biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů a využíval je při řešení environmentálních otázek.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků po 2 hodinách týdně. Do 3. ročníku je zařazeno rozšiřující učivo z tematických celků – Biologie člověka a Genetika. Do tematického celku Environmetální výchova je zařazeno učivo o anorganické přírodě a geologických procesech v přírodě a rozšiřující učivo o ochraně přírody u nás a ve světě. Důležitou součástí učiva jsou odborné exkurze, přednášky a besedy s odborníky – tematický celek – Biologie ve výzkumu a v praxi.
Do 4. ročníku je nejprve zařazeno prohlubující učivo o eukaryotní buňce, následuje objasnění evoluční teorie – historické a nové poznatky – a přehled života v geologických érách.
V tematickém celku Biologie rostlin a Biologie živočichů jde především o praktické určování a poznávání organismů v přírodě a mikroskopickou stavbu jejich orgánových soustav.
Nedílnou součástí učiva je celek Biologie a společnost, kde je nutné zdůraznit význam biologických poznatků pro život – realizováno formou besed s odborníky, návštěvou odborných pracovišť a účastí na odborných přednáškách.

Pojetí výuky

V biologickém praktiku je využíváno především skupinového vyučování, které je doplňováno výkladem. Ve vyučovacích hodinách se uplatňuje samostatnost žáků při práci s přírodninami, při zpracovávání seminárních prací a referátů. Zařazovány jsou besedy s odborníky, návštěva odborných pracovišť a exkurze do terénu.

V afektivní oblasti směřuje výuka biologického praktika k tomu, aby žáci:

- získali motivaci uplatňovat biologické poznatky a dovednosti v praxi s ohledem na zásady udržitelného rozvoje a ochranu životního prostředí;
- rozvíjeli pozitivní vztah k přírodě, živým organismům a zodpovědnému zacházení s biologickým materiálem;
- byli schopni rozpoznat a odmítat chování a látky, které mají negativní dopad na zdraví, včetně rizik spojených s návykovými látkami;
- posilovali své komunikační a kooperativní dovednosti při týmové práci, při provádění pokusů a při prezentaci výsledků;
- nacházeli motivaci k dalšímu vzdělávání v biologii a příbuzných oborech, a to i s ohledem na svou profesní orientaci a osobní zájem.

Hodnocení výsledků žáků

Způsoby hodnocení žáků by měly spočívat v kombinaci známkování a slovního hodnocení, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků. V hodnocení se přihlíží ke hloubce porozumění poznatků, k dovednostem při praktických cvičeních, ke kvalitě seminárních prací a k ústnímu projevu při interpretaci praktických úloh a referátů.

Hodnotí se:

- schopnost samostatného úsudku a samostatné práce,
- schopnost práce ve skupině,
- správnost, přesnost a pečlivost v protokolech z praktických cvičení,
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci

- pracují s odbornými texty různými způsoby, využívají studijní i analytické čtení.
- Vyhledávají a zpracovávají informace z různorodých zdrojů včetně osobních i zprostředkovaných zkušeností.
- Poslouchají mluvené projevy s porozuměním, sledují a hodnotí svůj pokrok při dosahování stanovených cílů.
- Učí se přijímat hodnocení svých výsledků od jiných osob a využívají jej k vlastnímu zlepšování.

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- rozumějí zadání úkolu, navrhují vhodný postup řešení a jsou schopni jej zdůvodnit.
- Volí adekvátní prostředky a metody pro řešení biologických praktických úkolů.
- Spolupracují při řešení problémových situací, rozvíjejí schopnost týmové práce a hledání konsenzu.
- je schopen spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi /týmová řešení/,
- je schopen porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka
- v přírodě a zdůvodnit nezbytnost trvale udržitelného rozvoje,
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- pracuje s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- je schopen určit jádro problému,
- zdůvodní zvolený postup a dosažené výsledky,
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění daných úkolů.

Komunikativní kompetence
Žáci

- se vyjadřuje odbornou terminologií,
- interpretuje přírodovědné informace,
- formuluje myšlenky přesně a srozumitelně,
- dokáže obhajovat své názory a postoje,
- respektuje názory druhých,
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence
Žáci

- je připraven se dále vzdělávat,
- pracuje v týmu, podněcuje práci týmu svými vlastními názory,
- je schopen efektivně pracovat,
- přijímá hodnocení svých výsledků ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reaguje, přijímá radu i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci

- jednají samostatně a zodpovědně ve vlastním i veřejném zájmu.
- Dodržují zákony, morální principy a společenské normy.
- Aktivně vystupují proti diskriminaci, xenofobii a nesnášenlivosti.
- Respektují identitu a odlišnost ostatních.
- Orientují se v aktuálním společenském a politickém dění doma i ve světě, reflektují souvislosti a důsledky.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Žáci

- si vytvářejí odpovědný postoj ke své profesní budoucnosti.
- Získávají přehled o možnostech uplatnění v biologických a příbuzných oborech, seznamují se s podmínkami trhu práce, pracovním prostředím a ekonomickými aspekty výkonu profese.
- Osvojují si znalosti o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů, i o náležitostech soukromého podnikání včetně etických a právních aspektů.

Digitální kompetence
Žáci

- využívají digitální technologie jako nástroje pro orientaci ve světě informací.
- Vyhledávají a zpracovávají data bezpečně a s využitím ověřených otevřených zdrojů.
- Kriticky hodnotí informace (rozlišují spolehlivé zdroje od fake news, hoaxů a dezinformací).
- Umějí vytvořit poutavou prezentaci s využitím moderních ICT nástrojů.
- Orientují se v online portálech veřejné správy a umějí získávat praktické informace důležité pro občanský i profesní život.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

- odpovědnost za vlastní život a zdraví
- vyhledávání a posuzování informací o vzdělávací nabídce

Člověk a životní prostředí

- vytváření citlivého vztahu k přírodě
- vytváření úcty k živé i k neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- ochrana životního prostředí

Člověk a digitální svět

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací
- efektivní práce s informacemi a jejich efektivní vyhodnocování

Mezipředmětové vztahy

- fyzika
- matematika
- informační technologie
- chemie
- zeměpis

Realizace odborných kompetencí

3.ročník (2) (66)

Výsledky vzdělání a odborné kompetence	**Tematické celky**	**Počet hodin**
Žák : - vysvětlí proces hominizase a sapientace, - charakterizuje významné lidské znaky, - uvede základní předchůdce člověka, - popíše stavbu a funkci lidských orgánů.	**Biologie člověka** - topografie a funkce kostí a svalů - zátěžové testy - stavba a funkce analyzátorů - vitální kapacita plic - fylogeneze člověka - významná naleziště předchůdců člověka	**18**
Žák : - vysvětlí základní typy dědičnosti u člověka, - zhodnotí metody šlechtění u rostlin, - vyhodnotí etické aspekty používání biotechnologií založených na manipulacích s genetickým materiálem, - uvede příklady mutagenů v životním prostředí, - zhodnotí význam genetických poznatků v běžném životě i v odborné praxi.	**Genetika** - metody výzkumu genetiky člověka - typy dědičnosti u člověka - GMO organismy - metody šlechtění - mutageny a životní prostředí - význam genetických poznatků v praxi	**12**
Žák : - dokáže rozlišit nerost a horninu, - chápe geologické procesy v biosféře, - popíše stavbu zemského povrchu, - vyjádří vztahy mezi zemskými sférami, - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie, - chápe nutnost ochrany přírody, - charakterizuje hlavní globální problémy, - uvede příklady chráněných území a naučných stezek v ČR a v regionu, - zdůvodní odpovědnost jedince za ochranu krajiny a životního prostředí.	**Environmentální výchova** - geologické procesy - geologická mapa - geologický vývoj území ČR - CHKO v blízkém okolí - zákony o ochraně přírody - organizace ochrany přírody u nás a ve světě - význam naučných stezek v přírodě	**22**

Žák: - se seznámí s prací na odborných pracovištích zaměřených na výzkum v oblasti přírodních věd, - rozšíří si biologické poznatky na odborných přednáškách, - umí klást odborné dotazy a diskutovat.	**Biologie ve výzkumu a v praxi**	**14**

4. ročník (2) (58)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák : - chápe základní životní projevy buňky, - rozpozná hlavní struktury eukaryotní buňky, - uvede základní rozdíly prokaryotních a eukaryotních buněk.	**Eukaryotní buňka** - funkční struktury - eukaryotické buňky - metabolismus buňky - buňka – tkáně a pletiva	**4**
Žák: - uvede základní myšlenky evoluční teorie Ch. Darwina, - porovná názory Ch. Darwina s názory jeho předchůdců , - chápe význam evoluční teorie, - charakterizuje život v geologických érách.	**Evoluční teorie** - J.B. Lamarck a J.Cuvier - evoluční teorie Ch. Darwina - současné názory - přehled života v geologických érách	**6**
Žák: - umí pracovat s mikroskopem, - vyhodnotí biologické preparáty, - dodržuje laboratorní řád, - dodržuje zásady bezpečnosti práce s biologickým materiálem, - dodržuje předepsaný postup, vede záznam o prováděné práci, zpracovává a vyhodnotí výsledky v pracovním protokolu, - dodržuje pravidla mikroskopování, - ovládá přípravu nativního preparátu, - porovná stavbu živočišných a rostlinných tkání, - objasní nebezpečí šíření invazivních druhů, - uvede příklady druhů rostlin a živočichů v regionu, - zdůvodní příčiny devastace některých živočišných a rostlinných populací a vyvodí z nich možné ekologické důsledky, - charakterizuje základní projevy chování živočichů, - pracuje s atlasy a klíči, - chápe nutnost ochrany biotopů.	**Biologie rostlin** - anatomie hlavních rostlinných orgánů - anatomie a morfologie květů, květenství, plodů - určování druhů rostlin podle atlasů a klíčů - význam rostlin v biosféře - léčivé rostliny **Biologie živočichů** - prvoci – stavba těla, význam v přírodě, rozšíření - určování bezobratlých a obratlovců podle atlasů a klíčů - význam potravních sítí - etologie - systematika – nové poznatky - význam ZOO, lesoparků a záchranných stanic	**16** **16**

Žák: - doloží na příkladech význam biologie pro vědu a praxi, - objasní historii biologie jako vědní disciplíny včetně současných trendů jejího rozvoje, - uvede významné nositele Nobelových cen	**Biologie a společnost** - význam biologických poznatků pro život - významní biologové a nositelé Nobelových cen	**16**

8.23. Název vyučovacího předmětu: APLIKOVANÁ PSYCHOLOGIE

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní forma vzdělávání

Celkový počet hodin: 124

Datum platnosti učební osnovy: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka aplikované psychologie směřuje k naplnění obecných cílů středního odborného vzdělávání. Zaměřuje se především na získávání praktických psychologických dovedností a jejich využití v různých oblastech lidské činnosti, zejména ve výchově, vzdělávání a péči o děti. Předmět vede žáka k hlubšímu pochopení sebe sama, k respektování individuality a odlišnosti druhých a k rozvoji schopnosti nahlížet na mezilidské vztahy z psychologického pohledu. Posiluje dovednosti potřebné pro komunikaci, spolupráci, porozumění i zvládání náročných situací v osobním i profesním životě.
Výuka podporuje formování profesionálních postojů, osobnostní zralosti a sociální odpovědnosti žáka. Rozvíjí jeho schopnost jednat samostatně i v týmu, převzít odpovědnost za vlastní rozhodnutí a aktivně spolupracovat s rodinou, institucemi a dalšími partnery v oblasti výchovy a vzdělávání.
Důraz je kladen na propojení teoretických poznatků s praxí a na potřebu dalšího osobnostního i odborného růstu v rámci celoživotního vzdělávání.

Charakteristika učiva

Aplikovaná psychologie rozvíjí především praktické dovednosti a schopnosti žáků uplatňovat psychologické poznatky v každodenních i profesních situacích. Teoretická výuka slouží jako východisko pro porozumění různorodé problematice lidského prožívání, chování a mezilidských vztahů. Obsah učiva je úzce propojen s pedagogikou, speciální pedagogikou, pedagogickou praxí a dalšími odbornými předměty, které rozvíjejí specifické schopnosti žáků v oblasti výchovy a vzdělávání.
Jednotlivá témata jsou volena tak, aby se logicky doplňovala a vzájemně propojovala, čímž dochází k rozvoji klíčových i odborných kompetencí žáků. Výuka se zaměřuje na aplikaci psychologie v různých oblastech lidské činnosti – žáci se postupně seznamují s psychologií práce, hry, učení, s psychologickými aspekty působení ve veřejné správě, v médiích, obchodě, zdravotnictví, poradenství či v péči o osoby se specifickými potřebami. Věnují se také psychologii mezikulturní komunikace, environmentální psychologii a tématům týkajícím se integrace menšin a respektu k rozmanitosti.
Součástí učiva je i porozumění fungování mezilidských vztahů, analýza komunikace, předcházení a řešení konfliktů a rozbor příčin a prevence sociálně patologických jevů. Žáci se učí reflektovat psychologické aspekty své budoucí profese a osvojovat si profesní postoje a hodnoty důležité pro práci s dětmi a mládeží.

V afektivní oblasti směřuje výuka aplikované psychologie k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli pozitivní vztah k sebepoznání, práci na sobě a porozumění lidské psychice jako základu pro kvalitní mezilidské vztahy;
- chápali význam psychologických poznatků pro osobní růst, komunikaci, profesní život i zvládání náročných situací;
- projevovali vytrvalost, soustředěnost a odpovědnost při sebereflexi, poznávání emocí a chování, a při hledání vlastních cest k osobnostnímu rozvoji;

- oceňovali jasnost, přiměřenost a empatii ve vyjadřování a jednání vůči sobě i druhým;
- respektovali individualitu a odlišnosti druhých lidí, rozvíjeli schopnost empatie, aktivního naslouchání a konstruktivní spolupráce;
- budovali si zdravé sebehodnocení na základě vědomí vlastních silných a slabých stránek a schopnosti učit se z chyb;
- vnímali psychologii jako prostředek k rozvoji mezilidských vztahů, zvládání emocí a porozumění dynamice skupiny;
- chápali význam poctivosti, respektu, důvěry a etiky při práci s informacemi o lidech i při vlastním vyjadřování;
- rozvíjeli hodnoty tolerance, úcty k druhým, odpovědnosti a otevřenosti, které jsou základem pro bezpečné, podporující a profesionální prostředí ve výchově i vzdělávání.

Pojetí výuky

Jedná se o volitelný seminář, který rozšiřuje vědomosti z psychologie. Výuka aplikované psychologie je zaměřena především na rozvoj praktických dovedností, sebereflexe a osobnostních kompetencí žáků. Teoretické poznatky slouží jako východisko pro porozumění psychologickým souvislostem a jejich cílené využití v konkrétních životních a profesních situacích, zejména v oblasti výchovy, vzdělávání a mezilidských vztahů.
Aplikovaná psychologie úzce souvisí s pedagogikou, speciální pedagogikou, občanskou naukou, společenskovědním základem i odbornou a metodickou výukou. Jednotlivá témata se logicky doplňují a podporují rozvoj jak klíčových, tak odborných kompetencí žáků – zejména v oblasti komunikace, řešení konfliktů, práce s emocemi, porozumění vývojovým a sociálním jevům a podpory duševního zdraví.
Výuka je vedena aktivními metodami, které podporují kritické myšlení, tvořivost, empatii a schopnost aplikace. Učitel střídá výklad, řízený dialog, diskusi, problémové vyučování, práci s odbornou literaturou a multimediálními zdroji, individuální i skupinové projekty, referáty, modelové situace a kazuistiky. Součástí výuky je také reflexe zkušeností z praxe a ze života žáků.
Velký důraz je kladen na práci s informačními zdroji – zejména na vyhledávání, ověřování a srovnávání informací z různých psychologických směrů. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali informace kriticky zhodnotit, pochopit jejich souvislosti a samostatně utvářeli a obhajovali své názory.
Výuka cíleně rozvíjí profesní postoje žáků, jejich občanské a kulturní povědomí, etické vnímání a hodnotovou orientaci. Podporuje schopnost přenášet osvojené postoje a dovednosti do budoucí výchovné a vzdělávací činnosti v prostředí mateřských a školních zařízení i mimoškolních aktivit.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět z ústního a písemného projevu, každý tematický celek bude zakončen dílčím hodnocením znalostí.
Hodnocení probíhá průběžně a formativně, s cílem rozvíjet u žáků nejen odborné znalosti, ale také schopnost uplatnit psychologické poznatky v praxi a v osobnostním růstu.
Při ústním projevu se mimo jiné hodnotí:

- schopnost samostatně vysvětlit psychologické jevy a souvislosti;
- srozumitelnost, přesnost a logická struktura výkladu;
- schopnost uplatnit získané poznatky v konkrétních situacích;
- aktivní účast na diskusi, argumentace a ochota spolupracovat;
- schopnost reflektovat vlastní postoj a propojit téma s vlastní zkušeností.

Při písemném projevu se hodnotí zejména:

- obsahová správnost a porozumění odborné terminologii;
- schopnost analyzovat, porovnávat a formulovat závěry;
- přehlednost, struktura a jazyková úroveň písemného projevu;
- schopnost práce s odborným textem a jeho interpretace.

Ostatní hodnocení se zaměří zejména na:

- kvalitu a aktivní zapojení do projektových a skupinových prací;
- samostatné zpracování referátů, prezentací nebo kazuistik;
- schopnost spolupracovat, respektovat druhé a konstruktivně komunikovat;
- míru sebereflexe a uplatnění poznatků v osobnostním i profesním rozvoji.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák by měl být schopen:
- efektivně se učit, vyhledávat, třídit a zpracovávat psychologické informace z různých zdrojů;
- kriticky přistupovat k informacím, analyzovat je a ověřovat jejich platnost;
- porozumět základním psychologickým pojmům a souvislostem a využívat je v praxi;
- reflektovat vlastní pokrok, poznatky a zkušenosti a plánovat další rozvoj svého poznání.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl být schopen:
- identifikovat psychologické problémy v mezilidských vztazích a v chování jednotlivců;
- navrhovat řešení problémových situací s ohledem na konkrétní okolnosti a osobnosti zúčastněných;
- uplatňovat poznatky z psychologie při prevenci a řešení konfliktů;
- posuzovat situace z různých perspektiv a volit vhodné strategie přístupu.

Komunikativní kompetence

Žák by měl být schopen:

- kultivovaně, věcně a empaticky vyjadřovat své myšlenky ústně i písemně;
- naslouchat druhým, klást otázky, poskytovat a přijímat zpětnou vazbu;
- využívat psychologické poznatky k efektivní a citlivé komunikaci;
- přizpůsobit komunikaci různým situacím a typům osobnosti.

Personální a sociální kompetence

Žák by měl být schopen:
- poznávat své silné a slabé stránky a rozvíjet svou osobnost;
- pracovat samostatně i ve skupině, nést odpovědnost za svěřené úkoly;
- navazovat pozitivní mezilidské vztahy, řešit konflikty a spolupracovat;
- přistupovat k druhým s respektem, empatií a ochotou porozumět.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl být schopen:
- rozpoznat a respektovat odlišnosti mezi lidmi a chápat jejich souvislosti;
- zaujímat zodpovědné postoje vůči sobě, společnosti i přírodě;
- jednat eticky, s úctou k hodnotám, právům a pravidlům;
- aktivně se zapojovat do života společnosti, podporovat porozumění a toleranci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák má možnost získat:
- dovednosti potřebné pro práci v oblasti vzdělávání a výchovy s důrazem na psychologické aspekty;
- návyky zodpovědného, samostatného a systematického přístupu k práci;
- schopnost reflektovat své předpoklady pro konkrétní pracovní činnosti a týmovou spolupráci;
- uvědomění si etického rozměru profesní role pedagoga a pomáhající profese.

Matematické kompetence

Žák by měl být schopen:
- orientovat se v jednoduchých statistikách a grafech při zpracování psychologických dat;
- vyhodnocovat dotazníky a interpretovat výsledky v kontextu psychologické analýzy;
- aplikovat základní kvantitativní metody (např. procenta, průměr) v rámci průzkumů a pozorování.

Digitální kompetence

Žák by měl být schopen:

- vyhledávat, zpracovávat a prezentovat psychologické informace pomocí digitálních technologií;
- využívat online nástroje a odborné databáze pro studium psychologie;
- pracovat s audiovizuálními materiály a digitálními formami výuky (např. e-learning, prezentace);
- kriticky hodnotit informace z digitálního prostředí a dbát na etiku v online komunikaci.

Přínos k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:
- rozvíjel schopnost porozumět sobě i druhým, respektoval odlišnosti v názorech, hodnotách a chování;
- chápal význam etického jednání, osobní odpovědnosti a důstojnosti člověka ve společnosti;
- dovedl diskutovat o společenských a etických tématech s respektem k druhému člověku;
- rozvíjel toleranci, empatii a schopnost spolupráce v rámci skupiny i společnosti;
- uvědomoval si význam duševního zdraví pro aktivní a odpovědné občanství.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- vnímal souvislosti mezi psychickým zdravím a kvalitou prostředí, ve kterém člověk žije;
- reflektoval vliv prostředí na lidské chování, prožívání a mezilidské vztahy;
- rozvíjel odpovědný vztah k životnímu prostředí včetně vnímání ekologické, duševní a sociální rovnováhy jako součásti udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- reflektoval své osobnostní předpoklady a kompetence důležité pro výkon budoucí profesní role;
- rozvíjel dovednosti potřebné pro týmovou spolupráci, řešení konfliktů a efektivní komunikaci na pracovišti;
- uvědomoval si význam psychické hygieny, profesní motivace a prevence syndromu vyhoření;
- chápal význam celoživotního vzdělávání a rozvoje osobnosti v souvislosti s měnícími se požadavky trhu práce.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- efektivně využíval digitální nástroje ke studiu, vyhledávání a zpracování psychologických informací;
- kriticky posuzoval obsah digitálních médií z hlediska jejich vlivu na psychiku a mezilidské vztahy;
- rozvíjel digitální gramotnost ve vztahu k osobnímu rozvoji, vzdělávání i společenské odpovědnosti;
- osvojil si zásady bezpečné, etické a odpovědné komunikace v online prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Psychologie – navazuje na obecné psychologické poznatky (psychické procesy, vývojová a osobnostní psychologie), které dále rozvíjí a aplikuje v praktických situacích; propojení s poznatky o vývoji dítěte, osobnosti, sociální interakci a komunikaci.
Pedagogika – poznatky o psychickém vývoji dítěte a dospívajícího, výchovné přístupy, vztah učitel–žák, motivace, hodnocení;
Občanská nauka– hodnoty, postoje, společnost, mezilidské vztahy, etika, rovnost a odpovědnost;
Biologie – anatomie a fyziologie mozku, nervová soustava, smyslové orgány, vliv biologických faktorů na chování;
Český jazyk a literatura – rozvoj jazykových a komunikačních dovedností, interpretace psychologických aspektů postav;
Tělesná výchova / Zdravý životní styl – vztah mezi psychickým a fyzickým zdravím, prevence stresu, relaxace;
Digitální technologie – využití digitálních nástrojů při studiu, tvorbě prezentací, e-learning, práce s daty;
Dějepis – vývoj psychologie jako vědy, významné osobnosti psychologie, historický kontext mezilidských vztahů.
Pedagogická praxe – pozorování, analýza a reflektování chování dětí, práce s rodiči, týmová spolupráce, aplikace poznatků v praxi.
Cizí jazyk (např. anglický) – komunikace, kulturní odlišnosti, emoční inteligence v mezinárodním kontextu, práce s cizojazyčnými zdroji.

Obsah učiva a odborné kompetence
3. ročník (2) (66)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák – vysvětlí význam aplikovaných psychologických oborů v různých oblastech života; – uvede příklady využití psychologie ve společnosti, práci, vzdělávání a komunikaci; – rozpozná souvislosti mezi psychologií a společenskovědními disciplínami (např. pedagogika, sociologie); – uvědomuje si možnosti využití psychologických poznatků v každodenním rozhodování a mezilidských vztazích. – vyhledá a zpracuje informace o aplikovaných oborech psychologie z odborných webů, e-learningových platforem a věrohodných online zdrojů.	**1. Využití psychologie v každodenním životě** - aplikované obory psychologie souvislost se společenskými obory	2
Žák – popíše význam hry pro vývoj osobnosti dítěte; – analyzuje funkce hry ve výchově a vzdělávání; – navrhne vhodné herní aktivity z pohledu psychického vývoje. – objasní význam volnočasových aktivit pro rozvoj osobnosti; – charakterizuje psychologické aspekty sportovních a uměleckých činností; – uvědomuje si jejich vliv na sebevědomí, seberegulaci a duševní pohodu. – rozliší faktory ovlivňující učení žáků v různém věku; – aplikuje základní teorie učení při tvorbě metod výchovy a výuky; – reflektuje vlastní styl učení a jeho zefektivnění. – popíše psychologické aspekty pracovního prostředí, motivace a řízení lidí; – vysvětlí vliv reklamy a médií na chování jedince;	**2. Psychologie související se základními činnostmi** 2.1.Hra - psychologie hry - Zájmová činnost - psychologie sportu - -psychologie umění 2.2.Učení - psychologie učení a vyučování 2.3.Práce - psychologie práce, trhu, obchodu, reklamy - psychologie organizace, řízení - personalistika	20

– chápe základní principy personalistiky a mezilidské komunikace na pracovišti. – reflektuje vliv digitálního prostředí na chování, učení i reklamu.		
Žák – popíše cíle a náplň práce poradenských zařízení; – rozezná různé typy poraden (výchovné, manželské, krizové apod.); – navrhne vhodné způsoby komunikace a intervence v konkrétních případech; – chápe význam prevence a podpory při řešení vztahových a osobnostních obtíží.	**3. Poradenská psychologie** - koncepce práce poradny - druhy poraden - okruhy poradenské činnosti- osobnost, - partnerské vztahy, psychologie rodiny	20
Žák – rozliší jednotlivé obory klinické psychologie, psychiatrie, psychopatologie a jejich specifika; – popíše příčiny a projevy vybraných duševních poruch a možnosti prevence; – chápe význam psychoterapie, psychosociální podpory a respektu k duševnímu zdraví; – uvědomuje si etické zásady při práci s klienty se zdravotními a psychickými potížemi. – vyhledává důvěryhodné informace o psychických poruchách a podpůrných službách v online prostředí;	**4.Psychologie související s poruchami zdraví a psychiky** - psychologie zdraví - lékařská psychologie - -klinická psychologie - psychiatrie - psychopatologie - psychoterapie – seminární práce a - jejich prezentace	21
	5. Disponibilní hodiny	3

4. ročník (2) (58)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák – rozvíjí základní sociální dovednosti formou nácviku (komunikace, asertivita, kooperace); – reflektuje své silné a slabé stránky, pracuje se sebehodnocením a sebevědomím; – chápe význam role a pozice jednotlivce ve skupině a analyzuje skupinovou dynamiku; – diskutuje o původu a dopadech sociálních předsudků, navrhuje možnosti jejich překonání.	**1. Aplikovaná sociální psychologie** - nácvik sociálních dovedností formou - sociálně psychologického výcviku - sebepoznání, sebevědomí, sebeprosazení - role a pozice ve skupině - - překonávání sociálních předsudků	10
Žák – definuje pojem sociopatie a zná příklady sociálně patologických jevů (agrese, závislosti, delikvence apod.); – rozlišuje mezi sociálními toxiny a jejich dopady na jednotlivce i společnost; – chápe principy primární, sekundární a terciární prevence; – zná možnosti pomoci a pomáhající instituce. – vyhledává a kriticky hodnotí online preventivní kampaně, videa a informace k prevenci závislostí a rizikového chování; – prezentuje výsledky skupinových úkolů nebo referátů prostřednictvím digitálních platforem	**2. Sociopatie** - sociální toxiny - prevence sociálně patologických - jevů-poruchy chování, závislosti - pomáhající instituce	8
Žák – vysvětlí roli výchovného a kariérního poradce na škole; – rozpozná situace vhodné pro krizovou intervenci a zná její základní pravidla; – seznámí se s technikami mediace mezi žáky, rodiči a pedagogy; – chápe význam psychologické podpory ve školním prostředí.	**3.Výchovné poradenství na školách** - kariérní poradenství - krizová intervence - mediace mezi žáky, učiteli a rodiči	7

Žák – popíše specifika psychologické práce v různých oblastech státní správy (doprava, policie, armáda, soudnictví); – porozumí funkci forenzního psychologa, mediátora nebo psychologa krizové intervence; – chápe působení médií a propagandy z hlediska psychologického ovlivňování; – vysvětlí vztah mezi prostředím a psychikou v rámci environmentální psychologie. – analyzuje multimediální obsah (reportáže, kampaňová videa, reklamy) z pohledu psychologického působení	**4. Využití psychologie ve státních strukturách** - dopravní psychologie - policejní psychologie - forenzní psychologie - probační a mediační služba - vojenská a záchranářská psychologie - politická psychologie, propaganda - psychologie a média - enviromentální psychologie	20
Žák – charakterizuje hlavní rozdíl mezi vědeckým a pseudovědeckým přístupem; – diskutuje o fenoménech jako astrologie, parapsychologie, grafologie apod.; – kriticky hodnotí neověřené metody a poznatky, identifikuje rizika manipulace a zneužití psychologie; – argumentuje na základě důkazů a ověřených informací.	**5.Nevědecká psychologie-parapsychologie** - okultní vědy: astrologie, spiritismus, numerologie, telepatie, magie, chiromantie, kartářství, psychotronika, jasnovidectví, psychokineze - grafologie - nebezpečí zneužití psychologie	6
Žák – zpracuje seminární práci na zvolené téma z dějin psychologie nebo psychologického směru – představí základní přínos významných psychologických osobností a škol (např. Freud, Jung, Maslow, Skinner, Rogers apod.) – porovná různé přístupy a jejich uplatnění v praxi – prezentuje výsledky samostatné práce před třídou, přijímá zpětnou vazbu	**6. Přehled významných psychologů a směrů** - seminární práce a jejich prezentace	6
	7. Disponibilní hodiny	1

8.24.Název vyučovacího předmětu: SEMINÁŘ Z PEDAGOGIKY

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 124

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučovacího předmětu pedagogický seminář je směřování k naplnění obecných cílů středního odborného vzdělávání. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, vytvoření jejich pedagogického myšlení a cítění, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových kompetencí. Předmět pedagogický seminář se věnuje uplatňování teoretických poznatků v praxi, uvádí žáky do odborné pedagogické terminologie a do vybraných otázek výchovy a vzdělávání. Poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro zaměstnání ve školských a mimoškolských zařízeních zabezpečujících výchovu a vzdělávání ve volném čase a práci asistenta pedagoga. Formuje jejich pedagogické myšlení a postoje a učí je nazírat na práci školy a učitelů z různých pohledů.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce.

Didaktické pojetí předmětu vede studenta především k praktickým dovednostem, teoretická výuka je pouze východiskem pro porozumění dané problematice vycházející z praxe. Pedagogický seminář tedy úzce souvisí s pedagogikou, psychologií, základy společenských věd, občanskou naukou a metodickou výukou specializací. Jednotlivá témata se vhodně propojují a doplňují a rozvíjí tak klíčové i odborné kompetence žáka.
Výuka bude realizována jak formou frontálního vyučování, tak dalšími organizačními formami jako je skupinové a kooperativní vyučování, individualizované a diferenciované vyučování, projektové vyučování. Žáci budou orientování na autodidaktické metody (osvojení různých technik samostatného učení a práce). Žák by měl probrané jevy, pojmy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech a tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování, na aktualizaci učiva i na motivační činitele.

V afektivní oblasti směřuje vzdělávání v semináři z pedagogiky k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli otevřený, ale kritický postoj k pedagogickým přístupům, metodám a nástrojům, uvědomovali si jejich možnosti i omezení a vnímali důležitost průběžného sebevzdělávání a celoživotního profesního růstu;
- budovali zdravou sebedůvěru ve vlastní schopnosti pracovat s dětmi a mládeží, usilovali o přesnost, odpovědnost a etický přístup ve vzdělávacím i výchovném procesu;
- dokázali realisticky posoudit své pedagogické kompetence, rozpoznali situace, kdy zvládnou postupovat samostatně, a kdy je žádoucí konzultovat problém s odborníkem;
- projevovali vytrvalost a odolnost při hledání řešení složitých pedagogických či výchovných situací a dokázali reflektovat vlastní postupy;
- rozvíjeli schopnost pracovat s nejednoznačně formulovanými problémy a otázkami, hledali různá možná řešení a přistupovali k nim s tvořivostí, otevřeností a pedagogickou empatií

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení*:*

Žák je schopen:

- Mít pozitivní vztah k učení, ovládat různé techniky učení,
- si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení),
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.)
- pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení;
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je schopen:

- Porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému,
- navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit,
- využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence komunikativní*:*

Žák je schopen:

- Vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- účastnit se aktivně diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle a zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textu a projevu jiných lidí.

Kompetence personální a sociální:

Žák je schopen:

- Reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí,
- přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj,
- být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;

– přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
– nepodléhat předsudkům a stereotypům k přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

Žák je schopen:

– Jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném; dodržovat zákony,
– respektovat práva a osobnost druhých lidí a jejich kulturní specifika,
– vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
– jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
– přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
– uznávat hodnotu života,
– uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
– podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

Žák je schopen:

– Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti,
– uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
– mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
– umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;
– vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
– prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
– znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi:

Žák je schopen:

– Pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
– pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
– získávat informace z otevřených zdrojů zejména pak s využitím celosvětové sítě internet a uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím;
– komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti:

- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- budování občanské gramotnosti žáků
- diskuse o kontroverzních otázkách současnosti
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých

- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností

Člověk a svět práce:

- orientace ve světě práce
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu
- základní aspekty pracovního poměru
- formulace profesního cíle, plánování a tvorby profesní kariéry

Digitální technologie:

- použití základního a aplikačního vybavení počítače nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro další vzdělávání
- práce s informacemi a komunikačními prostředky

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- občanská nauka
- informační a komunikační technologie
- biologie a hygiena
- český jazyk a literatura
- psychologie
- dramatická výchova
- hudební výchova
- tělesná výchova
- výtvarná výchova
- ekonomika

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků se provádí na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Hodnotí se schopnost porozumění pedagogickým pojmům a zákonitostem pedagogických jevů a schopnost je aplikovat v praxi. Podmínkou hodnocení ve třetím a čtvrtém ročníku je řádné absolvování souvislé pedagogické praxe a zpracování adekvátního výstupu (ve třetím i čtvrtém ročníku pedagogický deník pedagogické praxe s přílohou metodického zásobníku), ke kterému se ve výsledné známce z předmětu pedagogika přihlíží.
Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vycházejí podklady pro klasifikaci, jsou:

- individuální i frontální zkoušení
- písemné nestandardizované testy
- klasifikace referátů a prezentací
- skupinové projekty
- práce s odbornou literaturou (anotace, referát)

Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka. Konečnou klasifikaci určí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a klasifikačním řádem.

Realizace odborných kompetencí

3. ročník (2)(66)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – orientuje se v síti pedagogicko – psychologických poradenských zařízení – charakterizuje základní diagnostické metody, – zná jejich výhody a nevýhody a ví kdy je použít – dokáže provést základní sociometrický výzkum ve skupině – na základě vyhodnocení sociometrického šetření určí pravděpodobné vztahy ve skupině – zná postup diagnostiky učebních stylů žáka a umí jej aplikovat – sestaví jednoduché testové cvičení a objektivně jej vyhodnotí – v praxi si všímá individuálních zvláštností dětí a sleduje jejich pokroky – zvládá základy hospitační činnosti	**1. Pedagogická diagnostika** – úvod do pedagogické diagnostiky – metody pedagogické diagnostiky – diagnostika skupiny – skupinové vztahy – diagnostika jednotlivce – sledování individuálních pokroků jednotlivých žáků, individuální vzdělávací plány	34
Žák: – charakterizuje etapy pedagogického výzkumu a postup jejich aplikace v praxi – vysvětlí jednotlivé metody pedagogického výzkumu, zná jejich výhody a nevýhody a rozliší pedagogické jevy, na které je metody vhodné aplikovat	**2. Metodologie pedagogického výzkumu** – etapy pedagogického výzkumu – metody pedagogického výzkumu	12
Žák: – charakterizuje srovnávací pedagogiku jako vědní obor – srovná školská systém v ČR se školskými systémy ve vybraných zemích EU a USA – orientuje se v problematice mezinárodních výzkumů znalostí a gramotnosti žáků (TIMSS, PISA) do kterých se zapojuje ČR	**3. Srovnávací pedagogika** – srovnávací pedagogika, její předmět s funkce – školský systém ve vybraných státech EU – školský systém USA – mezinárodní výzkumy znalostí žáků	20

4. ročník (2) (58)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Učivo	Počet hodin
Žák: – charakterizuje didaktiku jako vědní obor – rozumí pojmu klima třídy a zná okolnosti, které ho ovlivňují – chápe klima třídy jako důležitou součást motivace žáků – charakterizuje jednotlivé typy učebních stylů žáka a navrhne pro ně vhodnou motivaci – zná myšlenky aktivního vyučování – vysvětlí činnost učitele a činnost žáka v rámci výchovně-vzdělávacího procesu – charakterizuje metody a organizační formy aktivního vyučování – aplikuje metody a organizační formy na vybranou část obsahu vyučovaní – zná didaktické hry a umí je aplikovat v praxi	**1. Vybrané kapitoly z didaktiky** – didaktika jako teorie vyučování – klima třídy – motivace žáka – vyučovací styly – metody a organizační formy – hra ve vyučování	18
Žák: – orientuje se v odborné pedagogické terminologii, správně ji užívá a dovede ji objasnit; – objasní funkci výchovy a vzdělávání v životě jedince i celé společnosti, vysvětlí význam celoživotního vzdělávání; – objasní pojmy učení a vzdělávání; – vysvětlí pojmy kurikulum, kurikulární dokumenty, vzdělávací programy a vztah mezi nimi; – charakterizuje vybrané pedagogické směry a jejich využití v pedagogické praxi; – popíše vzdělávací soustavu ČR, objasní alternativní možnosti získání vzdělání a kvalifikace; – na základě kurikulárních dokumentů charakterizuje cíle a pojetí předškolního a základního vzdělávání; – dovede pozorovat konkrétní výuku nebo jiné pedagogické aktivity, vést o pozorování písemné záznamy, určit a analyzovat základní složky a postupy výuky;	**2. Obecná pedagogika:** – základní pedagogické pojmy – osobnost učitele a jeho profesní kompetence – etické a právní aspekty práce učitele – pedagogické hodnocení – kurikulum a kurikulární dokumenty – vztah mezi RVP a ŠVP – školská soustava ČR	10

– pracuje s odbornou pedagogickou literaturou a základními právními normami, pořizuje výpisky, anotaci, uvádí správně citace a bibliografické údaje; – charakterizuje základní didaktické prostředky – objasní problematiku motivace ve výchovně-vzdělávacím procesu – chápe a vysvětlí problematiku pedagogického hodnocení a evaluace		
Žák: – charakterizuje funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika přístupu k využívání volného času u dětí; – porovnává specifika jednotlivých organizačních forem zájmového vzdělávání a subjektů, které jej nabízejí; – používá vhodné metody a formy vzhledem k cílům a specifickým potřebám skupiny a jednotlivců – aplikuje pedagogické zásady a vzdělávací strategie adekvátně cílům a podmínkám zájmového vzdělávání	**3. Pedagogika volného času** – výchova a vzdělávání ve volném čase – školská zařízení pro zájmové vzdělávání – obsah a formy vzdělávání ve volném čase metody zájmového vzdělávání	10
Žák: – vymezí základní disciplíny speciální – pedagogiky, používá správně vybrané pojmy speciální pedagogiky – objasní současné přístupy ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, – charakterizuje jednotlivé skupiny z hlediska jejich vzdělávání – charakterizuje základní specifika vzdělávání mimořádně nadaných dětí, – diskutuje podmínky a přístupy ke vzdělávání těchto dětí – charakterizuje základní úkoly asistenta pedagoga a možnosti jeho pracovního zařazení v přípravných třídách, nebo s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – orientuje se v problematice práce s individuálními vzdělávacími plány, plány pedagogické podpory, individuálními výchovnými plány	**4. Speciální pedagogika** – vymezení speciální pedagogiky jako vědní disciplíny – přehled základních zdravotních postižení – vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných – asistent pedagoga a jeho role ve výchovně-vzdělávacím procesu	10

Žák: – charakterizuje funkci a variabilitu rodiny v kulturním a historickém kontextu, – popíše proměnu současné rodiny a její dopad na výchovu dětí a práci školy – charakterizuje jednotlivé instituce ochranné a ústavní výchovy – orientuje se v systému sociálně právní ochrany dítěte, posoudí na konkrétních příkladech, kdy jsou práva dětí porušována – uvede, jak jsou zajištěny povinnosti a práva rodičů a dětí ve školních podmínkách – diskutuje na vybraných příkladech etické a právní aspekty práce pedagoga – orientuje se v síti Školských poradenských zařízeních a Školních poradenských pracovišť	**5. Sociální pedagogika** – rodina a rodinná výchova – náhradní rodinná péče – ústavní a ochranná výchova – sociálně negativní jevy ohrožující děti a možnosti prevence, sociálně právní ochrana dětí	10

8.25.Název vyučovacího předmětu: SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:124

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 - M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu společenskovědního seminář je

- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků,
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- vytvářet kritické myšlení,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu,
- porozumět světu, v němž žijí.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce:

- výklad, rozhovor
- aktivizační metody a formy práce: skupinová práce, problémová metoda, analýza textů, referáty, práce s tiskem, internet, kooperativní učení
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací
- exkurzní vyučování
- seminární práce

V afektivní oblasti směřuje vzdělávání ve společenskovědním semináři k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli otevřený, ale kritický postoj k různým společenským, politickým, právním a filozofickým názorům a teoriím, dokázali vnímat souvislosti a respektovali názorovou pluralitu v demokratické společnosti;
- budovali důvěru ve vlastní schopnosti samostatně se orientovat v aktuálním společenském dění, vyjadřovali své postoje uvážlivě, zodpovědně a s důrazem na etické hodnoty;
- dokázali reflektovat vlastní názory a hodnoty, kriticky posuzovali informace z různých zdrojů a byli si vědomi nutnosti dalšího vzdělávání a aktivního občanského postoje;
- prokazovali vytrvalost při zpracovávání náročnějších témat, snažili se porozumět komplexním problémům současného světa a formulovali vlastní závěry založené na důkazech a věcné argumentaci;
- rozvíjeli schopnost pracovat s otevřenými, mnohdy kontroverzními otázkami a společenskými dilematy, přistupovali k nim s nadhledem, tolerancí a ochotou porozumět jiným názorům i kulturním perspektivám.

Charakteristika učiva

- ve 3. ročníku téma — Člověk a svět (filozofické a etické otázky v životě člověka)
- ve 4. ročníku témata — Člověk v lidském společenství
  Praktické rady při nástupu do zaměstnání
  Mediální výchova

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák by měl umět:

- pracovat různými způsoby s textem (studijní a analytické čtení);
- vyhledávat a zpracovávat informace;
- poslouchat mluvené projevy s porozuměním;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje; včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení;
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl umět:

- porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi;

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- obhajovat své názory a postoje;
- aktivně se účastnit diskuzí;
- hledat informace z více zdrojů a ověřovat důvěryhodnost těchto zdrojů
- používat principy kritického myšlení
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí;
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku;
- odpovědně plnit svěřené úkoly
- ověřovat si základní poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní.

Občanská kompetence a kulturní povědomí

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- jednat samostatně a iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu;
- dodržovat zákony a jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák by měl mít:

- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru;
- reálnou představu o pracovních a platových podmínkách ve svém oboru;
- znalosti o obecných právech a povinnostech zaměstnavatelů a pracovníků;
- představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi

Žák by měl být schopen:

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- budování občanské gramotnosti žáků, tj. výchova odpovědného aktivního občana
- diskuze o kontroverzních otázkách současnosti
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností
- ochota angažovat se i pro veřejný prospěch

Člověk a svět práce

- schopnost pracovat s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- orientace ve světě práce
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře
- základní aspekty pracovního poměru
- diskuze o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů
- využití služeb zaměstnavatelů

Mezipředmětové vztahy

- občanská nauka
- dějepis
- český jazyk a literatura
- dramatická výchova
- hudební výchova
- výtvarná výchova
- psychologie
- pedagogika
- pedagogická praxe
- informační technologie

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se provádí na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vycházejí podklady pro klasifikaci, jsou:

- ústní projev
- písemné testy nestandardizované
- klasifikace referátů a seminárních prací
- referáty a prezentace
- skupinové i individuální projekty
- hodnocení domácích úkolů

Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem.

Realizace odborných kompetencí
3. ročník (2)(66)

Výsledky vzdělání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: – vysvětlí základní filozofické otázky – používá vybraný pojmový aparát filozofie – charakterizovat hlavní filozofické disciplíny – porovnat jednotlivé formy vědění o světě – vysvětlit proměny filozofického myšlení v dějinách – debatovat o filozofických otázkách – postihnout smysl etiky pro život člověka a fungování společnosti – definovat etiku a vymezit její předmět – uvést, v čem spočívají základní soudobé principy morálky a mravnosti – na konkrétní situaci vymezit mravní povinnosti člověka – na různých životních situacích (rodina, práce, politika) rozlišit mravné a nemravné jednání – na příkladech ilustrovat základní zásady společenského chování	**Člověk a svět – filozofické a etické otázky v životě člověka** – Vznik filozofie a základní filozofické problémy. – Hlavní filozofické disciplíny – Proměny filozofického myšlení v dějinách. – Význam filozofie v životě člověka. – Etika, morálka, mravnost. – Základní etické kategorie. – Etika v kritických životních situacích. – Etiketa. Základní zásady slušného chování.	**44**
Žák: – charakterizovat současnou českou společnost, její sociální a etnické složení – popsat sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých zemích – na konkrétních příkladech uvede postupy jimiž lze řešit sociální problémy – vysvětlit příčiny složitých sociálních situací a navrhnou možnosti jejich řešení – debatovat o pozitivech i problémech multikulturního soužití – objasnit příčiny migrace lidí	**Člověk v lidském společenství** – Společnost tradiční a moderní. – Pozdně moderní společnost. – Společenské vrstvy, elity a jejich úloha – Sociální zajištění občanů – Rasy, etnika, národy a národnosti, multikulturní soužití	22

4. ročník (2) (58)

Výsledky vzdělání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: – porovnat typické znaky kultur hlavních národností na našem území – na konkrétních příkladech rozhodnout, zda jsou dodržována či porušována práva národnostních a etnických menšin – vysvětlit znaky náboženství – objasnit vliv náboženství na lidskou společnost – na příkladech rozlišit specifičnost největších světových náboženství popsat manipulativní techniky náboženských sekt – bránit se vůči názorové manipulaci a duchovní závislosti	**Člověk v lidském společenství** – Kultura národností na našem území(Češi, Slováci, Židé, Ukrajinci, Vietnamci, Romové …). – Náboženství a jeho podstata – Kmenová a rodová náboženství. – Judaismus, křesťanství, islám, hinduismus a buddhismus – Sekty a nová náboženská hnutí. – Problematika fanatismu a sektářství. – Otázky tolerance.	20
Žák: – vymezí pojem masová média a jejich základní funkce; – rozlišuje hlavní marketingové postupy a prostředky v různých typech řízené komunikace (reklama, kampaň, soutěž, fotografie, televize, digitální média aj.); – rozpozná výrazové prostředky a postupy snažící se vyvolat emoce nebo ovlivnit postoje a chování; – hodnotí přednosti a rizika užívání sociálních sítí, komunitních webů a jiných produktů, vysvětlí, jaké důsledky a rizika má komunikace v kyberprostoru; – debatuje o masových médiích, jejich úloze a místě v životě současných lidí i o možných negativních vlivech médií (závislost na médiích, manipulace s lidmi atp.);	**Kritické myšlení a mediální gramotnost**	28
Žák: – popsat, kde může získat informace o pracovním místě – uplatnit základní dovednosti a sociální návyky pro styk s lidmi	**Praktické rady při nástupu do zaměstnání** – Jak hledat místo. – Komunikace se spolupracovníky – Profesionální zručnosti – Besedy	10

8.26.Název vyučovacího předmětu: HISTORICKÝ SEMINÁŘ

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: **124**

Kód a název oboru vzdělání: 78–42– /03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu
Obecné cíle:
Dějepis je zařazen do společenskovědního vzdělávání. Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Didaktické pojetí předmětu, metody a formy práce:
Metody a formy práce:
Výuka bude realizována jak formou frontálního vyučování, tak dalšími organizačními formami jako je skupinové a kooperativní vyučování, individualizované a diferenciované vyučování, projektové vyučování. Využívána budou učebny s dataprojektorem

Charakteristika učiva:
Důraz je kladen na období řeckých dějin, které se staly kolébkou evropské civilizace, a především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny mnohých současných společenských jevů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

V afektivní oblasti směřuje výuka historického semináře směřuje výuka k tomu, aby žák:

- jedná odpovědně a přijímá odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání v kontextu historických událostí a jejich důsledků.
- rozvíjí potřebu občanské aktivity, váží si principů demokracie a svobody a usiluje o jejich zachování i další rozvoj ve společnosti.
- preferuje demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, umí je rozpoznat v historickém vývoji a vystupuje proti jevům, jako jsou korupce, kriminalita a porušování lidských práv.
- jedná v souladu s principy humanity, vlastenectví a demokratického občanství, chápe význam lidských práv a meze svobody a tolerance.
- se učí kriticky nahlížet na historickou i současnou skutečnost, tvoří si vlastní informovaný názor, přemýšlí o dějinách i jejich dopadu na současnost a nepodléhá manipulaci.
- si uvědomuje vysokou hodnotu lidského života, vnímá dopady válek, represí a totalitních režimů a chápe nutnost ochrany lidské důstojnosti.

- ctí svou vlastní kulturní, národní i osobní identitu a respektuje identitu druhých lidí bez předsudků, diskriminace či nesnášenlivosti.
- chápe odpovědnost člověka vůči prostředí, ve kterém žije, a jedná v duchu udržitelného rozvoje i s ohledem na historický vývoj vztahu člověka k přírodě.
- si váží lidské práce, chápe její vývoj v dějinách a význam pro společnost, jedná hospodárně a s ohledem na kulturní a historické dědictví.
- si klade praktické otázky filozofického a etického charakteru, reflektuje je v souvislosti s historickými událostmi a diskutuje o nich s ostatními i sám se sebou**.**

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí (ve 3. osobě, v bodech):
Kompetence k učení:
Žák:

- si vytváří pozitivní vztah k učení a vzdělávání.
- Ovládá různé techniky učení a dokáže si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.
- Uplatňuje různé způsoby práce s textem, zejména studijní a analytické čtení.
- Efektivně vyhledává, třídí a zpracovává informace.
- Je čtenářsky gramotný a s porozuměním poslouchá mluvené projevy (výklad, přednášku, proslov).
- Pořizuje si smysluplné poznámky.
- Využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně vlastních i cizích zkušeností.
- Sleduje a hodnotí pokrok při dosahování vzdělávacích cílů.
- Přijímá zpětnou vazbu a hodnocení od druhých osob.
- Zná možnosti dalšího vzdělávání, zejména ve svém oboru a profesní oblasti.

Kompetence k řešení problémů:
Žák:

- rozumí zadání úkolu a umí určit jádro problému.
- Získává informace potřebné k řešení problému.
- Navrhuje způsob řešení či více variant a své návrhy zdůvodňuje.
- Vyhodnocuje a ověřuje správnost svého postupu a dosažených výsledků.
- Uplatňuje různé metody myšlení a myšlenkové operace.
- Volí vhodné prostředky (pomůcky, literaturu, metody, techniky) pro plnění úkolů.
- Využívá dříve nabyté vědomosti a zkušenosti.
- Spolupracuje s ostatními při týmovém řešení problémů.

Kompetence komunikativní:
Žák:

- se vyjadřuje přiměřeně dané komunikační situaci v mluvených i psaných projevech.
- Vhodně se prezentuje.
- Aktivně se účastní diskusí.
- Formuluje a obhajuje své názory a postoje.
- Ovládá jazykové dovednosti potřebné pro profesní uplatnění.
- Rozumí odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:
Žák :

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu.
- Dodržuje zákony a respektuje práva i osobnost ostatních, včetně kulturních specifik.
- Vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.
- Jedná v souladu s morálními zásadami a přispívá k uplatňování demokratických hodnot.
- Uvědomuje si vlastní kulturní, národní i osobnostní identitu.
- Přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých.
- Aktivně se zajímá o politické a společenské dění doma i ve světě.
- Chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.
- Uznává hodnotu života a je si vědom své odpovědnosti i spoluodpovědnosti za život a zdraví ostatních.
- Váží si tradic a hodnot vlastního národa.
- Chápe minulost i současnost svého národa v evropském a světovém kontextu.
- Podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim pozitivní vztah.

Kompetence využívat digitální technologie a pracovat s informacemi:
Žák:

- se seznamuje s vlivem digitálních technologií na společnost.
- Učí se kriticky a odpovědně pohybovat v digitálním prostředí.
- Využívá digitální prostředí k lepšímu porozumění historickým, politickým, sociálním a právním souvislostem.
- Rozvíjí digitální občanství.
- Chápe právní normy a etické otázky spojené s digitálním světem.
- Umí tato pravidla respektovat a aktivně uplatňovat v praxi.

Mezipředmětové vztahy

- Občanská výchova
- Výtvarná výchova
- Český jazyk

Realizace průřezových témat
Občan v demokratické společnosti:

- upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebné pro fungování demokracie
- budování občanské gramotnosti žáků
- diskuse o kontroverzních otázkách současnosti
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- tolerování názorů druhých
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností

Člověk a digitální svět

- seznamování se s komplexním vlivem digitálních technologií na společnost,

- digitální média jako prostředek pro zkoumání a prezentaci kulturních fenoménů
- učení se kriticky a odpovědně zapojovat do digitálního prostředí a jak ho využívat k lepšímu porozumění
- učení se kritickém hodnocení kulturních a mediálních produktů celosvětově dostupných v digitálním prostředí, s důrazem na etické aspekty tvorby a konzumace digitálního obsahu.

Hodnocení výsledků žáků

se provádí na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vycházejí podklady pro klasifikaci, jsou: individuální i frontální zkoušení; písemné nestandardizované testy; klasifikace referátů a pracovních listů; hodnocením třídních projektů. Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka. Konečnou klasifikaci určí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem.

Realizace odborných kompetencí
3. ročník (2) (66)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: – na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; – objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; – popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.; – charakterizuje proces modernizace společnosti; – popíše evropskou koloniální expanzi;	**Novověk – 18. až počátek 20. století** • **Výběrová témata –** osvícenství; dějiny Francie; dějiny Anglie; dějiny USA; dějiny Německa; dějiny Ruska; průmyslová revoluce; Habsburská monarchie; kolonialismus; vznik národních států; první světová válka; vznik Československa	66

4. ročník (2) (58)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce; - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), - objasní vývoj česko-německých vztahů; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu; - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války;	**Dějiny 20. století** • **Výběrová témata** – svět po první světové válce; fašismus, nacismus, komunismus; světová hospodářská krize; Československo 1918–1939; druhá světová válka; studená válka a její projevy; rozpad koloniálního systému; Československo 1945 – 1989; lidská práva;	58

Žák: - pracuje s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodné aplikace, - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji, - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost, - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě, - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem, - zpracuje informace v souladu se zákony o duševním vlastnictví - pracuje s digitalizovanými historickými prameny a digitálními archivy		Průběžně

8.27.**Název kurzu: P L E N É R**
Délka kurzu: 4 – 5 dní
Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum
Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní
Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí kurzu

Obecné cíle

Cílem kurzu je propojení teoretických výtvarných poznatků s praktickými výtvarnými činnostmi, které se odehrávají v přírodním prostředí (částečně i v městském nebo vesnickém prostředí). Žáci zde získávají schopnosti a dovednosti, jak výtvarně tvořit v přírodě a z přírodnin různé výtvarné artefakty, které slouží k jejich dalšímu psycho-fyzickému rozvoji. Zároveň získávají schopnosti a dovednosti, jak výchovně působit pomocí výtvarné tvorby na děti všech věkových kategorií. Žáci se také naučí, jak reagovat v neočekávaných situacích při pobytu v přírodě a naučí se je řešit.

Obsahový okruh je jedním z odborných zaměření RVP. Navazuje na oblast Estetické vzdělávání - Výtvarné umění a činnosti.

Připravuje žáky jednak na další studium, zejména výtvarné výchovy jako učitelské disciplíny, jednak na využívání osvojených dovedností a znalostí při řízení volného času dětí a podpoře jejich zájmů.

Ve výuce výtvarné výchovy v rámci kurzu plenéru se klade důraz na žákovskou reflektivní komunikaci doprovázející výtvarný projev, na respektování individuality žáků a na vytváření co nejvíce příležitostí k jejich osobitému výtvarnému vyjádření. Při praktických činnostech jsou žáci cíleně vedeni k rozvoji výtvarného myšlení, tvořivosti a fantazie. Kromě vlastní výtvarné činnosti si žáci osvojí pedagogické metody, výtvarné techniky a činnosti, které povedou k rozvoji kreativity a estetického vnímání dětí, jejich zájmu o výtvarné umění.

Didaktické pojetí kurzu, metody a formy práce:

Žáci jsou vedeni k didaktickému využívání osvojených poznatků v jednotlivých výtvarných oblastech (kresba, malba, landart atd.). Jsou schopni samostatně vyhledávat, interpretovat a využívat informace z výtvarné oblasti. Naučí se průběžně sledovat aktuální dění ve vizuální problematice a přenášet ho do praxe. Orientují se v problematice jednotlivých organizací výtvarných činností v přírodě. Očekávaným výstupem je schopnost samostatného myšlení a posouzení realizovatelnosti jednotlivých výtvarných činností s ohledem na bezpečnost dětí.

Metody a formy práce:

- samostatná činnost jednotlivce
- práce ve dvojicích
- praktické činnosti ve skupinách
- simulace – praktické úkoly plněné v závislosti na daném prostředí
- přednášky
- happening
- výlety
- přírodní meditace
- kontemplace s geniem loci místa
- autogenní trénink s následným výtvarným projevem
- akční tvorba

Charakteristika učiva

Učivo je strukturováno do 9 tematických celků, které se vzájemně prolínají a doplňují. Žák by měl každý celek nejprve teoreticky zvládnout a pak samostatně, ve dvojici nebo ve skupině prakticky provést.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně srozumitelně a odborně správně v určité komunikační situaci v projevech mluvených, psaných nebo grafických (kresba, malba, atd.)
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat odlišné názory a postoje druhých
- zpracovat jednoduché výtvarné úkoly na dané téma a správně chápat různé pracovní postupy a materiály
- využívat k učení a k sebereflexi didaktické zkušenosti jiných lidí
- přijímat hodnocení svých výsledků a jednání, také kritiku ze strany jiných lidí a přiměřeně na ni reagovat
- dbát na dodržování bezpečnostních předpisů a právních norem
- dbát na ochranu životního prostředí a vést k němu i děti
- úkoly přijímat ochotně a aktivně je plnit
- účastnit se aktivně práce ve dvojici či ve skupině a podílet se na realizaci společných úkolů, přispívat práci vlastními podněty a návrhy, návrh druhého zvažovat nezaujatě

Mezipředmětové vztahy

- tělesná výchova
- dramatická výchova
- hudební výchova
- biologie
- pedagogika
- psychologie
- speciální pedagogika

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je součástí klasifikace předmětu výtvarná výchova s didaktikou v ročníku ve kterém žák kurz absolvuje.

Hodnotí se:

- samotná aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem
- práce ve dvojici a zapojení do skupinové práce
- zvládnutí praktických grafických dovedností (kresba, malba, atd.)
- určitý počet dokončených výtvarných prací, artefaktů

Realizace odborných kompetencí

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - kresebně dokáže zpracovat přírodní, krajinné a městské útvary jak vcelku tak v detailu - osvojí si teorii zlatého řezu v praxi - rozvíjí tvarocit - zná perspektivní vidění - kreslí různými kreslířskými materiály - zná rozvržení kresby do omezené plochy papíru nebo plátna	**Kresba** - Kresba volné krajiny - Kresba panoramatu - Kresba architektury vcelku i detailu - Kresba historického artefaktu - Frotáž - Akční kresba - Gestická kresba	4
Žák: - malířsky ovládá přírodní, krajinné a městské útvary jak vcelku, tak v detailu - rozvíjí barvocit - zná základní barvy - namíchá ze základních barev další odstíny barev - zná perspektivní vidění - maluje různými malířskými technikami - zná teorii zlatého řezu - rozvíjí tvarocit - zná složení barvy	**Malba** - Míchání barev - Malba volné krajiny - Malba vedut - Malba přírodních detailů - Akční malba - Gestická malba - Malba panoramatu - Malba architektury	4
Žák: - rozvíjí barvocit - rozvíjí tvarocit - zná základní grafické techniky v přírodním prostředí (vhodné pro děti) - používá kresebný a malířský materiál pro grafiku - využívá techniku tisku - dokáže vyjmenovat a popsat základní grafické techniky	**Grafika** - Monotypie - Haiku	2
Žák: - dokáže si uvědomit ekologický aspekt svého pobytu v přírodě - vytvoří hračku z přírodního materiálu a správně ji didakticky použije k odpovídajícímu věku dítěte - ví, jak se chovají konkrétní přírodní materiály	**Tvorba z přírodních materiálů** - Výroba hračky - Lesní strašidlo, skřítek - Socha - Domeček - Komunikační dřevěný žebřík - Doba kamenná - Panenka - Věstonická venuše	4

- - zná trvanlivost nepřírodních materiálů	- Kříž - Mohyla	
Žák: - dokáže vybrat vhodné přírodní prostředí pro landart v závislosti na ročním období - vymyslí a realizuje konkrétní akci v přírodě - dokáže organizovat skupinku dětí v rámci celé akce - zdokumentuje landart - teoreticky i prakticky dokáže zhodnotit dopady konkrétní změny přírodního prostředí - zhodnotí sám akci, vysvětlí její smysl a zachová prostředí ekologicky čisté	**Landart** - Mandala - Symbol skupiny, kmene - Konceptuální tvorba	2
Žák: - dokáže se přirozeně orientovat v přírodním prostředí, přírodě samotné - dokáže do jisté míry splynout s přírodou a pochopit ji jako mocný zdroj inspirace všech umělců ve všech historických epochách lidstva - dokáže formovat dítě po duchovní stránce přiměřeně věku dítěte s ohledem na náboženské vyznání dítěte - zná rizika nesprávné manipulace s myšlenkou - ovládá techniku relaxace	**Duchovní dimenze v tvorbě** - Autogenní trénink s tvorbou - Meditace s tvorbou - Kontemplace s tvorbou - Přírodní relaxace s tvorbou - Arteterapie - Artefiletika	2
Žák: - dokáže didakticky působit na konkrétní skupinu (např.dětí) - zorganizuje akci v přírodě - myslí ekologicky - je investigativní a imaginativní - vybere správné prostředí pro konkrétní akci	**Výtvarné akce v přírodě** - Happening - Objektová tvorba	2
Žák: - dokáže vytvořit barvu z přírodních materiálů (živá a neživá příroda) - dokáže využít momentální situaci a prostředí k výtvarné tvorbě	**Experimentální výtvarné techniky** - Malba na tělo (bodypainting) - Body-art - Komunikace pomocí přírodniny - Tvorba sochy	4

- využívá tradiční přírodní materiál i materiál pocházející z civilizace a vzájemně je kombinuje	- Dešťový tanec s výtvarným záznamem - Tažení papíru nebo plátna po zemi - Koláž - Otisk ruky, nohy - Hra – co se děje v trávě (výtvarný záznam) - Kresba křídou na chodník - Sádrové odlitky stop	
Žák: - zná historii fotografie a fotoaparátu - fotografuje - točí videa - dokáže prezentovat fotografie	**Fotografie a fotografování** - Fotografování volné krajiny - Fotografování figur - Fotografování portrétu - Fotografování přírodního detailu - Fotografování architektury - Videoart	2

8.28.**Název kurzu:** Kurz plavání

Délka kurzu: 35 hodin

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí kurzu

Obecné cíle

Základním cílem kurzu plavání je naučit žáky bezpečnému pobytu ve vodě, zvládnutí 3 plaveckých způsobů, propojení teoretických poznatků s praktickými činnostmi a jejich využití pro vlastní zdokonalování. Cílem je také formování morálně – volních vlastností a zvýšení fyzické zdatnosti žáků.

Žáci zde získávají schopnost organizovat a bezpečně vést nejrůznější činnosti ve vodě pro děti a žáky všech věkových kategorií. Naučí se reagovat na neočekávané situace, které mohou nastat a naučí se je řešit. Znají zásady dopomoci unavenému plavci a záchrany tonoucího.

Didaktické pojetí kurzu, metody a formy práce:

Žáci jsou vedeni k didaktickému využívání osvojených poznatků v jednotlivých oblastech, jsou schopni samostatně vyhledávat, interpretovat a využívat i další formace o plavání. Orientují se v problematice jednotlivých plaveckých způsobů a jejich didaktiky. Očekávaným výstupem je schopnost posouzení realizovatelnosti jednotlivých plaveckých činností s ohledem na věk a bezpečnost dětí.

Metody a formy práce:

Metody a formy práce se liší podle jednotlivých činností. Při teoretické výuce používáme výklad, ukázku a vysvětlení společně s moderními možnostmi didaktické techniky (videozáznam plaveckých způsobů, didaktika her, biomechanika pohybu, dopomoc unavenému plavci atd).

Při praktickém výcviku je to především ukázka a výklad s následným nácvikem jednotlivých plaveckých činností. Převažuje nácvik ve vodě před nácvikem na suchu. Zdokonalování probíhá zásadně ve vodě.

Charakteristika učiva

Učivo je rozdělené na teoretickou část, praktickou část a didaktickou část, přičemž didaktická prolíná jak teoretickou, tak praktickou výukou. Kurz je zařazen do 2. ročníku a pokračuje ještě ve třetím ročníku. Žák musí zvládnout technicky správně 3 plavecké způsoby (kraul, prsa, znak) ve stanoveném čase a uplavat 200 metrů kraulem ve stanoveném limitu. Měl by zvládnou skoky do vody, jednoduché obrátky, dopomoc unavenému plavci. Zvládnutí teoretické a didaktické části prokáže závěrečným testem.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně srozumitelně a terminologicky správně v projevech mluvených, při vysvětlování jednotlivých plaveckých činností
- zpracovat jednoduché texty na odborná témata a správně chápat různé pracovní materiály
- využívat k učení didaktických a cvičitelských zkušeností jiných lidí
- přijímat hodnocení svých výkonů a výsledků i kritiku ze strany jiných lidí
- dbát na dodržování bezpečnostních předpisů a právních norem při koupání i plaveckém výcviku
- dbát na hygienu osobní, výživy i prostředí a vést k němu i své svěřence
- účastnit se aktivně práce v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů, přispívat k práci týmu vlastními podněty a návrhy, návrhy ostatních zvažovat nezaujatě

- úkoly přijímat ochotně a aktivně je plnit

Mezipředmětové vztahy

- biologie a hygiena dítěte, ekologie (fyziologie plavání)
- pedagogika
- matematika
- fyzika (biomechanika pohybu)

Hodnocení výsledků žáků - dívky

Hodnotí se:

- aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem
- technika a čas na 50 m kraul (limit 1: 00,0), prsa a znak (limit 1:10,0)
- uplavání 200m kraul v limitu 5:00
- závěrečný písemný test

Podmínkou pro splnění kurzu je absolvování všech 35 vyučovacích hodin.
Hodnocení žáků je součástí klasifikace předmětu specializace tělesná výchova ve 3. ročníku.

Hodnocení výsledků žáků - chlapci

Hodnotí se:

- aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem
- technika a čas na 50 m kraul (limit 1: 00,0), prsa a znak (limit 1: 05,0)
- uplavání 200m kraul v limitu 4: 40
- závěrečný písemný test

Podmínkou pro splnění kurzu je absolvování všech 35 vyučovacích hodin.
Hodnocení žáků je součástí klasifikace předmětu specializace tělesná výchova ve 3. ročníku.

Podmínky splnění zápočtu pro bývalé nebo současné závodní plavce:

- Absolvování 20 vyučovacích hodin
- Technika a čas na 50m kraul (čas pod 0:45), prsa a znak (pod 0:55,0)
- Uplavání 200m v limitu 3:50
- Závěrečný písemný test

Realizace odborných kompetencí
2. a 3. ročník

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Hod. dotace
Žák: - zná bezpečnostní předpisy pro výuku plavání dětí školního věku - uvědoměle dodržuje osobní hygienu a dbá na dodržování hygienických zásad ve veřejných zařízeních - -má vytvořen zásobních her ve vodě a dokáže je vhodně využívat - dokáže vysvětlit a ukázat správnou práci paží a nohou při plaveckých způsobech kraul, prsa, znak	**Teorie** - Organizace plaveckého výcviku, bezpečnost, hygiena - Fyziologie plavání - Didaktika plavání, hry ve vodě - Technika plaveckého způsobu kraul - Technika plaveckého způsobu prsa - Technika plaveckého způsobu znak	2
Žák: - zná didaktiku nácviku jednotlivých plaveckých způsobů - rozpozná na sobě i na druhých zásadní chyby v technikách jednotlivých způsobů - chápe plavání jako možnost rozvoje osobní fyzické zdatnosti a výkonnosti	**Praktický výcvik** - Hry pro seznámení s vodou, orientaci ve vodě, dýchání a splývání - Splývavé polohy - Nácvik plaveckého způsobu znak - Nácvik plaveckého způsobu kraul - Nácvik plaveckého způsobu prsa - Obrátky - Pády a skoky - Plavání pod vodou - Dopomoc unavenému plavci	33
Žák: - prokáže znalosti a dovednosti osvojené při teoretických hodinách, didaktice a - praktickém výcviku	**3. Závěrečný test**	

8.29.**Název kurzu:** Sportovně-turistický kurz

Délka kurzu: 7 dní

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí kurzu

Obecné cíle

Cílovým kurzu je propojení teoretických poznatků s praktickými činnostmi a jejich využití pro pobyt v přírodě.

Žáci zde získávají schopnost organizovat a vést nejrůznější sportovně turistické aktivity pro děti a žáky všech věkových kategorií. Naučí se reagovat na neočekávané situace, které mohou nastat a naučí se je řešit.

Didaktické pojetí kurzu, metody a formy práce:

Žáci jsou vedeni k didaktickému využívání osvojených poznatků v jednotlivých tělovýchovných oblastech, jsou schopni samostatně vyhledávat, interpretovat a využívat tělovýchovné, zeměpisné, dějepisné a další informace. Naučí se průběžně sledovat aktuální dění v outdorové problematice. Orientují se v problematice jednotlivých organizací zabývající se pobytem v přírodě a náplní jejich práce. Očekávaným výstupem je schopnost samostatného myšlení a posouzení realizovatelnosti jednotlivých činností s ohledem na bezpečnost dětí.

Metody a formy práce:

- praktické činnosti v družstvech
- plnění zadaných úkolů ve skupinách
- samostatná činnost jednotlivce
- simulace - praktické úkoly s možností využití při pobytu v přírodě
- závody a soutěže
- výlety
- hodnocení možností, použitých prostředků, didaktiky činností, výsledků, analýzy
- přednášky

Charakteristika učiva

Učivo je strukturováno do 7 tematických celků, které se vzájemně prolínají a doplňují. Žák by měl každou část nejprve prakticky i teoreticky zvládnout a pak samostatně vypracovat zadaný úkol.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně srozumitelně a odborně správně v určité komunikační situaci v projevech mluvených, při vysvětlování jednotlivých činností
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat odlišné názory a postoje druhých
- zpracovat jednoduché texty na odborná témata a správně chápat různé pracovní materiály
- využívat k učení didaktických zkušeností jiných lidí
- přijímat hodnocení svých výsledků a jednání i kritiku ze strany jiných lidí a přiměřeně na ně reagovat
- dbát na dodržování bezpečnostních předpisů a právních norem
- dbát na ochranu životního prostředí a vést k němu i své svěřence
- účastnit se aktivně práce v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů, přispívat práci týmu vlastními podněty a návrhy, návrhy ostatních zvažovat nezaujatě
- úkoly přijímat ochotně a aktivně je plnit

Mezipředmětové vztahy

- biologie
- pedagogika
- dějepis
- zeměpis
- matematika
- fyzika

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je součástí klasifikace předmětu specializace tělesná výchova ve 4. ročníku, bez ohledu na to, kdy žák kurz absolvuje.

Hodnotí se:

- aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem
- zvládnutí praktických dovedností
- organizační schopnosti žáka

Realizace odborných kompetencí
2. ročník

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - chápe rozdíly mezi geografickými a topografickými mapami - je schopen využít mapy pro přípravu výletu nebo vycházky - dokáže se orientovat v terénu a určit místo svého stanoviště - určuje podle vrstevnic a kót nadmořské výšky	**Topografie a orientace v terénu** - Měření na topografických mapách - Orientace mapy, azimut - Určování nadmořské výšky a profil terénu - Azimutový závod - Příprava turistického výletu	4
Žák: - dokáže řešit situace v případě úrazu a některých dalších zdravotních problémů - umí poskytnout první pomoc při krvácení - zvládá stabilizovanou polohu - zná první pomoc při šoku a bezvědomí - orientuje se ve zdravotnickém materiálu	**Zdravotnická příprava** - Postupy při poskytování první pomoci - Použití různých druhů obvazů při krvácení různých částí těla - Základy fixace kloubů - První pomoc při zlomeninách - PP při šoku, stabilizovaná poloha - Ošetření při popálení, opaření, úpalu, úžehu, bodnutí hmyzem	3
Žák: - prohlubuje dovednosti získané v hodinách tělesné výchovy - dokáže se přizpůsobit přírodním podmínkách - poznává nové netradiční nebo méně známé hry	**Sportovní hry** - Softbal - Plážový volejbal - Badminton - Další netradiční sporty	4
Žák: - spolupracuje s ostatními žáky - pomáhá vymýšlet strategii týmu - dokáže využít „přírodní zdroje“ pro různé hry - řeší neočekávané situace	**Drobné hry a hry v přírodě** - Hry na rozvoj pohybových dovedností - Týmové hry - Hry pro rozvoj orientace	4
Žák: - zná pravidla silničního provozu - umí využívat všech převodů - zná pravidla údržby kola, umí vyměnit	**Cykloturistika** - Zvládnutí jízdy v terénu i na silnici - Jízda zručnosti	6

- duši, upravit výšku sedla	- Údržba kola a jednoduché opravy - Příprava cyklovýletu	
Žák: - umí manipulovat s kánoí - ovládá loď na stojaté vodě - zvládá základní způsoby pádlování na „háčku“ i na „zadáku“ - zná a umí organizovat jednoduché hry - na vodě	**Základy vodáckého výcviku** - Manipulace s lodí (přenášení, ukládání, nastupování a vystupování) - Jízda vpřed, zastavení, otáčení, přistávání u břehu a vystupování - Průpravné vodácké hry, závody - Vylévání vody z lodě - Jednoduché opravy lodě	4
Žák: - prokáže fyzickou zdatnost a odolnost překonáním dané vzdálenosti - projevuje zájem o historické, kulturní, přírodopisné a další zajímavosti	**Pěší výlety** - Celodennní výlet v rozsahu 22 – 30 km - Jeden půldenní výlet s návštěvou kulturní nebo přírodní zajímavosti 6-8 km	14
Žák: - má znalosti a dovednosti potřebné pro pobyt v přírodě - využívá znalosti základních druhů uzlů v nejrůznějších situacích - zná různé druhy ohňů a jejich využití - dokáže rozdělat oheň ve ztížených podmínkách	**Tábornické dovednosti, poznávání přírody** - Druhy uzlů - Druhy ohňů, jejich rozdělávání	2
	Přednášky - Turistika, formy, druhy, organizace - Kolo a cykloturistika	3

8.30.**Název kurzu: Lyžařský kurz**

Délka kurzu: 7 dní (40 hodin)

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: denní čtyřleté

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí kurzu

Obecné cíle

Cílovým kurzu je získání celoživotního kladného vztahu ke sjezdovému i běžeckému lyžování, propojení teoretických poznatků s praktickými dovedností, získání konkrétního povědomí o nebezpečí hor. Absolvent by měl být schopen zajistit lyžařský kurz po stránce organizační.

Didaktické pojetí kurzu, metody a formy práce:

Žáci jsou vedeni k didaktickému využívání osvojených poznatků v jednotlivých lyžařských disciplínách. Ve sjezdovém lyžování záleží na vyučujícím, zdali zvolí přímý postup výuky nebo alternativní postup. Odlišným způsobem může učit i jednotlivé žáky.

V běžeckém lyžování záleží na úrovni žáků. Pokud je počáteční úroveň na nízké úrovni, věnuje se pouze klasickému způsobu s využitím prvků bruslení. Pokud je počáteční úroveň klasického způsobu dobrá (a také fyzická zdatnost žáků), věnuje stejné množství nebo více vyučovacích jednotek bruslení.

Metody a formy práce:

- praktický výcvik ve družstvech ve sjezdovém i běžeckém výcviku
- individuální zdokonalování pod dohledem instruktora
- simulace – praktické úkoly s jízdou v nejrůznějších sněhových a terénních podmínkách
- závody a soutěže
- výlet na běžkách
- hodnocení možností, použitých prostředků, didaktiky činností, výsledků, analýzy
- přednášky
- závěrečný test

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno na 2 rovnoměrné celky – sjezdové a běžecké lyžování. V některých činnostech se tyto celky vzájemně prolínají, doplňují a rozvíjejí. Žák by měl každou činnost teoreticky, prakticky i didakticky zvládnout. Obsah kurzu a jednotlivé varianty pro 3 nebo 4 družstva jsou uvedeny v bodě: Doporučený program kurzu, závazné a doporučené učivo jsou uvedeny v příloze č. 1.

Kurz je zařazen do 1. ročníku a je hodnocen v rámci klasifikace předmětu tělesná výchova s didaktikou za 4. ročník.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně srozumitelně a odborně správně v dané lyžařské terminologii při vysvětlování jednotlivých činností
- aktivně se zapojovat otázkami do výcviku, formulovat své představy, respektovat danou metodiku
- zpracovat jednoduché texty na odborná témata a správně chápat různé pracovní materiály, různé lyžařské školy
- využívat ke svému výcviku didaktických zkušeností jiných lidí
- přijímat hodnocení svých výsledků a jednání i kritiku ze strany jiných lidí a přiměřeně na ně reagovat -
- dbát na dodržování bezpečnostních předpisů, ohleduplnost

- dbát na ochranu životního prostředí na horách, respektovat místní pravidla a zvyklosti
- účastnit se aktivně práce v družstvu, podílet se na realizaci společných úkolů, převzít zodpovědnost za bezpečnost celého družstva (nenechat nikoho v nouzi a samotného)
- úkoly přijímat aktivně a uvědomovat si význam kvalitního splnění pro svoji další profesionální kariéru

Mezipředmětové vztahy

- pedagogika – didaktika sjezdového a běžeckého výcviku
- zeměpis – poznání regionu destinace LVVZ
- fyzika – biomechanika pohybu
- biologie – ekologie, fytogeografie regionu

Realizace průřezových témat

Člověk a svět práce

- uvědomění si významu vzdělání pro celý život,
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu,
- odpovědnost za vlastní činy,
- vztah k materiálním a duchovním hodnotám,
- obhajování výsledků své práce,
- tolerování názorů druhých.

Člověk a životní prostředí

- vytváření citlivého vztahu k přírodě,
- ochrana životního prostředí,
- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět,
- prosazování trvale udržitelného rozvoje svou pracovní činností,
- vytváření zdravého životnímu stylu a vnímání estetických hodnot prostředí.

Digitální technologie

- schopnost pracovat s informacemi; vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací,
- efektivně zpracovávat získané informace, schopnost je prezentovat.

Hodnocení kurzu a uznávání kurzu.

Hodnocení žáků je součástí klasifikace předmětu tělesná výchova s didaktikou ve 4. ročníku, bez ohledu na to, v kterém roce žák kurz absolvuje.

Hodnotí se:

- aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem
- zvládnutí praktických dovedností
- organizační schopnosti žáka
- závěrečný písemný test

Podmínkou pro splnění kurzu je aktivní absolvování 80 % praktického výcviku.

Realizace odborných kompetencí
1.ročník (40)

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - dokáže bezpečně sjíždět svahy různé obtížnosti - rozpozná rozdíl ve způsobu zatáčení - zná zásady bezpečného sjíždění na sjezdovkách	**Sjezdový výcvik** - přímý postup výuky - alternativní způsob výuky	18
Žák: - má zažitý pocit skluzu - zvládá jednooporové postavení - zvládá odraz z plochy lyže a z hrany lyže - bezpečně se pohybuje v běžeckém terénu	**Běžecký výcvik** - Klasický běh - Bruslení	15
Žák: - zná princip sjezdového vázání a dokáže se správně obléci na sjezdový a běžecký výcvik - chápe princip mazání při sjezdovém a běžeckém lyžování, umí si lyže připravit - pojmenuje nebezpečí plynoucí ze specifik hor a zimního počasí - používá správnou lyžařskou terminologii a dokáže popsat různé techniky sjíždění i běhu	**Přednášky** - Lyžařská výzbroj a výstroj - Druhy vosku a mazání lyží - Nebezpečí hor, bezpečnost - Didaktika sjezdového výcviku - Didaktika běžeckého výcviku	7

8.31.**Název kurzu:** Kurz vodní turistiky

Délka kurzu: 4 – 5 dní

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí kurzu

Obecné cíle

Cílovým kurzu je propojení teoretických poznatků s praktickými činnostmi na vodě a jejich využití pro pobyt v přírodě.

Žáci zde získávají také schopnost organizovat a vést různé vodácké aktivity pro děti a žáky všech věkových kategorií. Naučí se reagovat na neočekávané situace, které mohou nastat a naučí se je řešit.

Didaktické pojetí kurzu, metody a formy práce:

Žáci se naučí didakticky využít dovedností a znalostí získaných při praktickém vodáckém výcviku. Naučí se samostatně vyhledávat, interpretovat a využívat tělovýchovné, zeměpisné, dějepisné, kulturní a další informace. Naučí se průběžně sledovat aktuální dění v outdorové problematice. Očekávaným výstupem je schopnost samostatného myšlení a posouzení realizovatelnosti jednotlivých činností s ohledem na bezpečnost dětí.

Metody a formy práce:

- praktický výcvik ve dvojicích
- plnění zadaných úkolů ve skupinách
- simulace - praktické úkoly pro pobyt na vodě
- závody a soutěže
- krátké výlety a kulturně - poznávací činnost

Charakteristika učiva

Vodácký kurz je komplexní modul, ve kterém žáci využívají všech předcházejících znalostí a dovedností a současně se učí mnoha dalším (pádlování, sjíždění jezů, tábornické dovednosti, poznávání přírody, výlety, topografie, bezpečnost atd.).

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně srozumitelně a odborně správně v určité komunikační situaci v projevech mluvených, při vysvětlování jednotlivých činností
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat odlišné názory a postoje druhých
- využívat k učení didaktických zkušeností jiných lidí
- přijímat hodnocení svých výsledků a jednání i kritiku ze strany jiných lidí a přiměřeně na ně reagovat
- dbát na dodržování bezpečnostních předpisů a právních norem
- dbát na ochranu životního prostředí a vést k němu i své svěřence
- účastnit se aktivně práce v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů, přispívat práci týmu vlastními podněty a návrhy, návrhy ostatních zvažovat nezaujatě
- úkoly přijímat ochotně a aktivně je plnit

Mezipředmětové vztahy

- biologie
- pedagogika
- dějepis
- zeměpis
- matematika

- fyzika

Realizace průřezových témat.

Člověk a svět práce

- uvědomění si významu vzdělání pro celý život,
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu,
- odpovědnost za vlastní činy,
- vztah k materiálním a duchovním hodnotám,
- obhajování výsledků své práce,
- tolerování názorů druhých.

Člověk a životní prostředí

- vytváření citlivého vztahu k přírodě,
- ochrana životního prostředí,
- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět,
- prosazování trvale udržitelného rozvoje svou pracovní činností,
- vytváření zdravého životnímu stylu a vnímání estetických hodnot prostředí.

Člověk a digitální svět

- schopnost pracovat s informacemi; vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací,
- efektivně zpracovávat získané informace, schopnost je prezentovat.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je součástí klasifikace předmětu tělesná výchova s didaktikou ve 4. ročníku, bez ohledu na to, v kterém ročníku žák kurz absolvuje.

Hodnotí se:

- aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem
- zvládnutí praktických dovedností
- organizační schopnosti žáka
- fyzická zdatnost a schopnost pozitivně reagovat na zátěž (fyzickou i psychickou)

Realizace odborných kompetencí
3.ročník

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky
Žák: - dokáže připravit jednodenní vodácký výlet - s jistotou čte vodáckou mapu - je schopen zjistit nebezpečná místa na řece (nesjízdné nebo nebezpečné jezy) - umí opravit drobné trhliny na lodi - připraví jídelníček na 4 – 5 dní	**Příprava kurzu** - Příprava turistického výletu – kilometráž - Orientace ve vodáckých mapách a značkách - Drobné opravy lodí a údržba ostatního materiálu (vesty, pádla, barely, nádobí) - Samostatné práce žáků (jídelníček, časový rozpis cesty)
Žák: 1.1.umí manipulovat s kánoí 1.2.ovládá loď na stojaté vodě 1.3.zvládá základní způsoby pádlování na „háčku“ i na „zadáku“ - zná a umí organizovat jednoduché hry na vodě - nošení lodí	**Základy vodáckého výcviku** - Manipulace s lodí (přenášení, ukládání, nastupování a vystupování) - Jízda vpřed, zastavení, otáčení, přistávání u břehu a vystupování - Průpravné vodácké hry, závody - Vylévání vody z lodě
Žák: - ovládá loď na tekoucí vodě - sjíždí bez obtíží peřeje a malé jezy - dokáže odhadnout nebezpečná místa (kameny, stromy, vrbičky) - zná zákonitosti proudu - dodržuje bezpečnostní zásady - neriskuje	**Sjetí řeky** - Záběr od lodi - Vjezd do tišiny - Vjezd do proudu - Přejezd proudu - Traverz - Řízení lodi na stranu háčka - Nalehnutí na pádlo
Žák: - má znalosti a dovednosti potřebné pro pobyt v přírodě - využívá znalosti základních druhů uzlů v nejrůznějších situacích - zná různé druhy ohňů a jejich využití - dokáže rozdělat oheň ve ztížených podmínkách	**Tábornické dovednosti** - Stavění stanu - Druhy ohňů - Příprava a úklid ohniště - Příprava jídla na ohni
Žák: - projevuje zájem o historické, kulturní, přírodopisné a další zajímavosti	**Pěší výlety** - Krátké výlety nebo návštěvy zajímavých míst v blízkosti řeky

8.32.**Název kurzu: P L E N É R**
Délka kurzu: 4 – 5 dní

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: denní

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí kurzu
Obecné cíle
Cílem kurzu je propojení teoretických výtvarných poznatků s praktickými výtvarnými činnostmi, které se odehrávají v přírodním prostředí (částečně i v městském nebo vesnickém prostředí). Žáci zde získávají schopnosti a dovednosti, jak výtvarně tvořit v přírodě a z přírodnin různé výtvarné artefakty, které slouží k jejich dalšímu psycho-fyzickému rozvoji. Zároveň získávají schopnosti a dovednosti, jak výchovně působit pomocí výtvarné tvorby na děti všech věkových kategorií. Žáci se také naučí, jak reagovat v neočekávaných situacích při pobytu v přírodě a naučí se je řešit.

Didaktické pojetí kurzu, metody a formy práce:

Žáci jsou vedeni k didaktickému využívání osvojených poznatků v jednotlivých výtvarných oblastech (kresba, malba, landart atd.). Jsou schopni samostatně vyhledávat, interpretovat a využívat informace z výtvarné oblasti. Naučí se průběžně sledovat aktuální dění ve vizuální problematice a přenášet ho do praxe. Orientují se v problematice jednotlivých organizací výtvarných činností v přírodě. Očekávaným výstupem je schopnost samostatného myšlení a posouzení realizovatelnosti jednotlivých výtvarných činností s ohledem na bezpečnost dětí.
Metody a formy práce:
- samostatná činnost jednotlivce
- práce ve dvojicích
- praktické činnosti ve skupinách
- simulace – praktické úkoly plněné v závislosti na daném prostředí
- přednášky
- happening
- výlety
- přírodní meditace
- kontemplace s geniem loci místa
- autogenní trénink s následným výtvarným projevem
- akční tvorba

Charakteristika učiva

Učivo je strukturováno do 9 tematických celků, které se vzájemně prolínají a doplňují. Žák by měl každý celek nejprve teoreticky zvládnout a pak samostatně, ve dvojici nebo ve skupině prakticky provést.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci by měli být schopni:
- vyjadřovat se přiměřeně srozumitelně a odborně správně v určité komunikační situaci v projevech mluvených, psaných nebo grafických (kresba, malba, atd.)
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat odlišné názory a postoje druhých
- zpracovat jednoduché výtvarné úkoly na dané téma a správně chápat různé pracovní postupy a materiály
- využívat k učení a k sebereflexi didaktické zkušenosti jiných lidí

- přijímat hodnocení svých výsledků a jednání, také kritiku ze strany jiných lidí a přiměřeně na ni reagovat
- dbát na dodržování bezpečnostních předpisů a právních norem
- dbát na ochranu životního prostředí a vést k němu i děti
- úkoly přijímat ochotně a aktivně je plnit
- účastnit se aktivně práce ve dvojici či ve skupině a podílet se na realizaci společných úkolů, přispívat práci vlastními podněty a návrhy, návrh druhého zvažovat nezaujatě

Mezipředmětové vztahy

- tělesná výchova
- dramatická výchova
- hudební výchova
- biologie
- pedagogika
- psychologie
- speciální pedagogika

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je součástí klasifikace předmětu výtvarná výchova s didaktikou v ročníku, ve kterém žák kurz absolvuje.

Hodnotí se: a) samotná aktivita žáka a jeho přístup k jednotlivým činnostem
b) práce ve dvojici a zapojení do skupinové práce
c) zvládnutí praktických grafických dovedností (kresba, malba, atd.)
d) určitý počet dokončených výtvarných prací, artefaktů

Realizace odborných kompetencí

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - kresebně se dokáže „utkat“ s přírodními, krajinnými a městskými útvary jak vcelku, tak v detailu - osvojí si teorii zlatého řezu v praxi - rozvíjí tvarocit - zná perspektivní vidění - používá různé kreslířské materiály - zná rozvržení kresby do omezené plochy papíru nebo plátna	**1. Kresba** - Kresba volné krajiny - Kresba panoramatu - Kresba architektury vcelku i detailu - Kresba historického artefaktu (muzeum) - Frotáž - Akční kresba - Gestická kresba	3
Žák: - malířsky se dokáže „utkat“ s přírodními, krajinnými a městskými útvary jak vcelku, tak v detailu - rozvíjí barvocit - zná základní barvy - umí ze základních barev namíchat další odstíny barev - zná perspektivní vidění - umí používat různé malířské techniky - zná teorii zlatého řezu - rozvíjí tvarocit - zná složení barvy	**2. Malba** - Míchání barev - Malba volné krajiny - Malba vedut - Malba přírodních detailů - Akční malba - Gestická malba - Malba panoramatu - Malba architektury (+detail)	4
Žák: - rozvíjí barvocit - rozvíjí tvarocit - zná základní grafické techniky v přírodním prostředí (vhodné pro děti) - používá kresebný a malířský materiál pro grafiku - ovládá techniku tisku - dokáže vyjmenovat a popsat základní grafické techniky	**3. Grafika** - Monotypie (čistá) - Monotypie + Haiku	2
Žák: - dokáže si uvědomit ekologický aspekt svého pobytu v přírodě v rámci pojmu „trvale udržitelný rozvoj“ - je schopen vytvořit hračku z přírodního materiálu a správně ji didakticky použít k odpovídajícímu věku dítěte - ví, jak se chovají konkrétní přírodní materiály	**4. Tvorba z přírodních materiálů** - Výroba hračky - Lesní strašidlo, skřítek - „Socha“ - Domeček-bunkr - Komunikační dřevěný žebřík - Doba kamenná – výrobek - Panenka voo-doo - Věstonická venuše (pravěk) - Kříž (středověk) - Keltská mohyla	8

- zná trvanlivost nepřírodních materiálů		
Žák: - dokáže vybrat vhodné přírodní prostředí pro landart v závislosti na ročním období - vymyslí konkrétní akci v přírodě - dokáže organizovat skupinku dětí v rámci celé akce - ví, jak zdokumentovat landart - teoreticky i prakticky dokáže zhodnotit dopady konkrétní změny přírodního prostředí - zhodnotí akci, vysvětlí její smysl a zachová prostředí ekologicky čisté	**5. Landart** - Mandala - Symbol skupiny, kmene - Konceptuální tvorba	3
Žák: - dokáže se přirozeně orientovat v přírodním prostředí, přírodě samotné - dokáže do jisté míry splynout s přírodou a pochopit ji jako mocný zdroj inspirace všech umělců ve všech historických epochách lidstva - dokáže formovat dítě po duchovní stránce přiměřeně věku dítěte s ohledem na náboženské vyznání dítěte (je-li nějaké) - zná rizika nesprávné manipulace s myšlenkou - ovládá techniku relaxace	**6. Duchovní dimenze v tvorbě** - Autogenní trénink s tvorbou - Meditace s tvorbou - Kontemplace s tvorbou - Přírodní relaxace s tvorbou - Arteterapie - Hra – ulov zvíře na stěně (pravěk)	2
Žák: - dokáže didakticky působit na konkrétní skupinu (např.dětí) - umí zorganizovat akci v přírodě - myslí ekologicky - je investigativní a imaginativní - - umí vybrat správné prostředí pro konkrétní akci	**7. Výtvarné akce v přírodě** - Happening - Objektová tvorba	2
Žák: - vytvoří barvu z přírodních materiálů (živá a neživá příroda) - využívá momentální situaci a prostředí k výtvarné tvorbě - využívá tradiční přírodní materiál i materiál pocházející z civilizace a vzájemně je kombinuje	**8. Experimentální výtvarné techniky** - Malba na tělo (bodypainting) - Body-art - Komunikace pomocí přírodniny - Tvorba „sochy“ - Dešťový tanec s výtvarným záznamem - Tažení papíru nebo plátna po zemi - Koláž - Tvorba kouřem ze svíčky - Otisk ruky, nohy	4

	- Hra – co se děje v trávě (výtvarný záznam) - Kresba křídou na chodník - Sádrové odlitky stop	
Žák: - zná historii fotografie a fotoaparátu - umí fotografovat - zná teorii fotografie (co je ISO a clona) - - dokáže prezentovat fotografie	**9. Fotografie a fotografování** - Fotografování volné krajiny - Fotografování figur - Fotografování portrétu - Fotografování přírodního detailu - Fotografování – historie, teorie - Fotografování architektury (+detail) - Videoart	2

8.33.**Název vyučovacího předmětu:** Sborový zpěv (nepovinný předmět)

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: minimálně 50

Kód a název oboru vzdělání: 78 - 42 - M/03 Pedagogické lyceum

Délka a forma vzdělání: denní, 4 roky

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Při sborovém zpěvu si žáci osvojují základní pěvecké dovednosti, schopnost hudební reprodukce a schopnost rytmického a tonálního cítění. Současně žáci poznávají hudební díla v historicko-společenském kontextu, a to při praktické činnosti, nejen poslechem. Sborový zpěv formuje jejich estetický vkus, a to jak po stránce hudební, tak po stránce např. jazykové.
V neposlední řadě sborový zpěv výrazně posiluje jak samostatnost jednotlivce, tak kolektivní cítění a přizpůsobivost jedince ve skupině.
Sborový zpěv učí žáka samostatnému vystupování při různých příležitostech, což výrazně přispívá k jeho uplatnění ve školských zařízeních, neboť bude vystupovat sebevědomě jako skutečná osobnost-jako pedagog.

Didaktické pojetí předmětu. Metody a formy práce.

Žáci jsou vedeni k didaktickému využívání osvojených poznatků, jsou vedeni k samostatnému vyhledávání a používání notového materiálu pro svou praxi.
Metody a formy práce

Vzhledem ke koncepci předmětu je používána převážně praktická forma práce, při té se začíná ukázkou-pedagog zahraje a zazpívá skladbu a následuje nácvik skladby.

Charakteristika učiva

Teoretická část: Orientace v notovém materiálu
Praktická část: Dechová cvičení, rozezpívání, hlasová cvičení, zlepšování pěvecké a intonační techniky, nácvik jednotlivých skladeb po hlasech, souhra s případným instrumentálním doprovodem
Žáci se zúčastní ročně 4 veřejných koncertů.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Personální a sociální kompetence

Žák je schopen:

- samostatného vystupování na veřejnosti, chová se sebevědomě a iniciativně
- přizpůsobit se skupině, přinášet do ní svoje myšlenky a aktivně se podílet na dění ve skupině
- odpovědně plnit zadané úkoly

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl být schopen:

- -samostatného jednání ve vlastním i veřejném zájmu
- -přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- -zajímat se o kulturní dění ve světě i u nás

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi
Žák by měl umět:

- samostatně vyhledávat notový materiál a nahrávky pro své budoucí uplatnění
- vyhledávat výše uvedené materiály nejen na internetu, ale i ve veřejných knihovnách, archivech apod.

Mezipředmětové vztahy

- -hudební výchova s didaktikou
- -český jazyk
- -výtvarná výchova
- -dramatická výchova
- -biologie a hygiena dítěte
- -pedagogika

Hodnocení žáků

Hodnotí se:

- aktivita a přístup žáka k předmětu
- -pěvecké dovednosti, případné instrumentální doprovody k písním

Realizace odborných kompetencí

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - správně pěvecky dýchá, používá brániční dýchání, pracuje s bránicí při staccatu - odhadne délku a sílu dechu při různé dynamice - dle svých možností a dovedností srovná oba hlasové rejstříky do stejné zvukové úrovně - používá různé formy pěveckých technik - intonuje základní intervaly	**1. Pěvecká technika** - dechová a hlasová cvičení se zaměřením na bránici - intonační cvičení se zaměřením na srovnání rejstříků - intonační cvičení tzv. nápěvkovou metodou	15
Žák: - správně zpívá svůj part či hlas - bezchybně rytmicky i melodicky interpretuje dané dílo v kontextu s historickou interpretací - zpívá v souladu a harmonii s ostatními hlasy - rytmicky doprovodí skladbu na nástroje Orffova instrumentáře, popřípadě dle svých možností na jiný nástroj - skladbu veřejně interpretuje na koncertech	**2. Praktický nácvik** - praktická ukázka – interpretace pedagogem - nácvik skladby po jednotlivých hlasech - nácvik všech hlasů postupně dohromady - nácvik skladby s případným doprovodem či sólisty - provedení skladby veřejně pro školu a veřejnost - účast na soutěžích	35

8.34.Název vyučovacího předmětu: Výtvarné praktikum (nepovinný předmět)

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: minimálně 50

Kód a název oboru vzdělání: 75–31–M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika

Délka a forma vzdělání: denní, 4 roky

Platnost: od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Ve výtvarném praktiku žáci osvojují především praktické dovednosti a postupy práce s výtvarnými materiály – zejména techniky keramiky a práce s keramickými materiály jako jsou nejrůznější druhy hlíny, oxidy kovů, engoby a glazury, v kombinaci s dalšími materiály. Žáci a žákyně prohlubují svoje osobité estetické cítění a vyjádření v prostoru a hmotě nad rámec běžných hodin výtvarné výchovy s didaktikou. Posilují vnímání vztahu funkce a tvaru v souvislosti s estetickými hodnotami u užitého umění a vyjadřovacích prostředků v prostorové tvorbě u volné formy umění.
Současně poznávají prostřednictvím návštěvy výstav, Muzea keramiky v Berouně, příležitostně i jinde prostorovou tvorbu keramiků volného umění i užitého řemesla v kulturně historických souvislostech a posilují tak pozitivní vztah k tradici města, ve kterém se naše škola nachází (Beroun je město s tradicí keramické tvorby jak v minulosti, tak v současnosti)
Práce s keramickou hlínou posiluje pracovní dovednosti, jako jsou zručnost, trpělivost, schopnost dotáhnout vlastní projekt do konečné fáze realizace, kreativitu a prostorovou představivost.
V neposlední řadě má práce s keramickou hlínou i výrazné terapeutické účinky, poskytuje možnost kreativního sebevyjádření, uvolnění, možnost být sám sebou tady a teď, bez tlaku na výkon. Hlína přejímá naše otisky a umožňuje pracovat s vlastní chybou a její zpětnou průběžnou korekcí.

Didaktické pojetí předmětu.

Žáci jsou vedeni k rozvíjení prostorových představ od skici a návrhu k následné realizaci vlastního projektu v keramickém materiálu.
Časová dotace jednotlivých tematických celků je orientační, závisí na vlastním výběru a zaměření jednotlivých žáků a žákyň. Vyučující, po dosažení základních vstupních dovedností a znalostí materiálu a technik u všech žáků, respektuje inklinaci k vyjadřovacím prostředkům podle individuálních potřeb a konkrétních zvolených témat. Jednotliví žáci mohou vedle sebe pracovat různými technikami na různých projektech zároveň.
Žáci a žákyně získané dovednosti a praktické postupy uplatní i jako metodické znalosti práce s keramikou při vlastní pedagogické činnosti s dětmi v MŠ a volnočasových organizacích. Jsou vedeni k samostatnému vytváření a vyhledávání vhodných námětů k tvorbě pro svou praxi.

Metody a formy práce

Vzhledem ke koncepci předmětu je používána převážně praktická forma práce v keramické dílně školy, vybavené k tomuto druhu činnosti. Pedagog předvede konkrétní techniky práce s hlínou, oxidy kovů, engobami a glazurami, popřípadě s dalším prostorovým materiálem. Podněcuje kreativitu a samostatné originální řešení jednotlivých tematizovaných projektů jak ve skupině, tak individuálně.

Metody názorné: ukázky techniky tvorby pedagogem i vrstevnické učení ukázkou techniky vzájemně napříč mezi ročníky žáků (předmět navštěvují žáci a žákyně různých ročníků a předešlých zkušeností najednou – pokročilí i začátečníci)

- skupinové projekty se společnými tématy zakončené výstavou
- individuální projekty a realizace, včetně zdokonalení techniky k tvorbě maturitního díla z výtvarné výchovy s didaktikou
- návštěvy výstav, galerií a muzeí, exkurze

Charakteristika učiva

Teoretická část: základní znalost keramických materiálů a jejich vlastností, postupů při jednotlivých technikách zpracování, základní teoretické znalosti výpalu keramiky, základní teoretické znalosti ovládání keramické pece, znalosti bezpečnosti provozu keramické dílny
Praktická část: přípravné kresby, techniky vytváření z plátu keramické hlíny, nízký i hluboký reliéf, modelování volně z ruky, stavění dutého tvaru na formu i odebíráním materiálu, práce s šablonami a formami, otiskování, prořezávání tvarů, sušení, engobování, patinování oxidy kovů, glazování, dotváření keramiky s využitím dalších kombinovaných postupů a materiálů
Žáci se zúčastní společného projektu s pěveckým sborem školy – formou výstavy keramiky při adventním koncertu či jinou vhodnou prezentací vlastních prací formou příležitostných výstav ve školní budově i jinde – podle aktuální příležitosti.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Personální a sociální kompetence

Žák je schopen:

- Samostatné přípravy vlastního výtvarného projektu a jeho následné realizace
- Rozvrhnout reálně v čase vlastní dlouhodobý projekt a dokončit započaté dílo
- Přijmout odborné a rady k technologii postupu práce s jednotlivými materiály jak od vyučujícího, tak od zkušenějších spolužáků (princip vrstevnického učení)
- Nabídnout ukázku postupu techniky méně zkušenému spolužákovi
- Připravit jednoduchou činnost s keramickým zaměřením pro děti předškolního a mladšího školního věku

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl být schopen:

- přistupovat s aktivní tolerancí k výtvarnému vyjádření a svébytnému pohledu na svět druhých
- zajímat se o kulturní dění okolo nás – v našem okolí i ve světě

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi
Žák by měl umět:

- samostatně vyhledávat inspiraci pro vlastní tvorbu i tvorbu s dětmi pro budoucí pedagogické uplatnění
- vyhledávat výše uvedené materiály nejen na internetu, ale i na výstavách, v literatuře, v přírodě okolo sebe

Odborné kompetence – bezpečnost práce a ochrana zdraví

Vzhledem k praktické a činnostní povaze předmětu výtvarný seminář by žák měl být schopen:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i všech osob přítomných ve vyučovacím procesu výtvarného semináře
- znát a dodržovat základní bezpečnostní pravidla, požární prevenci a krizový plán školy
- znát bezpečnostní rizika používaných výtvarných technik, materiálů i nástrojů k nim užívaných a používat je v souladu s bezpečnostními předpisy a instrukcemi vyučujícího
- vyhledat, přivolat, nebo poskytnout první pomoc v případě úrazu

Mezipředmětové vztahy

- výtvarná výchova s didaktikou
- chemie
- -pedagogika
- pedagogická praxe

Hodnocení žáků
Hodnotí se:

- aktivita a tvůrčí přístup žáka k předmětu
- vytrvalost při překonávání případných obtíží a dílčích nezdarů v realizaci prostorové tvorby
- schopnost dílo nejen navrhnout, ale i dokončit
- zvládnutí základních dovedností technik keramiky, znalosti specifik jednotlivých materiálů a jejich tvůrčí uplatnění v praxi

a to průběžně – formativně – slovním zhodnocením osobního posunu v praktických dovednostech a schopnostech, slovně reflektivním dialogem ve skupině

Odborné kompetence – bezpečnost práce a ochrana zdraví

Vzhledem k praktické a činnostní povaze předmětu výtvarné praktikum, by žák měl být schopen:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i všech osob přítomných ve vyučovacím procesu výtvarného semináře
- znát a dodržovat základní bezpečnostní pravidla, požární prevenci a krizový plán školy
- vyhodnotit bezpečnostní rizika používaných výtvarných technik, materiálů i nástrojů k nim užívaných a používat je v souladu s bezpečnostními předpisy
- vyhledat, přivolat, nebo poskytnout první pomoc v případě úrazu

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

- dokázat esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojit si zásady šetrného zacházení se zdroji a materiály k výtvarné činnosti, budovat vědomí odpovědnosti za vliv lidské činnosti v oblasti výtvarné tvorby na životní prostředí (např. zodpovědná likvidace výtvarného odpadu, zejména při práci s glazurami a oxidy kovů)

Člověk a svět práce

- rozšíření možností žáků a žákyň o další metodické dovednosti při práci s dětmi spojené s oblastí výtvarného umění – keramika v předškolní a mimoškolní pedagogice,
- možnost začlenit keramiku a dovednosti v prostorové tvorbě do svého profesního pedagogického portfolia

Realizace odborných kompetencí

Výsledky vzdělávání a odborné kompetence	Tematické celky	Počet hodin
Žák: - zná vlastnosti keramické hlíny - průběžně udržuje hlínu tvárnou a vláčnou - dovede pomocí inspiračních zdrojů vyjádřit vlastní představy o budoucím díle pomocí přípravné kresby/skici - připraví hlínu hnětením k výtvarnému zpracování - vytvoří rovnoměrný plát potřebné velikosti a přiměřené síly - navrhne si a připraví vlastní šablony k vyřezávání z plátu - zpracuje plát do podoby reliéfu - z vyřezaných částí technologicky správně sestaví a šlikrem slepí prostorový objekt užité i volné tvorby - chápe estetické vztahy funkce a tvaru - dovede strukturovat plát hlíny pomocí otiskování nejrůznějších povrchů předmětů - udržuje své pracovní místo i nástroje v čistotě po každé lekci	**1. Vytváření z plátu keramické hlíny**	12
Žák: - zná vlastnosti keramické hlíny - dlouhodobě udržuje hlínu tvárnou a vláčnou při rozpracovaném díle i po dobu několika týdnů - pomocí inspiračních zdrojů vyjádří vlastní představy o budoucím díle pomocí přípravné kresby/skici - hlínu hnětením připraví k výtvarnému zpracování - modeluje požadovaný objekt z keramické hlíny volně pomocí obou rukou vytahováním, stiskáním, otiskováním, odebíráním i přidáváním materiálu - zná a používá základní nástroje pro modelování a práci s keramickou hlínou – špachtle, očka, jehly, hladítka, formy	**2. Vytváření a modelování volně z ruky**	12

- chápe vztah potřebné tloušťky stěny objektu k následnému sušení a úspěšnému výpalu keramiky - dovede svou práci správně rozfázovat v delším časovém horizontu několika týdnů - hledá spojení keramického materiálu s dalšími materiály (dřevo, kov, textil aj.) pro dosažení zamýšleného výrazu díla - udržuje své pracovní místo i nástroje v čistotě po každé lekci		
Žák: - kombinuje techniky vytváření z plátu a modelování volně z ruky v jednom díle - vyhledá pro tvarové vyjádření svého objektu hotové předměty denní potřeby, jež by mohly sloužit jako dílčí formy (nádobí, míč, lahev atp.) - vytvoří si vlastní jednoduchou formu pomocí sádry - hotové dílo správně vysuší	**3. Vytváření pomocí formy**	12
Žák: - využívá oxidy kovů (železo, měď) k patinování keramických objektů - chápe rozdíl mezi oxidy kovů, engobami a glazurami, rozlišuje rozdílné postupy užití těchto materiálů - připraví potřebnou hustotu glazury i engoby z prášku do tekuté podoby k polévání i práci se štětcem - glazuje keramiku ponořením, poléváním i štětcem dle vlastního záměru - zdobí keramiku v zavadlém stavu engobami - přistupuje k materiálu s respektem a šetrně k životnímu prostředí (respektuje pokyny výrobce glazur k ochraně životního prostředí)	**4. Techniky zdobení glazurou, engobou a oxidy kovů**	14

9. PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení vzdělávání

Školu řídí ředitelka školy a zástupce ředitele školy pro pedagogické obory. Škola zaměstnává 6 provozních zaměstnanců. Výuka je zajištěna 60 kvalifikovanými učiteli. Jejich aktuální seznam včetně jejich funkcí a vyučovacích předmětů je uveden na webových stránkách školy. Informace o vzdělání a odborných zkušenostech pedagogického sboru jsou k dispozici u ředitelky školy a ve výroční zprávě školy

Materiální zabezpečení vzdělávání

Výuka probíhá ve dvou vzájemně propojených budovách:

- U Stadionu 486, Beroun (vlastník: Středočeský kraj) – budova zahrnuje 22 učeben (zahrnuje i dramatický sál, hudební sál a výtvarný ateliér), provozní kanceláře, kabinety, technické zázemí, serverovnu, šatny, školní jídelnu a školní občerstvení.
- U Stadionu 956, Beroun (vlastník: Středočeský kraj) – objekt slouží zejména pro tělovýchovu, je zde tělocvična, plavecký bazén, posilovna, šatny, kabinety a další technické zázemí.

Ubytování dívek s obtížným dojížděním je zajištěno v domovech mládeže přímo v areálu školy: -

- U Stadionu 777, Beroun (vlastník: Středočeský kraj) – kapacita 68 lůžek.
- U Stadionu 786, Beroun (vlastník: Středočeský kraj) – kapacita 73 lůžek.

Chlapci s obtížným dojížděním jsou ubytováni v domově mládeže při SOU Hlinky Beroun:

- Okružní 1404, Beroun (vlastník: Středočeský kraj).

Škola dále disponuje vlastní tělocvičnou, posilovnou, gymnastickým sálem a plaveckým bazénem. Pro vý uku tělesné výchovy jsou rovněž využívány pronajaté prostory TJ Lokomotiva Beroun, z. s. Na dvoře školy se nachází učební, relaxační a sportovní zóna, kterou tvoří venkovní altán určený pro výuku i odpočinek a workoutové hřiště sloužící k pohybovým aktivitám žáků.

Výuka probíhá ve:

- 3 počítačových učebnách,
- 6 jazykových učebnách,
- 12 kmenových třídách,
- 7 odborných učebnách.

V půdních prostorách byly vybudovány 3 velké sály pro dramatickou, hudební a výtvarnou výchovu.

V suterénu a přízemí je keramická a grafická dílna a další odborná učebna na výtvarnou výchovu.

Ve 2. patře jsou 2 odborné učebny hudební výchovy. V celé budově se nachází 17 klavírů využívaných ke hře na hudební nástroj.

Tím jsou vytvořeny velmi dobré podmínky pro vyučování výchov. Odborné učebny, které slouží obchodní akademii a pedagogické škole, jsou vyvážené. Na pedagogické škole je celkem 14 kabinetů.

Všechny učebny jsou vybaveny:

- dataprojektorem, počítačem a reproduktory,
- sklokeramickou nebo křídovou tabulí.
- Tři učebny jsou navíc vybaveny interaktivním displejem SMART RX s tabulí na pylonovém pojezdu.

Veškerá výpočetní technika školy je sjednocena na platformě Microsoft, s operačním systémem Windows 11. Všechny učebny, kanceláře, kabinety i provozní úseky jsou zapojeny do počítačové sítě s přístupem k internetu.

Škola disponuje širokopásmovým bezdrátovým internetovým připojením o rychlosti 200 Mbit/s pro down load i upload. Každému žákovi je v průběhu studia zřízen uživatelský účet

Microsoft Office 365 včetně školní e-mailové adresy. Správu a servis školní sítě zajišťuje externí firma Kinet s. r. o.
Pro žáky je k dispozici školní knihovna s více než 4200 svazky a čtyři multifunkční tiskové a kopírovací stanice Canon.
Stravování je zajištěno:

- ve školní jídelně s výběrem ze dvou hlavních jídel, přičemž pro ubytované žákyně domova mládeže je denně připravováno pět jídel (snídaně, dopolední svačina, oběd, odpolední svačina a večeře),
- ve školním občerstvení,
- prostřednictvím dvou nápojových automatů.

Finanční prostředky jsou používány hlavně na údržbu budovy školy, internátu, tělocvičny a školního bazénu. Finančně nejvíce náročné je udržování školního bazénu. Kromě toho jsou průběžně zajišťovány učební pomůcky podle požadavků vyučujících. Učebnice si hradí žáci sami. V roce 2023 byly provedeny opravy učeben /12 učeben-malování+9 učeben-výměna lina/ na základě kontroly KHS. V jedné učebně proběhla kompletní výměna lavic a židlí za nové. Byla kompletně opravena učebna OBK stavební úpravy+ vybavení v celkové hodnotě Kč 901.848,-. Dále byly ve čtyřech učebnách nainstalovány dataprojektory. V gymnastickém sále byl vyměněn gymnastický koberec. Na domově mládeže se provedla výměna oken a parapetů v hodnotě Kč 1,740.326,30. Bylo zakoupeno 8 ks válend a provedla se výměna koberce v chodbě DM.

10. **Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci školního vzdělávacího programu.**

Spolupráce se sociálními partnery

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí života školy a jejího vzdělávacího systému. Zástupci těchto partnerů hrají významnou roli nejen při ověřování ŠVP, ale i při jeho inovaci, a to prostřednictvím pravidelných konzultací a sdílení odborných zkušeností z praxe.
Mezi klíčové sociální partnery školy patří zejména instituce, ve kterých působí absolventi školy nebo kde žáci vykonávají odbornou praxi.
Pro předmět pedagogická praxe je nezbytná úzká spolupráce s mateřskými školami i základními školami v Berouně a blízkém okolí. S mnoha učitelkami i vychovatelkami uzavíráme dohody o provedení práce.
V případě dálkového studia se tato spolupráce rozšiřuje prakticky na celou Českou republiku.
Spolupráce s Úřadem práce je zaměřena především na oblast volby povolání.
Město Beroun využívá při svých akcích především náš velký pěvecký sbor a současně je vstřícné při grantových projektech, přestože jsme krajská škola.
V posledních letech spolupracujeme také s Domovem pro seniory, pro který naši žáci připravují nejrůznější kulturní vystoupení.
V neposlední řadě spolupracujeme se školskou radou.
Tito partneři přispívají k propojení výuky s praxí, umožňují realizaci odborných praxí, exkurzí, poskytují zpětnou vazbu a pomáhají připravit žáky na skutečné pracovní prostředí.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá různorodými formami:

- konzultace mezi rodiči, žáky a učiteli u jednotlivých předmětů,
- třídní schůzky a individuální pohovory,
- pravidelné schůze Rady rodičů a vedení školy
- pravidelné školní akce, jako např. den otevřených dveří, školní akademie, školní ples.

Díky těmto aktivitám škola posiluje vztah s rodinami žáků a vytváří otevřené a spolupracující prostředí, které napomáhá naplňování cílů školního vzdělávacího programu.
.

11. AUTORSKÝ KOLEKTIV

Zástupce školy pro pedagogické obory: Mgr. Pavel Pavlásek
Koordinátorka tvorby ŠVP: Mgr. Pavlína Solarová
Učební osnovy ŠVP zpracovali:
Český jazyk a literatura: Mgr. Pavel Horák
Anglický jazyk: Mgr. Markéta Fenzelová
Konverzace v anglickém jazyce: Mgr. Markéta Fenzelová
Německý jazyk: Mgr. Simona Baštová
Francouzský jazyk: Mgr. Lucie Mejstříková
Ruský jazyk: PhDr. Zuzana Čopáková
Občanská nauka: Mgr. Jana Kubásková
Dějepis: Mgr. Karel Šonka
Ekonomika: Mgr., Ing. Erika Postolková
Matematika: Mgr. Pavlína Solarová
Fyzika: Mgr. Pavlína Solarová
Chemie: Mgr. Pavlína Solarová, Ing. Miroslava Vítková
Zeměpis: Mgr. Pavel Pavlásek
Biologie: Mgr. Pavlína Solarová
Informační a komunikační technologie: Mgr. Miloš Novák, Mgr. Gabriela Leipertová
Pedagogika: Mgr. Markéta Čermáková, Mgr. Hana Leňová
Psychologie: Mgr. Markéta Čermáková, Mgr. Markéta Fenzelová
Dramatická výchova: PhDr. Mgr. Roman Musil, Mgr. MgA. Eva Kodešová
Hudební výchova: Mgr. Tomáš Kuh, PhD
Výtvarná výchova: Mgr. Tomáš Petříček
Tělesná výchova: Mgr. Michal Stibůrek
Specializace výtvarná výchova: Mgr. Tomáš Petříček
Specializace hudební výchova: Mgr**.** Tomáš Kuhn, PhD
Specializace tělesná výchova: Mgr. Michal Stibůrek
Specializace dramatická výchova: Mgr. Roman Musil, PhD
Seminář z pedagogiky: Mgr. Markéta Čermáková
Biologické praktikum: Mgr. Pavlína Solarová
Společenskovědní seminář: Mgr. Jan Zajíček
Historický seminář: Mgr. Karel Šonka
Aplikovaná psychologie: Mgr. Markéta Fenzelová
Kurz plavání: Mgr. Michal Stibůrek
Kurz vodácký: Mgr. Michal Stibůrek
Kurz sportovně-turistický: Mgr. Michal Stibůrek
Kurz lyžařský: Mgr. Michal Stibůrek
Plenér: Mgr. Tomáš Petříček
Sborový zpěv: Mgr. Martina Hanslová
Ostatní části zpracovali: Mgr. Pavlína Solarová
Technické zpracování a jazyková revize: Mgr. Pavlína Solarová